

ΕΡΧΕΤΑΙ...

NEW ALFA ROMEO STELVIO

www.alfaromeo.com.cy

Ευφλεκτή ανάμιξη Κυπριακού και Φ.Α.

Καθώς η Εκχον καταφθάνει, ο Ταλάτ δεν αποκλείει τουρκική κίνηση στο 10 - Κλιμακώνεται η ένταση Ελλάδας-Τουρκίας

Κράμα λιαν ευφλεκτο αναδύεται από την προσπάθεια πρόσμιξης, από την τουρκική πλευρά, του Κυπριακού και του Φυσικού Αερίου. Οι συγκλίσεις Δημήτρη Χριστόφια και Μεχμέτ Αλί Ταλάτ που αναλύονται σήμερα από την «Κ», είχαν – σύμφωνα με διπλωματικές πηγές – κλείσει το κεφάλαιο

υδρογονάνθρακες, σε επίπεδο ομοσπονδιακής αρμοδιότητας και διαχείρισης εσόδων. Η ρητορική Τουρκίας-τ/κ πλευράς, άλλαξε άρδην, συμπαρασύροντας το Κυπριακό μέσα από το Φ.Α. Ταυτόχρονα, η Άγκυρα βάζει περιεργά «αναχώματα» σε παρασκηνιακές κινήσεις του γ.γ. των Ηνω-

μένων Εθνών, ενώ ο Μεχμέτ Αλί Ταλάτ, σε συνέντευξη στην «Κ», δεν αποκλείει οι κινήσεις της Τουρκίας στο τεμάχιο 3 να επαναληφθούν και στο 10, καθώς τα σκάφη της Εκχον αναμένονται από βδομάδας. Στο μεταξύ η σύλληψη στον Έβρο δύο Ελλήνων στρατιωτικών κλιμακώνει την ένταση με-

ταξύ Ελλάδας-Τουρκίας με τον αμερικανό πρέσβη στην Αθήνα να δηλώνει ότι ανησυχεί για κάποιο επεισόδιο «αθέλπτης» σύγκρουσης, ενώ τονίζει επίσης ότι ο λαός της Κύπρου μπορεί να αναπτύξει τους πόρους στην υφαλοκρηπίδα της και δεν είναι θέμα εταιρίας. **Σελ 6, 8, 10, 19**

Τα μυστικά μιας αρχαίας γειτονιάς

Το Ινστιτούτο Κύπρου συμμετέχει στις σπουδαίες ανασκαφικές εργασίες στο ακρωτήρι Δασκαλί της Κέρου, με το Ερευνητικό Κέντρο Επιστήμης και Τεχνολογίας στην Αρχαιολογία, αποκαλύπτοντας έναν οικισμό της πρώιμης Εποχής του Χαλκού, (3η χιλιετία π.Χ.). Διευθυντής της ανασκαφής είναι ο καθηγητής Colin Renfrew και ο δρ Michael Boyd από το Πανεπιστήμιο του Κέμπριτζ και συνδιευθύντρια της ανασκαφής και επικεφαλής όλου του περιβαλλοντικού προγράμματος, η επίκουρη καθηγήτρια του Ινστιτούτου Κύπρου δρ αρχαιολογίας Εύη Μαργαρίτη. Το Ινστιτούτο Κύπρου εφαρμόζει υψηλής τεχνολογίας λογισμικά και εφαρμογές, όπως η εφαρμογή «iDig», για τεχνολογία iPad. **Ζωή, σελ. 4**

ΜΕΧΜΕΤ ΑΛΙ ΤΑΛΑΤ

Χωρίς πολιτική ισότητα η λύση δεν έχει σημασία

Για Κυπριακό και ΑΟΖ, μιλάει στην «Κ» ο πρώην Τ/κ γηγέτης, Μεχμέτ Αλί Ταλάτ, τονίζοντας ότι είναι δύσκολη η επανέναρξη συνομιλιών. Σημειώνει ακόμα ότι οι Τ/κ δεν πρόκειται να αποδεχθούν μόνο ένα χρηματικό ποσό ως μερίδιο στο Φ.Α. αλλά διεκδικούν εκπροσώπηση στη διαχείρισή του. Τέλος, υποδεικνύει ότι η Τουρκία σε περίπτωση που οι Τ/κ κινδυνεύουν πραγματικά θα παρέμβει είτε είναι είτε όχι εγγυήτρια. **Σελ. 10**

ΙΩΝΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Τίποτα δεν θυμίζει τις φυλακές που παρέλαβα

Να κριθώ για το έργο μου στο Υπουργείο και όχι για την κριτική που άσκησα, λέει σε συνέντευξή του στην «Κ» ο υπουργός Δικαιοσύνης Ιωάννης Νικολάου. Παραδέχεται πως ο ΔΗΣΥ κράτησε αποστάσεις από τον ίδιο, ενώ κληθεί να σχολιάσει τη χαμηλή δημοτικότητα του, σημειώνει πως δεν είναι κάτι που τον ευχαριστεί. Για τη φημολογία διαδοχής του στη θέση του γενικού εισαγγελέα, λέει πως δεν τον έχει προβληματίσει ιδιαίτερω το θέμα. **Σελ. 15**

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ ΣΤΟ ΤΑΕ

Αγνοεί και τον ΟΑΣΕ ο γενικός εισαγγελέας

Οι ανησυχίες που εκφράστηκαν από πλευράς ΟΑΣΕ για την κλήση δημοσιογράφων στο πλαίσιο ποινικής έρευνας για τη διαρροή ηλεκτρονικών μηνυμάτων της εισαγγελείας Ελένης Λοϊζίδου δεν φαίνεται να αγίζουν τον γενικό εισαγγελέα Κώστα Κληρίδη. Μια μέρα μετά τη δήλωση του εκπροσώπου του ΟΑΣΕ Χάρλεμ Ντεσίρ, άλλοι τρεις δημοσιογράφοι κλήθηκαν στο ΤΑΕ Αρχηγείου. **Σελ. 16**

Τα Δικαστήρια «νοσούν» βαριά

Σε οριακό σημείο η Δευκωσία

Ως κορυφή του παγόβουνου περιγράφονται τα προβλήματα που προκλήθηκαν στην λειτουργία των Δικαστηρίων Δευκωσίας από την πυρκαγιά στο κτήριο 4. Εκτός από τα θέματα ασφάλειας τραγική είναι η κατάσταση στο λειτουργικό κομμάτι. **Σελ. 16**

Κρίσιμες εκλογές για Ιταλία και Ε.Ε.

Τα 5 Αστέρια προηγούνται

Το Κίνημα των 5 Αστέρων πιστεύεται ότι θα τερματίσει πρώτο ως μεμονωμένο κόμμα στις ιταλικές εκλογές, ενώ ο συνασπισμός του Μπερλουσκόνι αναμένεται να είναι η ισχυρότερη συμμαχία. Ο Ρέντσι δηλώνει ότι θα παραμείνει επικεφαλής του Δημοκρατικού Κόμματος. **Σελ. 22**

Τρία όπλα Ελληνικής για κέρδη

Ιωάννης Μάτσος: Πλεονάζουσα ρευστότητα και πολλά προϊόντα

Η Ελληνική Τράπεζα έχει θέσει τις βάσεις για ένα επιτυχημένο 2018 τονίζει σε συνέντευξη στην «Κ» ο CEO της τράπεζας Ιωάννης Μάτσος. Τονίζει ότι στη φαρέτρα της διαθέτει τρία όπλα που θα τη βοηθήσουν να επιτύχει τους στόχους της. Η πλε-

ονάζουσα ρευστότητα, τα πολλά προϊόντα και το προσωπικό. Εκφράζει ικανοποίηση από τη λειτουργία της APS και αναφέρεται στα μέτρα για περαιτέρω μείωση των κόκινων δανείων, την «Εστία» και στις σχέσεις με την ΕΤΥΚ. **Οικονομική, σελ. 4**

Θρίλερ με τους δύο Έλληνες στρατιωτικούς

Το επεισόδιο της σύλληψης δύο Ελλήνων στρατιωτικών, που εισήλθαν από λάθος σε τουρκικό έδαφος στον Έβρο, ήλθε να προστεθεί στις ιδιαίτερα επιβαρυνμένες το τελευταίο διάστημα, λόγω των κινήσεων της Άγκυρας, ελληνοτουρκικές σχέσεις. Οι δύο στρατιωτικοί έχουν μεταφερθεί στην Αδριανούπολη και πρόκειται να δικαστούν τη Δευτέρα. **Σελ. 19**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Εξαγγελίες και πράξεις

Η νέα πενταετία του Νίκου Αναστασιάδη παρουσιάζει διαφορετικές προκλήσεις από την προηγούμενη. Με τη σοφία εκείνης όμως και με την εμπειρία, θα πρέπει να γίνουν πράξη τα λεγόμενα του ίδιου του Προέδρου της Δημοκρατίας. Οπότε εξυπακούεται ότι δεν πρόκειται για πέντε χρόνια διαχείρισης, αλλά παραγωγής έργου και διόρθωσης στρεβλώσεων σε όλες τις σφαιρές δραστηριότητας που αφορούν τη χώρα. Η οποία έχει πολλαπλά μέτωπα ανοικτά και θα πρέπει το συμφέρον του πολίτη να παραμείνει πάνω από όλα. Κανείς δεν μπορεί να βγάλει βιαστικό συμπέρασμα για τις ικανότητες της παρούσας κυβέρνησης, ωστόσο, ο χρόνος ήδη μετράει. Να σκωθούν τα μανίκια και να μπουν μπροστά όλα εκείνα για τα οποία ο λαός σας έδωσε τη διακυβέρνηση. Αυτό πρέπει να είναι το μόνο μέλημα.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟ ΕΝΘΕΤΟ «ΖΩΗ»

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Τα βραβεία της 90ής τελετής απονομής των Όσκαρ

Η «Κ», με οδηγό τις κατηγορίες των βραβείων, προσπαθεί να θυμηθεί τις κορυφαίες στιγμές μιας πολύ καλής κινηματογραφικής σεζόν, χωρίζοντας τα εννέα υποψήφια φιλμ στη μέση: από τη μια οι ύμνοι στον έρωτα, από την άλλη τα πολιτικο-κοινωνικού περιεχομένου. Οι φάκελοι ανοίγουν απόψε!

ΘΕΑΤΡΟ

Πρώτη φορά στην Κύπρο «Η νύχτα της Ιγκουάνα»

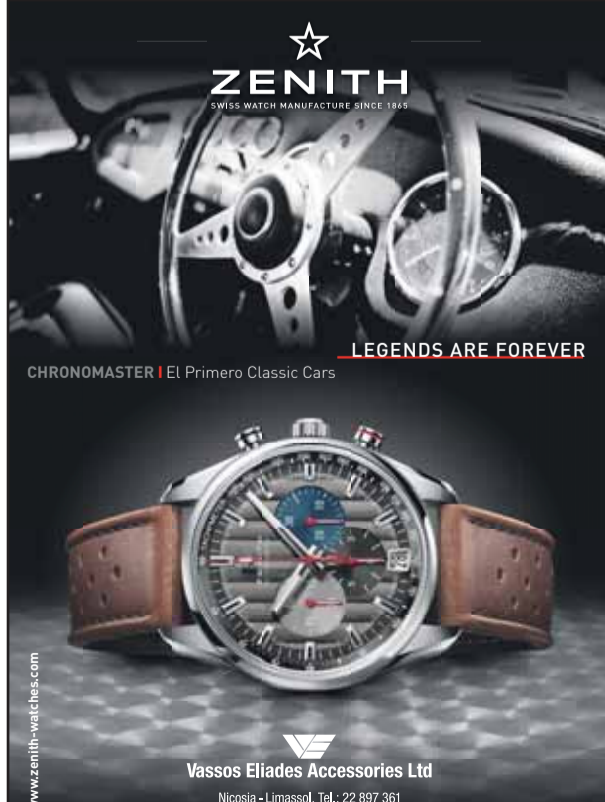
Η Δεύτερη Σκηνή της ΕΘΑΛ ανεβάσει το κλασικό έργο του Τένεσι Ουίλιαμς «Η νύχτα της Ιγκουάνα», σε σκηνοθεσία Ανθούλλη Δημοσθένους. Στην «Κ» για το έργο μίλησε ο ηθοποιός Βαλάντης Φράγκος. «Το έργο μιλάει για την αποδοχή των επιθυμιών μας και γενικότερα του εαυτού μας», σημειώνει.

ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗ

Για 4η χρονιά Graphic Stories Cyprus

Διοργανώνεται το 4ο Graphic Stories Cyprus, το τριήμερο από 9-11 Μαρτίου, ένα συνέδριο που αφορά τη γραφιστική τέχνη και τις προκλήσεις που καλείται μέρα με τη μέρα να αντιμετωπίσει ο κλάδος. Στην «Κ» μίλησε η διοργανώτρια του συνεδρίου Αγγελική Αθανασιάδου.

ZENITH
SWISS WATCH MANUFACTURE SINCE 1890

CHRONOMASTER | El Primero Classic Cars

LEGENDS ARE FOREVER

Vassos Eliades Accessories Ltd
Nicosia - Limassol, Tel.: 22 897 361

Mineralize Your Life

GEROLSTEINER
Sparkling

LOUNIC
since 1965

Αφοσίωση στην Ποιότητα!
www.lounic.com.cy
www.facebook.com/lounicld

ΠΟΛΙΤΕΙΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

Τα δύο κράτη και τα κλειδιά

Η λύση της ομοσπονδίας ήταν μια βαθιά ιδέα διότι υπό τις τραγικές περιστάσεις του 1974, ήταν η μόνη προσφερόμενη αφού με τη βίαιη μετακίνηση πληθυσμών το ενιαίο κράτος είχε ήδη καταρρεύσει. Το αγγλο-αμερικανο-καναδικό σχέδιο του 1978, ήταν αδιαμφισβήτητο το πιο καλό, κυρίως διότι ο χρόνος από την προσφυγιά ήταν πολύ σύντομος και η ανοικοδόμηση χαμηλού κόστους. Όσο περνούσαν τα χρόνια, στην εκάστοτε προσπάθεια, (Δείκτες Κουεγιάρ, Ιδέες Γκάλι, Σχέδια Ανάν και Κυπριακής Ιδιοκτησίας Συνομιλίες), προσθέτονταν και νέα ζητήματα, απόρροιας του χρόνου και των απαιτήσεων της ζωής που έκαναν τη λύση πιο απαιτητική, σύνθετη και δύσκολη. Η απόλυτη κάθε προηγούμενης συγκυρίας για λύση καθιστούσε την κάθε επόμενη πιο πολύπλοκη. Η απόλυτη της τελευταίας συγκυρίας στην Ελβετία, ενώ έφερε τη λύση ομοσπονδίας εγγύτερα από ποτέ, τελικά την κατέρυσε. Ο πρώτος λόγος ήταν οι τουρκικές δηλώσεις, περί Σχεδίου Β' αμέσως μετά το ναυάγιο της 7ης Ιουλίου. Περὶ τα τέλη του φθινοπώρου, ξένος συνάδελφος επικαλούμενος πηγή στην Άγκυρα με πληροφόρησε ότι για λύση δύο κρατών βολιδοσκοπούσε και ο Πρόεδρος Αναστασιάδης. Το κράτος σε μικρό καλάθι αφού ερχόταν από την Άγκυρα, μέχρι που η πληροφορία επιβεβαιώθηκε και από τη Λευκωσία.

Είδα συγκεκριμένα πληροφορηθεί ότι μεταξύ πρώτης και δεύτερης Κυριακής των προεδρικών εκλογών, ο Νίκος Αναστασιάδης στις χωριστές συναντήσεις του με ηγέτες κομμάτων του ενδιάμεσου χώρου, τους είχε μιλήσει για λύση δύο κρατών, με συναίνεση που θα προσπαθούσε ο ίδιος να εξασφαλίσει από την Ε.Ε. και με τη σύμφωνη γνώμη του Αρχιεπισκόπου. Οι μέρες ήταν όμως πονηρές και οι «νάρκες» πολλές. Μετά τις εκλογές οι σχετικές πληροφορίες άρχισαν να διασταυρώνονται και από το κυβερνητικό στρατόπεδο. Αυτό μέχρι το βράδυ της περασμένης Πέμπτης, οπότε διαπίστωσα ότι τον γνώριζε και η τ/κ πλευρά, αφού το αποκάλυψε σε συνέντευξη Τύπου ο Μουσταφά Ακιντζί. Απαντώντας σε σχετικό ερώτημα

ο κ. Ακιντζί είπε, «θα ρωτήσουμε τον κ. Αναστασιάδη, για το μοντέλο δύο κρατών υπό τη σκέπη της Ε.Ε., το οποίο βρίσκεται σύμφωνο και τον Αρχιεπίσκοπο που υποστηρίζει τον κ. Αναστασιάδη». Δεν ξέρω από ποια σοφά κεφάλια κατεβαίνουν ιδέες του τύπου, «η Ε.Ε. θεραπεύει πάσαν νόσον και πάσαν μαλακίαν», τη στιγμή μάλιστα που την ίδια την ταλινίζουν πολύ μεγαλύτερα προβλήματα από το ξεθωριασμένο Κυπριακό. Ξεχνάμε ότι μας έβαλαν στην Ε.Ε. με την προϋπόθεση της ταυτόχρονου λήψης του Κυπριακού, όπως ξεχνάμε και ότι τη μη λύση ακολούθησε η αναγνώριση του θετικού ρόλου της Τουρκίας στις συνομιλίες του Μπούργκενστοκ από την Ε.Ε.! Ξεχνάμε τον Κανονισμό της Πράσινης Γραμμής και την παραπομπή των Ε/κ που απευθύνονταν στο ΕΔΑΔ για τις περιουσίες τους, στην τουρκική Επιτροπή Περιουσιών στα Κατεχόμενα. Τώρα χολωνόμαστε για την απραξία της Ε.Ε., όταν η Τουρκία ανέκοψε το γεωτρύπανο της ΕΝΙ έξω από το τεμάχιο 3, στην ευρωπαϊκή -κατά την άποψή μας ΑΟΖ, αν και δηλώνουμε ικανοποιημένοι από τη λεκτική στήριξη. Είναι αλήθεια δυνατό να πιστεύει κάποιος ότι η Ε.Ε. θα δεχτεί δύο χωριστά κυπριακά κράτη υπό τη σκέπη της; Είναι επίσης δυνατό να πιστεύει κανείς ότι οι ενεργειακές εταιρείες έστω κι αν είναι κολοσσοί, θα αναμειχθούν στο Κυπριακό; Εκείνο που είναι πολύ πιο πιθανό να κάνουν είναι να ακολουθήσουν το μοντέλο του Κανονισμού της Πράσινης Γραμμής και να δίνουν χωριστά στην τ/κ πλευρά τα αναλογούντα από την εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων, με άλλο το Κυπριακό. Εξάλλου ποιον νοιάζει πλέον πόσα παίρνουν οι Τ/κ από την Ε.Ε. κι αν αυτά είναι από τα λεφτά των φορολογουμένων και της Κ.Δ.; Στις Βρυξέλλες όταν πάμε, οι Ευρωπαίοι μάς το λένε, ότι μας βολεύει το παρόν στάτους κβο, ότι γίναμε βαλέδες των Ρώσων ολιγαρχών, και πως παρά το κούρεμα εξακολουθούμε να κάνουμε του κεφαλαίου μας. Παρόλα αυτά η παρτίδα μπορεί να σωθεί. Η ενόψει πενταετία μπορεί να αποδειχθεί εξαιρετικά επιτυχημένη έως και καταστροφική. Τα κλειδιά είναι στα χέρια του Νίκου Αναστασιάδη.

paraschos@kathimerini.com.cy

ΟΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ / Γράφει ο ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ

Ο Ιβάν, ο κουλλάς, ο Βέργας και ένα απορημένο κοάλα

Ανέκδοτα και πειράγματα είχαμε κατά την τελετή ανάληψης της νέας κυβέρνησης στο Μέγαρο. Ο κύριος Πάμπος, ο οποίος γνωρίζει όλα όσα λέγονται σε κάθε γωνιά του Μεγαρό μου μετέφερε αρκετά παραλείπόμενα. Εκείνο που σχολιάστηκε αρκετά, όπως μου είπε, ήταν το γεγονός πως ο Κώστας Κληρίδης είχε μείνει με άδεια καρτέκλα στα δεξιά του «χωρίς κανένα να τολμά να κάτσει δίπλα του».

Έτσι τουλάχιστον σχολιάστηκε από κάποιους που βρίσκονταν μεταξύ των επισήμων που παρακολουθούσαν την τελετή, όπως μου είπε, συμπληρώνοντας: Γνωστός πολιτικός ο οποίος είναι γνωστό πειραχτήρι σχολίαζε πως «μετά το πάθημα στη Βουλή κανένας δεν τολμά να κάτσει δίπλα του» για να λάβει την απάντηση από άλλο γνωστό πειραχτήρι: «Μήπως κρατά επίτηδες την καρτέκλα γιατί περιμένει τον φίλο του τον Ιβάν; Εκτός κι αν την κρατά για τον πρέσβη της Ρωσίας!».

Η παρουσία του Ιβάν δίπλα από τον γενικό εισαγγελέα στην πιο επίσημη στιγμή της Κυπριακής Δημοκρατίας στη Βουλή συζητήθηκε αρκούντως και στα δημοσιογραφικά πηγαδάκια. Δημοσιογράφοι σχολίαζαν πως «είναι καλά γνωστό ότι ο Ιβάν είναι άνθρωπος του Κρεμλίνου». Αναλογιζόμενοι τις «δραστηριότητες» κάποιων στην Εισαγγελία υπέρ του Κρεμλίνου, όπως καταγράφονται σε δημοσιεύματα και στην Κύπρο αλλά και στο εξωτερικό, με αναφορές και στην Λοιζίδου και στον Κωστάκη and fiends, παίζει να δούμε τη γνωστή φωτογραφία με τον Κωστάκη και τον Ιβάν να φιγουράρει σε Guardian, New York Times και FT με καμιά λεζάντα του τύπου: «κάρφωσαν τους Ευρωπαίους στους Ρώσους η κυπριακή εισαγγελία». «Δεν θα είναι και η πρώτη φορά που θα το κάνουν» ανέφερε δημοσιογράφος σημειώνοντας πως παίζει και ένα άλλο σενάριο: Ο Κωστάκης να μην είχε ιδέα ποιον του έβαλαν δίπλα του στη Βουλή και ίσως γι' αυτό είχε το βλέμμα απορημένου «κοάλα».

Τρίτος συνάδελφος σχολίασε πως σε μια τέτοια περίπτωση η άδεια καρτέκλα δίπλα από τον Κωστάκη στο Προεδρικό ήταν γιατί μάλλον όλοι τον φοβούνται. «Κάποιος δημοσιογράφος πάντως σίγουρα τον φοβούνται τον φωνάζουν κουλλάς». «Καμιά σχέση με το Ονούφριο» βιάστηκε να συμπληρώσει.

Τρία στρατόπεδα έχουν δημιουργήσει οι αποκαλύψεις και καταγγελίες κατά του Νικόλα από τον Μάριο Καρογιάν. Η ΔΗΚΟϊκιά Φωτούλα που μπαινοβγαίνει ελεύθερα στην πριγκιπική αυ-

«Μέχρι να αφυπηρετήσω δεν θα κάθεται κανένας δίπλα μου;».

λή, μου ανέφερε πως τα τρία στρατόπεδα είναι: α) αυτοί που είναι πιστοί στον Νικόλα και θεωρούν πως ο Καρογιάν έχει άδικο, λέει κακίες και έπρεπε να έκανε τις καταγγελίες του πριν από χρόνια β) αυτοί που αποδέχονται τις καταγγελίες αφού γνωρίζουν πως αρκετά από αυτά που ανέφερε είναι πραγματικότητα και συμφωνούν πως η βιασύνη των διαγραφών είναι ύποπτη και παράτυπη γ) αυτοί που καλόπιστα ζητούν ενημέρωση αφού η ανακοίνωση που εξέδωσε το κόμμα τους δεν απαντά σε καμία από τις σοβαρές καταγγελίες Καρογιάν για καλπονοθεία, απολύσεις και εκδίωξη στελεχών και υπαλλήλων του κόμματος.

Η Φωτούλα, πάντως, δεν είναι καθόλου αισιόδοξη για το μέλλον του ΔΗΚΟ και όπως μου ανέφερε τις ανσους της συμπεριφέρονται πολλοί εντός και εκτός κόμματος.

«Βέβαια υπάρχουν και κάποιους που δεν κοιμούνται μετά τις καταγγελίες Καρογιάν γιατί διερωτώνται εάν ο πρώην πρόεδρος έχει στοιχεία για την καλπονοθεία που κατηγορεί» συμπλήρωσε, λέγοντας: «Εκείνο που τρέμουν είναι πως ίσως προκύψει από το πουθενά κάποια μαρτυρία και κάποιος δεν θα ξέρουν πού να πάνε να κρυφτούν. Κάποιος μιλούσε και για απευκόμητες εκπλήξεις από τον Βέργα και ήταν σαν να παρακολουθούσε ταινία του Χίτσκοκ».

Ο Κυριάκος Κούρος έχει ήδη ανακοινωθεί ως ο διάδοχος του Νίκου Χριστοδουλίδη στο Διπλωματικό Γραφείο του Προέδρου Αναστασιάδη. Σας το είχα γράψει ότι το μέλλον του ήταν λαμπρό και οι ικανότητές του αναγνωρισμένες από τον Νίκαρο. Είναι ο δεύτερος Κούρος που αναλαμβάνει στο Προεδρικό, αφού ο πατέρας του, Παντελής Κούρος, ήταν το δεξί χέρι του Γλαύκου Κληρίδη.

Η ονοματολογία για το ποιος θα αναλάβει τα νηπία της ΚΥΠ, ένα πόστο στο οποίο θεωρείται πως τα πήγε πολύ καλά ο Κ. Κούρος, έχει ήδη ανάψει. Όπως μου ανέφερε φίλος από την Πινδάρου, στην εικονική λίστα που σχηματίζεται και ανασχηματίζεται «σε τρία γραφεία» φιγουράρουν και παλιοί και νέοι συνεργάτες του Νίκαρου. Κάποιοι μάλιστα αυτοσυστήνονται «ως καλοί τιμονιέρηδες» και επιστρατεύουν και πολιτικούς τους φίλους για τα διαπιστευτήρια...

ΚΟΝΙΖ: Την ερώτησή μου την έθεσε υπό μορφή κουίζ η ΔΗΚΟϊκιά Φωτούλα και σας τη μεταφέρω αυτούσια: «Ποιος από το ΔΗΚΟ είναι ο μεγάλος χαμένος των εκλογών; Μη βιαστείτε να απαντήσετε ο Νικόλας. Υπάρχει και άλλος, χειρότερος, ο οποίος πίστεψε σε αυτόν και τώρα έμεινε μετέωρος και ετοιμάζει γρήγορα τη φυγή του».

ΕΝΩΝΟΥΜΕ ΔΥΝΑΜΕΙΣ / Γράφει ο ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ

Με άριστα το 10

1 Στο αφτί. Και ο ΟΑΣΕ να πει και ο Θεός ο ίδιος να πει ότι είναι δημοκρατικό έλλειμμα οι ανακρίσεις δημοσιογράφων, κάποιων το αφτί δεν ιδρώνει. Κι ας τα ακούμε σαν χώρα. Ορισμένοι είναι σαν τον Οδυσσέα που έχει κλείσει τα αφτιά στις σειρήνες. Μόνο που εδώ δεν είναι μυθολογία, όσο κι αν θέλουν να μας πουλήσουν παραμύθια της Χαλιμάς.

2 Στα προκαταρκτικά. Αν με τόσο φτώσιμο και στο Κυπριακό και στο Φ.Α. που μας ρίχνουν οι Τ/κ είμαστε ακόμη στα προκαταρκτικά για να ξεκινήσουν εκ νέου οι συνομιλίες, όταν τελικά αυτές θα ξεκινήσουν, βλέπω τη σκηνοθεσία να την αναλαμβάνει ο Σειρηνάκης.

3 Στο τζόκερ. Οι διαπραγματεύσεις να επαναρχίσουν από το σημείο που διακόπηκαν στο Κραν Μοντάνα, είπε ο Στέφανος Στεφάνου. Το πες, το 'παίξεις;

4 Η φάτσα. Το ότι ο «Φ» έβαλε τη φάτσα του αρχισυντάκτη της «Κ» πρωτοεξέλιδο, με ξεπερνά. Τι άλλο θα δούμε; Τι φάτσα του Ονασαγόρα, που τον ψάχνουν όλοι αλλά κανείς δεν τον βρίσκει; Τέτοια χαρά δεν θα την πάρετε, να είστε σίγουροι.

5 Στον Πάφιο. Και τώρα που πέρασαν και εκλογές και καρναβάλια και επα-

Με αναφορά στο σημείο 10...

νήλθε η πρεμία και με τη νέα κυβέρνηση, επανήλθε και στα τηλεοπτικά παράθυρα ο Φαίδωνας. Μιλάμε come back καλύτερο και από της Άντζελας, εφόσον και ο δήμαρχος, έναν έρωτα αγιάτρευτο με την τηλεόραση τον έχει.

6 Στον αέρα. Ζητήματα ασφαλείας εγέρθηκαν κατά την πυρκαγιά στο δικαστήριο, την ώρα που άπαντες στη μεί-

ζονα Λευκωσία τραγουδούσαν «εφτά νομά σ' ένα δωμά». Εκεί που η φράση, άνοιξε το παράθυρο να αλλάξει ο αέρας, πιάνει τόπο 100%.

7 Στον Ιβάν. Ο τρομερός ΠΑΟΚτζής δεν κατέβηκε στην Κύπρο. Σας φάνηκε. Ήταν ένα μουσάτος λεφτάς που του έμοιαζε, που είδε πως και μίληκε στη Βουλή. Το ότι η πρόσκληση είχα άρωμα Προεδρι-

2163 ημέρες*
ΔΕΝ ΞΕΧΝΩ
* Από την ημέρα της καταστροφής της Κύπρου, χωρίς να κατηγορηθεί κανείς.

κού, κανείς δεν το ασπάζεται.

8 Στα βαφτίσια. Με την ίδια λογική που οι Τ/κ βαφτίζουν τα τουρκικά προϊόντα, τουρκοκυπριακά, με την ίδια λογική βαφτίζει και την κυπριακή ΑΟΖ, τουρκική η Τουρκία. Συμπέρασμα. Νοούς από τα Τζάμπο θα έχουμε πολλούς, σε περίπτωση λύσης...

9 Στα γέλια. Πρώτη αντίδραση του (λ) Άθως του ΔΗΚΟ για Καρογιάν ήταν πως τους προκαλεί γέλια. Και οι ψηφροφόροι του ΔΗΚΟ και όχι μόνο, σκάσανε στα γέλια με τα ποσοστά που πιάσανε στις εκλογές, αλλά δεν το κάνατε θέμα, επειδή την ίδια ώρα είχατε πατήσει τα κλάματα. Έτσι είναι αυτά...

10 Στην παράσταση. Την οποία έκλεψε με την εμφάνισή της στο κόκκινο χαλί της εγκαθίδρυσης Αναστασιάδη, η Ειρήνη Χαραλαμπίδου. Δεν το ήθελε, αλλά το φόρεμα ήταν κατακόκκινο. Αντιπακτιζίδιο, και με τον Ιβάν μέσα στη Βουλή. Η εκδίκση του Μαρινάκη....

MORE THAN AN SUV.
AN ALFA ROMEO.

NEW ALFA ROMEO STELVIO

La meccanica delle emozioni

AUTOMASTERS

www.alfaromeo.com.cy

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: ΚΩΣΤΑΣ ΙΩΡΑΝΙΔΗΣ • Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ
Αρχισυντάκτης: ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΚΑΛΑΣ • Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ • Διεύθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΟΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

#KaneisAllos

977 ΕΛΕΓΧΟΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΠΑΝΩ ΑΠΟ 150.000€

**ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΚΑΤΙ ΠΟΥ ΛΕΜΕ.
ΕΙΝΑΙ ΚΑΤΙ ΠΟΥ ΚΑΝΟΥΜΕ ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ.**

Επενδύουμε κάθε χρόνο πάνω από 150.000€ σε περισσότερους από 900 ελέγχους ποιότητας. Διασφαλίζουμε την υψηλή ποιότητα που σας προσφέρουμε με ένα σύστημα συνεχών ελέγχων σε κάθε στάδιο. Ακόμη, προτιμούμε συσκευασμένα προϊόντα καθώς αυτά, σε αντίθεση με τα προϊόντα στον πάγκο, προστατεύονται και δεν αλλοιώνονται από εξωγενείς παράγοντες.

Γι' αυτό κανείς άλλος δεν μπορεί να γίνει LIDL.

Quality for less.

Πρόεδρος μεταξύ υστεροφημίας και διαχείρισης

Το στοίχημα της νέας πενταετίας είναι η υλοποίηση σχεδιασμών χωρίς πλέον προφάσεις και δικαιολογίες

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Μετά την κρίση του 2004, όταν ο ΔΗΣΥ βρέθηκε προ της διάσπασης και η δημοτικότητα του Νίκου Αναστασιάδη ακολουθούσε ελεύθερη πτώση, πολλοί ήταν εκείνοι οι πολιτικοί κύκλοι που θεωρούσαν το Σχέδιο Ανάν το κύκνειο άσμα της πολιτικής ζωής του. Τα πάντα ρει, ωστόσο, στην πολιτική ζωή και κάπως έτσι ο Νίκος Αναστασιάδης πήγε μεν στην κόλαση αλλά επέστρεψε δριμύτερος, κερδίζοντας την προεδρία της Δημοκρατίας ως ο ηγέτης που μπορεί να διαχειριστεί την κρίση. Σήμερα, όχι μόνο επανεξελέγη με ισχυρή εντολή στην προεδρία, αλλά είναι το μόνο πολιτικό πρόσωπο που το πέτυχε χωρίς τη στήριξη κανενός άλλου πολιτικού κόμματος. Αυτό, σε συνδυασμό με το ότι έχει ξεκαθαρίσει πως είναι μία δεύτερη αλλά τελευταία θητεία για τον ίδιο, έχει προκαλέσει προσδοκίες στην κοινωνία, ότι σε αυτή ακριβώς τη θητεία, ο Νίκος Αναστασιάδης θα τολμήσει τομές και μεταρρυθμίσεις, χωρίς να άγεται και να φέρεται από κομματικά και άλλα οργανώματα σύνολα. Είναι όμως έτσι; Οι πρώτες μέρες της διακυβέρνησής του θα καταδείξουν κατά πόσο ο ίδιος και οι επιλογές του στο κυβερνητικό σκηνικό, όντως έχουν ως γνώμονα τον εκσυγχρονισμό του κράτους ή αν θα εγκλωβιστεί σε μία διαχειριστικού τύπου θητεία, φοβούμενος να σπάσει αβγά και να ταράξει σύνολα και συμφέροντα.

Η πρώτη θητεία του Νίκου Αναστασιάδη είχε αναμφίβολα επισκιαστεί από την οικονομική κρίση. Κρίση που δεν του επέτρεψε να κάνει πράξη είτε τους πολιτικούς του σχεδιασμούς είτε το όραμά του για τη νέα Κύπρο. Καθόλου τυχαίο ότι κατά τη διάρκεια της θητείας, κυβέρνηση και ΔΗΣΥ υπογράμμισαν ότι ο Νίκος Αναστασιάδης είχε «παραλάβει καμένη γη» και γι' αυτό ακριβώς τον λόγο, σε συνδυασμό με το ότι το κράτος βρισκόταν υπό την καθοδήγηση της Τρόικας, η

κυβέρνηση δεν είχε καμία άλλη επιλογή από το να ακολουθήσει μία διαχειριστική πολιτική, παρά πενταετία πολιτικών σχεδιασμών. Τι γίνεται όμως σήμερα; Με την επανεκλογή του αλλά και με την έξοδο της χώρας από το μνημόνιο, η κυβέρνηση δεν έχει περιθώριο αναβολών προφάσεων και επίρριψης ευθυνών σε προηγούμενη κυβέρνηση. Αντιθέτως, ο Πρόεδρος θα πρέπει να αποδείξει πως είναι έτοιμος να υλοποιήσει το όραμά του, που είναι α) ο εκσυγχρονισμός του κράτους μέσω μεταρρυθμίσεων, και β) η επίλυση του Κυπριακού.

Δύο άξονες του προεκλογικού του οράματος που έχουν ήδη εξα-

Η ανακήρυξη του νέου Υπουργικού Συμβουλίου μπορεί να θυμίζει μίνι ανασχηματισμό αλλά συγκεκριμένοι διορισμοί εγείρουν ερωτήματα για το αν ο Πρόεδρος θέλει όντως να προχωρήσει στην ολοκλήρωση των μεταρρυθμίσεων.

γελθεί και θα διαφανεί κατά πόσο υπάρχει πράγματι η θέληση για την υλοποίησή τους. Οι πρώτες δηλώσεις του στη βουλή κατά την ορκωμοσία του για σύσταση επιστημονικής ομάδας μελέτης των προεκλογικών προγραμμάτων των ανθυποψηφίων ώστε «να μην αγνοηθούν προτάσεις που συμβάλουν προς την επίτευξη συνεργασίας», επιδέχθηκε πολλών ερμηνειών από τις υπόλοιπες πολιτικές δυνάμεις. Κάποιοι το είδαν ως άνοιγμα συνεργασίας και τη μόνη διέξοδο ψήφισις των απαιτητικών νομοσχεδίων που ακολουθούν, ενώ άλλοι το είδαν μάλλον με καχυποψία. Θα βάλει νερό στο κρασί του ο Πρόεδρος προχωρώντας σε κούρεμα

δανείων που υποστήριζε ο Γιώργος Λιλλήκας ή πλήρη αποκατάσταση των κατόχων αξιογράφων εντός σύντομου χρονικού διαστήματος, όπως προέβλεπε ο Νικόλας Παπαδόπουλος και επέκρινε ο κ. Αναστασιάδης προεκλογικά ή θα αποτελεί ένα ακόμα διακοσμητικό συμβούλιο επιστημόνων; Αυτό είναι ένα ερώτημα που εγείρεται εντόνως από τις φιλελεύθερες τάσεις του ΔΗΣΥ και μερίδας της κοινωνίας που τάχθηκαν υπέρ της υποψηφιότητάς του. Σε αυτό ακριβώς το πλαίσιο εμπίπτει και το ζήτημα επίλυσης του κυπριακού προβλήματος. Ήδη οι διπλωματικές φωνές που θέλουν τον Νίκο Αναστασιάδη να βλέπει πλέον τον σχεδιασμό των δύο κρατών πληθαίνουν και τίθεται πλέον το ερώτημα κατά πόσο ο Πρόεδρος είναι προσπλωμένος στη λύση που σχεδίαζε μέχρι και το ναυάγιο του Κραν Μοντάνα ή αν πλέον μελετά όντως Σχέδιο Β'.

Η μεταρρύθμιση

Το νέο Υπουργικό Συμβούλιο που ορκίστηκε την περασμένη Πέμπτη θυμίζει σε πολλούς μίνι ανασχηματισμό παρά Υπουργικό νέας πενταετίας. Είναι όμως μικρές και ανεπαίσθητες οι αλλαγές ή οι νέοι διορισμοί έχουν τη σημασία τους για την έκβαση της πενταετίας αλλά και τις προθέσεις του Προέδρου; Η αλήθεια είναι πως ο Νίκος Αναστασιάδης κράτησε ακίνητο τον σκληρό πυρήνα του. Χάρης Γεωργιάδης και Κωνσταντίνος Πετρίδης, πρόσωπα που έχουν αποδείξει την προσήλωσή τους στη μεταρρύθμιση και τον εκσυγχρονισμό του κράτους, βρίσκονται στις ίδιες θέσεις, διασκεδάζοντας τις ανησυχίες επιχειρηματικών, οικονομικών και φιλελεύθερων κύκλων. Το ίδιο και ο Γιώργος Λακκοτύπης που αποτελούσε εγγέγγυ για τις μεγάλες πετρελειακές εταιρείες. Στο ίδιο πλαίσιο και η παραμονή της Ζέτας Αιμιλιανίδου στο Υπουργείο Εργασίας, η οποία σύμφωνα με κύκλους χαιρεί της εκτίμησής των επιχειρηματικών κύκλων και

Ο Νίκος Αναστασιάδης είναι ο πρώτος Πρόεδρος που κατορθώνει να εκλεγεί χωρίς συνδιαλλαγές με άλλες πολιτικές δυνάμεις. Εναπόκειται στον ίδιο να αποδείξει αν θα προχωρήσει στην παράδοση ενός σύγχρονου κράτους που θα περιλαμβάνει και την επίλυση του κυπριακού προβλήματος.

έχει ως στόχο την βελτίωση του ΕΕΕ αλλά και την ενίσχυση της κοινωνικής πολιτικής της κυβέρνησης. Σύμφωνα με κυβερνητικές πηγές, η αποχώρηση του Μάριου Δημητριάδη αποτελεί πλήγμα για το μεταρρυθμιστικό «λόμπυ» εντός της κυβέρνησης καθώς πολλές φορές στάθηκε μαζί με τους κ.κ. Γεωργιάδη και Πετρίδη σε ζητήματα μεταρρυθμίσεων. Ερωτήματα εγείρονται κατά πόσο η νέα προσθήκη, η πρώην γενική διευθύντρια της Βουλής Βασιλική Αναστασιάδου θα συνεχίσει στον δρόμο του προκατόχου της.

Αυτό που φαίνεται να προβληματίζει ιδιαίτερα είναι οι διορισμοί του Προέδρου σε δύο κρίσιμα

υπουργεία, αυτά της Υγείας και της Παιδείας. Είναι έτοιμος ο Πρόεδρος να προχωρήσει σε τομές ή θέλει να διασκεδάσει τις ανησυχίες οργανωμένων συνόλων που δεν είδαν θετικά εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και ΓεΣΥ την προηγούμενη πενταετία; Αναμφίβολα ο Γιώργος Παμπορίδης δέχτηκε σφοδρές επικρίσεις από τα οργανωμένα σύνολα στον τομέα της υγείας τόσο για τη ρητορική του αλλά και για την επιμονή του στην υλοποίηση του ΓεΣΥ. Βρήκε παράλληλα κλειστές πόρτες τόσο εντός του κυβερνητικού σκηνικού αλλά και την άρνηση πολιτικών δυνάμεων συμπεριλαμβανομένου του ΔΗΣΥ. Πολλοί είναι εκείνοι που επισημαίνουν πως αν

δεν ήταν το επίμονο και το συγκρουσιακό του χαρακτήρα του, το ΓεΣΥ δεν θα περνούσε. Ήδη πηγές πέραν του Προεδρικού επισημαίνουν πως η επιλογή Ιωάννου ήταν μία προσπάθεια του Προέδρου να ανοίξει τις κλειστές γέφυρες με τους ιατρικούς κύκλους. Με δεδομένο ότι ο Γιώργος Παμπορίδης αποχωρεί σε μία κρίσιμη καμπή για την υλοποίηση του σχεδίου υγείας εγείρονται ερωτήματα κατά πόσο ο διάδοχός του Κωνσταντίνος Ιωάννου, ο οποίος δεν προέρχεται από τον χώρο της υγείας, ούτε έχει ανάλογες γνώσεις για την εφαρμογή του εν λόγω σχεδιασμού, μπορεί να αντεπεξέλθει στις προκλήσεις και στην ολοκλήρωσή του.

Η εμπλοκή του Αρχιεπισκόπου με τον διορισμό Χαμπιαούρη αλλά και την παραμονή Καδή προβληματίζει κατά πόσο η νέα θητεία στοχεύει στον εκσυγχρονισμό.

Αλλάζει η διαμόρφωση στο Προεδρικό με τον Πρόδρομο Προδρόμου να αποτελεί το πιο έμπειρο πολιτικό πρόσωπο.

Ο Νίκος Χριστοδουλίδης διαδέχεται τον Ιωάννη Κασουλίδη σε μία κρίσιμη στιγμή του Κυπριακού όπου πληθαίνουν οι φωνές σχεδιασμού δύο κρατών.

Παιδεία και Εκκλησία

Ερωτήματα εγείρονται και με τον διορισμό του Κώστα Χαμπιαούρη. Ο Κώστας Καδής είχε ξεκινήσει δελά την εφαρμογή της μεταρρυθμίσεως έχοντας απέναντί του μία σειρά οργανωμένων εκπαιδευτικών συνόλων. Πόσο μπορεί όμως να βοηθήσει την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση ο διορισμός Χαμπιαούρη; Αυτό είναι ένα ερώτημα που τίθεται, καθώς ο κ. Χαμπιαούρης προέρχεται από το υφιστάμενο εκπαιδευτικό σύστημα που υποστηρίζεται πως χρήζει αλλαγών και τίθεται ζήτημα κατά πόσο είναι έτοιμος να σταθεί απέναντι σε πρώην συναδέλφους του ακόμα και προϊστάμενους του για να υλοποιήσει τομές στην εκπαίδευση. Το καιρίο, ωστόσο, ερώτημα είναι ποια θα είναι η σχέση

του με την Εκκλησία και κατά πόσο μπορεί να συμβάλει στον διαχωρισμό παιδείας και Εκκλησίας που αποτελεί στοιχείο ενός σύγχρονου κράτους. Στα πολιτικά πηγαδάκια διαδίδεται από την αρχή η σύνδεσή του με την Εκκλησία. Οι πρόσφατες επικρίσεις του απέναντι σε όσους επικρίνουν την Εκκλησία, ενίσχυσε εκείνες τις φωνές που βλέπουν με δυσφορία την εμπλοκή της Εκκλησίας στην Παιδεία. Σύμφωνα με πολιτικές πηγές ο διορισμός του έτυχε της σύμφωνης γνώμης του Αρχιεπισκόπου ενώ όπως συζητείται και η παραμονή του Κώστα Καδή στο υπουργικό σκηνικό αποτελούσε επιλογή και αίτημα του Προκαθημένου προς τον Νίκο Αναστασιάδη.

Νέο κύμα στο Προεδρικό

Οι αλλαγές δεν έγιναν μόνο στα κρίσιμα πόστα παιδείας και υγείας αλλά και στο Προεδρικό. Ο Νίκος Αναστασιάδης επέλεξε να έχει στο πλευρό του τον έμπειρο σε θέματα πολιτικής, επιστημονικής διαχείρισης και κρίσεων Πρόδρομο Προδρόμου. Πρόσωπο που συνδέεται άμεσα με ΔΗΣΥ και όχι από την ευρύτερη κοινωνία, αλλά που μπορεί να χειριστεί δύσκολες καταστάσεις. Πέραν όμως του κ. Προδρόμου και του Βασίλη Πάλα, ο οποίος αναμένεται να συνεχίσει να κινείται περισσότερο στο παρασκήνιο, ζήτημα τίθεται για την απειρία της υπόλοιπης ομάδας που μεταβαίνει στον προεδρικό λόγο.

Τον έμπειρο σε δημοσιογραφικά θέματα Βικτώρα Παπαδόπουλο διαδέχεται η Κλέλια Βασιλείου η οποία καλύπτει μεν την απαίτηση της κοινωνίας για ενίσχυση των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων, ωστόσο είναι άπειρη σε ζητήματα πολιτικής. Μαζί με την κυρία Βασιλείου και ο Πέτρος Δημητρίου ο οποίος διαδέχεται τον Μιχάλη Σοφοκλέους που ήταν καθαρά πολιτικός διορισμός παρά διοικητικός, όπως στο παρελθόν. Ο κ. Δημητρίου προέρχεται από τον χώρο της ΝΕΔΗΣΥ και θα αποτελέσει στοιχείο αν θα συνεχίσει και αυτός με τη σειρά του να έχει πολιτικό παρά διοικητικό ρόλο.

Κυπριακό ώρα μηδέν

Πέραν του κατά πόσο θα υλοποιηθούν οι μεταρρυθμίσεις, ζήτημα τίθεται και για το πώς θα συνεχίσει το Κυπριακό, καθώς από το ναυάγιο του Κραν Μοντάνα και εντεύθεν η κατάσταση κρίνεται ιδιαίτερα δύσκολη για συνέχιση των συνομιλιών. «Εμείς για να λυθεί το Κυπριακό, αλλά λυπούμαι πολύ, έτσι κλάππα δεν ξαναφύω» ανέφερε ο Ιωάννης Κασουλίδης στο κρατικό κανάλι κληθείς να σχολιάσει αν θα παραμείνει δεδομένης της κρισιμότητας των στιγμών. Η δικτική απάντησή του υπήρξε ενδεικτική της απομάκρυνσής από την προοπτική λύσης το επόμενο διάστημα. Η τοποθέτησή του γίνεται μάλιστα σε μία περίοδο που ενισχύονται οι φωνές περί δύο κρατών. Ήδη πολιτικοί κύκλοι επισημαίνουν

πως ο σχεδιασμός δύο κρατών δεν αποτελεί απίθανο σενάριο, αλλά κάτι που μελετάται στο προεδρικό. Σχεδιασμούς που εμπλέκει ίσως και δεσμεύει κύκλους του ενδιάμεσου χώρου αλλά και την Εκκλησία. Ο Πρόεδρος έχει βάλει στο πηδάλιο του Υπουργείο Εξωτερικών έναν από τους πλέον έμπιστους συνεργάτες του και ένα από τα πιο δημοφιλή πολιτικά πρόσωπα. Αποτελεί στοιχείο αν ο κ. Χριστοδουλίδης σταθεί το ίδιο πετυχημένα στο καιρίο πόστο του Υπ. Εξωτερικών και σίγουρα στοιχείο για τον Πρόεδρο αν θα καταφέρει να καθυποτάξει τις όποιες επιφυλάξεις περί επιστροφής σε άλλες εποχές ή αν θα προχωρήσει σε τομές που θα συμβάλουν θετικά στην πολιτική του υστεροφημία.

Αρχή με επίθεση σε Νικόλαο Παπαδόπουλο

Ρίχνει πιέσεις στην ηγεσία του ΔΗΚΟ για τη δημιουργία νέας Κίνησης από τα διαγραφέντα στελέχη του κόμματος

Της ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

Όταν τον Δεκέμβριο του 2013 διεξάγονταν οι εσωκομματικές εκλογές του ΔΗΚΟ, ο Μάριος Καρογιάν είχε δεχθεί καταγγελίες για καλπονοθεία στην Πάφο, υπέρ της υποψηφιότητας Νικόλα Παπαδόπουλου. Το κατά πόσο ίσχυε ή όχι είναι ένα ζήτημα ανοικτό, το σίγουρο όμως είναι πως ο ίδιος επέλεξε να μην προχωρήσει στην οποία διερεύνηση της καταγγελίας ή να σταματήσει την εκλογική διαδικασία, όπως τον συμβούλευαν οι στενοί του συνεργάτες. Ο περίγυρός του το αποδίδει στην προσπάθειά του να μην πληγώσει έτι περαιτέρω το κόμμα από τον εσωκομματικό πόλεμο, ενώ άλλοι πολιτικοί κύκλοι το αποδίδουν στην αναβλητικότητα που τον διακατέχει. Ό,τι και αν ισχύει από τα δύο, η αλήθεια είναι πως το εν λόγω περιστατικό θεωρείται ως το ορόσημο της ήττας του Μάριου Καρογιάν. Και αυτό γιατί, όπως λέγεται, έχασε την ιδανική ευκαιρία να κρατήσει το κόμμα του και την προεδρία του κόμματος. Ένα περίπου μήνα μετά τη διαγραφή του από το Δημοκρατικό Κόμμα, στο οποίο υπηρέτησε ως πρόεδρος, λύνει τη σιωπή του και ανοίγει σκληρό πόλεμο με τον Νικόλα Παπαδόπουλο, προηγουμένως πως έχει πολλά να πει για να αποδομήσει τον Νικόλα Παπαδόπουλο και να ρίξει παράλληλα το μπαλάκι της ευθύνης για την εξαγγελία νέας Κίνησης στον Νικόλα Παπαδόπουλο, ο οποίος αρνείται επί του παρόντος να τείνει κλάδο ελαιάς.

Το μπαλάκι στον Νικόλα

Τι γίνεται με το ζήτημα νέας Κίνησης; Πολλοί ανέμεναν πως λόγω και της καθυστέρησης της οποίας τοποθέτησε ο Μάριος Καρογιάν

Ο πρώην πρόεδρος του ΔΗΚΟ είναι γνωστός για το ότι ζυγίζει αρκετά τις όποιες κινήσεις του. Αυτός είναι και ο λόγος που καθυστερεί τις όποιες εξαγγελίες περί Κίνησης.

θα προχωρούσε με την εξαγγελία νέου Κινήματος. Οι διαγραφέντες προτίμησαν να ριξουν το μπαλάκι ευθύνης της δημιουργίας της οποίας νέας Κίνησης στον Νικόλα Παπαδόπουλο, ζητώντας του να ανακαλέσει τις διαγραφές και να προχωρήσει σε εκλογικό συνέδριο. Στο καρογιανικό στρατόπεδο είναι βέβαιο πως ο Νικόλας Παπαδόπουλος δεν θα τείνει κλάδο ελαιάς στα διαγραφέντα στελέχη, αλλά θα επιμένει στην απόφαση εκκαθάρισης των αντιφρονούντων. Αυτό, άλλωστε,

έχει διαφανεί και από την ανακοίνωση του κόμματος που επιστρέφει τα πυρά στον Μάριο Καρογιάν και τα υπόλοιπα διαγραφέντα στελέχη. Δίνει, συνεπώς, τη χρυσή ευκαιρία στους διαγραφέντες όχι μόνο να πρωοποιηθούν στα μάτια μερίδων των κεντρικών μετριοπαθών αλλά και να ενισχύσουν το αφήγημά τους ότι στόχος του Νικόλα Παπαδόπουλου είναι να δημιουργήσει ένα καθαρό μεν αλλά συρρικνωμένο κόμμα που θυμίζει Ένωση Κέντρου. Η άρνησή του ΔΗΚΟϊκού προέδρου να

συγκωρήσει τους «αποστάτες» θα αποτελέσει και την απαρχή της νέας Κίνησης, καθώς όλα εκείνα τα στελέχη αναζητούν πολιτικό χώρο. Ο ίδιος ο Μάριος Καρογιάν, άλλωστε, έχει πει στη διάσκεψή του πως μένουν χωρίς πολιτική στέγη πολλά μετριοπαθή στελέχη του Κέντρου και η δημιουργία νέας Κίνησης δεν είναι κάτι αμφίβολο.

Η νέα Κίνηση

Η αλήθεια, άλλωστε, είναι πως εδώ και καιρό ο Μάριος Καρογιάν

Ο Μάριος Καρογιάν θέτει θέμα καλπονοθείας στις εσωκομματικές του 2013. Ρόλο κλειδί ενδεχομένως να παίξει στη συνέχεια ο Σάββας Βέργας, επιβεβαιώνοντας ή διαψεύδοντας την καταγγελία.

δέχεται πιέσεις από τα διαγραφέντα στελέχη για τη δημιουργία μιας νέας πολιτικής στέγης. Το ζήτημα το οποίο προβληματίζει επί του παρόντος είναι πως δεν έχει ακόμη βρεθεί το πρόσωπο που θα μπορέσει να ηγηθεί της όλης διαδικασίας. Ο κ. Καρογιάν, άλλωστε, δεν έχει τέτοιες φιλοδοξίες, σύμφωνα με πηγές, αλλά προτιμάει να αποτελέσει τον kingmaker, να μεταφέρει δηλαδή μαζί με άλλα στελέχη την οργανωτική δομή, τις γνώσεις και εμπειρίες του στη νέα ηγεσία, η οποία θα αποτελείται από άφθαρτα και νέα πρόσωπα και δεν θα θυμίζουν σε τίποτα το «αντιΔΗΚΟ». Το κατά πόσο αυτό θα πετύχει είναι ένα ζήτημα ανοικτό. Το σίγουρο είναι πως, με δεδομένο ότι θα αποτελεί κάτι φρέσκο και όχι κόμμα διαμαρτυρίας απέναντι στον Νικόλα Παπαδόπουλο, θα το αγκαλιάσουν πολλά στελέχη τα οποία έχουν απομακρυνθεί από το ΔΗΚΟ, όπως ο Βασίλης Πάλμας, πρόσωπα του Κέντρου που βρίσκονται στο κυβερνητικό σχήμα, αλλά και διαγραφέντα στελέχη του ΔΗΚΟ. Το αν θα προστεθούν και άλλα πρόσωπα που έχουν πολιτικά αξιώματα, είναι σίγουρα κάτι που θα ενισχύσει όπως λέγεται τη δυναμική του Κινήματος.

Ο ρόλος Βέργα και καλπονοθεία

Και αν η Κίνηση είναι ένα ζήτημα που θα ξεκαθαρίσει εν ευθέτω χρόνω, πρώτιστος στόχος των διαγραφέντων είναι η πλήρης αποδόμηση του Νικόλα Παπαδόπουλου. Αποδόμηση που θα ενισχύσει τις όποιες επικρίσεις δέχεται επί του παρόντος ο ΔΗΚΟϊκός πρόεδρος για τις εκκαθαρίσεις. Είναι γεγονός πως ο Νικόλας Παπαδόπουλος είχε κτίσει το προεδρικό του προφίλ στο αφήγημα ότι εναντιώνεται στον παλαιοκομματισμό και τη διαπλοκή. Το ζήτημα της καλπονοθείας, που έχει ανοίξει εκ νέου ο Μάριος Καρογιάν, πλήττει ανεπανόρθωτα το προφίλ που έχει ήδη διαμορφώσει ο ΔΗΚΟϊκός πρόεδρος. Το μεγάλο ερώτημα είναι για ποιον λόγο ο Νικόλας Παπαδόπουλος δεν έχει προβεί ακόμη όχι μόνο στη διάψευση αλλά και στο να προκαλέσει τον Μάριο Καρογιάν να αποδείξει όσα λέει. Άλλωστε, το όλο ζήτημα ξεπερνά τους χαρακτηρισμούς και εντάσσεται σε ποινικό θέμα. Ρόλο κλειδί στην όλη υπόθεση αναμένεται να παίξει ο Σάββας Βέργας. Υπενθυμίζεται ότι εκείνη την εποχή ήταν υπεύθυνος της εκλογικής διαδικασίας στην Πάφο. Το αν θα τοποθετηθεί, διαψεύδοντας ή επιβεβαιώνοντας τα περί καλπονοθείας, είναι ένα ζήτημα ανοικτό που ήδη εγείρεται στα πολιτικά πηγαδάκια και σίγουρα θα προκαλέσει περαιτέρω συζητήσεις, εάν και εφόσον μιλήσει.

Το Σάββατο 17 και την Κυριακή 18 Μαρτίου τρέχουμε με χαμόγελο. Τρέχουμε για τη ζωή.

Συμμετέχουμε στον ΟΠΑΠ Μαραθώνιο Λεμεσού ΓΣΟ - το μεγαλύτερο αθλητικό γεγονός της Κύπρου - και ενισχύουμε το Καραϊσκάκειο Ίδρυμα και το αρχείο εθελοντών δωτών μισθού των οστών.

Στήριξε και εσύ τη συμμαχία ανθρωπιάς της ΟΠΑΠ Κύπρου και του Καραϊσκάκειου Ιδρύματος με τη συμμετοχή σου στον Μαραθώνιο και με την εγγραφή σου ως εθελοντής δότης.

Εγγραφές στο www.limassolmarathon.com

ΤΡΕΞΕ ΜΕ ΧΑΜΟΓΕΛΟ
ΤΡΕΞΕ ΓΙΑ ΤΗ ΖΩΗ

Στοιχεία πόλωσης πριν καν αρχίσει ο διάλογος

Πίσω από τη στάση αναμονής του Μουσταφά Ακιντζι και το άνοιγμα σε δύο επίπεδα της ψαλίδας στο Κυπριακό

Του ΜΙΧΑΛΗ ΤΣΙΚΑΛΑ

Κινήσεις σε δύο επίπεδα λαμβάνουν χώρα από την πλευρά Ακιντζι, με το Φ.Α. στην πρώτη γραμμή αλλά με αντίκτυπο στο Κυπριακό. Από τη μία, ο ίδιος και βάσει των πληροφοριών που προκύπτουν από τις συναντήσεις που έχει τόσο με στελέχη των Η.Ε. όσο και με πρέσβεις, περνάει το μήνυμα πως η τ/κ πλευρά είναι έτοιμη να επαναρχίσει τον διάλογο για το Κυπριακό. Από την άλλη πλευρά, στις δημόσιες τοποθετήσεις του κινείται στον άξονα του ότι η ε/κ πλευρά πρέπει να αλλάξει νοοτροπία αν και εφόσον θέλουν οι πλευρές να επαναρχίσει αλλά και να έχει κατάληξη ο διάλογος. Το τελευταίο επιχείρημα δεν είναι πρωτόφαντο, ωστόσο, συνδέεται πλέον με τις εξελίξεις γύρω από το Φ.Α. Καλείται δηλαδή η ε/κ πλευρά να αλλάξει ρότα και στους δικούς της σχεδιασμούς με άξονα τη συνδιαχείριση στο Φ.Α. αλλά και να κατέλθει εκ νέου στον διάλογο, επί της ουσίας αποδεχόμενη όσα απέρριψε στο Κραν Μον-

Τη Δευτέρα στη Βουλή το Ταμείο για τα έσοδα από το φυσικό και ως απάντηση στα όσα λέει η τ/κ πλευρά.

τάνα. Ως δε πρώτο μέτρο, που έχει αναδυθεί ως τέτοιο εσχάτως με ένταση, και που θα μπορούσε να θεωρηθεί και ως ΜΟΕ από την τ/κ πλευρά, είναι η από κοινού επιτροπή που θα εξετάσει τα ζητήματα του Φ.Α. Ωστόσο, κανείς, βάσει των πληροφοριών της «Κ», δεν είναι σε θέση να απαντήσει το ερώτημα, του αν υπονοείται από τα Κατεχόμενα ότι η Τουρκία θα σταματήσει την παραβατική συμπεριφορά της στην κυπριακή ΑΟΖ, αν και εφόσον δεχθεί η ε/κ πλευρά

Από τη μεγάλη εικόνα δεν λείπει η κινητικότητα της Τουρκίας στην ΑΟΖ και το αν και κατά πόσο η αναμονή Ακιντζι οφείλεται ή και συνδέεται στο ότι αναμένεται κάθοδος της πλατφόρμας που απέκτησε η Άγκυρα.

τη δημιουργία μιας τέτοιας επιτροπής. Την ίδια ώρα, δεν απαντάται και το αν σε περίπτωση που λυθεί το Κυπριακό, τελικός στόχος είναι η διέλευση του κυπριακού Φ.Α. με αγωγό διά μέσου της Τουρκίας στην Ευρώπη ή όχι. Κάτι που για την ε/κ πλευρά, δεν μπαίνει καν στο τραπέζι, όπως αρμόδιες πηγές δήλωσαν στην «Κ».

Τι περιμένει ο Ακιντζι

Το προαναφερόμενο δίπολο δεν περνάει ασχολίαστο σε κανένα

κυβερνητικό επίπεδο στη Λευκωσία. Πηγές ανέφεραν στην «Κ» ότι είναι ξεκάθαρη η πρόθεση και η στάση αναμονής εκ μέρους του Μουσταφά Ακιντζι, ενώ από την πλευρά του ο Πρόεδρος Αναστασιάδης φαίνεται να έχει δηλώσει ακόμη και την Παρασκευή την ετοιμότητά του για μια πρώτη συνάντηση. Ακόμη κι αυτό όμως να γίνει μέσα στο πλαίσιο του πρώτου βήματος, το ότι ο Τ/κ ηγέτης διαρκώς θέτει μετ' επιτάσεως το θέμα της ΑΟΖ και από την άλλη δεν

«διεκδικεί» συνάντηση με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, αλλά στήνει σκηνικό αντιπαράθεσης, πηγές δεν το αφήνουν χωρίς σχόλιο. «Είναι δεδομένο πως κάτι περιμένει. Κι αυτή την ώρα, όπως έχει και ο ενεργειακός σχεδιασμός της Κυπριακής Δημοκρατίας, δεν αναμένεται κάποια εξέλιξη. Αν είναι εκεί που περιμένει κάτι να γίνει ο ίδιος. Η επίσημη ημερομηνία για την Εχxon είναι τον Οκτώβριο» επιώθηκε σχετικά στην εφημερίδα. Ωστόσο, από τη μεγάλη

εικόνα δεν λείπει η κινητικότητα της Τουρκίας στην ΑΟΖ και το αν και κατά πόσο η αναμονή Ακιντζι οφείλεται ή και συνδέεται στο ότι αναμένεται κάθοδος της πλατφόρμας που απέκτησε η Άγκυρα. Προς ώρας πάντως δεν υπάρχει κάτι επίσημο ως προς αυτό το ζήτημα. Εκείνο που επαναλήφθηκε από την πλευρά Ακιντζι είναι ότι αν επιμείνει στις μονομερείς ενέργειες η Λευκωσία, τα Κατεχόμενα θα προχωρήσουν στις δικές τους έρευνες, της Τουρκίας συγκεκριμένα,

όπως αυτές έχουν ανακοινωθεί κατά το παρελθόν.

Το κακό κλίμα

Τα όσα ανέφερε εσχάτως στη διακαναλική του συνέντευξη ο Ακιντζι, και αφορούν και από την πλευρά του 100% το κυπριακό και όχι σε συνταύτιση με το ενεργειακό, ήταν αναμενόμενα για την ε/κ πλευρά. Τα μηνύματα είχαν φτάσει πριν καν αυτή λάβει χώρα. Τα σημεία που προκαλούν προβληματισμό για τη συνέχεια, είναι δεδομένα και άπτονται στο τι ακριβώς υπονοείται όταν γίνεται λόγος για αλλαγή νοοτροπίας εκ μέρους της ε/κ πλευράς. Τη στιγμή μάλιστα που ο ίδιος ο Τ/κ ηγέτης αναρωτήθηκε για τη στάση που θα κρατήσει ο Πρόεδρος Αναστασιάδης για την εκ περιτροπής προεδρία, και αν θα επιμείνει για μηδέν στρατό, μηδέν εγγυήσεις. Αυτά συνθέτουν σύμφωνα με πηγές ένα δυσκίνητο περιβάλλον για τη συνέχεια που θα είναι δύσκολο να ξεπεραστεί και να έρθουν οι δύο πλευρές στον ίδιο παρανομαστή. Κι αυτό γιατί, τα προαναφερόμενα σημεία έχουν επιωθεί και επαναληφθεί πολλάκις παλαιότερα.

Απάντηση με νομοθέτηση

Τη Δευτέρα αναμένεται να πάει εκ νέου στη Βουλή το Ταμείο που θα αφορά τα έσοδα από το Φ.Α. Η κίνηση αυτή, όπως την περιέγραψε στο πλαίσιο της ομιλίας του ο Πρόεδρος Αναστασιάδης στην Βουλή, θα έχει και τον χαρακτήρα επιχειρήματος προστά στα όσα ακούγονται από την τ/κ πλευρά και τα οποία αντικρούει ως λανθασμένη ρητορική η Λευκωσία. Τα ταμεία, οι νόμοι και ο τρόπος της εν γένει λειτουργίας του θα συζητηθούν στην Επιτροπή Οικονομικών, ενώ σκοπός είναι η όλη διαδικασία να κινηθεί με ταχείς ρυθμούς σε όλες τις πτυχές από τα νομοθετήματα μέχρι τον ορισμό του Δ.Σ.

Κινήσεις Γκουτιέρες και η δύσκολη επανεκκίνηση

Η κάθοδος στη Λευκωσία μέλους της ομάδας διαμεσολάβησης, τα τουρκικά μπλοκ και το σύμπλεγμα με τα ενεργειακά

Νέα Υόρκη - Ανάλυση του ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΠΑΝΙΩΤΗ

Πολλοί απ' όσους είδαν τα ξημερώματα της 7ης Ιουλίου 2017 τον γενικό γραμματέα να δηλώνει την κατάρρευση της Διάσκεψης για την Κύπρο στο Κραν Μοντάνα σημείωσαν την εμφανή απογοήτευση που ήταν αποτυπωμένη στο πρόσωπο του Αντόνιο Γκουτιέρες και διέβλεψαν ότι η επανέναρξη των διαπραγματεύσεων δεν θα ήταν εύκολη υπόθεση. Ειδικότερα, εφόσον ο τερματισμός της διάσκεψης συνοδεύτηκε από αντιπαράθεση Ελλάδας-Κύπρου με τον ειδικό σύμβουλο Έσπεν Μπαρθ Αϊντε και η Τουρκία με τους Τ/κ έκαναν λόγο για «Σχέδιο Β'». Ακόμη και όταν τον Σεπτέμβριο ο γ.γ. του ΟΗΕ χαμογελούσε στις φωτογραφίες από τις χωριστές συναντήσεις του με τους δύο ηγέτες στην άδρα του διεθνούς οργανισμού, όλες οι πληροφορίες που έφταναν από διπλωμάτες και άλλους διεθνείς παράγοντες που είχαν συναντήσεις μαζί του, συνέκλιναν στο ότι έφερε βαρέως την αποτυχία, η οποία του πείραξε προσωπικά, καθώς το Κυπριακό ήταν το πρώτο διεθνές θέμα που συνάντησε και ενεπλάκη τον Ιανουάριο του 2017. Τα συναισθήματα του γ.γ. του ΟΗΕ αποτυπώθηκαν ασφαλώς και στην έκθεση των καλών υπηρεσιών του, με τους δύσκολους όρους επανέναρξης της διαπραγματεύσεως, καθώς προϋποθέτουν ομόφωνη θέση των δύο ηγετών να ζητήσουν εκ νέου να ενεργοποιηθεί την αποστολή των καλών του υπηρεσιών. Όλο αυτό το διάστημα, ο Αντόνιο Γκουτιέρες και οι στενοί του συνεργάτες ήταν ιδιαίτερα φειδωλοί στο θέμα του πώς θα βγουν οι ηγέτες από την περίοδο της «περιορισμένης» και θα επιστρέψουν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, βοηθούντων

Ο Γκουτιέρες ζήτησε από μέλος της Ομάδας Διαμεσολάβησης να επισκεφθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα την Κύπρο και να ετοιμάσει αναλυτική έκθεση για την ιστορία των συνομιλιών. Σύμφωνα με πληροφορίες, το μέλος αυτό παρέμεινε για περισσότερο από ένα μήνα στη χώρα και είχε επαφές με παράγοντες από όλο το κοινωνικό και πολιτικό φάσμα.

Η Εχxon ξεκινάει προεργασία και θα μπορεί ανά πάσα στιγμή, μετά τα τέλη Ιουλίου, να στείλει και την πλατφόρμα.

και των εκλογικών διεργασιών. Διαφαίνεται, ωστόσο, ότι κινούμενος στο παρασκήνιο, ο Αντόνιο Γκουτιέρες ζήτησε από μέλος της Ομάδας Διαμεσολάβησης του ΟΗΕ (αποτελείται από εμπειρογνώμονες που είναι έτοιμοι να προσφέρουν τις υπηρεσίες του σε διάφορα προ-

βλήματα) να επισκεφθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα την Κύπρο και να ετοιμάσει αναλυτική έκθεση για την ιστορία των συνομιλιών. Σύμφωνα με πληροφορίες από τη Λευκωσία, το μέλος αυτό παρέμεινε για περισσότερο από έναν μήνα στη χώρα και είχε επαφές με πάρα πολλούς παράγοντες από όλο το κοινωνικό και πολιτικό φάσμα.

Την ίδια στιγμή, ενώ η εντύπωση που άφησαν τα Ηνωμένα Έθνη να δημιουργηθεί ήταν ότι ματαιώθηκε η σχεδιαζόμενη για τις αρχές Δεκεμβρίου διερευνητική επίσκεψη στην Κύπρο, του βοηθού γ.γ. του ΟΗΕ αρμόδιου για πολιτικές υποθέσεις, Τζέφρι Φέλτμαν, ο κ. Γκου-

τιέρες αποφάσισε να στείλει ως προσωπικό του απεσταλμένο (προφανώς προσωρινό και όχι για να πληρώσει τη θέση του ειδικού συμβούλου) τον Γάλλο πρώην βοηθό γ.γ. του ΟΗΕ για ειρηνευτικές επιχειρήσεις (2000-2008), Ζαν - Μαρί Γκουενό. Το διάστημα εκείνο, ο κ. Γκουενό αποχωρούσε από πρόεδρος του γνωστού οργανισμού International Crisis Group, έπειτα από διετή θητεία (Σεπτέμβριος 2014 - Δεκέμβριος 2017).

Σπέχαρ αντί Γκουενό

Σύμφωνα με καλά ενημερωμένες πηγές στη Λευκωσία, η Τουρκία απέρριψε τον Ζαν - Μαρί Γκουενό,

Με προσοχή οι κινήσεις της ΕΧΧΟΝ

Βασισμένη και στα μηνύματα που έλαβε από αμερικανική πλευρά ότι η ΕΧΧΟΝ θα προβεί κανονικά στις έρευνές της στο τεμάχιο 10 (και ότι ο κ. Τίλερσον το ξεκαθάρισε στους Ερντογάν-Τσαβούσογλου), η Λευκωσία ευελπίστηκε ότι διατηρεί το πάνω χέρι στο ενεργειακό παιχνίδι και δεν θα χρησιμοποιηθεί αυτό σε βάρος της. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον προκαλεί ο τρόπος με τον οποίο κινείται ο αμερικανικός ενεργειακός κολοσσός, που αν και υπήρξαν δηλώσεις για έναρξη των γεωτρήσεων τον Οκτώβριο, ξεκινά την προεργασία από αυτή την εβδομάδα και θα μπορεί ανά πάσα στιγμή μετά τα τέλη Ιουλίου να στείλει και την πλατφόρμα της.

επικαλούμενη την πάγια θέση της ότι δεν αποδέχεται για απεσταλμένους του ΟΗΕ στο Κυπριακό, πολίτες κωρών μελών της Ε.Ε. Η κυπριακή κυβέρνηση τον αποδέχθηκε, καθώς από τη θέση του ως υπεύθυνος των ειρηνευτικών επιχειρήσεων είχε άριστη συνεργασία με τους πρέσβεις μας στον ΟΗΕ Σώτη Τζακάρ και Ανδρέα Μαυρογιάννη. Ωστόσο, εδώ υπάρχει ένα παράδοξο. Ο κ. Γκουενό έχει αρθρογραφήσει επανειλημμένα τα τελευταία 2-3 χρόνια της σύγκρουσης στη Συρία, καλώντας τις ΗΠΑ και άλλους να υποστηρίξουν τις τουρκικές θέσεις. Μάλιστα, ένα από τα άρθρα του που δημοσιεύθηκε στον Guar-

dian (29/2/2016) είχε τον πολύ εύγλωττο τίτλο «Μη θυσιάσετε την Τουρκία για να σώσετε τη Συρία». Επίσης, το γεγονός ότι πρόεδρευε ενός οργανισμού όπως το International Crisis Group του οποίου οι θέσεις λίγο - πολύ προκρίνουν τη διχοτόμηση ως την καλύτερη λύση για την Κύπρο, θα έπρεπε λογικά να τον καταστήσει ελκυστικό για την Τουρκία. Χαρακτηριστική η έκθεση που δημοσιεύθηκε τον Μάρτιο του 2014 (πρωτης ανάληψης των καθηκόντων του κ. Γκουενό) που ανέφερε ότι «ο μόνιμος διαχωρισμός των δύο πλευρών ίσως καταστεί αναπόφευκτος και θα πρέπει να υπάρξει σοβαρή σκέψη σε ένα τέτοιο πιθανό αποτέλεσμα». Μετά την άρνηση της Τουρκίας, φαίνεται ότι επικράτησε η επιλογή τις διερευνητικές επαφές να κάνει η Ελιζαμπέθ Σπέχαρ κι αμέσως μετά να έλθει ο βοηθός γ.γ. του ΟΗΕ Ζαν Πιερ Λακρούα, με το κάλυμμα της επιθεώρησης της εφαρμογής της στρατηγικής αναθεώρησης της ΟΥΝΦΙΚΥΠ που αποφάσισε το Σ.Α. Πάντως, τα μηνύματα που έδωσε στην κυπριακή κυβέρνηση η Ελιζαμπέθ Σπέχαρ, μετά την συνάντηση με τον Μουσταφά Ακιντζι δεν ήταν καθόλου ενθαρρυντικά. Και καθώς - όπως δόλωσε ο ίδιος ο Λακρούα - οι συναντήσεις του την Παρασκευή αναλώθηκαν αποκλειστικά σε θέματα της ΟΥΝΦΙΚΥΠ, το μέλλον προμνηνύεται δυσόιο και η επόμενη κίνηση θα πρέπει να προέλθει από τον ίδιο τον Αντόνιο Γκουτιέρες, ο οποίος θα πρέπει τον Ιούνιο να δώσει νέα έκθεση για τις καλές του υπηρεσίες στο Σ.Α. Όλες πάντως οι ενδείξεις συνηγορούν στο ότι η τουρκική πλευρά συνολικά θα κινηθεί πάνω σε κάποια παραλλαγή του «σχεδίου Β», με συνδυασμό διαδικασίας κυπριακού/ενεργειακού.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 11 ΜΑΡΤΙΟΥ 2018 ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»

ΧΟΡΗΓΟΣ
ΕΚΔΟΣΗΣ

Deloitte.

Τουρκία και Τ/κ ξεχάσανε όσα βρήκαμε στο Φ.Α.

Τα συμφωνημένα στις συνομιλίες, η αλλαγή στάσης, ο ρόλος του Δικαίου της Θάλασσας και η ευρωπαϊκή ΑΟΖ

Του ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΚΑΛΑΣ

Η συζήτηση που έχει ανοίξει αναφορικά με τα όσα υποστηρίζουν τόσο οι Τ/κ όσο και η Τουρκία για το ενεργειακό πρόγραμμα της Λευκωσίας διογκώθηκε ακόμη περισσότερο μετά τα όσα συνέβησαν στο τεμάχιο 3 της κυπριακής ΑΟΖ και με το γεωτρύπανο Saipem 12000. Ωστόσο, με μια απλή ανάλυση των στοιχείων που είναι διαθέσιμα και προέρχονται από τις μέχρι σήμερα συνομιλίες για το Κυπριακό, διαφαίνεται πως ανάμεσα στα σημεία συμφωνίας των δύο πλευρών, που εμπεριέχονται στις συγκλίσεις Χριστόφια-Ταλάτ, υπήρχε συναντιλήψη αναφορικά με την ΑΟΖ. Τώρα, τόσο η Τουρκία, που είχε γνώση των συγκλίσεων όσο και οι Τ/κ έχουν αλλάξει ρότα. Τα δεδομένα πάντως είναι εκεί και έτσι, όπως περιγράφεται στο έγγραφο Ντάουερ, που είχε δοθεί στη δημοσιότητα, οι οποίες αποφάσεις που αφορούν τις θαλάσσιες ζώνες (χωρικά ύδατα, συνορεύουσα ζώνη, υφαλοκρηπίδα, αποκλειστική οικονομική ζώνη) θα αποτελούν ομοσπονδιακή αρμοδιότητα της επανενωμένης Κύπρου.

Κάτι που αναλυτές με τους οποίους επικοινωνήσαμε η «Κ» θεωρούν εξαιρετικά σημαντικό. Κι αυτό γιατί θα είναι η Ομόσπονδη Κύπρος σε περίπτωση λύσης που θα οριοθετήσει ΑΟΖ με γειτονικά κράτη, και όχι η μία από τις δύο συνιστώσες πολιτείες. Αυτό σημαίνει με τη σειρά του πως οι όποιοι μελλοντικοί σχεδιασμοί της Κύπρου σε περίπτωση λύσης του Κυπριακού και βάσει της σύμβασης για το Δίκαιο της Θάλασσας των Η.Ε., θα φέρουν

“

Η Τουρκία ευρισκόμενη ανάμεσα στις χώρες που δεν έχουν υπογράψει τη σύμβαση, πιθανότατα θα συνεχίσει να έχει παραβατική συμπεριφορά.

στην επιφάνεια και πιθανή οριοθέτηση της ΑΟΖ με την Τουρκία. Εξού και επαναλαμβάνεται και από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας αλλά και από πολιτικά κόμματα, ότι η απάντηση στην αποφυγή των οποίων εντάσσεται στην κυπριακή ΑΟΖ είναι η λύση του Κυπριακού. Ωστόσο, πηγαίνοντας ένα βήμα πίσω, προκύπτει επίσης το συμπέρασμα

Από τις συγκλίσεις Χριστόφια-Ταλάτ και εντεύθεν δεν έχει αλλάξει κάτι στα συμφωνηθέντα για το Φ.Α.

πως η Τουρκία όντας ανάμεσα στις χώρες που δεν έχουν υπογράψει την προαναφερόμενη σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας (εδώ μπαίνει και ο παράγων Ελλάδα, όπως θα φανεύει παρακάτω) πιθανότατα θα συνεχίσει όπως οι ίδιες πληροφορίες λένε να έχει παραβατική συμπεριφορά, όχι μόνο στην κυπριακή ΑΟΖ αλλά και αλλού. Σε στοιχεία με τα προαναφερόμενα πάντως, και πάλι όπως εκπηγάζει από τις συγκλίσεις Χριστόφια-Ταλάτ, έχει συμφωνηθεί και ο τρόπος κατανομής των εσόδων του κράτους σε περίπτωση λύσης, με άξονα και πάλι το φυσικό αέριο.

Η διαχείριση εσόδων

Επιστρέφοντας στον τρόπο καταμερισμού των εσόδων. Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης, κατά την ομιλία του στην τελετή εγκαθίδρυσης στη Βουλή, τόνισε επιπρόσθετα των εδών προαναφερθέντων για το φυσικό αέριο, ότι η κυβέρνηση έχει

προωθήσει στη Βουλή νομοσχέδιο για τη σύσταση κρατικού ταμείου για τη διαχείριση των εσόδων από την εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων, στο πρότυπο του νορβηγικού μοντέλου. Πέραν τούτου και με άξονα πάλι τις συγκλίσεις Χριστόφια-Ταλάτ, συμφωνημένος θεωρείται και ο τρόπος καταμερισμού των εσόδων, οπότε τα έσοδα από τους έμμεσους φόρους και τον ΦΠΑ θα αναδιανέμονται ως εξής:

1. Ένα μέρος (δεν καθορίζεται) θα αναδιανέμεται στη βάση πληθυσμιακών αναλογιών.

2. Ένα άλλο μέρος (δεν καθορίζεται) θα αναδιανέμεται στη βάση του ΑΕΠ που θα οριστεί.

- 3,6% των συνολικών εσόδων της κεντρικής ομόσπονδης κυβέρνησης θα κατανέμονται σε ένα προϋπολογισμό από τον οποίο:
- 5/6 θα χρησιμοποιούνται για έργα υποδομών που θα αποφασίζονται από το τ/κ συνιστών κράτος/ομόσπονδη οντότητα.
- 1/6 θα χρησιμοποιείται για έργα υποδομών που θα αποφασίζονται από το ε/κ συνιστών κράτος /

ομόσπονδη οντότητα.

Τα άνωθεν, όπως προνοούνται στις συγκλίσεις, θα τεματιστούν μετά από μία περίοδο 13 χρόνων ή όταν το κατά κεφαλή εισόδημα των Τ/κ φτάσει το 85% των Ε/κ, όποιο από τα δύο επισυμβεί πρώτο. Πριν όμως από τη λήξη των 13 χρόνων, η ομόσπονδη κεντρική κυβέρνηση θα πρέπει να προβεί σε μια ανάλυση της τότε κατάστασης και να αποφασίσει την επιμέτρηση των διευθετήσεων, αν αυτό κριθεί αναγκαίο. Από το στάδιο της λήξης της μεταβατικής διευθέτησης για την ανακατανομή των εσόδων, το σύνολο των εσόδων και, μετά την αφαίρεση των συμφωνημένων κονδυλίων για την ομόσπονδη κεντρική κυβέρνηση, θα ανακατανομεται στις συνιστώσες πολιτείες/ομόσπονδες οντότητες στη βάση του ΑΕΠ που θα οριστεί. Σε ό,τι αφορά όλες τις υπό αναφορά ποσοτώσεις και στοιχεία, σύμφωνα με το έγγραφο Ντάουερ, αυτά θα επαληθευτούν και συμφωνηθούν πριν από την έναρξη ισχύος της Συνοδικής Συμφωνίας Διακανονισμού.

Από σύγκλιση, συμφωνία

Σε αυτό το σημείο πρέπει να διασαφηνιστεί, και για λόγους πέραν του τυπικού, το εξής. Όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «Κ» η συναντιλήψη των μερών επί Χριστόφια-Ταλάτ δεν είχε επακριβώς την ονομασία σύγκλιση αλλά συμφωνία. Αυτό το σημείο τονίζεται ιδιαίτερα και αποδεικνύει σύμφωνα με αρμόδιες πηγές, πόσα βήματα πίσω κάνει σήμερα η Τ/κ πλευρά στο θέμα του φυσικού αερίου. Στο προκείμενο, η συμφωνία ανάμεσα στις δύο πλευρές για το πώς θα κατανέμονται τα ομοσπονδιακά έσοδα, μέσα σε αυτά θα είναι και τα έσοδα από το φυσικό αέριο, είναι ξεκάθαρα. Αυτά θα θεωρούνται ομοσπονδιακοί πόροι και άρα γίνονται αντιληπτά και έχουν καταγραφεί στο έγγραφο Ντάουερ, ως ομοσπονδιακή αρμοδιότητα. Αυτό, σε συνδυασμό με το ότι έχει συμφωνηθεί επίσης πως χωρικά ύδατα, συνορεύουσα ζώνη, υφαλοκρηπίδα, αποκλειστική οικονομική ζώνη είναι ή θα είναι ομοσπονδιακή αρμοδιότητα σε περίπτωση λύσης, δίνουν το πλαίσιο λύσης των θεμάτων που αφορούν το φυσικό αέριο. Είναι ακριβώς το πλαίσιο αυτό που πηγές με τις οποίες μίλησε η «Κ» ανέδειξαν ως και σημαντικό προπομπή για τη λύση του Κυπριακού, πλαίσιο όμως που θα προνοεί την απόλυτη τήρηση των συμφωνηθέντων και από τις δυο πλευρές. Έτσι τονίζεται ότι «δεν χρειάζεται να ειπωθεί κάτι άλλο για το φυσικό αέριο. Είναι συμφωνημένα όλα». Μάλιστα, όπως προστίθεται από τις πληροφορίες, τα του φυσικού αερίου δεν είχαν τύχει αμφισβήτησης μέχρι πρόσφατα από την τουρκική πλευρά. Τώρα είναι διαφορετική η γραμμή και από την Τουρκία και από την Τ/κ ηγεσία.

ΑΟΖ Ευρωπαϊκής Ένωσης και άξονας Τουρκίας-Ελλάδας

Γιατί η Κύπρος βρίσκεται στη σημερινή κατάσταση, ποια είναι τα εμπόδια για τις άλλες χώρες και ποιος ο ρόλος της Ευρώπης

Το γεγονός ότι η Κύπρος στέκει με επιτάσσει πίσω από τη νομική κατοχύρωση η οποία εκπορεύεται από τη σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας δεν είναι τυχαίο. Η Τουρκία δεν την έχει υπογράψει. Πηγαίνοντας ιστορικά, ώστε να καταγραφεί και η διά της πλαγίας συνταύτιση της πορείας Τουρκίας-Ελλάδας, η Ε.Ε. υπέγραψε την Τελική Πράξη της Σύμβασης του Δικαίου της Θάλασσας τον Δεκέμβριο του 1982 στο Montego Bay της Τζαμάικας. Το ότι η σύμβαση φέρει υπογραφή από την Ε.Ε. σημαίνει ότι όλες χώρες μέλη την έχουν υπογράψει, έχουν αυτόματα μεταβίβσει δικαιώματα ή και αρμοδιότητες που στη συγκεκριμένη περίπτωση αφορούν στη διατήρηση και διαχείριση των αλιευτικών πόρων των συγκεκριμένων χωρών. «Επομένως, στα θέματα αλιείας μόνο η Κοινότητα μπορεί να υιοθετήσει τους σχετικούς κανόνες και κανονισμούς (οι οποίοι εκτελούνται από τα Κράτη-Μέλη) και έχει τη δυνατότητα να προβαίνει σε συμφωνίες με τρίτα Κράτη ή με διεθνείς οργανισμούς», τονίζεται σχετικά στη διακήρυξη.

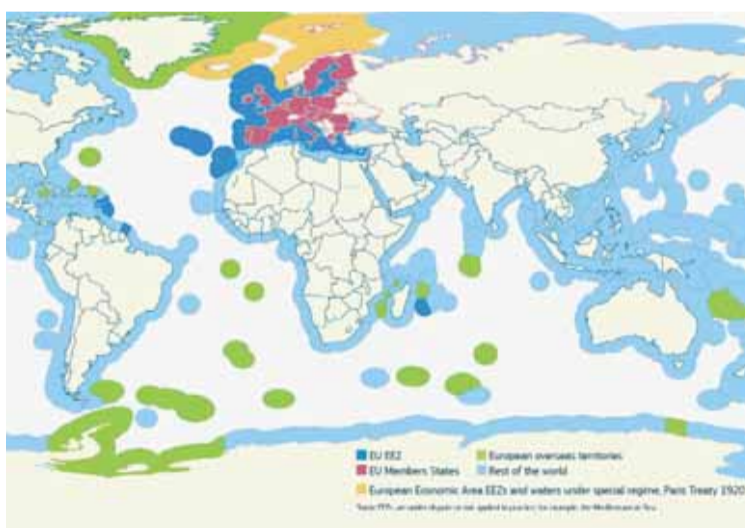
Τον Δεκέμβριο του 1988 η Κύπρος υπογράφει με τη σειρά της τη σύμβαση. Σε αυτή, εντάσσονται και για πρώτη φορά άρθρα που αφορούν την ΑΟΖ. Ενωπάρχουν, ωστόσο, και εκείνα που αφορούν την υφαλοκρηπίδα. Τα άρθρα 56 και 57 αναφέρουν πως η αλιευτική ζώνη δεν επεκτείνεται πέραν των 200 ναυτικών μιλίων από τις γραμμές βάσεις με τις οποίες μετράται το εύρος της θάλασσας. Ανάμεσα στα άλλα που προνοούνταν ήταν και η επέκταση των θαλασσιών ζωνών στα 12 ναυτικά μίλια για χώ-

Η στρατηγική της Γαλάζιας Ανάπτυξης ορίζει ότι ελάχιστα παράκτια κράτη έχουν ανακηρύξει ΑΟΖ.

ρες που είχαν 3 ή 6 ναυτικά μίλια ζώνη. Στο σημείο αυτό, αντέδρασε από τότε η Τουρκία ως προς την Ελλάδα, έστω κι αν τον περασμένο Νοέμβριο ο υπουργός Εξωτερικών Νίκος Κοτζιάς άφηνε ανοικτό το ενδεχόμενο τμηματικής και κατά περιοχές οριοθέτησης ή επέκτασης της ελληνικής αιγιαλιτίδας ζώνης. Ωστόσο, δεν είχε αναφέρει εάν το ενδεχόμενο επέκτασης αυτής, αφορά και την Τουρκία, η οποία από το 1995 έχει καταστήσει ότι θεωρεί αιτία πολέμου (casus belli) τυχόν επέκταση της ελληνικής ζώνης πέρα από τα 6 ναυτικά μίλια που είναι σήμερα.

Πάει πίσω η βαλίτσα

Εφόσον όπως ήδη αναφέρθηκε η Τουρκία δεν έχει υπογράψει τη σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας, αρκέστηκε μετά που άρχισαν η μία μετά την άλλη οι χώρες της Ε.Ε. να αυξάνουν σε 12 ναυτικά μίλια τη αιγιαλιτίδα ζώνη, να προβαίνει σε παραστάσεις προς την Ε.Ε. Συνακόλουθα, επέβαλε το casus belli προς την Ελλάδα σε περίπτωση που έκανε κάτι αντίστοιχο, ενώ κινούνταν και διπλωματικά στο προσκήνιο και στο παρασκήνιο για να εμποδιστεί μια τέτοια εξέλιξη. Όταν η Κύπρος έκανε το ένα βήμα μετά το άλλο και οριοθετούσε τη δική της ΑΟΖ, η Τουρκία δεν αντέδρασε. Ήταν επί

Γραφική αναπαράσταση της ευρωπαϊκής ΑΟΖ.

τον περασμένο Νοέμβριο ο υπουργός Εξωτερικών Νίκος Κοτζιάς άφηνε ανοικτό το ενδεχόμενο τμηματικής και κατά περιοχές οριοθέτησης ή επέκτασης της ελληνικής αιγιαλιτίδας ζώνης. Ωστόσο, δεν είχε αναφέρει εάν το ενδεχόμενο επέκτασης αυτής, αφορά και την Τουρκία.

Προεδρίας Χριστόφιας το 2011 που προβλήθηκαν διεκδικήσεις, στα δυτικά του γεωγραφικού μήκους 32° 16' 18", απέναντι από τον Ακάμα, ενώ το 2014 η αμφισβήτηση αυτή κορυφώθηκε με τον όρο «εκλειπούσα» για την Κυπριακή Δημοκρατία. Η υπόθεση εργασίας που εμπεριέχει τα πάντα επί της ουσίας, και την οποία φέρουν αναλυτές στην επιφάνεια είναι πως θα πρέπει να κατοχυρωθεί μια ευρωπαϊκή ΑΟΖ, η οποία, ωστόσο, θα πρέπει να οριοθετηθεί από κάθε κράτος πρωτίστως. Τα logistics της διαδικασίας κατανοούνται, ωστόσο, βάση της θα είναι η έννοια της μέσης γραμμής αλλά και το πώς περιγράφεται τοπογραφικά μια θάλασσα, μέσα από τα διαγράμματα Voronoi και Delaunay, που στην ουσία είναι ο τρόπος απεικόνισης των τεμαχίων της ΑΟΖ μιας χώρας.

Ο ρόλος της Ευρώπης

Τον Ιούλιο 2014, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενέκριναν νομοθεσία σχετικά με τη δημιουργία ενός κοινού πλαισίου για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό στην Ευρώπη. Αναφέρεται στο πλαίσιο πως κάθε χώρα της Ε.Ε. θα είναι ελεύθερη να σχεδιάζει τις θαλάσσιες δραστηριότητές της, θα εξασφαλιζέται, χάρη στον καθορισμό ελάχιστων κοινών απαιτήσεων, η συνοχή του σχεδιασμού σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, όσον αφορά τις κοινές θάλασσες. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο έχουν κατά καιρούς δει το φως της δημοσιότητας και εκθέσεις, που άπτονται της Γαλάζιας Ανάπτυξης αλλά εμπεριέχουν και την ΑΟΖ. Η στρατηγική της Γαλάζιας Ανάπτυξης ορίζει ότι ελάχιστα παράκτια κράτη έχουν ανακηρύξει ΑΟΖ, και αυτό εν έτει 2013 που τότε όριζε μεταξύ άλλων πως: «Σύμφωνα με μελέτη που παρουσίασε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η θέσπιση θαλάσσιων ζωνών, συμπεριλαμβανομένων των αποκλειστικών οικονομικών ζωνών (ΑΟΖ), στη Μεσόγειο θα μπορούσε να ωφελήσει τη Γαλάζια Ανάπτυξη και τις γενικότερες πρωτοβουλίες βιωσιμότητας. Η μελέτη εξετάζει το κόστος και τα οφέλη της θέσπισης θαλάσσιων ζωνών στη Μεσόγειο και αναλύει τις συνέπειες της καθιέρωσης ΑΟΖ για διάφορες θαλάσσιες δραστηριότητες. Οι ΑΟΖ θα μπορούσαν να συμβάλουν σε μια αποτελεσματικότερη πολιτική χωροταξικού σχεδιασμού, η οποία θα προσέλαμπε επενδύσεις και περαιτέρω οικονομικές δραστηριότητες». Η Μαρία Λαμανάκη, τότε Επίτροπος Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας,

δήλωνε: «Υπάρχουν τεράστιες αναξιοποίητες δυνατότητες στη Μεσόγειο Θάλασσα, οι οποίες θα μπορούσαν να ευοδωθούν με τη θέσπιση αποκλειστικών οικονομικών ζωνών (ΑΟΖ)». Τον Δεκέμβριο του 2015 έγινε γνωστό ότι ολοκληρώθηκε το στρατηγικό έργο «Διασυνοριακή Συνεργασία για Ανάπτυξη Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού», το οποίο συγχρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα «Διασυνοριακής Συνεργασίας Ελλάδα - Κύπρος 2007 - 2013» και από εθνικούς πόρους δύο κρατών. Σχετική ανακοίνωση αναφέρει ότι στο πλαίσιο του έργου έγινε συλλογή και εμπλουτισμός δεδομένων και πληροφοριών που σχετίζονται με τις ανθρώπινες δραστηριότητες στη θάλασσα και το θαλάσσιο περιβάλλον, μελέτη του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου, ανάπτυξη πλοτικών θαλασσιών χωροταξικών σχεδίων σε επλεγμένες περιοχές και διενέργεια στρατηγικής περιβαλλοντικής μελέτης για τα πλοτικά σχέδια. Τον Δεκέμβριο του 2017, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε την απόφαση της να παραπέμψει την Ελλάδα, τη Βουλγαρία και τη Φινλανδία και στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο λόγω της μη κοινοποίησης ως την Πέμπτη 7 Δεκεμβρίου 2017 στις Βρυξέλλες των μέτρων που έχουν λάβει για την πλήρη μεταφορά στα εθνικά τους δίκαια των κανόνων της Ε.Ε. περί θεσπίσεως ενός πλαισίου για το θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό. Τα τρία κράτη μέλη όφειλαν να έχουν μεταφέρει την εν λόγω οδηγία στο εθνικό τους δίκαιο έως τις 18 Σεπτεμβρίου 2016, ανέφερε η Κομισιόν.

ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΚΑΛΑΣ

ΚΛΑΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Disney

Κλασικές ιστορίες
κόμικς με πρωταγωνιστές
τους ήρωες του κόσμου της Disney

Οι αγαπημένοι ήρωες της Disney έρχονται ξανά στην Καθημερινή με 10 διαφορετικές Κλασικές Ιστορίες για όλη την οικογένεια.

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 11 ΜΑΡΤΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΜΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ Σ' ΕΝΑ ΠΑΚΕΤΟ ΚΑΙ ΣΕ ΜΙΑ ΤΙΜΗ €2,50

Ο ΜΕΧΜΕΤ ΑΛΙ ΤΑΛΑΤ ΣΤΗΝ «Κ»

Δύσκολη υπόθεση η επανέναρξη συνομιλιών

Αν η ε/κ πλευρά καταλήξει ότι οι διαπραγματεύσεις είναι αναγκαίες για το ζήτημα του Φ.Α., ενδέχεται να αλλάξουν τα δεδομένα

Συνέντευξη στον **ΝΙΚΟ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Για το Κυπριακό και την ΑΟΖ, μιλάει στην «Κ» ο πρώην Τ/κ ηγέτης Μεχμέτ Αλί Ταλάτ, τονίζοντας ότι η πολιτική ισοτιμία είναι η κόκκινη γραμμή, η πραγματική ασφάλεια και χωρίς αυτή η λύση δεν έχει σημασία. Σημειώνει ακόμα ότι σήμερα, οι Τ/κ δεν πρόκειται να αποδεχθούν μόνο ένα χρηματικό ποσό ως μερίδιο στο φυσικό αέριο αλλά διεκδικούν εκπροσώπηση στη διαχείρισή του. Ο κ. Ταλάτ υποδεικνύει ότι η Τουρκία στο Άφριν, δεν ήταν εγγυητρια ούτε είχε δικαίωμα επέμβασης και σε περίπτωση που οι Τ/κ αντιμετωπίσουν πραγματικό κίνδυνο η Τουρκία θα παρέμβει είτε είναι είτε όχι εγγυητρια.

—Στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος βρίσκεται το ζήτημα των υδρογονανθράκων. Είναι εφικτός ο έλεγχος και περιορισμός της έντασης στο άμεσο μέλλον;

—Προβλέπω ότι η ένταση θα περιοριστεί, διότι σε προβληματικές περιοχές οι εταιρίες δεν πραγματοποιούν γεωτρήσεις. Οι τελευταίες εξελίξεις σχετικά με την ΕΝΙ έριξαν

εκείνη τη συμφωνία; Η εξουσία για την εξόρυξη και εκμετάλλευση των φυσικών πόρων ανήκει στην ομόσπονδη κυβέρνηση. Αυτό το είχαν αποδεχθεί και οι δύο πλευρές. Ο κ. Αναστασιάδης, ο οποίος αναφέρεται σε αυτή τη συμφωνία, δεν μας εξηγεί τον τρόπο με τον οποίο θα υλοποιηθεί αυτό το σχέδιο.

—Τον Οκτώβριο, ΕχxonMobil και Qatar Petroleum ξεκινούν νέες έρευνες στο τεμάχιο 10. Τι θα μπορούσαν να κάνουν οι δύο πλευρές για να προλάβουν ενδεχόμενη νέα ένταση;

—Με τον κ. Χριστόφια είχαμε καταλήξει στην εξής συμφωνία: Οι φυσικοί πόροι είναι υπό τον έλεγχο της ομόσπονδης κυβέρνησης, περιλαμβανομένου και των υδάτινων και του νερό από την Τουρκία. Βάσει της συμφωνίας υπάρχουν δύο επιλογές: Εφαρμογή της σε περίπτωση άμεσης λύσης ή στην περίπτωση που δεν αναμένουμε άμεσα τη λύση να συζητήσουμε το ζήτημα του φυσικού αερίου, πρώτα σε επίπεδο ηγετών και στην συνέχεια σε επίπεδο μιας επιτροπής που θα δημιουργηθεί. Έτσι, δύναται να εκπονηθεί ένα σχέδιο δράσης, το οποίο θα εγκρίνουν οι ηγέτες. Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να σας υπενθυμίσω ότι ο κ. Χριστόφιας είχε επισημάνει ότι οι Τ/κ θα επωφελούνταν από το φυσικό αέριο ακόμη και σε περίπτωση που δεν εξασφαλιζόταν η λύση του Κυπριακού. Σήμερα, οι Τ/κ δεν πρόκειται να αποδεχθούν μόνο ένα χρηματικό ποσό για το μερίδιό τους στο φυσικό αέριο αλλά διεκδικούν εκπροσώπηση, πράγμα που δεν αποδέχεται η ε/κ πλευρά.

—Σε περίπτωση που δεν γίνουν βήματα για να ελεγχθεί η ένταση, ποιος θα είναι οι επόμενες κινήσεις της τουρκικής πλευράς;

—Λαμβάνοντας υπόψη τις τελευταίες εξελίξεις στη Μέση Ανατολή και την ένταση στις σχέσεις της Τουρκίας με τις ΗΠΑ, επισημαίνω ότι «έχει μαυρίσει το μάτι της Τουρκίας». Αυτό με προβληματίζει.

—Δηλαδή εννοείτε ότι η Τουρκία είναι προετοιμασμένη για κάθε είδους ενδεχόμενο;

—Ναι, αυτή είναι η εκτίμησή μου. Ο τουρκικός λαός έχει σκηματίσει την άποψη ότι δεν έχει κανένα φίλο.

—Στην ε/κ πλευρά επικρατεί η άποψη ότι το τεμάχιο 10 και λόγω Εχxon δεν θα κινητοποιήσει την Τουρκία και δεν θα προκληθεί ένταση παρόμοια με του 3. Τι λέτε;

—Πρόκειται για πολύ λανθασμένη εκτίμηση. Η Τουρκία δηλώνει: «Υπερασπιζόμαστε τα δικαιώματά των Τ/κ». Τα δικαιώματά των Τ/κ είναι παντού. Για ποιο λόγο να μην υπάρχουν και στο τεμάχιο 10; Η ε/κ πλευρά θα μπορούσε να προτείνει στην Τ/κ Δεξιά καταμερισμό των περιοχών. Ο κ. Αναστασιάδης δήλωσε κάτι παρόμοιο. Εγώ προσωπικά, αλλά και ο κ. Ακιντζί και οι υποστηρικτές της ομοσπονδιακής λύσης δεν πρόκειται να αποδεχθούμε κάτι τέτοιο.

Είναι λανθασμένη η εκτίμηση ότι στο τεμάχιο 10 η κινητοποίηση της Τουρκίας δεν θα είναι παρόμοια με αυτή του τεμαχίου 3. Η Τουρκία είναι προετοιμασμένη για κάθε είδους ενδεχόμενο, λέει στην «Κ», ο Μεχμέτ Αλί Ταλάτ.

Συνομιλίες με παρέμβαση Αθήνας-Αγκυρας

—Η επανέναρξη των συνομιλιών φαίνεται να αντιμετωπίζει σημαντικά προβλήματα. Πώς θα επιτευχθεί αυτός ο στόχος;

—Προσωπικά έχω ήδη δηλώσει ότι η επανέναρξη των συνομιλιών θα είναι μια ιδιαίτερα δύσκολη υπόθεση. Είχα προτείνει το εξής: Λύση μέχρι το τέλος του 2016. Αν όχι, παγώνουν οι συνομιλίες, ολοκληρώνονται οι εκλογές στην νότια Κύπρο και συνεχίζουμε αμέσως μετά τις εκλογές. Ωστόσο, οι εξελίξεις ήταν διαφορετικές. Είχαμε το ναυάγιο του Κραν Μοντάνα. Τώρα, το συμβαίωμα της όλης κατάστασης δεν είναι εύκολη υπόθεση. Σήμερα πλέον, οι ΗΠΑ και η Βρετανία δεν έχουν μεγάλη ισχύ στο Κυπριακό, κυρίως σε ό,τι αφορά τις σχέσεις τους με την Τουρκία. Και η επιρροή του ΟΗΕ είναι περιορισμένη. Γι' αυτό, η επανέναρξη των συνομιλιών θα μπορούσε να δρομολογηθεί μόνο με βάση την προσπάθεια εκείνων των δυνάμεων οι οποίες επιθυμούν μια τέτοια εξέλιξη. Για παράδειγμα, Τουρκία και Ελλάδα θα μπορούσαν να συναντηθούν και να συζητήσουν την εν λόγω προοπτική ή ας την συζητήσουν οι δύο ηγέτες. Σε κάθε περίπτωση η πραγματικότητα είναι μία και μοναδική: Η σημερινή ηγεσία της Τ/κ πλευράς δεν συμφωνεί για τη συνέχιση των συνομιλιών από το σημείο που διακόπηκαν. Η Τ/κ πλευρά ζητάει χρονοδιάγραμμα, σχέδιο, κάποια προσηλωμένα στοιχεία πριν από την επανέναρξη

Η σημερινή ηγεσία της Τ/κ πλευράς δεν συμφωνεί για τη συνέχιση των συνομιλιών από το σημείο που διακόπηκαν. Μόνο Τουρκία και Ελλάδα μπορούν να το κάνουν.

κ.ά. Με βάση αυτά τα δεδομένα οδηγούμαστε σε δύο ενδεχόμενα: Είτε δεν θα ξεκινήσουν οι συνομιλίες για ένα χρονικό διάστημα ακόμη είτε θα γίνουν κάποια βήματα. Υπάρχει όμως και ένα άλλο ενδεχόμενο: Σε περίπτωση που η ε/κ πλευρά καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι συνομιλίες είναι αναγκαίες για το ζήτημα του φυσικού αερίου, τότε ενδέχεται να αλλάξουν τα δεδομένα. Έχω την εντύπωση ότι οι τελευταίες εξελίξεις μας προ-ιδεάζουν για μια τέτοια εξέλιξη.

—Χρονοδιάγραμμα, επιδιαιτησία κ.λπ., ο κ. Αναστασιάδης, λογικό δεν είναι να διερωτάται γιατί να αποδεχθεί συνομιλίες με τέτοιους όρους που θα οδηγήσουν ενδεχομένως σε ένα νέο «όχι» της ε/κ πλευράς και ένα «ναι» της Τ/κ πλευράς, εξέλιξη που

ενδεχομένως να οδηγήσει σε αναχώρηση της «ΤΑΒΚ»;

—Πρόκειται για ένα βάσιμο προβληματισμό. Ωστόσο, δεν υπάρχει νόημα για να συνεχιστούν οι συνομιλίες από το σημείο που διακόπηκαν. Για πόσο ακόμη θα συνεχίσουμε, από τη στιγμή που ο Αναστασιάδης απορρίπτει την πολιτική ισοτιμία και την εκ περιτροπής προεδρία, που είχε αποδεχθεί ο Χριστόφιας, ενώ ταυτόχρονα ζητάει ως ανάλλαγμα την κατάρθρωση των εγγυήσεων. Πώς θα ξεκινήσουν οι συνομιλίες με αυτά τα δεδομένα; Αυτό με προβληματίζει, και δεν έχω συγκεκριμένη απάντηση.

—Ποιος μπορεί να είναι ο καταλύτης για την πολιτική ισοτιμία που θέλει η Τ/κ πλευρά και την άρση των εγγυήσεων που ζητά η ε/κ;

—Προσωπικά, πλέον, δεν πιστεύω ότι όπως έχουν εξελιχθεί τα πράγματα στον σύγχρονο κόσμο έχουν ουσιαστική σημασία αιτήματα όπως το «να παραμείνει ο τουρκικός στρατός» ή «άρση μονομερούς δικαιώματος επέμβασης» κ.ο.κ. Στο σύγχρονο κόσμο οι εξελίξεις μιλούν από μόνες τους. Στο Άφριν, η Τουρκία ήταν εγγυητρια δύναμη ή είχε δικαίωμα επέμβασης; Και στην περίπτωση της Κύπρου, δεν είναι η ε/κ πλευρά που αντιμετωπίζει πραγματικό κίνδυνο η Τουρκία θα επέμβει.

—Εννοείτε, ανεξαρτήτως αν είναι ή όχι εγγυητρια δύναμη;

—Ναι. Όμως μόνο σε περίπτωση

που υπάρχει πραγματικός κίνδυνος. Πρώτα από όλα, σε μια τέτοια περίπτωση το Τ/κ συνιστών κράτος θα κάνει έκκληση για βοήθεια. Πώς να μην έρθει η Τουρκία ή ποιος θα την εμποδίσει; Γι' αυτό τονίζω ότι έχει μεγάλη σημασία η ειλικρίνεια του κ. Αναστασιάδη. Πιστεύει στη λύση; Ας αποδεχθεί την πολιτική ισοτιμία —αποτελεσματική εκπροσώπηση των Τ/κ σε όλα τα επίπεδα της ομοσπονδίας. Αν όχι, ας μη συζητήσουμε τη λύση. Η πολιτική ισοτιμία είναι η κόκκινη γραμμή, η πραγματική ασφάλεια. Δίχως αυτήν η λύση δεν θα έχει σημασία.

—Σε περίπτωση που δεν βρεθούν συμβιβαστικές φόρμουλες, θα αναμένουμε τις «προεδρικές εκλογές» του 2020, για νέες εξελίξεις στο Κυπριακό;

—Δεν το γνωρίζω. Το Κυπριακό πρέπει να λυθεί σε κάθε περίπτωση.

—Θα μπορούσε να έρθει στο προσκήνιο το ενδεχόμενο του «βελούδινο διαζυγίου» τύπου π.χ. Τσεχοσλοβακίας;

—Αν είναι να συνεχίσουμε με αυτόν τρόπο, ας συμβεί αυτό, όμως με τον εξής τρόπο: Επανενώση υπό την κοινή σκέψη της Ε.Ε. σε περίπτωση που το αποδεχθεί η ε/κ και η Τ/κ πλευρά. Και αυτό είναι μια λύση. Ωστόσο, δεν τη θεωρώ εφικτή, επειδή η ε/κ πλευρά δεν πρόκειται να την αποδεχθεί. Η ε/κ πλευρά ενδέχεται να επιλέξει τη συνέχιση του κατεστημένου.

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ / Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Ένα «Ultimate Deal» για την Κύπρο

Σήμερα, σε μια περίοδο που εμείς στην Κύπρο συζητάμε το ενδεχόμενο της επανέναρξης των συνομιλιών στο Κυπριακό και την ένταση στην κυπριακή ΑΟΖ, στη γειτονική Παλαιστίνη, οι ΗΠΑ δημιουργούν ένα νέο σχέδιο λύσης, το οποίο, ο κύκλος του Προέδρου Ντόναλντ Τραμπ ονομάζει ως «Ultimate Deal». Μέχρι στιγμής δεν έχουν γίνει γνωστές οι λεπτομέρειες αυτού του σχεδίου, ωστόσο, τα αραβικά μέσα, με βάση την πληροφόρησή τους από την Ουάσινγκτον, προειδοποιούν ότι η αμερικανική πλευρά προωθεί ένα σχέδιο που έρχεται να ανοίξει τον δρόμο για την ανάδυσση ενός περιφερειακού συμφώνου που θα κατοχυρώνει τα δυτικά συμφέ-

ροντα, την ασφάλεια του Ισραήλ στην περιοχή και θα στρέφεται μελλοντικά κατά του Ιράν. Τα πρώτα βήματα για την υλοποίηση των σχέσεων του Ισραήλ με διάφορες αραβικές μοναρχίες και τη συμμαχία των ΗΠΑ με τους Κούρδους είναι σίγουρο ότι θα πρέπει να τα εντάξουμε στο πλαίσιο αυτού του σχεδίου.

Υπό τη σκιά των προαναφερμένων εξελίξεων, τις νέες έντασης στην Κύπρο και στο Αιγαίο και φυσικά λαμβάνοντας υπόψη μας τις τελευταίες τοποθετήσεις του ηγέτη της τουρκοκυπριακής κοινότητας, στο πλαίσιο του σύντομου άρθρου γνώμης, πιστεύουμε ότι πλέον έχει έρθει η στιγμή για να τεθεί επί τάπητος και προς δη-

μόσια διαβούλευση-συζήτηση ένα σημαντικό ερώτημα που έχει σημασία για το μέλλον ολόκληρης της περιοχής: Παρά τα νέα προβλήματα, τις μεγάλες προκλήσεις, το κλίμα ασυνεννοησίας και αντιπαράθεσης, είναι ακόμη εφικτό ένα «Ultimate Deal» και στην περίπτωση της Κύπρου;

Προσωπική μου άποψη είναι ότι με βάση τα τελευταία δεδομένα και παρά τις απαισιόδοξες ερμηνείες και προβλέψεις που ακούγονται τον τελευταίο καιρό στην Λευκωσία, ένα «Ultimate Deal» για το Κυπριακό εξακολουθεί να είναι επίκαιρο όσο ποτέ. Και αυτό διότι οι επισημάνσεις του Μουσταφά Ακιντζί μιλούν από μόνες τους. Αν παραμερίσουμε προσω-

ρινά την πρώτη αρνητική ανάγνωση της Λευκωσίας για τις νέες δηλώσεις του Ακιντζί, έχουμε τη δυνατότητα να εστιάσουμε στα δύο σημεία-κλειδιά της ενδεχόμενης λύσης. Ποια είναι αυτά τα στοιχεία; Από τη μία συνεταιρισμός και από την άλλη, επανένωση και σταδιακή αποστρατικοποίηση. Συγκεκριμένα, αν στηριχθούμε σε αυτά που επισημάνει ο κ. Ακιντζί, την παρούσα συγκυρία, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις-λεπτομέρειες υπάρχουν ακόμη περιθώρια για μια λύση που θα φέρει κέρδη στην Τ/κ πλευρά. Ποιο είναι το «Ultimate κέρδος», στο οποίο εστιάζουν οι Τ/κ; Συνεταιρισμός στη διακυβέρνηση (σε όλα τα επίπεδα) και στην ΑΟΖ. Την ίδια στιγ-

μή κέρδη φέρνει η λύση και για την ε/κ πλευρά. Ποια; Την επανένωση (επιστροφή χιλιάδων συνανθρώπων μας στο βόρειο τμήμα του νησιού) και τη σταδιακή αποστρατικοποίηση της Κύπρου (τέλος εγγυήσεων και τουρκικών στρατευμάτων σε αυτά τα εδάφη σε βάθος χρόνου).

Ο κάθε Τ/κ και ο κάθε Ε/κ έχει το δικαίωμα να αποδεχθεί ή να απορρίψει συνολικά (όχι τμηματικά, κάτι τέτοιο θα μας οδηγήσει ενδεχομένως στην επανάληψη της περιόδου 1960-1963) ένα «Ultimate Deal» που θα βασίζεται στα προαναφερμένα στοιχεία: Συνεταιρισμός και επανένωση σε συνδυασμό με αποστρατικοποίηση. Σε περίπτωση που τελικά οι δύο κοινό-

τητες δεν αποδεχθούν το «Ultimate Deal» προκύπτουν δύο ενδεχόμενα-σενάρια: Διαίωση στάτους κβο ή βελούδινο διαζύγιο. Ακόμη και σε περίπτωση που μία από τις πλευρές ποντάρει στο πρώτο ενδεχόμενο, προσωπική μου άποψη είναι το γεγονός πως εξαιτίας των σαρωτικών εξελίξεων που τρέχουν σε πολλά επίπεδα στην περιοχή μας, το δεύτερο ενδεχόμενο θα είναι αναπόφευκτο για την Κύπρο. Ο κ. Ακιντζί που γνωρίζει αυτήν την πραγματικότητα, την νύχτα της Πέμπτης τόνισε ότι προτιμάει να ζητήσει την άποψη του Προέδρου Αναστασιάδη γι' αυτό το σχέδιο. Προσωπικά αναμένω με μεγάλο ενδιαφέρον την απάντηση του Προέδρου...

Μόνος έναντι όλων στις προεδρικές ο Ερντογάν

Έτος κρίσιμων εκλογικών αναμετρήσεων το 2019 στην Τουρκία, με ισχυρούς αντιπάλους και ανοικτά μέτωπα για τον Πρόεδρο

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Με δυνατούς αντιπάλους, μεγάλες προκλήσεις και ανοικτά μέτωπα, θα έλθει αντιμέτωπος στις προεδρικές εκλογές του επόμενου χρόνου ο ισχυρός πολιτικός άνδρας της Τουρκίας. Οι προεδρικές του 2019 κρίνουν τη μελλοντική πορεία των εξελίξεων τόσο στο εσωτερικό της χώρας όσο και στην ευρύτερη περιοχή. Το τοπίο της προεκλογικής αναμέτρησης αρχίζει πια να διαμορφώνεται, με τον Πρόεδρο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν να έχει δηλώσει ήδη παρών, όπως έπραξαν και η πρόεδρος του Καλού Κόμματος, Μεράλ Άκσενερ καθώς και ο ηγέτης του Κόμματος της Πατρίδας, Ντογού Περιντσέκ. Την επόμενη περίοδο, αναμένεται η υποψηφιότητα του αρχηγού της αξιωματικής αντιπολίτευσης, Κεμάλ Κιλισντάρογλου και φυσικά η τελική απόφαση των Κούρδων για τις προεδρικές εκλογές. Την ίδια ώρα προς μεγάλη απογοήτευση του Προεδρικού, ο τώως Πρόεδρος της Τουρκίας, Αμπντουλάχ Γκιουλ δεν αποκάλυψε ακόμα τις δικές του προθέσεις. Τελευταίες πληροφορίες θέλουν τον ίδιο και τον κύκλο του να συνομιλούν με μικρότερους πολιτικούς σχηματισμούς για τον καθορισμό μιας κοινής στρατηγικής.

Η πρόσφατη εμπειρία

Από την σκοπιά του Προεδρικού, οι εξελίξεις της τελευταίας περιόδου δεν αφήνουν πολλά περιθώρια αισιοδοξίας. Μπορεί ο πόλεμος στη Συρία και η επίδειξη ισχύος σε Κύπρο και Αιγαίο να δημιουργούν ένα κύμα εθνικισμού που εξυπηρετεί τα συμφέροντα της εκλογικής συμμαχίας που οικοδομεί ο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν με τη συνεργασία εθνικιστικών και συντηρητικών

Ο αρχηγός της αντιπολίτευσης Κεμάλ Κιλισντάρογλου και η πρόεδρος του Καλού Κόμματος Μεράλ Άκσενερ θεωρούνται ως οι υποψήφιοι που θα προκαλέσουν πρόβλημα στον Ερντογάν, ο οποίος με τον πόλεμο στη Συρία και την επίδειξη ισχύος σε Κύπρο και Αιγαίο δημιουργεί μεν οξυμένο κύμα εθνικισμού που τον ευνοεί, όμως ανησυχεί από τα πολλά ανοικτά μέτωπα στο εσωτερικό του κόμματός του.

κινήματων, ωστόσο, σε πολλά πεδία η κυβερνητική παράταξη αντιμετωπίζει σημαντικά ζητήματα.

Το αποτέλεσμα του πρόσφατου δημοψηφίσματος για αλλαγή του πολιτεύματος μιλάει από μόνο του. Το Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (AKP) έχασε για πρώτη φορά τον έλεγχο της Άγκυρας και της Κωνσταντινούπολης και είδε τα ποσοστά του να συρρικνώνονται σε πόλεις που θεωρούνταν προηγούμενως προπύργιά του. Το AKP «κέρδισε» στο δημοψήφισμα με μια μικρή διαφορά, η οποία δεν αφήνει πολλά περιθώρια εφυσιασμού για τον κ. Ερντογάν και τους συνεργάτες του. Την ίδια στιγμή, σημαντικά προβλήματα και προκλήσεις παρατηρούνται στο

κουρδικό ζήτημα, στην οικονομία, στον τουρισμό και ακόμη στο εσωτερικό του ίδιου του AKP, με τον κ. Ερντογάν να υποχρεώνει την παλιά φρουρά του κόμματος σε άτακτη υποχώρηση.

Δυνατοί αντιπάλοι

Εκτός από τα προαναφερόμενα προβλήματα, ο κ. Ερντογάν, στις επικείμενες προεδρικές εκλογές αντιμετωπίζει ακόμη μία πρόκληση. Σε αντίθεση με τις προεδρικές εκλογές του 2014, το 2019 η αντιπολίτευση κατεβαίνει στις εκλογές με ξεχωριστές, δυνατές υποψηφιότητες. Ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης, Κεμάλ Κιλισντάρογλου, ο οποίος ξεχώρισε την προηγούμενη περίοδο με τον ηγετικό

ρόλο που ανέλαβε στη μεγάλη πορεία από την Άγκυρα προς την Κωνσταντινούπολη, που είχε ως κεντρικό σύνθημα τη δικαιοσύνη, ετοιμάζεται να ανακοινώσει τη δική του, ξεχωριστή υποψηφιότητα. Υποψηφιότητα έχει ήδη ανακοινώσει το ανερχόμενο «αστέρι» της τουρκικής πολιτικής σκηνής, η Μεράλ Άκσενερ, η οποία πριν από λίγο καιρό, με ομάδα πρώην στελεχών του Κινήματος των Γκρίζων Λύκων και της τουρκικής κεντροδεξιάς προχώρησε στη δημιουργία του «Καλού Κόμματος».

Η κ. Άκσενερ ανεβάζει τον πήχη και στοχεύει να περάσει στο δεύτερο γύρο των προεδρικών εκλογών, έχοντας μεγάλες πιθανότητες για να νικήσει τον κ. Ερντογάν. Εκτός

Οι προεδρικές εκλογές του 2019 κρίνουν τη μελλοντική πορεία των εξελίξεων τόσο στο εσωτερικό της χώρας όσο και στην ευρύτερη περιοχή.

Στο κάδρο και ο Αμπντουλάχ Γκιουλ, ο οποίος είτε θα κατέλθει ως υποψήφιος είτε θα στηρίξει κάποιο των αντιπάλων του Ταγίπ Ερντογάν.

από τους Κιλισντάρογλου και Άκσενερ, στις προεδρικές του 2019 παρών δηλώνει ο ηγέτης του Κόμματος της Πατρίδας, Ντογού Περιντσέκ, ο οποίος βάζει κατά του ΝΑΤΟ και τάσσεται υπέρ της δημιουργίας ενός άξονα Τουρκίας-Ρωσίας-Ιράν-Κίνας και φυσικά το κούρδικό κίνημα, το οποίο δεν αποκλείεται να κατέβει στις εκλογές με δική του υποψηφιότητα. Τέλος, με ενδιαφέρον αναμένει η τουρκική κοινή γνώμη την τελική απόφαση του κ. Γκιουλ, ο οποίος αυτό το διάστημα συνομιλεί με διάφορους πολιτικούς και κοινωνικούς πρωταγωνιστές.

Ο κ. Γκιουλ έχει δύο επιλογές: Ανεξάρτητη υποψηφιότητα με την υποστήριξη μερίδων του AKP και της αντιπολίτευσης ή υποστήριξη ενός αντιπάλου του κ. Ερντογάν. Στο σημείο που έχουν φτάσει σήμερα οι εξελίξεις, οι Τούρκοι αναλυτές συμπεραίνουν ότι ο κ. Γκιουλ δεν πρόκειται να παρέχει απλόχερα υποστήριξη στον κ. Ερντογάν.

Οι τρεις εκλογικές μάχες του 2019

Το 2019 είναι έτος εκλογικών αναμετρήσεων στην Τουρκία. Εκτός από τις προεδρικές στη χώρα θα πραγματοποιηθούν, δημοτικές και βουλευτικές εκλογές. Οι δημοτικές εκλογές, που είναι προγραμματισμένες για τον Μάρτιο ενδέχεται να πραγματοποιηθούν νωρίτερα με πρωτοβουλία του AKP. Οι βουλευτικές εκλογές έχουν εξίσου μεγάλη σημασία για το πολιτικό μέλλον της χώρας, καθώς με βάση τις υφιστάμενες ισορροπίες, δεν αποκλείεται να αναδειχθεί μια νέα βουλή, στην οποία ο Πρόεδρος να μην έχει το πάνω χέρι. Με άλλα λόγια, η πλειοψηφία του μετώπου AKP-Γκρίζων Λύκων δεν θεωρείται δεδομένη στην νέα βουλή, γεγονός που εντείνει την ανησυχία στην κυβερνητική παράταξη. Αξίζει να σημειωθεί ότι ανεξάρτητα από τις κρίσιμες, επικείμενες εκλογικές αναμετρήσεις, η κυβέρνηση εμφανίζεται αποφασισμένη να οδηγήσει τη χώρα στις κάλπες σε μια περίοδο που κορυφώνεται ο πόλεμος στη Συρία και στο κούρδικό ζήτημα και η Τουρκία εξακολουθεί να διοικείται με καθεστώς εκτάκτου ανάγκης που κηρύχθηκε αμέσως μετά το αποτυχημένο πραξικόπημα του 2016.

2018
ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ
ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ
ΤΕΝΙΣ
09-18 ΜΑΡΤΙΟΥ
APHRODITE HILLS

Supported by: **Evangelismos** Hospital

Media Sponsors: **ΣΠΟΡ FM 95.0** **24SPORTS**

- ΖΗΣΕ ΤΗΝ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΤΟΥ ΤΕΝΙΣ ΣΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΧΩΜΑΤΙΝΑ ΓΗΠΕΔΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
- ΝΙΚΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΑΧΟΝΤΕΣ: ΤΡΟΦΙΑ & ΕΙΔΙΚΑ ΚΟΥΠΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΟ APHRODITE HILLS RESORT
- ΕΙΔΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΣΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ & HOLIDAY RESIDENCES (ΕΠΑΥΛΕΙΣ & ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ)

Aphrodite Hills
—Tennis Academy—

APHRODITE HILLS RESORT, ΚΟΥΚΛΙΑ, ΠΑΦΟΣ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ: ΝΙΚΟΛΑ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ
Τ: +357 99 455240 E: nicole.e@aphroditehills.com

TOYOTA
ALWAYS A BETTER WAY

Για service πολλών like... Στα επίσημα συνεργεία Toyota

Αφού δεν υπάρχει κανείς που να ξέρει το δικό σας Toyota καλύτερα από εμάς, γιατί τότε να το εμπιστευτείτε σε οποιονδήποτε άλλο; Ακολουθούμε κατά γράμμα τις προδιαγραφές της Toyota, χρησιμοποιούμε πάντα αυθεντικά ανταλλακτικά Toyota και πάντα εγγυώμαστε την άριστη λειτουργία και τις καλύτερες επιδόσεις του αυτοκινήτου σας.

Εδώ, το δικό σας Toyota είναι στα καλύτερα χέρια, ακόμα και μετά την εργοστασιακή του εγγύηση. Παράλληλα, σας δίνουμε και έκπτωση ανάλογα με την ηλικία του αυτοκινήτου σας:

-5% Αυτοκίνητα 3-5 χρόνων

-10% Αυτοκίνητα 5-10 χρόνων

-15% Αυτοκίνητα 10+ χρόνων

Όροι και προϋποθέσεις στα συνεργεία Toyota και στο www.toyota.com.cy.

TOYOTA SERVICE

ΔΙΚΡΑΝ ΟΥΖΟΥΝΙΑΝ & ΣΙΑ ΛΤΔ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ: 22 400000 | ΛΕΜΕΣΟΣ: 25 713000 | ΛΑΡΝΑΚΑ: 24 636488 | ΠΑΦΟΣ: 26 960600 | ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ: 23 740200

www.toyota.com.cy | info@toyota-cyprus.com | [f](https://www.facebook.com/ToyotaCyprus) [y](https://www.youtube.com/ToyotaCyprus) ToyotaCyprus

Ο Ιβάν και ο Τρομερός!

Είχε πρόσκληση;

Πήγαμε που λέτε στη Βουλή στην τελετή εγκατάστασης του Προέδρου της Δημοκρατίας εύχαρης για την επικύρωση της λειτουργίας της δημοκρατίας στην ευρωπαϊκή Κύπρο και πλην της χαράς δοκιμάσαμε και μια μεγάλη έκπληξη. Στην πρώτη-πρώτη σειρά των επισήμων και σαν σε «παράθυρο» στο πρωτόκολλο είδαμε να κάθεται δίπλα από τον γενικό εισαγγελέα της Δημοκρατίας Κώστα Κληρίδη, ο επιχειρηματίας και ιδιοκτήτης του ΠΑΟΚ Θεσσαλονίκης Ιβάν Σαββίδης, δίπλα από τον οποίο καθόταν άλλος ένας, άγνωστων στοιχείων και καταγωγής κύριος, ενώ στην πίσω σειρά καθόνταν τα μέλη της κυβέρνησης. Ουδείς ήταν σε θέση να μας πει με ποιου την πρόσκληση είχαν βρει θέση στο πρωτόκολλο ο Ιβάν και ο «μπασιπιστής» του. Αν ήταν προσκεκλημένος του Δημήτρη Σιλωύρη γιατί δεν ήταν δίπλα του και ο συμπαθής Ντάνος; Οι πληροφορίες που λένε ότι ο Ιβάν ήταν προσκεκλημένος του Προέδρου της Δημοκρατίας δεν ελέγχονται ως έγκυρες. Δεν ξέρω αν είναι έγκυρες οι άλλες που αναφέρονται σε πρόσκληση του Αρχιεπισκόπου. Τώρα αν ήρθε για να αγοράσει κανάλι ή ομάδα ή και πολιτική επιρροή θα το δούμε, υποθέτω, εν ευθέτω χρόνο.

•••••

Ο τσάρος

Δεν ξέρω αν αληθεύουν αυτά που γράφονται στην Ελλάδα ότι ο Ιβάν είναι ο τσάρος του τσάρου στη βόρεια Ελλάδα, πράγμα που αν ισχύει πάει να πει ότι πίσωσαμε κι εμείς λιμάνι στην Πετρούπολη! Ελπίζω ότι η δημοσιογραφική μου περιέργεια να μην επιστρέψει και πάλι τη μνήμη της Μόσχας και να με πιάνει στο στόμα του ο πολύς κύριος Λαβρόφ, όπως έγινε τον Δεκέμβριο με τον «Πολίτη». Θυμίζω τη συνέντευξη του υπουργού Εξωτερικών της υπερδύναμης στη Σημερινή, τον περασμένο Δεκέμβριο, που είχε πει ότι, «μερικά κυπριακά ΜΜΕ άρρισαν μια εκστρατεία, η οποία, όπως φαίνεται, μάλλον έχει προκληθεί και επινοηθεί, με στόχο τη δυσφήμιση της συνεργασίας των χωρών μας στον τομέα της παροχής νομικής αρωγής επί ποινικών και αστικών υποθέσεων. Είναι ανυπόστατο να επιβάλλεται η θέση ότι δίδουν οι ρωσικές παρακλήσεις έχουν πολιτικά κίνητρα και χαρακτήρα. Και ότι, δίδουν, η συνεργασία μεταξύ αρμοδίων οργάνων των χωρών μας γενεργύει από τα όρια της επικρατούσης διεθνούς νομικής πρακτικής». [...] «στόχος, για να οπηρεκουλάρουν κάποια από τα ΜΜΕ της Κύπρου, έχει επιλεγεί η Ρωσία. Λογικά, γενεργύει το εργώπημα: Σε ποιον συμφέρει κάτι τέτοιο;».

•••••

Ο Ιβάν Σαββίδης «εγκαταστάθηκε» την Τετάρτη στη Βουλή, ταυτόχρονα με τον πρόεδρο Αναστασιάδη...

Τα γιουσουφάκια

Με λίγα λόγια ο υπουργός Εξωτερικών της υπερδύναμης μου είχε κατάμουτρα ότι υπάρχουν κυπριακά ΜΜΕ που πρακτεύουν ξένα συμφέροντα για να πλήξουν την Κυπριακή Δημοκρατία και συνεπακόλουθα τις σχέσεις που η ΚΔ έχει οικοδομήσει με τη Μόσχα. Κι αυτό την ώρα που είδε το φως της δημοσιότητας ένας όγκος αλληλογραφίας της ρωσικής Νομικής Υπηρεσίας με την Νομική Υπηρεσία της ΚΔ, όπου αποκαλύπτεται ότι η πρώτη «συμβουλευθεί», «νουθετεί» και «εφοδιάζει» με νομικά επιχειρήματα τη δεύτερη, για το πώς να χειριστεί την πολύκροτη υπόθεση Μπρόουντερ στα κυπριακά δικαστήρια. Και έχουμε τη δεύτερη να αποδέχεται και να ευχαριστεί την πρώτη για τη συνδρομή της. Έχουν περάσει από τότε δύο και κάτι μήνες και ούτε η κυβέρνηση ούτε κανένα κόμμα διαμαρτυρήθηκαν για ξένη παρέμβαση στη δικαιοσύνη αλλά κάποιοι άλλοι που διά της σιωπής τους γίνονται γιουσουφάκια της βότκας!

•••••

H spiderwoman

Δεν ξέρω αν η πιο πάνω δήλωση Λαβρόφ ελήφθη τόσο σοβαρά υπόψη από τη Νομική μας Υπηρεσία ώστε να διατάξει ποινικές ανακρίσεις δημοσιογράφων, ούτε θέλω να πιστεύω κάτι τέτοιο, διότι μετά θα μου έρθει κανένας συνειρμός για προτεκτοράτα και δεν κάνει να μαρτάνω μέρες που είναι. Πάντως, εκείνη η διαταγή είχε και συνέχεια με εξαιρετικό μάλιστα σασπένς. Η εξέλιξη της υπόθεσης της διαρροής των μηνυμάτων από το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο της spiderwoman Helen de Loiz, έφερε την αντίδραση του εκπροσώπου για την Ελευθερία του Τύπου, του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ), Χάρλεμ Ντεσίρ. Ο ΟΑΣΕ εξέφρασε διά του Ντεσίρ την ανησυχία του για πρόσφατη απόφαση του Εισαγγελέα, να διατάξει την αστυνομία να σύρει σε ποινικές ανακρίσεις δημοσιογράφους.

•••••

Φωνή βωώντος

Ο Ντεσίρ εξέφρασε την ανησυχία του για τη δικαστική απόφαση στην Κύπρο, που απαγορεύει στην εφημερίδα «Πολίτης», να δίνει στη δημοσιότητα έγγραφα, που αφορούν τη

συγκεκριμένη Εισαγγελέα, η οποία τελεί σε διαθεσιμότητα και είπε: «Είναι σημαντικό οι δημοσιογράφοι να είναι ελεύθεροι να αναφέρονται σε θέματα δημοσίου ενδιαφέροντος. Δεν πρέπει να ανακρίνονται από την Αστυνομία για τη δουλειά τους» και πρόσθεσε ότι σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, «οι ειδήσεις αποτελούν ένα αναλυσίμο αγαθό και η παρεμπόδιση ή απαγόρευση δημοσίευσής τους, ακόμη και για μικρή περίοδο, μπορεί να αφαιρέσει από αυτές την αξία και το ενδιαφέρον τους».

•••••

Το ρηθέν

Ο εκπρόσωπος του ΟΑΣΕ εξήρε, ωστόσο, την έμφαση, που δίνει ο Πρόεδρος Αναστασιάδης, στην ανάγκη για προστασία της δημοσιογραφίας. Όμως τόσο πολύ ελήφθησαν υπόψη οι απόψεις του ΟΑΣΕ αλλά και οι θέσεις του ΕΔΑΔ από τους γίγαντες-εκφραστές του πνεύματος της ημεδαπής δικαιοσύνης που την επόμενη μέρα των δηλώσεων Ντεσίρ, η αστυνομία κάλεσε για ποινική ανάκριση τρεις δημοσιογράφους, τους Διονύση Διονυσίου και Σωτήρη Παρούτη από τον «Πολίτη» και τον Σωτήρη Παπαδόπουλο

Ο ΗΡΩΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Μάριος Καρογιάν

Ο Μάριος Καρογιάν, ο οποίος αποδόμησε τον Νικόλα, μιλώντας ακόμα και για καλπονοθεία στις εσωκομματικές εκλογές, χωρίς να λάβει ουσιαστική απάντηση εξόν από μια αφοριστική ανακοίνωση. Τώρα για ο δρόμος φαίνεται ανοικτός... Ε, δεν τα λέμε κι όλα! Είχε πρόσκληση;

από τον Δία, ίνα πληρωθεί το ρηθέν υπό του Νικάρου προς τον Κώστα, «Πριν αλέκτορα φωνήσαι, τρις παρνήση με!»

•••••

Το όσμο

Τώρα εκείνο που πρέπει να αναμένουμε είναι η απάντηση του υπουργού Εξωτερικών Νίκου Χριστοδουλίδη στη σχετική επιστολή που του απέστειλε ο Χάρλεμ Ντεσίρ. Είναι γνωστή η ευαισθησία του Νίκου στα θέματα Ελευθερίας του Τύπου και αναμένουμε ότι θα πράξει αυτό που επαγορεύεται στον ΥΠΕΕ μιας ευρωπαϊκής χώρας. Μάλιστα, επειδή μαθαίνω ότι οι δημοσιογράφοι προγραμματίζουν και μια εκδήλωση διαμαρτυρίας θεωρούμε ότι θα ήταν καλό η σχετική επιστολή να αναγνωριστεί στην εκδήλωση. Άσε που είμαι σίγουρος ότι ο υπουργός, αν είναι στην Κύπρο, θα παραστεί. Κι επειδή στον Νίκο αρέσει πολύ ο Μανώλης Ρασούλης τον ενημερώνω ότι στην εκδήλωση θα άδομεν το όσμο: Γεια σου κυρ εισαγγελέα / με την κόμη την ωραία / Στη δική σου μαρτυρία / είμαστε όλοι απαρτία!

Γράφει Ο ΙΑΝΟΣ

ΑΜΕΡΩΤΑ / Γράφει ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Πάμε για ορθοπεταλιές

Ο νόμος για τα ποδήλατα είναι μια βασανισμένη ιστορία. Τον Απρίλη του 2016 αποσύρθηκε από την ολομέλεια την τελευταία στιγμή, ενώ ήταν ομόφωνος, λόγω εισηγήσεων που είχαν οι οργανωμένοι ποδηλάτες. Το βασανιστικό του νομοσχεδίου εδώ και ένα χρόνο, από τον Απρίλιο του 2017, όταν συζητήθηκε πρώτη φορά μετά την επαναφορά του, οφείλεται στη νομική ρύθμιση που χρειάζεται να προηγηθεί για τα εξώδικα πρόστιμα. Για τον συντονισμό της συγκεκριμένης νομοθεσίας που πρέπει να γίνει με τους κανονισμούς των τριάντα δήμων και των κοινοτήτων. Και κάπου εδώ ξεκινά το μπουρδοκώλυμα και χάνουμε και την ουσία.

Η πολιτική πρέπει να εξυπηρετείται από τη νομική και όχι να δολοφονείται από αυτήν. Η πολιτική βούληση πρέπει να είναι ξεκάθαρη και η ρύθμιση των νομοθεσιών να ακολουθεί αυτή την πολιτική βούληση. Όταν χανόμαστε στη μετάφραση και όταν καθυστερεί η εφαρμογή της πολιτικής βούλησης λόγω νομικών εμποδίων είναι τότε που χάνουμε και την ουσία της πολιτικής. Είναι τότε που η πολιτική απομακρύνεται από τον πυρήνα της κοινωνίας και είναι τότε που και οι πολίτες αισθάνονται δικαίως πως είναι μια διαδικασία που δεν τους εκφράζει, δεν τους αφορά.

Αυτό κάνουμε στην επιτροπή μεταφορών της Βουλής την περασμένη Παρασκευή. Θα προχωρήσουμε στην ψήφιση της νομοθεσίας, θα εκφράσουμε την πολιτική βούληση και θα έρθουν αμέσως μετά να

συντονιστούν με αυτήν οι δήμοι και οι κοινότητες. Ό,τι άλλο κάνουμε θα είναι προφάσεις εν αμαρτίαις.

Χρειάζεται όμως να είμαστε προσγειωμένοι. Καμία νομοθεσία από μόνη της δεν λύνει κανένα πρόβλημα. Τραυματισμούς και θανάτους ποδηλατιστών θα συνεχίσουμε, δυστυχώς να έχουμε και μετά την ψήφιση της νομοθεσίας. Αυτό που χρειάζεται είναι αλλαγή στη νοοτροπία, αλλαγή στην κουλτούρα μας στο τιμόνι.

Χρειάζεται να είμαστε υπομονετικοί, να σεβόμαστε ο ένας τον άλλον. Να είμαστε προσεκτικοί και να κοιτάμε στον δρόμο και όχι στο κι-

“

Χρειάζεται όμως να είμαστε προσγειωμένοι. Καμία νομοθεσία από μόνη της δεν λύνει κανένα πρόβλημα. Αυτό που χρειάζεται είναι αλλαγή στη νοοτροπία, αλλαγή στην κουλτούρα μας στο τιμόνι. Χρειάζεται να είμαστε υπομονετικοί, να σεβόμαστε ο ένας τον άλλον. Να είμαστε προσεκτικοί και να κοιτάμε στον δρόμο και όχι στο κινητό μας.

νπτό μας. Χρειάζεται να ευαισθητοποιηθούμε, να ξέρουμε πως στον δρόμο δεν κυκλοφορούν μόνο αυτοκίνητα. Αν πιστέψουμε, έστω και για ένα λεπτό, πως η ψήφιση ενός νομοσχεδίου θα λειτουργήσει ως μαγικό ραβδί που θα λύσει όλα τα προβλήματα είμαστε γελασμένοι.

Ένας νόμος, πόσω μάλλον ένας τόσο σημαντικός νόμος, θα συμβάλει πιστεύω στην προσπάθεια αλλαγής αυτής της κακής μας κουλτούρας. Από εκεί και πέρα χρειάζεται να γίνουν πολλά. Και να θέλουμε να πείσουμε πως εννοούμε τα όσα λέμε, και πως δεν μας αφορούν μόνο τα αυτοκίνητα, χρειάζεται να εντάξουμε στις πόλεις μας όλα όσα χρειάζονται. Ποδηλατόδρομους, συνεχείς και όχι διακεκομμένους, λεωφορειοδρόμους, στάσεις. Χρειάζεται να δώσουμε επιλογές. Στη μετακίνηση, στην ποιότητα ζωής. Γιατί όλα συνδέονται.

Πάμε, λοιπόν, για ορθοπεταλιές. Κυριολεκτικά και μεταφορικά. Ο περί ποδηλάτων νόμος θα ψηφιστεί, αν όλα κυλήσουν βάσει προγράμματος, μέσα στον Απρίλη. Οι ορθοπεταλιές χρειάζονται και στην πολιτική διαδικασία και διεργασία. Χρειάζεται να είμαστε δημοκρατικοί και να βρισκόμαστε πολιτικές λύσεις στα «άλυτα» για τη νομική επιστήμη ζητήματα.

Αυτό απαιτεί και η πολιτική ευθύνη. Αυτό απαιτεί και η εφαρμοσμένη πολιτική, η έκφραση της πολιτικής βούλησης. Αυτό πρέπει να υπηρετούμε. Τις πολιτικές ορθοπεταλιές.

Βουλευτής ΔΗΣΥ Λευκωσίας
twitter: @dmdemetriou

ΒΟΛΕΣ / Γράφει ο ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΠΑΡΗΣ

Ο παρεξηγημένος Αρχιεπίσκοπος

Ο πρώτος άνθρωπος που μπήκε στον παρτάδεμο, μετά την Ανάσταση του Χριστού, ήταν ένας λιπτός, ο οποίος σταυρώθηκε ενώ η πρώτη που έμαθε για το Άγιο Πνεύμα, ήταν μια γυναίκα, χωρίς ιδιαίτερες αρετές, αντιθέτως με πάθη, η Αγία Φωτεινή η Σαμαρείτιδα, η οποία συνομιλούσε με τον Χριστό, δίπλα από το φρέαρ του Ιακώβ. Οι άγιοι άνθρωποι συνιθίζουν να λένε ότι κανένας άνθρωπος δεν αγιάζει, αν δεν αφήσει την τελευταία του πνοή, σε αυτό τον κόσμο. Στην εκκλησιαστική ιστορία, μαθαίνουμε ότι «τασκήνονταν» μεταξύ τους και μεγάλοι άγιοι της Εκκλησίας, όπως ο κύριος Άγιος Επιφάνιος Κύπρου και Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, οι οποίοι πέθαναν και οι δύο στην εξορία. Παρόλο που ιστορικά και θεολόγοι, επιμένουν ότι ήταν πλεκτόνη του Αυτοκράτορα Θεόφιλου, στην οποία δεν υποτάχθηκαν οι δύο άγιοι.

Ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος Β' γιόρτασε πριν από μερικές μέρες, τα 40 χρόνια Αρχιερατείας του, σε μια μεγαλοπρεπή κληροκομική συνέλευση, η οποία δεν είχε προηγουμένως, στον Ιερό Ναό της του Θεού Σοφίας. Το σημαντικότερο κατάφερε να συγκεντρώσει δεκάδες Ιεράρχες από όλο τον κόσμο και εκατοντάδες κληρικούς και Λαϊκούς από την Κύπρο, εγχείρημα καθόλου εύκολο, για τα εκκλησιαστικά δεδομένα. Ο παρεξηγημένος εν πολλοίς άνθρωπος, μικτήρηθηκε και κοροϊδεύτηκε, όσο κανένας άλλος από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, χωρίς ποτέ να πτοηθεί στην προώθηση των θέσεων και των απόψεών του. Αντιθέτως με περισιτή τολμή η και

θράσος, λέει δημοσίως, αυτά που σχεδόν όλοι γνωρίζουν και κανένας δεν τολμά να πει. Κανένας δεν μπορεί να εξάρει τις θεολογικές του γνώσεις, ή για πνευματικότητα του, όπως συνιθίζουν να λένε, οι ούτως καλούμενοι θρησκευόμενοι. Ακόμη και οι εγκύκλιοι που φέρουν την υπογραφή του και φαίνεται ότι δεν προέρχονται από τη δική του πένα, δεν στέκονται ικανές, να ανατρέψουν την εικόνα του Ιεράρχη, ο οποίος τολμά και λέει αυτά που θέλει, έξω από τα δόντια.

Πάντως, ό,τι και να λένε εχθροί και φίλοι του, ό,τι και να γράφουν, να λένε τα Μέσα Ενημέρωσης, ο Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος Β' θα παραμείνει στην ιστορία, ως ο Αρχιεπίσκοπος, ο οποίος τόλμησε και αποκάτασε το Αυτοκέφαλο της Εκκλησίας της Κύπρου, ύστερα από εννέα αιώνες, αφού ουσιαστικά καταργήθηκε τον 12ο αιώνα, από του Λατίνους, οι οποίοι μείωσαν σε τείσσερις τις Μητροπόλεις της Κύπρου. Για όσους γνωρίζουν τα εκκλησιαστικά πράγματα, αυτό αποτελεί μια ιστορική επιτυχία, αν αναλογιστεί κανείς, ότι ελάχιστοι Ιεράρχες και στο παρελθόν και σήμερα, δέχονταν να χάσουν την εξουσία, που προσφέρει μια μεγάλη και πλούσια Μητρόπολη. Ο Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος ουσιαστικά μείωσε σε κομμάτια την Ιερά Αρχιεπισκοπή και έφτιαξε πολλές Μητροπόλεις, ενώ παράδειγμα του ακολούθησαν και άλλες Μητροπόλεις.

Ακόμη, μεταξύ άλλων, απεμπόλησε τον τίτλο του Εθνάρχη, ο οποίος δεν αρμόζει σε ένα ανεξάρτητο κράτος. Τροποποίησε τον Καταστατικό Χάρτη της Εκκλησίας της Κύπρου, ο οποίος ήταν για άλλες εποχές. Κατάφερε να «καθαρίσει» την Ιερά Αρχιεπισκοπή, πριν ακόμη ανέλθει

στον Θρόνο του Αποστόλου Βαρνάβα, παρόλο που έκανε πολλά λάθη στη διαχείριση των οικονομικών της Εκκλησίας και ειδικότερα των τραπεζικών μετοχών. Κατάφερε να συστήσει το ενιαίο ταμείο μισθοδοσίας για τους κληρικούς και πέτυχε να δισσώσει πολλές προβληματικές εκκλησιαστικές επιχειρήσεις. Ίδρυσε θεολογική Σχολή, ενώ πέτυχε να περιορίσει μια ξένη προβληματική θρησκευτικότητα, η οποία εισέβαλε με άγαρμο τρόπο στην Κύπρο. Ο ίδιος θέτει πέραν από όλα αυτά, την έγνοια του για την Κύπρο και το κυπριακό πρόβλημα. Παρόλο που διαφωνεί με πολιτικές επιλογές, στηρίζει τις προσπάθειες των εκάστοτε κυβερνήσεων, με ένα μοναδικό τρόπο. Συναντά και διαλέγεται με όλους τους Προέδρους, χωρίς εγωισμούς και χωρίς «τασιλίκια» ή «πικρλίκια».

Η μεγάλη κληροκομική συνέλευση, αποτέλεσε ένα απολογισμό ζωής, με θετικό πρόσημο, για τον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου Χρυσόστομο Β', ο οποίος ταλαιπωρήθηκε και πάλι στο θέμα της διαδοχής στον Θρόνο του Αποστόλου Βαρνάβα. Η εκκλησιαστική μακροβιότητα παράδοση θέλει τους Ιεράρχες να αφήνουν τους θρόνους, στο τέλος της ζωής τους και να πουλάζουν σε μοναστήρια. Η ευχή από όλους στον Μακαριώτατο να γιορτάσει, δυνατός τα 50 χρόνια Αρχιερατείας του, είναι θεμιτή, αλλά, άλλες οι βουλές των ανθρώπων και άλλες του Θεού.

ΑΡΘΡΟ / Του ΑΓΓΕΛΟΥ Μ. ΣΥΡΙΓΟΥ

«Μη μαλώνεις, συζήτησε»

Τον Αύγουστο του 1976 η Τουρκία έστειλε το σκάφος «Σισμικ-1» για έρευνες σε περιοχές της υφαλοκρηπίδας του Αιγαίου που η Ελλάδα θεωρεί ότι της ανήκουν. Παρά τις πολεμικές κραυγές της αντιπολιτεύσεως, η κυβέρνηση Καραμανλή απέφυγε να χρησιμοποιήσει βία. Επέλεξε να προσφύγει παράλληλα στο Συμβούλιο Ασφαλείας και στο Διεθνές Δικαστήριο. Η προσφυγή στο δεύτερο απέβη άκαρπη για τυπικούς λόγους. Αντιθέτως, το Συμβούλιο Ασφαλείας υιοθέτησε το ψήφισμα 395/1976. Ανάλογα κείμενα αποκαλούνται σκωπτικά στους διαδρόμους του Συμβουλίου Ασφαλείας ψηφίσματα τύπου «μη μαλώνεις, συζήτησε» [«don't fight, talk» resolutions]. Το Συμβούλιο απέφυγε επιμελώς να ασχοληθεί με την ουσία της υποθέσεως, δεν καταδίκασε ευθέως τις τουρκικές ενέργειες και αντιμετώπισε επί ίσοις όροις τις δύο χώρες. Ελλάδα και Τουρκία εκλήθησαν να επιδείξουν αυτοσυγκράτηση, να επαναλάβουν τις απειθείας διαπραγματεύσεις για τη διευθέτηση των διαφορών τους και να εξετάσουν την πιθανότητα προσφυγής σε διεθνή δικαιοδοτικά όργανα. Η ιστορία αυτή αποκτά επικαιρότητα μετά την παρεμπόδιση εκ μέρους της Τουρκίας της διεξαγωγής ερευνών στο τεμάχιο 3 της κυπριακής ΑΟΖ. Μπορεί να μην έχει γίνει πλήρως αντιληπτό, αλλά για πρώτη φορά μετά το 1974 η Τουρκία επιχείρησε να επεκτείνει, με χρήση βίαιων μέσων, τη στρατιωτική κατοχή πέραν του

Σε περίπτωση ανακαλύψεως σοβαρών κοιτασμάτων υδρογονανθράκων, στην Κυπριακή ΑΟΖ θα δημιουργηθεί μια εναλλακτική πηγή τροφοδοσίας της Ε.Ε.

βορείου τμήματος και στις θαλάσσιες περιοχές νοτιώς της Κύπρου. Οι στόχοι της Τουρκίας είναι δύο. Ο άμεσος είναι να ακυρώσει το ενεργειακό πρόγραμμα της Κύπρου. Σε περίπτωση ανακαλύψεως σοβαρών κοιτασμάτων υδρογονανθράκων, θα δημιουργηθεί μια εναλλακτική πηγή τροφοδοσίας της Ε.Ε. Αυτό θα ανατρέπει τις ευνοϊκές για αυτήν ισορροπίες

στην Κύπρο όπως τις επέβαλε το 1974. Σε αυτό το πλαίσιο, η επιλογή του τεμαχίου 3 δεν ήταν τυχαία. Πίσω από τις πετρελαϊκές εταιρείες που έχουν τα δικαιώματα στο συγκεκριμένο τεμάχιο είναι η ευρισκόμενη σε προεκλογική περίοδο Ιταλία και η μακρινή Κορέα. Οι πιθανότητες βίαιης απαντήσεως εκ μέρους τους ήταν περίπου αμελητέες.

Αφού η Τουρκία διαπίστωσε τις (περιορισμένες) αντιδράσεις, τώρα κυνηγά τον απώτερο στόχο της να εμπλακεί άμεσα και να ελέγξει η ίδια την εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων. Γι' αυτόν τον λόγο αμέσως μετά την άσκηση βίας άρχισε να παίζει στους ρυθμούς που αρέσκεται να ακούει η διεθνής κοινότητα: αυτοσυγκράτηση και συζητήσεις. Καλεί τους Ελληνοκυπρίους να προσέλθουν σε διαπραγματεύσεις προκειμένου να λυθεί το πρόβλημα (των φυσικών πόρων και όχι της κατοχής του νησιού...).

Η χώρα που συζητάει το Κυπριακό επί 44 χρόνια ζητεί άμεσα κάποια «ενδιάμεση λύση» για την εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων... Το μάθημα του 1976 πείθει ότι προσφυγή της Κύπρου στο Συμβούλιο Ασφαλείας πρέπει να αντιμετωπισθεί ως έσοχα λύση. Το πλέον πιθανόν είναι να δούμε επανάληψη ενός ψηφίσματος αντίστοιχου με το 395/1976 για το Αιγαίο. Τα πράγματα πρέπει να κινηθούν σε επίπεδο τοπικών συμμαχιών, διπλωματικών πιέσεων και κυρίως επιχειρηματικών συμφερόντων όσον άμεσα εμπλέκονται με την περιοχή. Ειδικότερα στο διπλωματικό πεδίο πρέπει να εμμενούν στην περιφερειακή ασφάλεια που απειλείται από το γεγονός ότι η Τουρκία αμφισβητεί όλες τις θαλάσσιες οριοθετήσεις της ανατολικής Μεσογείου. Επίσης πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι το τεμάχιο 3 (όπως και τμήματα των τεμαχίων 1, 2, 8, 9, 12 και 13), στο οποίο υπήρξε η εμπλοκή, θεωρείται από την Τουρκία ότι ανήκει στους Τουρκοκυπρίους. Οι τελευταίοι έχουν «εκχωρήσει» από τις 22 Σεπτεμβρίου 2011 τα δικαιώματα έρευνας και εκμετάλλευσής προς την τουρκική κρατική εταιρεία πετρελαίου ΤΡΑΟ. Το κρίσιμο είναι να πείσουμε τις πετρελαϊκές επιχειρήσεις (και τα κράτη πίσω τους) ότι η ισοπεδωτική αντιμετώπιση των δύο πλευρών οδηγεί σε απώλεια των δικαιωμάτων τους στους υδρογονάνθρακες που έχουν αποκτήσει μέσα από διεθνείς διαγωνισμούς.

Ο κ. Αγγελος Μ. Συρίγος είναι αναπληρωτής καθηγητής Διεθνούς Δικαίου και Εξωτερικής Πολιτικής στο Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Φοιτητές ζωγραφίζουν τον Τσάβες, στην Κολομβία.

ΕΝ ΚΑΜΙΝΩ / Του ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΚΑΛΑ

Η σιωπή των δημοσιογράφων

Πέραν του αν κάνεις ως ιδιώτης σωστά τη δουλειά σου ή όχι, που αν δεν την κάνεις θα έχεις πρόβλημα με τον εργοδότη, είναι απίθανο να οδηγηθείς αν άκαρπη γιατί τέλος πάντων κάνεις τη δουλειά σου όπως πρέπει. Είναι απίθανο να σπκώσει το τηλέφωνο ο τάδε αστυνομός και να σε καλέσει να του απαντήσεις, γιατί έκτισες έτσι τον τοίχο με τα τούβλα, γιατί έβαλες εκεί τον ηλιακό ή γιατί παίρνει τόση ώρα για να βγει ένα ψωμί από τον φούρνο.

Που είναι η δουλειά σου δηλαδή. Τα προαναφερθέντα δεν συμβαίνουν σε κοινωνίες που διατηρούν τη λογική τους ή και σε εξουσίες που θέλουν να αυτοπεριορίζονται για να εξυπηρετούν τον σκοπό τους καλύτερα και μόνο αυτό. Στην περίπτωση μας δεν ισχύει κάτι από τα προαναφερθέντα. Όχι ότι η κοινωνία δεν διατηρεί τη λογική της. Την διατηρεί αλλά δεν την κάνουμε να νοιάζεται. Όσο για τις εξουσίες, το αν εξυπηρετούν ή όχι τους σκοπούς τους, αυτό ας το απαντήσουν πιο ειδικό από εμένα. Εγώ βλέπω να οδηγούνται στην αστυνομία επαγγελματίες δημοσιογράφοι για κάθε λόγο που θέλει να πιστεύει η κάθε εξουσία ότι πρέπει να λογοδοτήσουν. Ίσως κληθώ και εγώ που εκφέρω μια άποψη, πέραν των άλλων, κι αν δεν έχουμε φτάσει εκεί, δεν είμαστε και μακριά.

Τα θλιβερά στην υπόθεση είναι πολλά. Πως δεν μπορεί να υποστηριχτεί καταρχήν ότι στην Κύπρο επικρατεί το περί δικαίου αίσθημα. Είμαστε μάρτυρες, οι σιωπηλοί της δημοσιογραφίας και μάλλον έτσι θα παραμείνουμε παρά τις φωτοβολίδες των άρθρων ή και των προσωπικών απόψεων, μιας νέας ιδεολογίας που έχει ανυψωθεί σε επίπεδο εξουσίας. Καλλιεργείται ο φόβος. «Αυτό που γράφω θα με βάλει σε μπελάν; Κι αυτό είναι άκρως επικίνδυνο αφενός και αποτέλεσμα αφετέρου απρονοσίας εκείνων που έπρεπε. Που ή δεν είδαν τι έρχεται ή βλέπουν τι συμβαίνει και δεν ασχολούνται. Είναι θεμιτό να μην ασχολείται η κοινωνία με το αν δημοσιογράφοι καλούνται για κατάθεση, δεν είναι θεμιτό να μην ασχολούνται οι πολιτικοί. Παρά τα όσα λέει ή δεν λέει ο ΟΑΣΕ, που έτσι κι αλλιώς τι ένας ΟΑΣΕ τι 10.000 μέλησες.

Έτσι, το πρόβλημα εντός χώρας γίνεται μεγαλύτερο. Τι πρέπει πράγματι να κάνουμε γι' αυτό, πέραν του να βγει μια ανακοίνωση από τα όργανα που αντιπροσωπεύουν τους δημοσιογράφους; Έχει πρόβλημα η καρδιά και βγάζουν ανακοίνωση τα νεφρά, ενώ ξεκάθαρα το πρόβλημα είναι αλλού και όσες ανακοινώσεις και να βγουν από τα νεφρά, είναι δύσκολο να διορθωθεί. Καταγράφεται με λύπη, η φοβερή έλλειψη συντονισμού μεταξύ μας, στον κλάδο, οπότε καλά κάνει και η κοινωνία και δεν ασχολείται εφόσον κι εμείς κοιτάμε ο καθένας τον εαυτό του. Εκεί που θα έπρεπε να υπάρχει συλλογική αντίδραση. Καμία σχέση. Μετά καλούμε την κοινωνία να ξεκολλήσει από τον καναπέ. Όταν ξεκολλήσουμε και εμείς από το πληκτρολόγιο. Όταν, αν συνέβαινε κάτι ανάλογο σε άλλη χώρα, τα ίδια τα ΜΜΕ θα το συνηθούσαν

πρώτο θέμα, ακριβώς επειδή στην ουσία του είναι βαθιά δημοκρατικό και την κοινωνία θα έπρεπε να τη νοιάζει. Αυτά σε άλλες χώρες. Σε εκείνες που δεν συνταυτίζονται κανένας δείκτης επαγγέλματος με εκείνους της Τουρκίας. Αυτή η σιωπή, η δημοσιογραφική που προέρχεται από την έλλειψη συνολικής αντίδρασης, είναι πιο ανατριχιαστική και από το θόρυβο των κλήσεων. Αν δεν ενοχλεί τους παλαιότερους, τους πρέσβεις του επαγγέλματος, δι- καιώμα τους. Τα διδάγματα πάνε στους νεότερους. Αν δεν ενοχλείται η κοινωνία, δικαίωμά της και καλά κάνει, βάσει των προαναφερθέντων, ωστόσο τα διδάγματα που πρέπει να πάρει ο φούρναρης, ο υδραυλικός, θα έπρεπε να είναι πολλά. Αν δεν υπάρχει ένας να φωνάξει έξω από το κτήριο, τότε το κτήριο θα αυξάνει από μόνο του τη δύναμή του, γιατί είναι νόμος και τιμνένο. Οπότε και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και κάθε πολιτική δύναμη σε αυτή τη χώρα, πρέπει να σταθούν στο ύψος των περιστάσεων. Διαφορετικά δεν γίνεται. Ορίστε το περί δικαίου αίσθημα. Αποδείξετε στην πράξη ότι το σέβεστε. Όχι στα λόγια ή και στα αποτυπώματα του πληκτρολογίου. Σε διαφορετική περίπτωση και η σιωπή μεταξύ άλλων, είναι απεριόριστη και μας χωράει όλους. Κι αυτό είναι το μόνο σίγουρο.

tsikalasm@kathimerini.com.cy

ΣΥΝΙΣΤΩΣΕΣ / Του ΤΑΣΟΥ ΤΡΥΦΩΝΟΣ

Enough Syria

Η Συρία είναι μια γειτονική μας χώρα, η οποία εδώ και δεκαετίες ήταν η πεμπουσία αυτού που λέμε «Αραβική δημοκρατία» αφού από το 1971 μέχρι το 2000 τη χώρα κυβερνούσε ο Χαφέζ Αλ Άσαντ με «σιδερένια πυγμή». Τον διαδέχθηκε «δημοκρατικά» ο γιος του, σημερινός Πρόεδρος Μπασάρ Αλ Άσαντ, ο οποίος φιλοδοξούσε να συνεχίσει την εξουσία του πατέρα του, αναίμακτα και χωρίς προβλήματα. Με την Αραβική Άνοιξη που ξεκίνησε το 2010 υποτίθεται τυχαία από την Τύνιδα μετά από την αυτοπυρπόληση ενός μικροπωλητή έξω από ένα αστυνομικό σταθμό μετά από ένα μικροπεισόδιο με μια αστυνομικό, οι Αμερικανικοί επί κυβερνήσεως Ομπάμα και υπουργό εξωτερικών την Χίλαρι Κλίντον έσπεραν άνεμους και θερίζουν ακόμα θύελλες. Δυστυχώς όμως αυτές τις «θύελλες» έγιναν ατελείωτο τεράστιο τσουνάμι που έχουν νιώσει στο πετσί τους εκατομμύρια δυστυχισμένοι άνθρωποι στη Συρία αλλά και ολόκληρη η Ευρώπη, η οποία πολιτικά, οικονομικά και στον κοινωνικό της ιστό έχει επηρεαστεί τα μέγιστα από τα συνεπακόλουθα αυτών των πράξεων και πολιτικών. Η Ευρώπη σήμερα δεν θα ήταν σ' αυτό το σημείο αν δεν ξεσπούσε η «Αραβική Άνοιξη». Η ανεύθυνη πολιτική των ΗΠΑ και των συμμαχών τους για απομάκρυνση των παραδοσιακών ηγετών-δικτατόρων ή λιγότερων δημοκρατικών έσω ηγετών διαφόρων αραβικών κρατών που επηρεάστηκαν όπως η Λιβύη και η Αίγυπτος έγινε προφανώς χωρίς καλή μελέτη ή προετοιμασία και άνοιξε τον ασκό του Αϊόλου. Η άνοδος των ακροδεξιών, του εθνικισμού και της ξενοφοβίας στην Ευρώπη είναι συνέπειες αυτής της αποτυχημένης πολιτικής και επιλογής, τις οποίες δυστυχώς Σαρκοζί, Μέρκελ και Κάμερον έβλεπαν απαθείς ή υποστήριζαν.

Στη Συρία όμως το πράγμα έχει ξεφύγει και δυστυχώς από το 2011, έχουν περάσει επτά ολόκληρα χρόνια και η χώρα έχει ρημαχτεί συθέμελα. Μόνο ερείπια. Θυμίζει παλιές φωτογραφίες και εικόνες της ισοπεδωμένης Ευρώπης μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο. Είναι αδιανόητο η διεθνής κοινότητα να επιτρέπει να συνεχίζεται ακόμη αυτό το μακελειό εν έτει 2018. Όλοι εναντίον όλων. Ο συριακός εμφύλιος είναι ίσως το πιο πολύπλοκο παζλ συγκρούσε γεωστρατηγικών συμφερόντων και συμμαχιών στην ιστορία. Μια χώρα των 18 και κάτι εκατομμυρίων, μόλις 100 χιλιόμετρα από τις ακτές μας, καταστρέφεται ολοσχερώς κάτω από τη παγερή αδιαφορία της σημερινής εξελιγμένης smart και hi-tech διεθνούς κοινότητας. Εκατομμύρια έχουν φύγει πρόσφυγες στην Ευρώπη για να σωθούν και αντιμετωπίζουν την εκθρόνιση και την καχυποψία των «εξελιγμένων» Ευρωπαίων. Φυσικά στα social media, συμπαρατεκόμαστε με τα likes και τα shares. Μην τους δούμε όμως μπροστά μας. Μην μα ταράζουν την ησυχία μας ή τη ρουτίνα μας στη γειτονιά, την πόλη ή το χωριό μας. Κι όλα αυτά ακριβώς απέναντί μας. Δεν είναι καθόλου μακριά η Συρία και όλα αυτά που συμβαίνουν. Μπορεί να φαίνονται μακριά όταν τα παρακολουθεί κάποιος από την τηλεόραση αλλά ειδικά για εμάς τους Κύπριους είναι η «πίσω αυλή» μας. Η διαμάχη και ο ανταγωνισμός για το ποιος θα επικρατήσει στη Συρία δεν λέει να δώσει τέλος σε αυτό που ο ΟΗΕ έχει χαρακτηρίσει «κόλαση επί της γης». Οι Αμερικάνοι και οι Δυτικοί, θέλουν να διώξουν τον Άσαντ για να «ξεκολλήσει» από τη Ρωσία. Ο Πούτιν θέλει να κάνει επίδειξη ισχύος και να δείξει στους Αμερικανούς ότι «εδώ κάνω κουμάντο εγώ». Οι Τούρκοι θέλουν να διασφαλίσουν ότι δεν θα γίνει ανεξάρτητο κουρδικό κράτος, κάτι που ευνοούν οι σύμμαχοι τους στο ΝΑΤΟ Αμερικανοί αλλά τους ενθαρρύνουν οι Ρώσοι να μπουκάρουν στο Αφρίν. Οι Κούρδοι πολέμουσαν εναντίον του Άσαντ αλλά τώρα μαζί με τον στρατό του Άσαντ πολεμούν τους Τούρκους. Το Ιράν επίσης να παίζει τα δικά του παιχνίδια γιατί είναι ένας μεγάλος παίκτης στην περιοχή, ενώ οι Γάλλοι θεωρούν ότι είναι η ευκαιρία τους να επανέλθουν στην περιοχή. Μύλος η κατάσταση και καθημερινά είναι συγκλονίζομαστε, σκαριζόμαστε και γράφουμε στις παλάμες μας ENOUGH SYRIA όπως προστάζει η νέα καμπάνια ευαισθητοποίησης στα social media. Έβλεπα τη φωτογραφία με το παιδάκι που ενστικτωδώς αγκάλιαζε τη μικρότερη αδελφή του για να την προστατέψει από τις βόμβες... Άχρε μεγάλε Γκάτσο πόσο σοφός ήσουν όταν έγραφες... «Καληνύχτα Κεμάλ, αυτός ο κόσμος δεν θα αλλάξει ποτέ»...

trifonost@spmedia.com

ΑΚΑΡΙΑΙΑ / Της ΕΛΕΝΗΣ ΞΕΝΟΥ

Πες μου πού (και πώς) χτίζεις να σου πω ποιος είσαι

Αν έπρεπε να αυτοπροσδιοριστούμε στην βάση αυτής της φράσης που λέχθηκε κάποτε από τον σπουδαίο Έλληνα αρχιτέκτονα Άρη Κωσταντινίδη, τότε μόνο ντροπή θα αισθανθούμε και για το ποιοι είμαστε αλλά και για το ποιά καταντήσαμε την φυσική ομορφιά αυτού του τόπου. Η πρόσφατη διαμαρτυρία από την κίνηση Save Akamas που αφορούσε στην καταστροφή η οποία δρομολογείται με το χτίσιμο επαύλεων της περιοχής «Σπιλιές της Φώκίας», μας φέρνει και πάλι ενώπιον της πικρής αυτής αλήθειας: Ότι εκτός από περιβαλλοντική αναισθησία μας διακατέχει και η παντελής έλλειψη αισθητικής παιδείας. Ένας συνδυασμός που σκοτώνει το φυσικό μας τοπίο και διαλύει κάθε ελπίδα να υπερασπιστούμε την φυσική και πολιτιστική μας κληρονομιά.

Και βέβαια τα εν λόγω έργα στην Πέγεια δεν είναι η μοναδική εγκληματική ενέργεια των αρμόδιων φορέων απέναντι στο περιβάλλον. Έχει γεμίσει η Κύπρος και δη οι παραλιακές μας περιοχές με εκτρώματα, τα οποία αποδεικνύουν πως κανένας από τους αρμόδιους δεν είναι αρμόδιος να κατανοήσει τη σημασία της εναρμόνισής της οικοδομικής ανάπτυξης με το περιβάλλον και να εκτιμήσει τα φυσικά χαρίσματα αυτού του τόπου.

Όπως πολύ σωστά δήλωσε ο βουλευτής κ. Θεοπέμπτου δεν χρειάζεται να είναι κανείς οικολόγος για να αντιληφθεί πως οι «Σπιλιές της Φώκίας» δεν είναι χώρος που προσφέρεται για ανέγερση κατοικιών (συγκεκριμένα επαύλεων). Και τι χρειάζεται να διαθέτει κανείς για να έχει αυτή την πολύ βασική αντίληψη; Ότι, προφανώς δεν διαθέτουν οι αρμόδιοι που χορηγούν τις άδειες οικοδομής και που επιτρέπουν

την καταστροφή του περιβάλλοντος μας χωρίς καν να έχουν συναισθητό τον εγκληματικό η ανακοίνωση του Επαρχιακού Γραφείου Πολεοδομίας Πάφου σχετικά με τη διαμαρτυρία για το θέμα των Σπιλιών της Φώκίας. Ούτε λίγο ούτε πολύ μας είπε πως όλα έγιναν νομότυπα και πως για τη χορήγηση αδειών εξασφαλιστηκε η θετική γνωμάτευση όλων των αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών και τμημάτων. Με απλά λόγια η εν λόγω ανακοίνωση μας λέει πως δεν ήταν ένας και δύο οι εγκληματούντες αλλά όλοι μαζί οι κρατικοί φορείς, οι οποίοι μάλιστα διαβουλεύτηκαν και συμφώνησαν πως υπάρχει χώρος να επιχειρήσουμε ακόμα μια εξόφθαλμη καταστροφή του περιβάλλοντός μας και ακόμα μια βάνουση προσβολή της αισθητικής μας. Και εδώ που τα λέμε αν δεν υπήρχε η κίνηση Save Akamas να κάνει εκστρατεία στα κοινωνικά

δίκτυα και να ξεσκάνει τον κόσμο για να διαμαρτυρηθεί, θα πιθανόμασταν για ακόμη μια φορά στον ύπνο. Εδώ είναι λοιπόν που προκύπτει το καίριο ερώτημα: Ποιος είναι αυτός ο οποίος θα μας «σώσει» από τους αρμόδιους φορείς, οι οποίοι επί δεκαετίες επιτρέπουν τον βιασμό του περιβάλλοντός μας;

Προφανώς τόσο τα κόμματα όσο και οι εκάστοτε κυβερνώντες του περιβάλλον μας το έχουν χες.....νο και όλα αυτά περί προστατευόμενου δικτύου Natura και άλλες ευρωπαϊκές ντιρεκτίβες τους είναι ψιλά γράμματα. Ποιος λοιπόν θα μας γλυτώσει από την ανικανότητα των αρμοδίων να θέσουν όρους και όρια ώστε να μην καταντήσει κι άλλο αυτός ο τόπος ένα ξεφραγο αμπέλι όσων έχουν τα χρήματα και τις προσβάσεις για να εξασφαλίζουν χαλαρώσεις και εκπτώσεις και παρεκκλίσεις και παραθυράκια εις βάρος του περιβάλλοντος

και της αισθητικής μας; Ποιος θα βάλει επιτέλους φρένο ώστε να μην επαφίεται στην κρίση ανθρώπων που προφανώς στερούνται κρίσης η προστασία του φυσικού μας πλούτου; Πώς θα γλυτώσουμε επιτέλους από την κακογουστία, την αμορφωσιά, τον αρχοντοχωριατισμό και την παντελής έλλειψη σεβασμού στη φυσική μας κληρονομιά, όλων αυτών που θεωρούνται αρμόδιοι να την προστατεύουν και οι οποίοι προφανώς είναι ανίκανοι να τη πράξουν; Δυστυχώς μόνο αν μας επιβληθούν κυρώσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση που να μας αναγκάζουν να σεβαστούμε τον τόπο μας, υπάρχει μια ελπίδα να διασώσουμε το φυσικό μας πλούτο. Διότι από μόνοι μας έχουμε αποδείξει περίτρανα πως όχι μόνο δεν τον σεβόμαστε αλλά ούτε καν τον κατανοούμε.

elenixenou11@gmail.com

Ανάπνρα δικαστήρια

Του ΡΙΚΚΟΥ ΜΑΠΠΟΥΡΙΔΗ

Η καταθλιπτική ατμόσφαιρα των Δικαστηρίων της Λευκωσίας δεν έχει ως προμετωπίδα την τήβεννο που μας αναγκάζουν να περιβαλλόμαστε κάθε μέρα ως ξεπερασμένο σύμβολο μιας ξένης προς τον πολιτισμό μας εποχής. Η εικόνα αυτή απαντάται σε όλα τα Δικαστήρια της Κύπρου επί ποινή φυλακίσεως για καταφρόνηση του Δικαστηρίου. Προμετωπίδα που χαρακτηρίζει το κτηριακό συγκρότημα του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας είναι η αίσθηση πως δεν εισέρχεται σε Δικαστήριο, αλλά σε ένα πολύβουο χώρο αλλοπρόσαλλων εικόνων και παραστάσεων. Σταθμεύεις το αυτοκίνητο σου στις λάσπες, πηγαίνεις από κτήριο σε κτήριο στη βροχή και στο λιοπύρι με τα ρούχα σου να βρέχονται ή να μυρίζουν, με δύο κτήρια χωρίς ανεγκυστήρες και σε άλλα να μη λειτουργούν ή να μεταφέρουν καρτοτάκια με φακέλους, χωρίς κεντρικό γραφείο πληροφοριών, με τις υποθέσεις αναρτημένες σε χειρόγραφες κόλλες και με τα Πρωτοκολλήτεια να μην μπορούν να σε εξηγητήσουν όταν έγγραφα καθούν από φακέλους ή όταν αυτοί τούτοι οι φάκελοι των Υποθέσεων εξαφανιστούν. Χρειάζεσαι αγώνα σπρωξίματος για να αγοράσεις τα αμέτρητα είδη ενσώμων που πρέπει να κολλήσεις στα διάφορα έντυπα, Δικηγορόσημα, Πληροφορικής, Εφάπαξ, που ακόμα διατηρούν την αναλογία της ιστιμίας της λίρας, δεν έχεις σύνδεση με ίντερνετ και γενικά κάθε δικηγόρος χαιρέται όταν μια μέρα διαπιστώσει ότι δεν πρέπει να πάει στο

Δικαστήριο. Τα κλιματιστικά είναι πιο θορυβώδη από τους δικηγόρους, αν είναι δυνατό, και πολλές αίθουσες έχουν ψηλά παράθυρα που παραμένουν κλειστά, εμποδίζοντας την ανανέωση του αέρα.

Το Δικαστήριο Λευκωσίας, είναι το μόνο κτηριακό συγκρότημα Δικαστηρίων Παγκύπρια που παραμένει στο κακό του το χάλι, αφού οι δικηγόροι υπουργοί Δικαιοσύνης από το 2003 που έφυγε ο Νίκος Κόστις, μη δικηγόρος που εργάστηκε γι' αυτό, μέχρι σήμερα, δεν παρουσίασαν κανένα σχέδιο για την ανέγερση σύγχρονων Δικαστηρίων.

Είναι απαγορευτική η πρόβραση ατόμων με τροχοκάθισμα στις περισσότερες αίθουσες και ιδίως σε αυτές που στεγάζονται Πρόεδροι του Δικαστηρίου.

Είμαι δικηγόρος από το 1983 και αναπολώ τα τζάκια που άναβαν τον χειμώνα στο ισόγειο του Κτηρίου 2 όταν δικάζαμε ποινικές υποθέσεις. Όμως, αυτό δεν σημαίνει πως θα πρέπει να παραμείνουμε στην εποχή του ξύλου και του σταχτού! Ξύλο θέλουν, και μάλιστα στην πράξη, αυτοί που κρατούν κλειστό το παλιό Ανώτατο Δικαστήριο, ένα οίκημα που θα μπορούσε να φιλοξενήσει πολλές αίθουσες, που εγκατέλειψαν την ανέγερση, ή έστω την αναβάθμιση των υφιστάμενων αιθουσών και πολύ περισσότερους, αυτούς που αφαιρούν από τις προτεραιότητές τους τον σχεδιασμό, ανέγερση και λειτουργία σύγχρονων Δικαστηρίων.

Ο κ. Ρίκκος Μάππουριδης είναι νομικός.

Εορτασμοί της πρώτης πανσελήνου στη Σεούλ.

ΑΟΖ σε επτά κύκλους

Του ΛΑΡΚΟΥ ΛΑΡΚΟΥ

Η κατάσταση στην Κύπρο και περίξ αυτής ολόένα και περιπλέκεται. Το κυπριακό παραμένει ακίνητο από τον Ιούλιο του 2017. Οι εξελίξεις στην κυπριακή ΑΟΖ ολόένα και θα αποκτούν νέες διαστάσεις. Τι κάνουμε μέσα σε αυτό το σκηνικό;

Πρώτο, εξ αρχής δεν αφήνουμε τα πράγματα να εξελιχθούν έτσι. Προβλέπουμε εγκαίρως και με τις επιλογές μας οδηγούμε την Κύπρο έξω από πιθανές περσιτέτες. Η ευθύνη για την πορεία μιας χώρας προϋποθέτει τρία στοιχεία: α) να μπορούμε να αποτρέψουμε το χειρότερο, β) να αξιοποιούμε την έγκυρη γνώση, να προσέχουμε τι λένε άτομα με ειδικές γνώσεις, να αγνοούμε τους φορείς της προχειρότητας και κάθε επιτήδειο που βάζει τη δική του προσωπική καριέρα πάνω από την Κύπρο, και γ) μέσα από την ανάληψη πολιτικής ευθύνης να καθοδηγούμε τις εξελίξεις με στόχο τις εφικτές λύσεις και όχι τις πρόσκαιρες σημασίας καταγγελίες.

Δεύτερο, εκλαμβάνουμε την αλληλεγγύη ως εργαλείο που μας βοηθά να φτάσουμε ενωρίτερα στο επίκεντρο των προβλημάτων, και όχι ως μέσο για να τα αποφυγούμε. Η αλληλεγγύη δεν είναι μια πολιτική «δωρεά» στο κενό, η αλληλεγγύη στο σύστημα Ε.Ε., συνιστά μια προσπάθεια να διορθωθούν ενδύ καταληκτικές χρονιές για να αντιμετωπιστούν τα θεμελιώδη ζητήματα που ευνοούν την Κύπρο αλλά και την Ε.Ε. Η ουσιαστική αλληλεγγύη στην Ε.Ε. εξελίσσεται

αν αφορά το κεντρικό θέμα, αν παράγει αμοιβαίως επωφελή συμφέροντα και αν βλέπει μπροστά.

Τρίτο, η ε/κ κοινή γνώμη παρακολουθεί κατά κανόνα, καθημερινές συζητήσεις στα Μέσα, που δεν διαθέτουν στοιχειώδη βάση για να φτάσουμε κάπου. Με σκέψεις ατάκτες ερριμμένες παρεμποδίζεται ο ορθολογικός προβληματισμός. Κρίσιμης σημασίας θέμα είναι να εκπαιδευούμε την κοινή γνώμη να ανταμείβεται η κεντρική ζητήματα, και έτσι να παραμένει ενεργή στην προσπάθεια για αλλαγή.

Τέταρτο, η πλειοψηφία της ε/κ κοινής γνώμης παραμένει συνθησιμένη στην καταγγελτική ρητορεία που εκφράζεται στις περισσότερες τηλεοπτικές ή ραδιοφωνικές συζητήσεις. Επιπρόσθετα, ορισμένοι θεωρούν ότι όσο πιο πολλές επιθετικές φράσεις χρησιμοποιήσουμε για την Τουρκία, θα πέσει μια ώρα ενωρίτερα ο «εχθρός στη θάλασσα». Έτσι, όμως, η ε/κ κοινή γνώμη βλέπει στον καθρέφτη μόνο τον εαυτό μας, όχι τον εαυτό μας μαζί με τον περιβάλλοντα κόσμο.

Πέμπτο, ο καταγγελτικός λόγος οδηγεί την κοινή γνώμη στην συναισθηματική φόρτιση, στην απογοήτευση, εν τέλει στην εγκατάλειψη κάθε προσπάθειας για να δούμε τα πράγματα πέρα από το συγκυριακό. Η πολιτική διαπάλη δεν αντικαθίσταται από καταγγελίες. Η στρατηγική της καταγγελίας οδηγεί στην περιχάρωση, και αυτή με τη σειρά της οδηγεί

στην παραίτηση. Ο ανορθολογισμός έχει κατάληξη: με τις επιλογές μας να οδηγούμε τα πράγματα στα ακριβώς αντίθετα αποτελέσματα από αυτά που διακηρυκτικά επιδιώκουμε.

Έκτο, η πολιτική της καταγγελίας οδηγεί στη διαμόρφωση μιας κοινής γνώμης που ψάχνει την περιχάρωση ως «λύση» και τη στασιμότητα ως «επιβεβαίωση». Αυτή είναι μια αντανακλαστική που οδηγεί στην αδυναμία επιρροής πάνω στις εξελίξεις γιατί καλλιεργεί την εντύπωση ότι η ευθύνη για τη δική μας πορεία μεταφέρεται στους ώμους άλλων (κράτη, εταιρείες εξόρυξης, εξωτερικοί οργανισμοί). Ωστόσο, η πολιτική ευθύνη για όσα μας αναλογούν αφορά την εκλεγμένη κυβέρνηση και γενικά την πολιτική ηγεσία και τη δυνατότητά μας να προβλέπουμε εξελίξεις και να καθοδηγούμε τα πράγματα σε καλύτερες μέρες.

Έβδομο, η συρρίκνωση του κυπριακού ελληνισμού δεν συντελείται μόνο από την παγίωση των τελεσεμένων της εισβολής. Συντελείται και εν μέσω της ανυποχώρητης στάσης στα εμποσιώδη και τις σιωπές στα μεγάλα και τα σημαντικά. Η αδυναμία επιρροής στις εξελίξεις οδηγεί στον αποσυνοτισμό της διαπραγματευτικής διαδικασίας για την επίλυση του Κυπριακού, στην κατάτμηση του ερευνητικού προγράμματος στην ΑΟΖ, σκαλιόσκαλι στην ακόμα πιο μικρή Κύπρο.

www.larkoslarkou.org.cy

100 χρόνια Εσθονία

Του ΑΝΤΡΟΥ Γ. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ

Το 2018 αποτελεί έτος εορτασμών για τις τρεις Βαλτικές χώρες, πρώην Σοβιετικές Δημοκρατίες και σήμερα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Φέτος, γιορτάζουν τα 100 χρόνια από την ίδρυσή τους και αναμένεται να παρουσιάσουν ένα πλούσιο πολιτιστικό πρόγραμμα. Οι εορτασμοί έχουν προγραμματιστεί για μια διετία, μέχρι τον Φεβρουάριο του 2020, με τη συμπλήρωση 100 χρόνων από την υπογραφή της Συνθήκης Ειρήνης του Ταρτού μεταξύ Ρωσίας και Εσθονίας. Οι εορτασμοί θα πραγματοποιηθούν σ' ολόκληρη τη μικρή χώρα της Εσθονίας και θα τύχουν απόλαυσης τόσο από τους ανθρώπους της όσο και από τους τουρίστες. Σε κάθε χωριό και πόλη θα πραγματοποιηθούν εκατό εκδηλώσεις, ενώ αρκετοί νέοι και φοιτητές θα φυτεύουν δέντρα σ' όλη τη χώρα. Θα δημιουργηθούν, σύμφωνα με την εφημερίδα «The Baltic Times», πάρκα με 100 δρύες, αφού ο δρυς θεωρείται ιερό δέντρο για τους Εσθονούς. Επίσης, κάθε Εσθονός θα φυτέψει έναν δρυ στον κήπο του, συνεχίζοντας έτσι την οικογενειακή παράδοση.

Οι νέοι ταλαντούχοι άνθρωποι θα είναι οι πρωταγωνιστές των εορτασμών, αφού θα αξιοποιηθούν σωστά και θα κληθούν να ξεδιπλώσουν το ταλέντο και τις ικανότητες τους μέσα από φεστιβάλ δρόμου, γκράφιτι, την ψηφιακή τεχνολογία και ποικίλα πολιτιστικά δρώμενα. Θα δοθεί, επίσης, ιδιαίτερη έμφαση, στον Πολιτισμό, στις Τέχνες και στη Μουσική. Η μουσική αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι στη ζωή κάθε Εσθονού και αυτή βρίσκεται στο DNA τους. Τόσο το κράτος όσο και οι εθελοντικές οργανώσεις θα συνεισφέρουν, ούτως ώστε να αγοραστεί ένα μουσικό όργανο για κάθε παιδί. Σε κάθε εκδήλωση θα υπάρχει ζωντανή μουσική, ενώ γίνονται σκέψεις για αποστολή τραγουδιού στο διάστημα μέσω δορυφόρου, που θα ετοιμαστεί από φοιτητές.

Για τη μετάδοση των πολιτιστικών δρώμενων σ' όλη τη χώρα αλλά και στο εξωτερικό, θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στη χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας, των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και του διαδικτύου. Γίνονται, επίσης, σκέψεις για τη διοργάνωση έκθεσης ρομποτικής, σε μια προσπάθεια να αποδείξουν στους επισκέπτες, κι όχι μόνο, ότι βρίσκονται πολύ κοντά στο μέλλον και στην αξιοποίηση των προκλήσεων, που επιβάλλει ο σύγχρονος και γοργός τρόπος ζωής. Οι εορτασμοί της εκα-

τονταετηρίδας έχουν χωριστεί σε πέντε θεματικές ενότητες, που αφορούν τη γη, τη χώρα, τον άνθρωπο, την ελευθερία και το μέλλον. Αυτές οι ενότητες μαζί με τον Πολιτισμό και σε συνδυασμό με τις ιδιωτικές πρωτοβουλίες και την εθελοντική προσφορά αναμένεται να φέρουν μακράς διάρκειας αποτελέσματα. Ο προϋπολογισμός των εορτασμών ανέρχεται στα 24 εκατομμύρια ευρώ εκ των οποίων 9,3 εκατ. θα δαπανηθούν για την προβολή ταινιών, ντοκιμαντέρ και σειρών στην τηλεόραση, 2,4 εκατ. για προγράμματα για νέους και παιδιά, ενώ 3,2 εκατ. θα εδωκευθούν για τη διοργάνωση εκδηλώσεων στο εξωτερικό.

Με την οικονομική στήριξη ιδιωτών αναμένεται να ιδρυθεί Κέντρο Σύγχρονων Τέχνης στην πρωτεύουσα της Λιθουανίας, Βίλνιους, όπως και Μουσείο Σύγχρονων Τεχνών στη Λετονία. Κοινός στόχος των τριών Βαλτικών χωρών είναι να δημιουργηθούν Μουσεία Τεχνών παγκόσμιας εμβέλειας, τοποθετώντας έτσι τις Βαλτικές χώρες στον παγκόσμιο χάρτη της σύγχρονης τέχνης. Στη Λιθουανία ετοιμάζονται να γιορτάσουν την εκατονταετηρίδα, τραγουδώντας τον εθνικό της ύμνο σε 100 διαφορετικούς λόφους. Η μικρή Εσθονία διανύει μια από τις καλύτερες περιόδους της, αφού ζει μεγάλα γεγονότα, όπως η ανάληψη της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης το δεύτερο εξάμηνο του 2017, ενώ το 2019 θα γιορτάσει τα 100 χρόνια δημιουργίας του δικού της Μουσείου Τέχνης.

Μέχρι το 2040 η Εσθονία και η Φινλανδία, ελπίζουν ότι θα ενώσουν τις δύο πρωτεύουσες τους με υπόγειο σήραγγα μήκους 100 χλμ., που θα περνά κάτω από τη Βαλτική θάλασσα με συνεισφορά 40% από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι άνθρωποι στην Εσθονία επιδιώκουν ακατάπαυστα τη βελτίωση, δεν εφησυχάζουν, αλλά βρίσκονται σε συνεχή εγρήγορση, είναι δημιουργικοί και προσπαθούν να διασφαλίσουν ένα καλύτερο μέλλον για τα παιδιά τους μέσα σε μια κοινωνία που τους μαθαίνει να παίζουν, να μαθαίνουν και να ζουν ειρηνικά, σεβόμενοι ο ένας τον άλλο. Ο στόχος για τη διατήρηση της γλώσσας, του πολιτισμού και της παράδοσης έχει τεθεί, χρειάζεται όμως ακόμα αρκετή δουλειά για να επιτευχθεί στον παγκοσμιοποιημένο κόσμο, στον οποίο ζούμε.

Ο κ. Αντρός Γ. Καραγιάννης είναι δήμαρχος Δερίνειας.

Ο Ακιντζι ζητάει συνδιαχείριση στο Φ.Α. και έτοιμος για λύση 2 κρατών

Του ΠΕΤΡΟΥ ΖΑΡΟΥΝΑ

Στη διακαναλική ομιλία του ο Τ/κ γένης Μ. Ακιντζι έθεσε και ανέλυσε τις νέες και παλαιές απαιτήσεις του στο Κυπριακό και στο φυσικό αέριο. Σε ό,τι αφορά το Κυπριακό ο Μ. Ακιντζι ζητάει όπως μέσα από μία συνάντησή του με τον Πρόεδρο Αναστασιάδη συμφωνηθεί μία νέα διαδικασία. Κεντρικό της στοιχείο η υιοθέτηση ενός καταληκτικού χρονοδιαγράμματος μέσα στο οποίο θα ολοκληρωθεί η διαπραγμάτευση της ομοιοπονητικής λύσης του Κυπριακού. Στα θέματα ουσίας του Κυπριακού ο Ακιντζι παρουσιάζεται ανυποχώρητος στην ύπαρξη τουρκικών εγγυήσεων και στρατού, καθώς και στην εκ περιτροπής προεδρία και την αποτελεσματική συμμετοχή των Τ/κ στην εκτελεστική εξουσία.

Απορρίπτει ακόμα μία φορά τη διεύρυνση της διεθνούς διάσκεψης με τη συμμετοχή των 5 μονίμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας. Επιμένει σε ταυτόχρονη διαπραγμάτευση της εσωτερικής πτυχής μαζί με την εξωτερική. Απορρίπτει τη διεξαγωγή τους ξεχωριστά ή σε διαφορετικούς χρόνους όπως προτείνει ο Πρόεδρος Αναστασιάδης. Το καινούργιο στοιχείο από Τ/κ πλευράς είναι ότι δηλώνει επίσημα έτοιμος, αν ο Πρόεδρος Αναστασιάδης το προτείνει, να συζητήσει και την περίπτωση λύσης δύο κρατών εντός της Ε.Ε. Σημειώνεται ότι ανάλογη ετοιμότητα είχε επιδείξει η Τουρκία από το 2013 τον Μάρτιο. Τότε, με επιστολή του

στα 5 μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας και τις άλλες 2 εγγυήτριες δυνάμεις, ο Αχμέτ Νταβούτογλου είχε προτείνει 3 εναλλακτικές λύσεις για αποτροπή των τριών γύρω από το φυσικό αέριο. Συγκεκριμένα είχε προτείνει την επιστροφή στο σχέδιο Ανάν ή τη δημιουργία δικαιοδικής επιτροπής για συνδιαχείριση του φυσικού αερίου ή την έναρξη διαπραγματεύσεων για λύση δύο κρατών.

Ο Ακιντζι επαναφέρει και τη δεύτερη εισήγηση Νταβούτογλου για δικαιοδική επιτροπή συνδιαχείρισης, που είχε παρουσιάσει από το 2011 ο κ. Έρογλου, περιγράφοντας την ως ΜΟΕ που θα υποβοηθήσει τις συνολικές διαπραγματεύσεις. Αποκαλύπτει πως η στόχευση του που δεν έχει να κάνει με τη διαπραγμάτευση αλλά με την απόκτηση βέτο ώστε να εξαναγκαστούμε να δεχθούμε την εξαγωγή του κυπριακού φυσικού αερίου στη Τουρκία. Σημαντικό στοιχείο της ομιλίας Ακιντζι είναι και η διαφοροποίηση του τουρκικού εκβιασμού στην θάλασσα.

Αντί της δυναμικής παρεμπόδισης, που η Τουρκία επέλεξε να χρησιμοποιήσει στην περίπτωση της ΕΝΙ και του στόχου Σουπιά, ο Ακιντζι αφήνει να εννοηθεί ότι τα τουρκικά αντίμετρα θα έχουν να κάνουν με παράλληλες γεωτρήσεις στα νοτιοανατολικά τεμάχια της κυπριακής ΑΟΖ. Τα τεμάχια αυτά «παράκωρησε» παλαιότερα η «ΤΑΒΚ» στην τουρκική κρατική

εταιρεία πετρελαίων ΤΡΑΟ. Με λίγα λόγια μας λέει ότι θα τρυπήσει στο τεμάχιο 3, ενώ θα δείξει ανοχή στις γεωτρήσεις της ExxonMobil στο 10. Δεν διεκρινίζει το τι θα πράξει η Τουρκία σε ό,τι αφορά το τεμάχιο 6 και το εκεί ανακαλυφθέν κοιτάσμα στον στόχο Καλυψώ.

Από όλα αυτά εξάγεται το συμπέρασμα ότι η Τουρκία και η Τ/κ πλευρά, λόγω και της εκλογικής συγκυρίας στη Τουρκία (ταυτόχρονη προεδρικές και κοινοβουλευτικές εκλογές που θα οδηγήσουν σε πλήρη ενεργοποίηση του προεδρικού συστήματος), επιλέγει στη διά της πρόταξης διαδικαστικών προϋποθέσεων αναβολή των διαπραγματεύσεων στο Κυπριακό. Παράλληλα, η Τουρκία με διπλωματικές κινήσεις, όπως η πρόταση για δημιουργία επιτροπής συνδιαχείρισης του φυσικού αερίου αλλά και με δυναμικές ενέργειες όπως η δράση του τουρκικού στόλου και μελλοντικά του τουρκικού πλωτού τρυπανιού επιδιώκει να αποκτήσει λόγο στο κυπριακό φυσικό αέριο (επιτροπή συνδιαχείρισης) ή σε μέρος του (γεώτρηση στο 3). Ολοκληρώνοντας θα ήθελα να επαναλάβω τη θέση μου ότι επιβάλλεται άμεσα να διαμορφώσουμε ως Κ.Δ. ένα συνολικό και μεσοπρόθεσμο σχεδιασμό για την αντιμετώπιση των τουρκικών προθέσεων τόσο στο Κυπριακό όσο και στην ΑΟΖ.

Ο κ. Πέτρος Ζαρούνας είναι διεθνολόγος.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΣΤΗΝ «Κ»

Τίποτα δεν θυμίζει σήμερα τις φυλακές που παραλάβαμε

Να κριθώ για το έργο μου ως υπουργός, όχι για την κριτική που έκανα σε προκατόχους μου λέει ο Ιωνάς Νικολάου

Συνέντευξη στη
ΜΑΡΙΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

Να κριθώ για το έργο μου στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και όχι για την κριτική που έκανα σε άλλους, λέει στη συνέντευξη του στην «Κ» ο υπουργός Δικαιοσύνης Ιωνάς Νικολάου, ενώ παραδέχεται πως κάποια ζητήματα θα μπορούσαν να τύχουν καλύτερων χειρισμών όπως οι Κεντρικές Φυλακές. Ο ίδιος θεωρεί μάθημα τη μετάβασή του από την αντιπολίτευση στην κυβέρνηση και παραδέχεται πως ίσως αδικασε με την κριτική του πρόσωπα. Εκκαθαρίζει πως είχε υποβάλει σε κάποιες περιπτώσεις την παραίτησή του στον Πρόεδρο αλλά ο ίδιος τον κάλεσε να μείνει και να υλοποιήσει τους σχεδιασμούς του. Παραδέχεται πως ο ΔΗΣΥ είχε κρατήσει αποστάσεις από τον ίδιο, όταν άρχισαν τα προβλήματα στις φυλακές. Κληθείς να σχολιάσει τη χαμηλή δημοτικότητα του σημειώνει πως δεν είναι κάτι που τον ευχαριστεί, αλλά κανένας υπουργός Δικαιοσύνης δε μπορεί να είναι αρεστός. Δεν τον απασχόλησε, όπως λέει, η θέση του βοηθού γενικού εισαγγελέα, ενώ για εκείνη του γενικού εισαγγελέα, λέει πως δεν τον έχει προβληματίσει ιδιαίτερα.

«Η πρόσφατη πυρκαγιά δεν θέτει ζήτημα ασφάλειας και ανάγκης φρούρησης των δικαστηρίων»;

«Δυστυχώς τα μέτρα ασφάλειας στο Δικαστήριο Λευκωσίας εκ των πραγμάτων είναι περιορισμένα. Σύμφωνα με έκθεση της Αστυνομίας υπάρχουν σοβαρά προβλήματα ασφάλειας καθότι ο χώρος είναι ανοικτός, λειτουργεί σε επιτά κτήρια και δεν μπορεί να ελεγχθεί εύκολα. Η Αστυνομία στην έκθεση που υπέβαλε στο Δικαστήριο εισηγήθηκε την εφαρμογή σειράς μέτρων, τα οποία υπολείπονται των μέτρων που μπορούν να εφαρμοστούν σε ένα κτήριο λειτουργίας, συνεπώς αυτά δεν είναι στον βαθμό που θα θέλαμε να είναι και καταλήγει ότι η αποτελεσματική φρούρηση δεν είναι εύκολο πράγμα. Είναι ένας χώρος που συνορεύει σε εγκαταστάσεις των Ηνωμένων Εθνών, βρίσκεται στην Πράσινη Γραμμή και είναι μια αχανής έκταση, χωρίς να υπάρχει η απαιτούμενη περιφράξη. Τα δε κτήρια είναι μεγάλα και διάσπαρτα στον χώρο αυτό, γεγονός που δεν επιτρέπει την επαρκή φρούρησή τους. Η μόνη λύση είναι να κτισούμε νέο συγκροτημένο δικαστικό μέγαρο για τις ανάγκες του Δικαστηρίου Λευκωσίας. Ήδη, από το 2014 έχουμε προωθήσει τη διαδικασία αυτή, έγιναν συγκεκριμένα βήματα και κυμαίνονται πολύ χαμηλά σε θέματα δημοτικότητας. Πού οφείλεται;»

«Υπάρχει ενδεχόμενο να πέσουν

“

Τίποτα δεν θυμίζει τις φυλακές που παραλάβαμε. Οι φυλακισμένοι πλέον χαμογελούν.

“

Σίγουρα η δημοτικότητα πρέπει να ενδιαφέρει κάθε πολιτικό πρόσωπο και δεν νιώθω ευτυχής γιατί αυτή είναι χαμηλή.

«υποθέσεις ελλείψει τεκμηρίων»;

«Η απάντηση για το ερώτημά σας θα πρέπει να αναζητηθεί από τις δικαστικές αρχές, Αστυνομία και Γενική Εισαγγελία, οι οποίοι σε συνεργασία με το δικαστήριο γνωρίζουν ποια τεκμήρια βρίσκονταν στον συγκεκριμένο χώρο και πόσο σημαντικά είναι για την έκβαση των υποθέσεων. Θεωρητικά υπάρχει τέτοιο ενδεχόμενο, όμως δεν μπορώ να απαντήσω για υποθέσεις.

«Είστε ο μόνος υπουργός που προκάλεσε σωρεία αντιδράσεων αλλά και την απαίτηση της αντιπολίτευσης να παραιτηθεί...»

«Ανέλαβα αυτό το χαρτοφυλάκιο γιατί πίστευα ότι μπορούσα να προσφέρω στην προσπάθεια εκσυγχρονισμού και βελτίωσης του τρόπου με τον οποίο θα μπορούσε το κράτος να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις κυρίως των πολιτών. Για τους ίδιους λόγους πιστεύω ότι ο Πρόεδρος μου εμπιστεύθηκε το συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο. Άλλωστε, σημαντικός παράγοντας ήταν το ότι για χρόνια ασχολήθηκα με αυτό και δεν αποκρύβω το γεγονός ότι έχω ασκήσει έντονη κριτική όταν ήμουν στην αντιπολίτευση για τα ζητήματα αυτά. Στόχος μου δεν είναι να είμαι αρεστός σε όλους αλλά αποτελεσματικός στο καθήκον μου. Σίγουρα υπάρχουν κάποιες στους οποίους δεν είμαστε αρεστοί, αλλά το έργο που έχουμε παραγάγει είναι εμφανές και αναγνωρίζεται από όλους.

«Δεν ασκήσατε απλώς έντονη κριτική ζητούσατε και παραιτήσεις προκατόχων σας.»

«Ουδέποτε παραγνώρισα το γεγονός αυτό και πάντα τον είχα υπόψη μου. Επέκρινα τους προηγούμενους υπουργούς σε ζητήματα που στη συνέχεια από τη θέση του

Κάποια ζητήματα θα μπορούσαν να τύχουν καλύτερου χειρισμού, λέει ο Ιωνάς Νικολάου, θέτοντας ως παράδειγμα τις κεντρικές φυλακές.

υπουργού πιστεύω έκανα τις αναγκαίες διορθωτικές κινήσεις, με μέτρα ή αποφάσεις. Σε κάποιες περιπτώσεις άσκησα τέτοια κριτική που ζήτησα την παραίτηση κάποιων. Το έκανα σε τέσσερις περιπτώσεις.

«Αρκετές...»

«Μπορώ να διακρίνω τους λόγους για τους οποίους είχε ζητηθεί η παραίτηση κάποιων και για τους ίδιους λόγους είμαι έτοιμος να αναλάβω κι εγώ τη δική μου ευθύνη και να υποβάλω παραίτηση αν χρειαστεί. Μάλιστα, σε κάποιες πολύ δύσκολες στιγμές είχα υποβάλει στον Πρόεδρο την παραίτησή μου.

«Πότε»;

«Αμέσως μετά τα γεγονότα των φυλακών ή κατά την έξαρση βίας στα γήπεδα. Και στις δύο περιπτώσεις ο Πρόεδρος με κάλεσε να παραμείνω στη θέση μου ώστε να γίνουν οι αναγκαίες αλλαγές, έχοντας υπόψη του ότι γνωρίζω καλά το αντικείμενο. Τελικά, η απόφαση του Προέδρου αποδείχτηκε πως ήταν σωστή. Ουδείς μπορεί να αμφισβητήσει τις αλλαγές που έγιναν στις φυλακές, ότι αυτές δεν έχουν καμία σχέση με τις φυλακές του τότε. Εκτός από τα κτήρια, τίποτα δεν θυμίζει τις φυλακές που παραλάβαμε. Οι φυλακισμένοι πλέον

«Ο κ. Κόσινης...»

«Ο Νίκος Κόσινης, τον οποίο εκτιμώ και σεβόμαι ιδιαίτερα, ίσως να είναι η μοναδική εξαίρεση και κυρίως γιατί φέρει μαζί του μια μεγάλη ιστορία. Το χαρτοφυλάκιο είναι τέτοιο που ουδείς μπορεί να

χαμογελούν, δέχονται τα προγράμματα με πλήρη συνεργασία και εκτίουν την ποινή τους, με το σωφρονιστικό σύστημα να δέβεται την προσωπικότητα και τα δικαιώματά τους.

«Σε ό,τι αφορά πάντως τη βία στα γήπεδα, έχει ψηφιστεί νομοθεσία αλλά δεν έχει καταφέρει ακόμη να υλοποιηθεί.»

«Ένα μεγάλο μέρος της νομοθεσίας ήδη εφαρμόζεται. Παραμένει ως προτεραιότητα η εφαρμογή και των τεχνικών συστημάτων ελέγχου, όπως είναι η κάρτα φιλάθλων, η ηλεκτρονική έκδοση των εισιτηρίων, η αρίθμηση των θέσεων και άλλα. Είναι ένα πακέτο μέτρων που την εφαρμογή ανέλαβε ο ΚΟΑ, αναζητώντας τη συνεργασία στρατηγικού επενδυτή, ο οποίος θα τα εγκαταστήσει σε όλα τα γήπεδα.

«Έχουν περάσει όμως τρία χρόνια και έχουν γίνει πολλά στα γήπεδα...»

«Φαίνεται ότι τα μέτρα που εφαρμόστηκαν έχουν αποτέλεσμα, στόχος είναι στο γήπεδο να πηγαίνουν όσοι αγαπούν το άθλημα. Οι υποθέσεις πλέον καταχωρούνται στο δικαστήριο μέσα σε 24 ώρες από την ώρα που θα εντοπιστεί ο παραβάτης, ενώ την ίδια στιγμή του απαγορεύεται να πηγαίνει στο

γήπεδο μέχρι να δικαστεί η υπόθεσή του. Επιπλέον, έχουν ληφθεί όλες οι ποινές, έχουν ληφθεί μέτρα όπως ο θεσμός των επιτηρητών, εφαρμόζονται μέτρα για την ασφάλεια εντός των γηπέδων, ενώ έχει συσταθεί η Αρχή Σταδίων που έχει θεσπεί την παραχώρηση άδειας.

«Έχετε μια mea culpa για χειρισμούς σας την προηγούμενη πενταετία»;

«Υπήρξαν θέματα που θα μπορούσαν να τύχουν καλύτερου χειρισμού.

«Ποια»;

«Για παράδειγμα στις κεντρικές φυλακές κάποιες αποφάσεις θα μπορούσαν να ληφθούν νωρίτερα. Κάποια άλλα προέκυψαν μετά από δημοσιοποίηση στα ΜΜΕ ή σε έκθεση της Επιτροπής Διοικήσεως.

«Όπως»;

«Το ζήτημα με την αναγνωριστική παράταξη που υποβάλλονταν ανήλικα πρόσωπα ή το γεγονός ότι ένα θύμα βίας στην οικογένεια αναγκάζονταν να επαναλαμβάνει, εξιστορώντας τα γεγονότα σε διάφορες υπηρεσίες, αναπαράγοντας την τραυματική εμπειρία του, ή αλλαγές που έπρεπε να γίνουν στα αστυνομικά κρατητήρια για λόγους περαιτέρω προστασίας των ανθρω-

πίνων δικαιωμάτων. Σημασία έχει ότι λήφθηκαν τα αναγκαία μέτρα. Το γεγονός ότι προϊστάσα ενός Υπουργείου δεν υποδηλοί ότι έχει ενημέρωση για όλα ή ανά πάσα στιγμή. Εκείνο που πιστεύω ότι έχει σημασία είναι όταν πληροφορηθεί κάποιο πρόβλημα, να μεριμνά για άμεση επίλυσή του. Σημαντικό είναι όταν από την αντιπολίτευση βρεθείς στη κυβέρνηση να μπορείς να δώσεις λύσεις στα προβλήματα για τα οποία άσκησες κριτική. Είναι πολύ διαφορετικό να βρίσκεσαι στην αντιπολίτευση από ό,τι στην κυβέρνηση, όπου καλείσαι να κρίνεις και να αποφασίζεις για σοβαρά ζητήματα.

«Ήταν μάθημα το Υπουργείο για τον καιρό που ως αντιπολίτευση ασκούσατε κριτική»;

«Ουδείς μπορεί να αμφισβητήσει ότι αποτελεί μάθημα, όταν πρέπει να είσαι σε συνεχή εγρήγορση και έχεις να λάβεις αποφάσεις, και ίσως σε κάποιες περιπτώσεις να αδικήσω κάποιους.

«Τον Κύπριο Χρυσοστομίδα για παράδειγμα»;

«Αν και προτιμώ να μην το προσωποποιώ, για τον φίλο Κύπριο θα έλεγα ότι τον αδικήσαν περισσότερο οι συνεργάτες του όταν ήταν στο Υπουργείο. Μπορώ όμως να πω ότι ήμουν αυστηρός μαζί του. Υπήρξαν περιπτώσεις που για κάποια θέματα η κριτική ήταν αυστηρή ή και υπερβολική, όμως καλόπιστη, αξιολογώντας σήμερα τα γεγονότα και από τη σκοπιά του υπουργού. Δυστυχώς, σε μένα ασκείται κριτική που δεν θα μπορούσα να πω ότι είναι καλόπιστη, αφού αυτή ασκείται μόνο επειδή ασκούσα κριτική όταν ήμουν στην αντιπολίτευση. Να κριθώ για το έργο, τις πράξεις ή τις παραλείψεις μου, αλλά γιατί έκρινα άλλους αυτό δεν συνάδει με τα πολιτικά θέματα. Για πρώτη φορά υπουργός Δικαιοσύνης ασχολήθηκε τόσο επιστημονικά με τις φυλακές και έγιναν ουσιαστικές αλλαγές, ασχολήθηκε με τα δικαστήρια και την απονομή της δικαιοσύνης και είχαμε το Διοικητικό Δικαστήριο και προωθούνται άλλα δικαστήρια και εκσυγχρονιστικές αλλαγές. Για πρώτη φορά έγιναν προσλήψεις στην Αστυνομία, λίγο πριν από τις εκλογές, εφαρμόζοντας τέτοια κριτήρια που δεν προκλήθηκε οποιαδήποτε αντίδραση.

«Νιώθετε πως έχετε αδικηθεί δηλαδή από την αντιπολίτευση»;

«Η κριτική είναι καλοδεχούμενη, όσο σκληρή και αν αυτή είναι. Μπορώ να παραδεχτώ ότι με βοήθησε να πειστώσω περισσότερο, να παραγάγω περισσότερο έργο και δι' αυτού να δώσω απαντήσεις σε όσους με επέκριναν, αλλά και να δικαιώσω τον Πρόεδρο που συνέχιζε να με εμπιστεύεται. Με βοήθησε επίσης αντικρίσω κάποια θέματα με περισσότερη συνείδηση.

Οι αποστάσεις ΔΗΣΥ και η χαμηλή δημοτικότητα

«Από τον ΔΗΣΥ νιώσατε εκτεθειμένος»;

«Υπήρξε μία περίοδος, αναφέρομαι την περίοδο με τα προβλήματα στις φυλακές, που διατήρησαν κάποια απόσταση από αυτά, αλλά όταν άρχισαν να εφαρμόζονται τα πρώτα μέτρα με στηρίξαν σε μεγάλο βαθμό. Δεν έχω παράπονο, αντιθέτως, πιστεύω ότι έχω πετύχει να ανατρέψω την τότε επιφυλακτικότητα και να κερδίσω την εμπιστοσύνη και του κόμματός μου.

«Ήσασταν ένας από τους πιο δημοφιλείς βουλευτές, ενώ σήμερα έρευνες σας δείχνουν να κυμαίνεστε πολύ χαμηλά σε θέμα δημοτικότητας. Πού οφείλεται»;

«Η κατάταξη με βάση τους σταυρούς προτίμησης γίνεται από

τους ψηφοφόρους ενός κόμματος, ενώ η αξιολόγηση ενός υπουργού γίνεται από όλο τον κόσμο, αντιλαμβάνεστε τη διαφορά. Συνεχίζω να έχω τη στηρίξη και την εμπιστοσύνη του κόσμου του ΔΗΣΥ και τους ευχαριστώ ιδιαίτερα. Σίγουρα η δημοτικότητα πρέπει να ενδιαφέρει κάθε πολιτικό πρόσωπο και δεν νιώθω ευτυχής γιατί αυτή είναι χαμηλή. Προσωπικά θεωρώ ότι είναι σημαντικότερο να παράγεις έργο και στο Υπουργείο έχει παραχθεί σημαντικό, παρά να επιδιώξεις την δημοτικότητα σε βάρος αυτού. Γνωρίζω ότι δέχομαι κριτική για τα νομοσχέδια για αύξηση των ποινών σε τροχαίες παραβάσεις ή για την εφαρμογή της κάρτας φιλάθλου, σύμφωνα με τον νόμο για την πάταξη της βίας στα γήπεδα. Βέβαια, λάθη μπορεί να γί-

νουν στην προβολή του έργου που έχει παραχθεί ή και επικρινοί να μπορεί να υπάρχουν κι άλλοι λόγοι. Όμως θεωρώ ως σημαντικό στοιχείο το γεγονός ότι το χαρτοφυλάκιο του Υπουργείου είναι τόσο ευχάριστο ιδιαίτερα με θέματα που δεν προάγουν θετικά τη δημοτικότητα του υπουργού. Δεν θυμάμαι υπουργό Δικαιοσύνης που να ήταν ιδιαίτερα δημοφιλής, ακόμα και εκείνοι που δεν έβγαιναν μπροστά ή δεν ασχολούνταν ιδιαίτερα με τα καυτά θέματα του Υπουργείου.

«Ο κ. Κόσινης...»

«Ο Νίκος Κόσινης, τον οποίο εκτιμώ και σεβόμαι ιδιαίτερα, ίσως να είναι η μοναδική εξαίρεση και κυρίως γιατί φέρει μαζί του μια μεγάλη ιστορία. Το χαρτοφυλάκιο είναι τέτοιο που ουδείς μπορεί να

προβλέψει τι θα ζημιώσει η νύχτα. Συνεπώς, σε αντίθεση με άλλα χαρτοφυλάκια πολλοί παράγοντες είναι απρόβλεπτοι και είναι δυνατό να προκαλέσουν αρνητική εικόνα στην Αστυνομία, στις φυλακές και όχι μόνο. Έχει Υπουργείο που δεν αντιμετωπίζουν τέτοια προβλήματα. Γνωρίζω πολύ καλά το χαρτοφυλάκιο αυτό και συνειδητά επιμένω σ' αυτό έστω και αν τσαλακώνεται η εικόνα σου. Νιώθω ότι έχει παραχθεί σημαντικό έργο το οποίο αναγνωρίζεται από όλους, κυρίως από αυτούς που γνωρίζουν πράγματα και καταστάσεις, όπως τα δικαστήρια και οι δικηγόροι.

«Αφορά και την κοινωνία ευρύτερα το Υπουργείο Δικαιοσύνης και προκύπτει ζήτημα αν δεν νιώθουν ασφαλείς ιδιαίτερα με περιστατικά του ορ-

γωνόμενου εγκλήματος.»

«Παρά τα διαχρονικά μεμονωμένα προβλήματα με το οργανωμένο έγκλημα, παραμένουμε μια από τις πιο ασφαλείς χώρες της Ε.Ε., γι' αυτό αυξάνονται ο τουρισμός και οι επενδύσεις. Σημαντικά είναι τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την τρομοκρατική απειλή και τη μείωση του εγκλήματος. Σίγουρα δεν μπορώ να παραγνώρισω σοβαρές εγκληματικές πράξεις ούτε να παραβλέψω φόνους που σχετίζονται με το οργανωμένο έγκλημα, έστω και αν το οργανωμένο έγκλημα είναι διαχρονικό. Εργαζόμαστε συστηματικά για την αύξηση του επιπέδου ασφαλείας των πολιτών και συνεχώς ενισχύουμε το οπλοστάσιο της Αστυνομίας για καταστολή του εγκλήματος.

Η θέση του γενικού εισαγγελέα

«Σας ενδιέφερε η θέση του βοηθού γενικού εισαγγελέα»;

«Πρόκειται για σημαντικό θεσμικό όργανο, όμως δεν με απασχόλησε. **«Διαφέρετε και τη φημολογία που σας θέλει να διαδεχόταν τον Κώστα Κληρίδη στη θέση του γενικού εισαγγελέα»;**

«Η φημολογία δεν είναι αρκετή. Ο θεσμός του γενικού εισαγγελέα και ειδικότερα ο ρόλος και οι αρμοδιότητες που του παρέχονται από το Σύνταγμα, επιβάλλουν σοβαρό προβληματισμό και ετοιμότητα. Αυτό δεν μπορεί να γίνει με δημόσιες δηλώσεις, ως να πρόκειται για οποιοδήποτε αξίωμα. Παραμένω υπουργός Δικαιοσύνης και δεν με έχει προβληματίσει ιδιαίτερα το θέμα.

Η επιστροφή της Δημόσιας Τάξης

Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ

Κατά τον κυβερνητικό εκπρόσωπο, η έξαρση της βίας των αναρχικών, που εκδηλώνεται τελευταία στην Αθήνα και σε άλλες πόλεις, για χάρη μάλιστα ενός κατηγορούμενου ως τρομοκράτη, είναι το φαινόμενο της... «μπτροπολιτικής βίας». Μπράβο στον εκπρόσωπο για τη δεινότητά του στην ψευδοτεχνοκρατική, απονευρωμένη γλώσσα της πολιτικής ορθότητας: αλλά οι μπραρούφες δεν αλλοιώνουν την πραγματικότητα. Με αφορμή την υπόθεση Γιατζόγλου, οι αναρχικοί έχουν αποκάλυπτα εξαπολύσει ένα κύμα τρομοκρατίας. Δεν υπερασπίζονται τον κατηγορούμενο από την κατηγορία, αλλά την ενέργεια για την οποία κατηγορείται και δεν το κρύβουν, αλλά το επιδεικνύουν αφήφιστα. Εκβιάζουν ευθέως τη φιλικότερη κυβέρνηση που είχαν ποτέ απέναντί τους – ή, μάλλον, πλάι τους, για να μην κοροϊδεύομαστε. Δεν είναι μόνο η ένταση της βίας, είναι και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της έξαρσης, που δείχνουν ότι οι αναρχικοί έχουν αποθρασυνθεί επικίνδυνα.

Και γιατί να μην έχουν; Ο Νίκος Τόσκας είναι «από τους πιο πετυχημένους υπουργούς», μας λέει ο εκπρόσωπος, έχει μάλιστα «την πλήρη κάλυψη του πρωθυπουργού». Ο Ν. Τόσκας –ο πετυχημένος– αντιδρά στην τρομοκρατία των αναρχικών κατηγορώντας τους αστυνομικούς, οι οποίοι έτσι βρίσκονται να βάλονται από δύο πλευρές: τους αναρχικούς και τον πολιτικό προϊστάμενό τους. Την ίδια ώρα, αυτό που παρακολουθεί ο κόσμος να εκτυλίσσεται είναι μια άνευ προηγουμένου εκστρατεία των αναρχικών κατά του νόμου, στην ευρύτερη έννοιά του. Βλέπουμε τη συστηματική καταστροφή δημόσιας και ιδιωτικής περιουσίας, τη συστηματική προσβολή των θεσμών και της Ιστορίας μας. (Τα πανεπιστήμια που λυμαίνονται οι αναρχικοί και τα χρησιμοποιούν ως οχυρά είναι αυτό ακριβώς: θεσμοί και Ιστορία μας).

Η κατάσταση έχει γίνει πια ανυπόφορη. Ο κόσμος δεν αντιδρά φοβάται και δικαιολογημένα, επειδή νιώθει ότι δεν υπάρχει στήριγμα. Η Ν.Δ. έχει το χρέος να προ-

Ανυπότακτος και, εμφανώς, βλαμμένος. Το δείχνει το γραπτό.

σφέρει στον κόσμο αυτό το στήριγμα που σήμερα λείπει. Η επιστροφή του αγαθού της δημόσιας τάξης πρέπει να γίνει σημαία της. Είναι το πεδίο της πολιτικής στο οποίο μπορεί να έχει απτά αποτελέσματα και μάλιστα γρήγορα. Οι οικονομικές μεταρρυθμίσεις, τις οποίες υπόσχεται, θέλουν χρόνο μέχρι να γίνει αισθητή η ωφέλεια. Οι διοικητικές μεταρρυθμίσεις στο κράτος, τις οποίες επίσης υπόσχεται, θα συναντήσουν λυσσώδη αντίδραση και, μεταξύ μας, αυτή θα είναι μια μάχη με αμφίβολη έκβαση. Όμως η επιστροφή της δημόσιας τάξης, η αποκατάσταση της ασφάλειας στην καθημερινότητά μας, εξαρτάται κυ-

ρίως από την πολιτική βούληση των κυβερνώντων.

Ο Κυριάκος Μητσοτάκης έχει δώσει εξαιρετικής προτεραιότητας στην αντιμετώπιση του προβλήματος. Το έχει φέρει επανειλημμένως στη Βουλή, το αναδεικνύει και τώρα με κίριες πρωτοβουλίες, όπως η επίσκεψη στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο και, προχθές, στην Ερμού. Όλα αυτά, όμως, πρέπει να ενωθούν μεταξύ τους και να γίνουν αιχμή της αντιπολίτευσης, με μια σύγχρονη και οργανωμένη καμπάνια. Οχι μόνο διαφημιστική (η εύκολη λύση πάντα...), αλλά πολιτική εκστρατεία, που θα την αναλάβει

προσωπικά ο Μητσοτάκης. Οχι με έξυπνα σλόγκαν βλαμμένων διαφημιστών, αλλά με τη γλώσσα της πραγματικότητας που αναγνωρίζουν όλοι. Με τέτοιο τρόπο, ώστε η θέση της Ν.Δ. να γίνει αντιληπτή ως στήριγμα στον κόσμο. Αλλο το «συμπάσχω» και άλλο το «είμαι μαζί σου». Η Ν.Δ. οφείλει να πείσει τον κόσμο για το δεύτερο.

Οι ριζες αυτού του κακού πηγάζουν σαράντα χρόνια πίσω. Δεν ξεριζώνεται από οποιονδήποτε υπουργό, αν δεν έχει την αμέριστη υποστήριξη του πρωθυπουργού: και κανείς πρωθυπουργός δεν μπορεί να

το αντιμετωπίσει, αν δεν έχει την υποστήριξη του κόσμου, αν ο πόλεμος κατά του καρκινώματος των Εξαρχείων δεν είναι μέρος της εντολής που του έχει δώσει ο λαός. Γι' αυτό πρέπει το θέμα να γίνει αιχμή της Ν.Δ. Η απάθεια των πολλών είναι φαινομενική και οφείλεται στον φόβο. Από κάτω ο κόσμος βράζει και λατάρει να απελευθερωθεί από τη διαρκή απειλή της βίας των αναρχικών. Κάποιος πρέπει να εκφράσει την ελπίδα του – και δεν είναι ο Κικίλιας...

ΦΑΛΗΡΕΥΣ
kassimatis@kathimerini.gr

Movies Best HD
The best place for movies!

family zone

Απολαύστε δύο διασκεδαστικές ταινίες για όλη την οικογένεια, κάθε Σάββατο στις πέντε και μισή το απόγευμα.

MY KEAN
happiest moment
of the DAY

Brought to you by: **KEAN**

Movies Best HD
Το κανάλι **Movies Best HD** διατίθεται από τις συνδρομητικές πλατφόρμες **CABLENET** και **CYTAVISION**

MESIMVRIA
ENTERPRISES LTD

JUDE LAW DIANE KEATON

THE YOUNG POPE

HIS RELIGION IS REVOLUTION

Κάθε Πέμπτη στις 21:00

Η νέα σειρά επικεντρώνεται σ' έναν αντισυμβατικό ποντίφικα, ο οποίος καπνίζει, προσεύχεται υποβρυχίως μέσα σε ποίνα, έχει νεύρα, αφαιρείται, ονομπάρει, πίνει κόκα κόλα για πρωινό και γενικά έχει διάφορα εκκεντρικά ζητήματα συμπεριφοράς.

Ο χαρισματικός Τζουντ Λο στον ρόλο του κεντρικού ήρωα, Πάπα Πίου XIII, κατά κόσμων Λένι Μπελάρντο, μαζίζει την πραγματικά εντυπωσιακή Νταϊάν Κίτον, ως την καλόγρια που τον μεγάλωσε και τον βοήθησε να φτάσει στην κορυφή της ιεραρχίας.

Brought to you by: **Τράπεζα Κύπρου**

Movies Best HD
Το κανάλι **Movies Best HD** διατίθεται από τις συνδρομητικές πλατφόρμες **CABLENET** και **CYTAVISION**

MESIMVRIA
ENTERPRISES LTD

Λάθος μήνυμα

Του **ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ**

Οι πολιτικοί μας δεν παύουν ποτέ να με εκπλήσσουν. Η χώρα αντιμετωπίζει δύο πολύ μεγάλες προκλήσεις: Η πρώτη είναι η Τουρκία, η οποία γίνεται όλο και πιο απρόβλεπτη και ασταθής. Σε αντίθεση με την Ελλάδα, που σπατάλησε δισεκατομμύρια σε εξοπλισμούς χωρίς να αφήσουν πίσω τους σημαντική αμυντική βιομηχανία, η Τουρκία έχει έρευνα και παραγωγή. Εξοπλίζεται με ταχύ ρυθμό, προκαλώντας μεγάλη ανησυχία σε όσους γνωρίζουν σε βάθος αυτόν τον τομέα.

Το ελληνικό κράτος χρεοκόπησε όταν σε κρίσιμες θέσεις τοποθετήθηκαν φαύλοι ή ανίκανοι άνθρωποι.

Θα υπέθετε, λοιπόν, κανείς ότι ο πρώθυπουργός θα διορίζει στη θέση του αναπληρωτή υπουργού Αμυνας έναν άνθρωπο που γνωρίζει τα θέματα ασφάλειας και θα μπορούσε να αναλάβει το κρίσιμο project της αναδιοργάνωσης των Ενόπλων Δυνάμεων και της επεξεργασίας ενός μακροχρόνιου προγράμματος εκσυγχρονισμού τους. Τοποθέτησε τον κ. Κουβέλη. Μοναδικό κριτήριο ήταν οι εσωκομματικές ισορροπίες και η -καταραμένη- επικοινωνιακή διαχείριση. Αντί για έναν επιστήμονα, μάντζερ ή αξιόλογο πρώην στρατιωτικό, τοποθετήθηκε ένας πολιτικός μετά το τέλος της καριέρας του.

Πώς λειτουργεί λοιπόν το σύστημα; Ακριβώς ανάποδα από ό,τι σε μια εταιρεία. Εκεί ρωτάει το αφεντικό «πώς θα κάνω τη δου-

λειά μου καλύτερα;» και μετά παίρνει την απόφασή του. Εδώ το αφεντικό ρωτάει «πώς θα δυσαρεστήσω λιγότερους και τι μήνυμα πρέπει να εκπέμψω στο κόμμα και πολιτικά;» και δεν δίνει μια δεκάρα για το τι απαιτεί μια συγκεκριμένη θέση. Αν μια εταιρεία λειτουργούσε με αυτόν τον τρόπο, θα χρεοκοπούσε πολύ σύντομα. Έτσι, άλλωστε, χρεοκόπησε και το ελληνικό κράτος, όταν σε κρίσιμες θέσεις τοποθετήθηκαν φαύλοι ή ανίκανοι άνθρωποι.

Δεν είναι, βέβαια, η πρώτη φορά που συμβαίνει να διορίζονται λάθος άνθρωποι σε λάθος θέσεις, όπου πρώτα έρχονται το κόμμα και η πολιτική και μετά η... δουλειά. Θυμάμαι έναν πρωθυπουργό να διορίζει έναν πασιφανώς άχρηστο και σχεδόν επικίνδυνο πολιτικό σε μια κρίσιμη θέση. Όταν τον ρώτησα «μα καλά, πώς σου ήλθε αυτή η ιδέα;», μου απάντησε: «Δεν έβγαίνει αλλιώς η πασιέντζα».

Η δεύτερη πρόκληση που αντιμετωπίζει η Ελλάδα είναι να βάλει την οικονομία της στον 21ο αιώνα, στην εποχή όπου όλα τρέχουν με λιγχιγώδη ταχύτητα. Οπότε αναλαμβάνει τη σχετική αρμοδιότητα ένας άνθρωπος που διακρίνεται από σύνεση και χαμηλούς τόνους, αλλά από κάθε άλλη πλευρά ταιριάζει στη δεκαετία του 1980. Το μόνο καλό είναι ότι στο παρελθόν έχει αναδείξει καλά στελέχη από τη νεότερη γενιά, οπότε ίσως βρεθούν κάνα δυο γύρω του που καταλαβαίνουν από επιχειρηματικότητα, τεχνολογία και όλα τα σχετικά.

Το μήνυμα όμως είναι λάθος. Μια χώρα που αντιμετωπίζει τόσο μεγάλες προκλήσεις δεν μπορεί να διοικείται το 2018 με τον ίδιο παλαιοκομματικό τρόπο που μας οδήγησε στη χρεοκοπία, με πρόσωπα και όρους του 1980.

Σε περιβάλλον ασταθείας

Του **ΚΩΣΤΑ ΙΩΡΔΑΝΙΑΝΗ**

Η «λαμπρά απομόνωση» ως πολιτική αντίληψη έπαυσε να ισχύει εδώ και πάνω από έναν αιώνα. Εφαρμόστηκε για κάποια χρόνια στην τότε κραταία Μεγάλη Βρετανία, και στην Ελλάδα δεν ήταν δυνατόν να επιχειρηθεί ποτέ. Οχι μόνον διότι το νέο κράτος τελούσε από εμφανίσεώς του υπό το καθεστώς των εγγυητριών δυνάμεων, αλλά και λόγω της γεωγραφικής θέσεώς της χώρας. Ορθώς, κατά συνέπεια, διακατέχεται το πολιτικό σύστημα της χώρας από ανησυχία για τη συμπεριφορά της Τουρκίας έναντι ημών και της Κύπρου, αλλά και για τις αποστάσεις της Αγκυρας

Το ευρωπαϊκό σύστημα, που εθεωρείτο καταφύγιο ασφαλές, όπου εκούσα άκουσα η Ελλάς θα εξαναγκαζόταν στις απαραίτητες προσαρμογές, διέρχεται φάση κρίσεως.

από τις ΗΠΑ και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Δικαιολογημένη επίσης και η δυσανεξία της Αθήνας λόγω της συμπεριφοράς κάποιων βουλευτών γειτόνων μας.

Το μείζον όμως πρόβλημα που αναδεικνύεται σταδιακά είναι ότι το ευρωπαϊκό σύστημα, που εθεωρείτο καταφύγιο ασφαλές, όπου εκούσα άκουσα η Ελλάς θα εξαναγκαζόταν στις απαραίτητες προσαρμογές, διέρχεται φάση κρίσεως.

Η φαινομένη συνοχή του ευρωπαϊκού συστήματος προκύπτει αποκλειστικώς από την προσωπική πειθαρχία που έχει επιβάλει το Βερολίνο στην Ευρωζώνη, μαζί με κάποιους εταίρους της στη Βόρεια Ευρώπη, και από τον απόλυτο έλεγχο που ασκεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Αλλά πολιτικώς η Γερμανία βγήκε τραυματισμένη από τις τελευταίες εκλογές και από τις χρονοβόρες διαπραγματεύσεις για

τον σχηματισμό μιας κυβερνήσεως συνασπισμού.

Σήμερα τα μέλη του γερμανικού Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος αναμένεται να ψηφίσουν εάν αποδέχονται τη συμφωνία που συνομολόγησε ο απερχόμενος ηγέτης τους κ. Μάρτιν Σουτλς. Αλλά ανεξαρτήτως του αποτελέσματος, τόσο ο ίδιος όσο και η καγκελάρια Άγκελα Μέρκελ έχουν ήδη υποστεί σημαντική πολιτική φθορά. Κάποιοι προσβλέπουν σε ένα νέο «γερμανικό θαύμα» και σε μια νέα επανεκκίνηση.

Στην Ιταλία σήμερα διενεργούνται βουλευτικές εκλογές και η ευρωσκεπτικιστική «Κεντροδεξιά» φαίνεται πως προηγείται των αντιπάλων της. Το ενδεχόμενο αναδείξεως του κ. Σίλβιο Μπερλουσκόνι σε ρυθμιστικό παράγοντα σε μια νέα κυβέρνηση ώθησε τον πρώην πρωθυπουργό κ. Μάριο Μόντι να τον χαρακτηρίσει «τον πατέρα όλων των λαϊκιστών».

Μόνον που οι «λαϊκιστές» προκύπτουν όταν αρχίσουν να εμφανίζονται αρρυθμίες σε μία κρατούσα πολιτική τάξη πραγμάτων, και φυσικά διάφοροι τεχνοκράτες της πολιτικής όπως ο κ. Μόντι οικτίρουν τον λαό για την ανωριμότητά του και όχι τους αδύνατους διαχειριστές της εξουσίας.

Εάν στα ανωτέρω προσθέσει κάποιος την «ευρωπαϊκώς ανορθόδοξη» συμπεριφορά της Πολωνίας και της Ουγγαρίας, την υποβόσκουσα πολιτική κρίση στην Ισπανία, όπου η κυβέρνηση αδυνατεί ακόμη να ψηφίσει τον προϋπολογισμό του 2018, με το Λαϊκό Κόμμα του πρωθυπουργού κ. Μαριάνο Ραχόι να υφίσταται δημοσκοπική αιμορραγία, και τέλος την αντιπαλότητα του Αμερικανού προέδρου Ντόναλντ Τραμπ με την Ε.Ε. και ειδικότερα τη Γερμανία, η εικόνα που προκύπτει δεν δημιουργεί αισιοδοξία. Σε αυτό το περιβάλλον ευρωπαϊκής και ιδιαίτερα περιφερειακής αστάθειας μετεωρίζεται η Ελλάς, εσωτερικώς σπαρασσόμενη. Διερωτάται κανείς τι μπορεί πλέον να αναμένουμε.

Κάλπες στη Γερμανία και στην Ιταλία

Του **ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ**

Εκλογικές διαδικασίες στην Ιταλία και στη Γερμανία σήμερα θα καθορίσουν τις επόμενες εξελίξεις όχι μόνο στις ίδιες αλλά και σε ολόκληρη την Ε.Ε. Ενδεικτικό της σημασίας της Γερμανίας είναι ότι τα 464.000 μέλη του Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος που ψηφίσαν υπέρ ή κατά νέου «μεγάλου συνασπισμού» του κόμματός τους με τους Χριστιανοδημοκράτες έχουν μεγαλύτερη βαρύτητα από ολόκληρο το εκλογικό σώμα της Ιταλίας. Οι Γερμανοί ψηφίσαν διά ταχυδρομίου τις προηγούμενες εβδομάδες και το αποτέλεσμα θα ανακοινωθεί σήμερα. Οι κάλπες στην Ιταλία κλείνουν στις 11 μ.μ.

Στη Γερμανία αναμένεται ότι το αποτέλεσμα θα είναι υπέρ της νέας συνεργασίας μεταξύ των δύο μεγαλύτερων κομμάτων, αν και υπήρξε κινητοποίηση να εγγραφούν στο SPD νέα μέλη που αντιτίθεντο στη συμφωνία. Στην Ιταλία τα προγνωστικά δείχνουν ότι ίσως να μην υπάρξει λειτουργική πλειοψηφία και η χώρα να βρεθεί στη δίνη νέας πολιτικής κρίσης, όπως έχει συμβεί τόσες φορές μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Οι τελευταίες δημοσκο-

πίσεις έδειχναν τον συνασπισμό της Κεντροδεξιάς, με ηγέτη τον πρώην πρωθυπουργό Σίλβιο Μπερλουσκόνι, να κερδίζει 37% των ψήφων, το Κίνημα 5 Αστέρων (M5S) να κερδίζει 28% και το Δημοκρατικό Κόμμα (PD) του Ματέο Ρέντσι να βρίσκεται στο 27%. Ο Μπερλουσκόνι, ο οποίος λόγω καταδίκης δεν δικαιούται να είναι ο ίδιος υποψήφιος, έχει συνάψει συμφωνία με τον Ματέο Σαλβίνι, ηγέτη της Λέγκας (πρώην Λέγκα του Βορρά) ότι ο ηγέτης του κόμματος που θα κερδίσει τις περισσότερες ψήφους θα προταθεί για πρωθυπουργός. Ο Μπερλουσκόνι έχει προτείνει για τη θέση αυτή τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Αντόνιο Ταγιάνι, εάν προηγηθεί το δικό του κόμμα, το Forza Italia.

Μεταξύ των πιθανών εξελίξεων εάν δεν υπάρξει νικητής, θα ήταν μια συμφωνία μεταξύ του PD και του M5S, με τη μεσολάβηση του μικρού αριστοτερού κόμματος των «Ελεύθερων και Ισών», εφόσον έφυγε από την αρχηγία του κόμματος το ο πρώην πρωθυπουργός Ρέντσι. Αλλη πιθανή λύση θα ήταν συνεργασία μεταξύ Μπερλουσκόνι

και Ρέντσι. Επίσης, θα μπορούσε να προτείνει ο πρόεδρος της Δημοκρατίας μια «θεσμική» κυβέρνηση, η οποία θα αναλάμβανε συγκεκριμένες ευθύνες, όπως τη μεταρρύθμιση του εκλογικού συστήματος, την εκπροσώπηση της χώρας στην Ε.Ε., την κατάρτιση νέου προϋπολογισμού, κ.ά. Μετά τον σχηματισμό της Γερμανίας, το Βερολίνο αναμένεται να καταπαστεί σοβαρά με τη μεταρρύθμιση της Ε.Ε., σε συνεργασία με τη Γαλλία του Μακρόν. Η Ιταλία χρειάζεται ισχυρή και αξιόπιστη κυβέρνηση για να συμμετάσχει ουσιαστικά στη διαδικασία. Χρειάζεται, όμως, σοβαρή και σταθερή κυβέρνηση για να ανταπεξέλθει στις οικονομικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει. Παρά τις μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας, η παραγωγικότητα έχει μείνει στάσιμη, ενώ οι μισθοί αυξήθηκαν. Σε πραγματικούς αριθμούς, το ΑΕΠ είναι 5,4% χαμηλότερο από το 2007, ενώ ο μέσος όρος των 28 χωρών-μελών της Ε.Ε. είναι αύξηση της τάξεως του 8,4% και της Γερμανίας 12,3%, σύμφωνα με ανάλυση της γερμανικής εφημερίδας FAZ. Το

δημόσιο χρέος των 2,3 τρις. ευρώ (132% του ΑΕΠ) είναι το μεγαλύτερο στην Ευρώπη και η Ιταλία πρέπει να πωλήσει φέτος ομόλογα αξίας 390 δισ. Ενώ τα spreads είναι χαμηλά, πολιτική ανασφάλεια θα προκαλούσε σοβαρούς κινδύνους. Κυβερνητικός συνασπισμός κομμάτων που αντιτίθεται στο ευρώ θα ήταν ακόμη πιο επικίνδυνος - και για την Ιταλία και για το ευρώ.

Σε αυτό το κλίμα, με τόσα ανοιχτά μέτωπα στην οικονομία, είναι εντυπωσιακό πως τα κόμματα επιδόθηκαν σε ένα παραλήρημα παρακολογίας που (σύμφωνα με την κοστολόγηση του καθηγητή Ρομπέρτο Περότι του πανεπιστημίου Bocconi του Μιλάνου) κυμαίνεται από 56 δισ. ευρώ (3,1% του ΑΕΠ) έως 310 δισ. ευρώ (17% του ΑΕΠ) ετησίως. Επίσης, όταν ο Σαλβίνι της Λέγκας είπε ότι θα διώξει 500.000 μετανάστες από τη χώρα, ο Μπερλουσκόνι υπερθεμάτισε, λέγοντας ότι αυτός θα διώξει 600.000. Η μάχη για την εξουσία δεν λογαριάζει την επόμενη μέρα. Οποιο και αν είναι το αποτέλεσμα σήμερα, το αύριο θα είναι δύσκολο για την Ιταλία.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ / Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ**

Η εξουσιολαγνεία ως κερκόπορτα

Η επιφυλλίδα γράφεται σε μέρες που ο ελλαδικός πληθυσμός αγωνιά (για πολλοστή φορά στα τελευταία σαράντα τέσσερα χρόνια), αν η Τουρκία θα αποφασίσει ή όχι την προσαρτηση ελληνικού χώρου, κερασιού, θαλάσσιου, εναέριου.

Με το ολονύκτιο ψυχοδράμα στη Βουλή για την υπόθεση Novartis, το ελλαδικό πολιτικό σύστημα βεβαίωσε την Τουρκία (επίσης για πολλοστή φορά) ότι μια πολεμική σύρραξη της με την Ελλάδα είναι τελείως περιττή: Ο,τι κι αν ορθώσουν οι Τούρκοι, οτιδήποτε, οι ελλαδίτες πολιτικοί θα τους το παρακαθήσουν οπωσδήποτε, γιατί θα προέξει πάντοτε ο ευτελιωμένος μεταξή τους σκυλοκαβγάς. Μοναδική και απόλυτη σημασία για τους ελλαδίτες πολιτικούς έχει η εξουσία, όχι σε πόση γεωγραφική επικράτεια θα ασκείται.

Έτσι, στο Νταβός 2, ο Ανδρέας Παπανδρέου χάρισε αμαξιτί στους Τούρκους την παραιτήση της Ελλάδας από κάθε δικαίωμα ερευνών για πετρέλαιο σε ολόκληρο το Αιγαίο - ακόμα και έξω από τη Σαλαμίνα. Ο Κ. Σημίτης αποδέχθηκε απροσδιόριστα συνόρων («γκρίζες ζώνες») σε ολόκληρο επίσης το Αιγαίο - αδύνατο πια να υψωθεί ελληνική σημαία σε βραχονοσίδα. Καραμανλής ο βραχίς χάρισε στην Τουρκία το καθεστώς χώρας υποψήφιας για ένταξη στην Ε.Ε., άνευ όρων - χωρίς καν η Τουρκία να άρει την «απειλή πολέμου».

Και προγενέστερα: Μήπως είχε υπάρξει η παραμικρή αντίδραση του ελλαδικού πολιτικού συστήματος για τον βλαίο αλληλπισμό της Ίμβρου και της Τενέδου, για τη με-

Το επίπεδο του πολιτικού μας προσωπικού καθορίζει την επικινδυνότητα της τουρκικής απειλής.

θοδική εξέλιξη του ελληνισμού της Κωνσταντινούπολης; Ακούστηκε ποτέ ελλαδική κυβέρνηση να προσφύγει στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ για τις προκλητικές παραβιάσεις της Συνθήκης της Λωζάννης από την Τουρκία; Χρησιμοποίησε ποτέ ελλαδική κυβέρνηση, ως πολιτικό όπλο, τις διεθνείς διαπραγματεύσεις για αναγνώριση της γενοκτονίας του ποντιακού ελληνισμού και της εθνοκάθαρσης στη Μικρά Ασία και στην Ανατολική Θράκη;

Αυτή η αυτεξευτελιστική, μονοπαιγμένη ως αυτονόητη στάση των ελλαδικών κυβερνήσεων σε θέματα εξωτερικής πολιτικής ποια αιτιολόγηση μπορεί να έχει; Μάλλον μία και μόνη (και μακάρι να μπορούσε να αμφισβητηθεί): Οι κυβερνήσεις στην Ελλάδα κηδεμονεύονται (συχνά χωρίς προσήματα) από αλλοδαπές «προστάτες» δυνάμεις. Η ελλαδική εξωτερική πολιτική πειθαρχεί (εκβιαστικά ή με ανταλλάγματα) στη στρατηγική «προστασίας» της περιοχής από το ΝΑΤΟ. Σε ποιο ποσοστό οι ελλαδικές κυβερνήσεις παραχωρούν την εθνική κυριαρχία (ή και την εδαφική ακεραιότητα) επειδή το απαιτούν οι στρατηγικές νατοϊκές «προστασίες» και σε ποιο ποσοστό επειδή εξασφαλίζουν

έτσι οι ίδιες την εύνοια για παραμονή στην εξουσία, είναι ερώτημα «ταμπού». Το θέτουν μόνο οι ποικίλοι «περιθωριακοί», που δεν λογαριάζονται.

Στην περίπτωση του ΣΥΡΙΖΑ, είχαμε την ανατριχιαστικά εναργή εικόνα ενός παρδαλού γκρουπούσκουλου, που νόμισε ότι, επειδή το ευνόησαν οι συγκυρίες, μπορούσε να παίξει με ακροβασίες «ανεξαρτησίας», πολιτικής αυτονομίας, συλλογικής αξιοπρέπειας - να παίξει θέατρο. Άρκεσε ένας απειλητικός βραχνισμός σε μία και μόνο νύχτα, για να μετασχηματιστούν οι λεονταρισμοί στην πιο πειθήνια και εξευτελιστική υποταγή που γνώρισε ποτέ κυβέρνηση συμβιβασμένων. Αποδείχθηκε, άλλη μία φορά, πως δεν υπήρχε τσαγανό πίσως σε τίποτα, ούτε καν σε χρεοκοπημένη ιδεολογία. Σταθάκις, Γαβρόγλου, Φίλης, Κοτζιάς, ίδιο πολιτικό κενό με Καμμένο, Χριστοδουλοπούλου, Πολάκη, Κατρούγκαλο, Καρανίκα.

Και αντιπολίτευση σε αυτή τη συμφωνία, ποιοι; Σπιθαμιαίοι, που δεν κατορθώνουν ούτε και να ψελλίσουν εναλλακτική πρόταση, συγκεκριμένη ελπίδα αλλαγής στην παιδεία, στη δημόσια διοίκηση, στο ασφαλιστικό, στην υγεία, στη δημόσια ασφάλεια, στον ολοκληρωτισμό της πρωθυπουργικής απολυταρχίας που θέσπισε το παπανδρέϊκό Σύνταγμα του 1985. Νομίζουν ότι ολόκληρη η κοινωνία συγκροτείται από ανεγκέφαλους κάρφους που θέλουν το Κοινοβούλιο να αναπαράγει το γήπεδο, η αντιπολίτευση να εξαντλείται στην τεχνική εξαψην, στα νευράκια και στις τοιριδες, σε καταγγελτική μονοφωνία και ολοκληρωτική απουσία αντιπρότασης.

Στο κωμικο-τραγικό μας Ελλάδαξέ, το πολιτικό σύστημα έχει αλωθεί από ανθρώπους που κυριολεκτικά νοσούν ανίατη εξουσιολαγνεία. Το νόσημα εξουδετερώνει ακόμα και την ευφυΐα των θυμάτων του. Φτάνουν άνθρωποι ικανώς ευφυΐας να μην καταλαβαίνουν ποιο πειστήριο βεβαιώνει την αθωότητα και ποιο την ενοχή: Οποιοσ δεν έχει λερωθεί με χρηματοπλησία από τη Novartis, ακούει ψυχραιμώς τη στημένη συκοφαντία, χαμογελάει συγκαταβατικά και, απαθήςστατος, ζητάει να δικαστεί το συντομότερο. Δεν εμφανίζεται πανικόβλητος στο βήμα της Βουλής, με χαμένον εντέλως τον αυτοέλεγχό της αξιοπρέπειας, ξεσπώντας σε διαπληκτισμούς με τον (θλιβερό κατά πάντα) πρόεδρο και αραδιάζοντας πληθωρικά τεκμήρια της αθωότητάς του, αλλά διπλάσιες τις αγοραίες ύβρεις για τους πολιτικούς του αντιπάλους, σε κατάσταση ανεξέλεγκτης εξαλλοσύνης. Η συμπεριφορά προδίδει αδυσώπτητα τόσο την αθωότητα όσο και την ενοχή.

Κυκλοφορεί ως φήμη αποφθέγματος του Τουρκικού Οζάλ και συνηθιστά, σε κάθε περίπτωση, τετράγωνος λογικός πρόβλεψη: «Τα προβλήματα των ελληνοτουρκικών σχέσεων θα λυθούν από μόνη τη δυναμική των δημογραφικών δεδομένων».

Δημογραφική κατάρρευση, το χωριό είδος υπό εξαφάνιση, ο γλωσσικός εκβαρβαρισμός τεκμήριο αδυσώπητης υπανάπτυξης, παιδεία του χαβαλά που προγραμματικά ετοιμάζει λούμπεν προλεταριάτο.

Το επίπεδο του ελλαδικού Κοινοβουλίου καθορίζει τον ρεαλισμό των τουρκικών απειλών.

Το χρονικό της σύλληψης των δύο στρατιωτικών

Προφυλακίστηκαν στην Αδριανούπολη και αναμένεται να δικαστούν τη Δευτέρα

Του ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ

Το μεσημέρι της Πέμπτης, ο ανθυπολοχαγός Αγγελος Μπρετώδης και ο λοχίας επαγγελματίας οπλίτης (ΕΠΟΠ) Δημήτρης Κούκλατζης πραγματοποιούσαν προγραμματισμένο περιπόλο στο αποκαλούμενο προγεφύρωμα Κάραγας στην περιοχή των Καστανιών. Πρόκειται για μια ιδιομορφία των ελληνοτουρκικών συνόρων, τα οποία στο συγκεκριμένο σημείο δεν οριοθετούνται από τον Εβρο, αλλά είναι χερσαία και δεν είναι πάντα ορατά διά γυμνού οφθαλμού. Οι κακές καιρικές συνθήκες που επικρατούσαν οδήγησαν τους δύο στρατιωτικούς σε τουρκικό έδαφος, όπου έγιναν αντιληπτοί από το τουρκικό περίπολο που βρισκόταν στην άλλη πλευρά των συνόρων, με αποτέλεσμα να συλληφθούν και να οδηγηθούν αρχικά στο φυλάκιο και έπειτα

Κατηγορούνται από την τουρκική δικαιοσύνη για «παραβίαση πρώτου βαθμού απαγορευμένης στρατιωτικής περιοχής».

στην Αδριανούπολη. Στο συγκεκριμένο σημείο το ελληνικό και το τουρκικό φυλάκιο δεν απέχουν παρά λιγότερο από 150 μέτρα.

Τα κινητά δεν αφαιρέθηκαν από τους δύο άνδρες άμεσα, γι' αυτό και αρχικά επικοινώνησαν με την Ελλάδα. Εν συνέχεια, οι τηλεφωνικές συσκευές όπως και όλα τα αντικείμενα του Μπρετώδη και του Κούκλατζη κατασχέθηκαν και οι δύο στρατιωτικοί οδηγήθηκαν οδικώς στην Αδριανούπολη, η οποία δεν απέχει ιδιαίτερα από το Κάραγας. Εκεί, οδηγήθηκαν ενώπιον του αρχειοαγγελέα Αδριανούπολης, όπου αρχικά αποφασίστηκε η προφυλάκιση τους στο πλαίσιο του αυτόφωρου. Στην πρώτη κατάθεση που έκαναν οι δύο άνδρες είπαν ότι πραγματοποιούσαν περιπολία, αρχικά ακολούθησαν βήματα και έπειτα άλλα ίχνη, ώσπου, δίχως να το αντιληφθούν, είχαν πια περάσει στην τουρκική πλευρά των συνόρων. Η προφυλάκιση τους έγινε με βάση την κατηγορία περί «παραβίασης πρώτου βαθμού απαγορευ-

μένης στρατιωτικής περιοχής».

Οι δύο στρατιωτικοί παραπέμφθηκαν εν συνεχεία σε δίκη, η οποία θα πραγματοποιηθεί τη Δευτέρα. Αν και από την πρώτη στιγμή η πρόξενος της Ελλάδας στην Αδριανούπολη ενεργοποιήθηκε προκειμένου να παράσχει την απαραίτητη συνδρομή στους δύο στρατιωτικούς, παραμένει ακόμη αβέβαιο ποιες θα είναι οι κατηγορίες που τελικά θα απαγγείλει ο αρχιεπιθεωρητής της Δευτέρα. Πέρα από την κατηγορία παραβίασης πρώτου βαθμού απαγορευμένης στρατιωτικής περιοχής, το ένταλμα βάσει του οποίου συνελήφθησαν περιείχε και ανάλογες οι οποίες συνδέονται με αυτή, όπως «υποψία διαφυγής», «υποψία καταστροφής αποδεικτικών στοιχείων», «έλλειψη κατοικίας στην Τουρκία» και «πιθανότητα διαφυγής στο εξωτερικό». Επίσης, σύμφωνα με όσα μεταδίδουν τα τουρκικά ΜΜΕ, η εισαγγελία Αδριανούπολης έδωσε εντολή έρευνας των ψηφιακών δεδομένων τα οποία περιέχονται στα κινητά των δύο Ελλήνων στρατιωτικών. Μια πρώτη έρευνα στα κινητά τους έχει ήδη γίνει, όπου, σύμφωνα με πληροφορίες, διαπιστώθηκε ότι οι στρατιωτικές εγκαταστάσεις οι οποίες εικονίζονταν σε φωτογραφίες που ήταν αποθηκευμένες δεν ήταν τουρκικές αλλά ελληνικές, προφανώς από τις μονάδες όπου υπηρετούν ο ανθυπολοχαγός και ο λοχίας ΕΠΟΠ. Το συγκεκριμένο γεγονός ίσως εξηγεί και για ποιο λόγο δεν απαγγέθηκαν τελικά κατηγορίες για απόπειρα κατασκοπείας, όπως αναφερόταν για αρκετές ώρες στα τουρκικά ΜΜΕ. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον οι κατηγορίες είναι αυτές, προβλέπονται ποινές ορισμένων μηνών με αναστολή, εξαγοράσιμες. Κάτι που σημαίνει ότι εφόσον επικρατήσει αυτό το θετικό σενάριο, η δίκη της Δευτέρας θα οδηγήσει στην απελευθέρωση των δύο στρατιωτικών. Σημειώνεται ότι χθες, λίγη ώρα μετά τη δημοσιοποίηση του περιστατικού από το Γενικό Επιτελείο Στρατού, καταγράφηκαν και τρεις εικονικές αερομαχίες ζεύγους τουρκικών F-16, στα νοτιοανατολικά των Λήμων και, συγκεκριμένα, στις 11.05, στις 11.10 και στις 11.20, με δύο ελληνικά F-16 τα οποία απογειώθηκαν από τη Λήμνο.

ΠΗΓΗ: Birlik

ΟΙ ΔΥΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΙ

Ανθυπολοχαγός

Αγγελος Μπρετώδης

Λοχίας Επαγγελματίας Οπλίτης (ΕΠΟΠ)

Δημήτρης Κούκλατζης

! Στην κατάθεσή τους οι δύο άνδρες ανέφεραν ότι πραγματοποιούσαν περιπολία. Αρχικά ακολούθησαν βήματα και έπειτα άλλα ίχνη, ώσπου, χωρίς να το αντιληφθούν, είχαν περάσει στην τουρκική πλευρά των συνόρων.

ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΑ Η ΔΙΚΗ ΤΩΝ ΔΥΟ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Γραμμή επικοινωνίας Αποστολάκη - Ακάρ

Σε ακόμη ένα διπλωματικό θρίλερ εξελίσσεται η υπόθεση των δύο στρατιωτικών που από την Πέμπτη κρατούνται στην Αδριανούπολη και τη Δευτέρα θα κριθεί η τύχη τους. Το περιστατικό έρχεται να προστεθεί σαν ένα ακόμη αγκάθι στα ήδη υφιστάμενα στις ελληνοτουρκικές σχέσεις. Μόλις σε περίπτωση ενάμιση μήνα έχουν καταγραφεί: η επακούμβηση τουρκικού σκάφους στην κανονιοφόρο «Νικηφόρος», ο εμβολισμός του περιπολικού ανοικτής θαλάσσης «Γαύδος 090» από ακταιωρό και η σύλληψη των δύο στελεχών του Στρατού Ήερρας. Από το μεσημέρι της Πέμπτης, οπότε ο αρχηγός ΓΕΕΘΑ Ευάγγελος Αποστολάκης ενημερώθηκε για την εξέλιξη του περιστατικού, συνομιλήθηκε δύο φορές τηλεφωνικά με τον Τούρκο ομολογό του, Χουλουσί Ακάρ. Οι τηλεφωνικές επικοινωνίες του κ. Αποστολάκη με τον κ. Ακάρ ήταν σε καλό κλίμα και φάνηκε να υπάρχει αντίληψη του περιβάλλοντος που έχει διαμορφωθεί. Είναι σαφές, πάντως, ότι από τη στιγμή που η διαχείριση του περιστατικού έχει ξεφύγει από το στρατιωτικό

Αρχικά επικρατούσε η αίσθηση ότι η διαχείριση του συμβάντος μπορεί να πραγματοποιηθεί σε επίπεδο ΓΕΣ.

επίπεδο, η εξέλιξη του δεν μπορεί να είναι ακριβώς προβλέψιμη.

Ακαρπες ώρες

Εξίσου σαφές είναι ότι μετά τη σύλληψη των δύο στρατιωτικών, υπήρξε για κάποιο χρονικό διάστημα η αίσθηση πως η διαχείριση του συμβάντος μπορεί να πραγματοποιηθεί σε στρατιωτικό επίπεδο που δεν θα ξεπερνά το Γενικό Επιτελείο Στρατού. Στο παρελθόν, είχαν καταγραφεί παρόμοια περιστατικά, τα οποία συχνά επιλύθηκαν ακόμη και σε επίπεδο ταξιαρχιών, ένθεν και ένθεν του ποταμού Εβρου. Ωστόσο, οι ώρες που μεσολάβησαν ανάμεσα στην αναφορά του περιστατικού την Πέμπτη μέχρι και την ανακοίνωσή του από το ΓΕΣ, χθες λίγο μετά τις

09.30, απέβησαν άκαρπες, γι' αυτό και κρίθηκε απαραίτητη η μεταβίβαση της διαχείρισης του ζητήματος σε επίπεδο αρχηγών ΓΕΕΘΑ και, βεβαίως, αργότερα σε διπλωματικό και πολιτικό.

Κυβερνητικοί αξιωματούχοι ανέφεραν ότι για το συμβάν ενημερώθηκε από την πρώτη στιγμή και ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας ο οποίος βρίσκεται σε διαρκή επικοινωνία με τους υπουργούς Εθνικής Αμυνας Πάνο Καμμένο και Εξωτερικών Νίκο Κοτζιά. Την Παρασκευή το απόγευμα ο κ. Καμμένος ζήτησε από τον αρμόδιο τομεάρχη της Ν.Δ. Βασίλη Κικιλία να μεταβεί στο υπουργείο Εθνικής Αμυνας προκειμένου να ενημερωθεί για το συμβάν. Εκεί, ο κ. Κικιλίας ενημερώθηκε για την τροπή που έχουν λάβει τα πράγματα από τον κ. Καμμένο, τον κ. Αποστολάκη και τον αρχηγό ΓΕΣ Αλκιβιάδη Στεφανή. Σε γενικές γραμμές, το υπουργείο Εθνικής Αμυνας αλλά και οι διπλωματικές υπηρεσίες, περιλαμβανομένου του πρέσβη της Ελλάδας στην Αγκυρα Πέτρου Μαυροειδή, τέθηκαν στη διάθεση των εκπροσώπων των πο-

λιτικών κομμάτων προκειμένου να υπάρξει ενημέρωση για την τύχη του ανθυπολοχαγού Αγγελου Μπρετώδη και του λοχία ΕΠΟΠ Δημήτρη Κούκλατζη.

Ο κ. Πάιατ

Στο ζήτημα αναφέρθηκε, από το Φόρομ των Δελφών, και ο Αμερικανός πρέσβης Τζέφρεϊ Πάιατ, ο οποίος επισήμανε ότι η Ουάσινγκτον παρακολουθεί πολύ στενά το ζήτημα της σύλληψης και κράτησης των δύο Ελλήνων στρατιωτικών στην Αδριανούπολη. Ο κ. Πάιατ επανέλαβε την ανησυχία του για ένα πιθανό «ατύχημα» στο Αιγαίο που θα οδήγούσε σε «ακούσια αντιπαράθεση», ενώ εξέφρασε την πάγια θέση των αμερικανικών διπλωματίας για την ανάγκη διατήρησης της Τουρκίας στο άρμα της Δύσης. «Θέλουμε να διασφαλίσουμε πως η Τουρκία θα παραμείνει σημαντικό μέλος του ΝΑΤΟ και σταθερά στη Δύση», ανέφερε ο κ. Πάιατ, επισημαίνοντας ότι «σε αυτή την κατεύθυνση η Ελλάδα είναι ο καλύτερος σύμμαχός μας».

ΒΑΣΙΛΗΣ ΝΕΔΟΥ

«Άμεση λύση» ζητούν τα κόμματα

Τη βεβαιότητα ότι οι νομικές τυπικές διαδικασίες στην Τουρκία θα κινηθούν άμεσα και ότι σύντομα οι δύο Έλληνες στρατιωτικοί που συνελήφθησαν στον Εβρο θα επιστραφούν στη χώρα μας, εξέφρασε την Παρασκευή ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Δημήτρης Τζανακόπουλος. Απαντώντας σε σχετική ερώτηση, χαρακτήρισε «κατασκοπευτικά - συνωμοσιολογικά» χαρακτηριστικά τα σενάρια περί διαπραγματεύσεων με την τουρκική κυβέρνηση για πιθανές ανταλλαγές ο κ. Τζανακόπουλος.

«Κατασκοπευτικά - συνωμοσιολογικά» χαρακτήρισε τα σενάρια περί διαπραγματεύσεων με την τουρκική κυβέρνηση για πιθανές ανταλλαγές ο κ. Τζανακόπουλος.

νίας και αμοιβαίου σεβασμού», υπογράμμισε.

Ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος της Δημοκρατικής Συμπαράταξης Ανδρέας Λοβέρδος, έπειτα από ενημέρωση από τον Αρχηγό ΓΕΕΘΑ για το περιστατικό, δήλωσε ότι «ενώνουμε τη φωνή μας με τη φωνή όλων των Ελλήνων και των Ελλήνων εντός της ημέρας όλα να ολοκληρωθούν με τον καλύτερο τρόπο».

Ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΚΚΕ Θανάσης Παφίλης είχε τηλεφωνική επικοινωνία με τον αναπληρωτή υπουργό Αμυνας Φώτη Κουβέλη, προκειμένου να

ενημερωθεί για το περιστατικό και την κατάσταση των δύο Ελλήνων στρατιωτικών που συνελήφθησαν και ετέθησαν υπό κράτηση από τις τουρκικές αρχές. Σύμφωνα με ανακοίνωση του ΚΚΕ, ο κ. Κουβέλης τον διαβεβαίωσε ότι σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα οι δύο στρατιωτικοί θα βρίσκονται στην Ελλάδα. Ο κ. Παφίλης από την πλευρά του ζήτησε να γίνουν όλες οι απαραίτητες ενέργειες για την επιστροφή τους με ασφάλεια στη χώρα.

Το Ποτάμι

Από την πλευρά του, το Ποτάμι έσπευσε να υπογραμμίσει σε ανακοίνωση ότι το θέμα μπορεί να πάρει διαστάσεις, «αν η κυβέρνηση δεν προβεί με ψυχραιμία στις κατάλληλες κινήσεις που απορρέουν από τις διεθνείς συμφωνίες σε παρόμοιες καταστάσεις». Από τον τομέα Αμυνας του κόμματος πρόσθεσαν ότι αυτό που πρόκειται να είναι η ασφάλεια των δύο στρατιωτικών και η επαλληλοποίηση τους στις εστίες τους το συντομότερο δυνατόν.

Το ΣτΕ θα αποφασίσει για τους οκτώ

Της ΕΥΑΣ ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΗ

Εντός του μηνός αναμένεται η απόφαση της ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με το θέμα της κορήνσης ή μη ασύλου στους οκτώ Τούρκους αξιωματικούς. Η απόφαση αφορά τον πιλότο του ελικοπτερίου Suleyman Ozkaynakcim, ωστόσο επειδή εκδίδεται με τη διαδικασία της πρότυπου δίκης θα λειτουργήσει ως δεδικασμένο και για τους υπολοίπους.

Επί του παρόντος, οι οκτώ Τούρκοι αξιωματικοί κρατούνται στο αστυνομικό τμήμα του Ολυμπακού Χωριού, ωστόσο ανεξάρτητα από την απόφαση του δικαστηρίου, τον Μάιο θα πρέπει να αφεθούν ελεύθεροι, καθώς λήγει το ανώτατο όριο προσωρινής κράτησης.

Ως προς τον πιλότο του ελικοπτερίου, παρά το γεγονός ότι η Ανεξάρτητη Επιτροπή Ασύλου ενέκρινε το αίτημά του για κορήνση ασύλου, η κυβέρνηση διά του τότε υπουργού Μεταναστευτικής Πολιτικής Γιάννη Μουζάλα προσέφυγε

Ανεξαρτήτως της απόφασης επί της αναστολής, τον Μάιο θα πρέπει να αφεθούν ελεύθεροι, καθώς λήγει το ανώτατο όριο προσωρινής κράτησης.

στο Διοικητικό Εφετείο και «πάγωσε» τη σχετική απόφαση. Ο Τούρκος πιλότος του ελικοπτερίου προσέφυγε κατά της αναστολής κορήνσης του ασύλου και έπειτα από αίτημα των συναγώρων του καθηγητών Νίκου Αλιβιζάτου και Σταύρου Τσακυράκη, η υπόθεση οδγήθηκε προς κρίση στο ΣτΕ.

Η απόφαση που θα εκδοθεί θα έχει ισχύ μέχρι την 4η Μαΐου, οπότε και θα συζητηθεί στην ολομέλεια του ΣτΕ η κύρια προσφυγή του υπουργού, με την οποία η κυβέρνηση ζητεί να ακυρωθεί η απόφαση κορήνσης ασύλου της αρμόδιας επιτροπής.

Προ ημερών, κατ' εντολήν του προέδρου του ΣτΕ, ο Τούρκος πιλότος του ελικοπτερίου που μετέφερε τους οκτώ στη χώρα μας, οδηγήθηκε ενώπιον της ολομέλειας και σε συνεδρίαση κεκλεισμένων των θυρών απάντησε μέσω μεταφράστριας σε ερωτήσεις αναφορικά με τις συνθήκες φυγής του από την Τουρκία. Ο ίδιος επανέλαβε όσα είχε υποστηρίξει και ενώπιον της Επιτροπής Ασύλου, αρνούμενος ότι είχε συμμετοχή στο πραξικόπημα.

Στο πλευρό του Suleyman Ozkaynakcim, πέρα από τους καθηγητές κ. Αλιβιζάτο και Τσακυράκη, βρίσκεται η νομική διεύθυνση του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες, διά του Βασίλη Παπαδόπουλου και της Ελένης Κουτσουράκη, ενώ παρέμβαση υπέρ του έχει πραγματοποιήσει ο Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών διά του προέδρου του Δημήτρη Βερβεσού. Από την πλευρά του Δημοσίου παρίστανται τα μέλη του ΝΕΚ Δημήτρης Μακρονηδίνης, Παντελής Παπαδάκης και Αναστασία Σκουντή.

Ανάμεσα σε δύο μνηστώτες η Σερβία

Δύση και Ρωσία παίζουν σκληρό παιχνίδι επιρροής στο Βελιγράδι, ενώ «θέσεις μάχης» διεκδικούν η Κίνα και η Τουρκία

Του **ΣΤΑΥΡΟΥ ΤΖΙΜΑ**

Λίγες μέρες πριν επισκεφθεί ο Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ το Βελιγράδι στο πλαίσιο της περιοδείας του στα Δυτικά Βαλκάνια, είχε σπεύσει στη σερβική πρωτεύουσα ο υπουργός Εξωτερικών της Ρωσίας Σεργκέι Λαβρόφ. Προ μνημών επισκεφθηκε το Βελιγράδι ο Ταγίπ Ερντογάν και τώρα συζητείται επίσκεψη του Πάπα Φραγκίσκου.

Το Βελιγράδι είναι βέβαια μια όμορφη πόλη που αξίζει να επισκεφθεί κανείς, αλλά η Σερβία είναι ακόμα πιο ελκυστική για τους γεωπολιτικούς παίκτες στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Εκεί, στο (παλιό) Βελιγράδι, όπου σμίγουν ο Δούναβης και ο Σάβα, παίζεται το πιο σκληρό τούρντ την εποχή παιχνιδι επιρροής, με εμπλεκόμενους της Ρωσίας και της Δύσης, ενώ «θέσεις μάχης» διεκδικούν Κίνα και Τουρκία. Γιατί η Σερβία είναι το εφελτήριο που έχει απομείνει στα Βαλκάνια για τη ρωσική εξάπλωση και η Μόσχα προσπαθεί να το κρατήσει με «νύχια και με δόντια».

Οι Ρώσοι, έχοντας χάσει από την ομπρέλα τους τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και το Μαυροβούνιο που έγιναν ήδη μέλη του ΝΑΤΟ (οι δύο πρώτες και της Ε.Ε.), αλλά και τον σύμμαχό τους Γκρούεφσκι στα Σκόπια, μάχονται να κρατήσουν τη Σερβία ως ύστατο προγεφύρωμα στις βλέψεις προς την Αδριατική αλλά και ως «σφήνα» στον νατοϊκό κλοιό των συνόρων τους από τα δυτικά.

Σε αυτό το παιχνίδι η Μόσχα έχει ως όπλα το ομόθητρο, τους ιστορικούς δεσμούς αλλά και τη στήριξη της στο ζήτημα του Κοσόβου, την παροχή όπλων και φυσικού αερίου, όπως και την απορρόφηση σερβικών γεωργικών προϊόντων. Έχει όμως να αντιπαλέψει την προοπτική ένταξης της Σερβίας στην Ε.Ε., τον πακτωλό των δυτικών επενδύσεων στη σερβική οικονομία και βεβαίως το μοντέλο δημοκρατίας που δείχνει να εμφανίζεται όλο και πιο ελκυστικό στους Σέρβους πολίτες από τον αυταρχισμό του Πούτιν.

Δράση και αντίδραση

Κάθε φορά που η μια πλευρά κάνει μια κίνηση, η άλλη δεν την αφήνει αναπάντητη. Με το που μαθεύτηκε ότι ο Γιούνκερ πάει στο Βελιγράδι για να πει στους Σέρβους ότι οι Βρυξέλλες θα τους δεχθούν μαζί με τους Μαυροβούνιους στην Ε.Ε. έως το 2025, οι Αλβανοί της Πρίστινας ζήτησαν να συμμετάσχουν και οι Αμερικανοί στον διάλογο με τη Σερβία γύρω από το εκκρεμές θέμα του Κοσόβου. Αμέσως, ο Σεργκέι Λαβρόφ έτρεξε να δαλώσει πως τον τραπέζι των διαπραγματεύσεων, πλάι στη σερβική πλευρά, θα καθίσει και η Μόσχα.

Ο Σέρβος πρόεδρος Αλεξάντερ Βούτσις προσπαθεί να ισορροπήσει τη χώρα μεταξύ των δύο ισχυρών μνηστώτων αλλά αυτό δεν είναι πάντα εύκολο. Έτσι, όταν πριν από

λίγο καιρό επισκεφθήκε το Βελιγράδι ο τότε αναπληρωτής βοηθός ΥΠΕΞ των ΗΠΑ, αρμόδιος για τα Βαλκάνια Χόιτ Γι, ο Βούτσις βρέθηκε σε διασταυρούμενα πυρά Μόσχας και Ουάσινγκτον. Αφορμή ένα «ρωσικό ανθρωπιστικό κέντρο», που η Μόσχα έχει εγκαταστήσει στη σερβική πόλη Νις, για να βοηθήσει σε περίπτωση φυσικών καταστροφών, το οποίο όμως οι Αμερικανοί υποπίπτουν ότι δεν είναι στην πραγματικότητα παρά μιας μορφής στρατιωτική βάση, στο πνεύμα και κατά το πρότυπο του υβριδικού πολέμου στην Κριμαία.

Οι Ρώσοι ζητούν από το Βελιγράδι να περιβάλει το όλο εγχείρημα με διπλωματική ασυλία, αλλά οι Αμερικανοί και οι Ευρωπαίοι αντιδρούν σφόδρα και μάλιστα, σύμφωνα με δημοσιεύματα του σερβικού Τύπου, διεκδικούν και εκείνοι να δημιουργήσουν παρόμοια «ανθρωπιστικά» κέντρα. Ο Χόιτ Γι, όμως, πήγε το θέμα πιο βαθιά. Κατσάδιασε τον Βούτσις γενικότερα για το φερτ του Βελιγραδίου με τη Μόσχα, λέγοντας, ούτε λίγο ούτε πολύ, ότι

Η Μόσχα προσπαθεί να κρατήσει με «νύχια και με δόντια» το εφελτήριο για την εξάπλωσή της στα Βαλκάνια.

εμείς οι Δυτικοί σας ταίζουμε και εσείς ερωτοτροποείτε με τη Μόσχα.

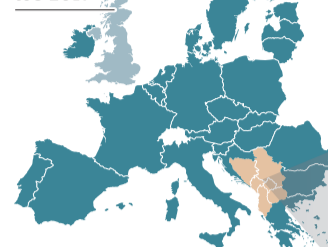
«Η Σερβία δεν μπορεί να κάθεται σε δύο καρέκλες. Τι κάνει η Ρωσία για να βοηθήσει τη Σερβία; Το 2016 οι ρωσικές επενδύσεις ανήλθαν σε 80 εκατ. δολάρια, ενώ την ίδια χρονιά από τις χώρες της Ε.Ε. επενδύθηκαν στη Σερβία 1,5 δισ. δολ.» είπε και αναφερόμενος στα αεροσκάφη MIG-29 που παρέλαβε η Σερβία από τη Ρωσία εξέφρασε την άποψη ότι «αφού η σερβική πολιτική ηγεσία επέλεξε να ακολουθήσει η χώρα ευρωπαϊκή πορεία θα πρέπει να επιλέγει ευρωπαϊκή λύση και στα θέματα της άμυνάς της».

Η Μόσχα αντέδρασε με ανακοίνωση του ΥΠΕΞ που ζητεί να σταματήσουν οι ΗΠΑ να παρεμβαίνουν στις σχέσεις Σερβίας και Ρωσίας. «Καλούμε τις ΗΠΑ να μην επιβάλουν εχθρικά ιδεολογικά στερεότυπα που υπονομεύουν τα θεμέλια της διεθνούς σταθερότητας και συνεργασίας στα Βαλκάνια και συνολικά στην Ευρώπη. Κανένας δεν πρέπει να εμποδίζει τη Σερβία να ακολουθήσει την ίδια προσέγγιση με γνώμονα το εθνικό της συμφέρον».

Και δεν ήταν το μόνο επεισόδιο σε αυτό τον ακήρυκτο πόλεμο για τα μάτια της Σερβίας. Στο Μαυροβούνιο, ο πρόεδρος Τζουγκάνοβιτς κατηγόρησε ανοιχτά τη Μόσχα ότι επικείμενη μέσω υποκίνησης στρατιωτικού πραξικοπήματος να αποτρέψει την ένταξη του κράτους στο ΝΑΤΟ.

■ Μέλη της Ε.Ε.

ΒΡΕΤΑΝΙΑ
Προς αποχώρηση
στις 29 Μαρτίου
του 2019

Πληθυσμός
σε εκατ. 0 0
ΑΕΠ
σε δισ. δολ. 0 0

BOΣΝΙΑ-EPZEBOΓINH
3,51 16,91
Ζήτησε να ενταχθεί
στην Ε.Ε. το 2016.
Δεν αναμένεται
να ξεκινήσουν
διαπραγματεύσεις
πριν από το 2023
το νωρίτερο.

ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ
0,62 4,37
Υποψήφιο μέλος
της Ε.Ε. από το 2010.
Αρχισε ενταξιακές
διαπραγματεύσεις
το 2012. Ενδέχεται
να ενταχθεί το 2025.

ΑΛΒΑΝΙΑ
2,87 11,86
Υποψήφιο μέλος της Ε.Ε.
από το 2014. Ελπίζει να αρχίσει
διαπραγματεύσεις φέτος.

ΚΟΣΟΒΟ
1,81 6,64
Απαιτείται να ομαλοποιηθεί
τις σχέσεις του με τη Σερβία
πριν αρχίσει
διαπραγματεύσεις.

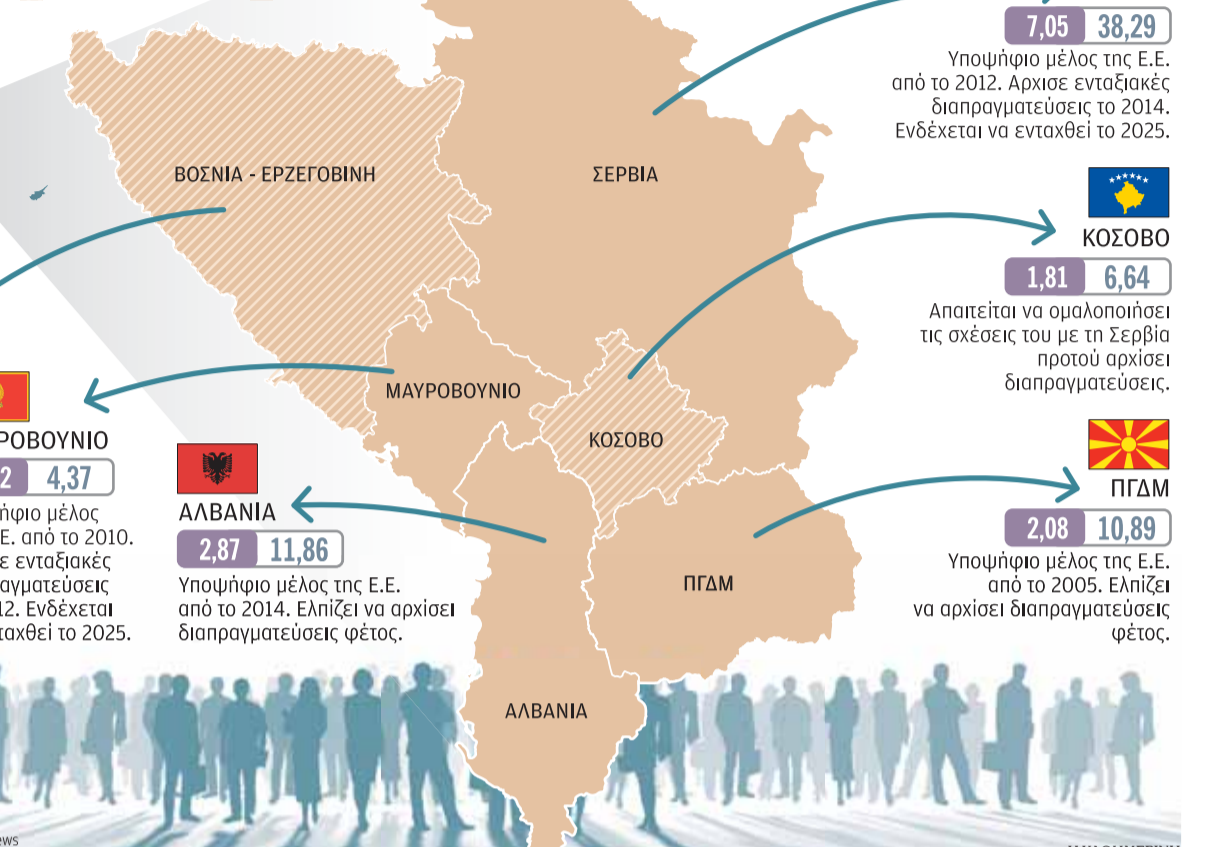
ΠΓΔΜ
2,08 10,89
Υποψήφιο μέλος της Ε.Ε.
από το 2005. Ελπίζει
να αρχίσει διαπραγματεύσεις
φέτος.

ΠΗΓΕΣ: European Commission, World Bank, Graphic News

Η ενταξιακή προοπτική έξι βαλκανικών χωρών

Η Ε.Ε. σχεδιάζει να υποδεχθεί άλλα έξι κράτη γύρω στο 2025, καθώς αναζητεί καινούργια ώθηση στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, αυστηρότερους ελέγχους στη μετανάστευση και αντιμετώπιση της ρωσικής επιρροής στα Βαλκάνια.

Δυνητικά υποψήφια Υποψήφια

Οι άλλοι παίκτες

Αν το επίκεντρο της γεωπολιτικής σύγκρουσης στη Βαλκανική εντοπίζεται στη Σερβία, η ευρύτερη περιοχή δεν μένει ανεπηρέαστη. Η Δύση προσπαθεί να υψώσει «τείχος» επιρροής σε όλη την ανατολική ακτή της Αδριατικής, ενσωματώνοντας το σύνολο των χωρών, από τη Σλοβενία έως και την Αλβανία. Ομως, στη βαλκανική σκακιέρα δραστηριοποιούνται και άλλοι παίκτες. Ο Ερντογάν, παρά τους μεσανατολικούς πονοκεφάλους, δεν αποστρέφει τα μάτια από την περιοχή, όπου εκτός από την εργαλειοποίηση του κορανίου για τον προσαρμοσμό των μουσουλμανικών πληθυσμών, ενθαρρύνει τουρκικούς κατασκευαστικούς κολοσσούς στην ανάληψη έργων υποδομής σε πολλές χώρες και παρεμβαίνει «πυροσβεστικά», σε χρόνιες διενέξεις χριστιανών και μουσουλμάνων (Σρεμπρένιτσα, Βοσνία). Η Κίνα, από την πλευρά της, εξελίσσεται σε «σιωπηλό εισβολέα» μέσω επενδύσεων σε κατασκευαστικά έργα σε πολλές χώρες, με πρώτη τη Σερβία, ενώ την εμφάνισή της, ως ξεχωριστός παίκτης, έχει κάνει η Βρετανία μετά το δημοψήφισμα για το Βρεξίτ.

Προσπλιτισμός με... μέτρο

Της **ΕΛΕΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗ**

Ο «ευρωπαϊκός προσπλιτισμός» των Δυτικών Βαλκανίων, όπως αποκάλεσαν με χιούμορ στενοί συνεργάτες του Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ την πενήνθημερη περιδεία που έκανε την προηγούμενη εβδομάδα στην περιοχή, δεν είχε άλλο σκοπό από το να υπενθυμίσει ότι οι χώρες αυτές έχουν μία και μόνο πορεία και αυτή είναι η ευρωπαϊκή. Ομως, ο κ. Γιούνκερ έπρεπε να κινηθεί πολύ προσεκτικά, καθώς βασικά κράτη-μέλη όπως Γαλλία, Γερμανία, Ολλανδία δεν έχουν κανένα ενδιαφέρον για νέα διευρυνση μέχρι το 2025. Επομένως, ο πρόεδρος της Επιτροπής έπρεπε να ενθαρρύνει τις ενταξιακές φιλοδοξίες τους, αλλά... με μέτρο.

Παρ' όλο που καμία από τις χώρες αυτές δεν βρίσκεται ακόμα κοντά στην ένταξη, οι επιρροές τρίτων παραγόντων όπως η ρωσική και η τουρκική, ακόμη κι αν γίνονται περισσότερο αισθητές σε αυτή τη φάση, υστερούν καταφανώς στη σύγκρισή τους με τα ευρωπαϊκά μεγέθη. Αλλωστε, το 78% των επενδύσεων στην περιοχή είναι από κράτη-μέλη, ενώ η βαλκανική διασπορά βρίσκεται ως επί το πλείστον στην Ε.Ε. Η επίσκεψη Γιούνκερ ήρθε να υπενθυμίσει αυ-

Η πενήνθημερη περιδεία του Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ στα Δυτικά Βαλκάνια και η διεύρυνση της Ε.Ε.

τές τις πραγματικότητες, που κρύβονται συχνά πίσω από θεαματικές επικοινωνιακές κινήσεις των άλλων «παικτών». Δεν είναι τυχαίο ότι ο Ρώσος υπουργός Εξωτερικών Σεργκέι Λαβρόφ ήταν πρόσφατα στο Βελιγράδι για να εγκαινιάσει την ανακίνηση του μεγαλύτερου θόλου ορθόδοξης εκκλησίας, θέλοντας να τονίσει τους ισχυρούς δεσμούς της χώρας του με τη Σερβία.

Η περιδεία ξεκίνησε από την ΠΓΔΜ, όπου η νέα κυβέρνηση του Ζόραν Ζάεφ αντιμετωπίζεται από την Κομισιόν ως παράδειγμα για την ευρύτερη περιοχή, λόγω αφοσίωσης στην ευρωπαϊκή προοπτική. Αυτό που ξεκαθάρισε ο κ. Γιούνκερ είναι ότι παρ' όλο που η Επιτροπή θα ήθελε πολύ να δει το θέμα της ονομασίας των Σκοπίων να λυθεί τα επόμενα μήνες, δεν θα παίξει κάποιο ενεργό ρόλο στις διαπραγματεύσεις.

Πάντως, οι έξι υποψήφια χώρες

δεν έχουν την ίδια σχέση με τις Βρυξέλλες. Σερβία και Μαυροβούνιο βρίσκονται πιο κοντά από τις υπόλοιπες στα ευρωπαϊκά στάνταρντ –κάθονται στο πρώτο θρανίο στην τάξη, όπως έλεγε χαρακτηριστικά Ευρωπαϊκός αξιωματικός στην «Κ»– αφού έχουν ξεκινήσει ήδη τις διαδικασίες ένταξης και τις διαπραγματεύσεις.

Ακολουθούν η Αλβανία και η ΠΓΔΜ, στις οποίες αναγνωρίζεται ότι έχουν νέους δυναμικούς πρωθυπουργούς που ευελπιστούν να κερδίσουν πολύ σύντομα την έναρξη των ενταξιακών συνομιλιών. Η Αλβανία έχει να αντιμετωπίσει το θέμα της διαφθοράς στη χώρα, ενώ η ΠΓΔΜ πρέπει να λύσει το θέμα της ονομασίας με την Ελλάδα αλλά και των μειονοτήτων. Αυτό που ήταν ξεκάθαρο στον πρόεδρο της Επιτροπής είναι ότι, σε πιθανή ένταξη των δύο χωρών, η Αλβανία θα βρίσκεται κάτω από τη σφαίρα επιρροής της Ιταλίας ενώ η ΠΓΔΜ της Ελλάδας.

Τέλος, για το Κοσόβο, που δεν αναγνωρίζεται καν από την Ε.Ε., είχε ιδιαίτερη σημασία η επίσκεψη Γιούνκερ, ενώ η Βοσνία για πρώτη φορά απάντησε στο πλέον αναλυτικό ερωτηματολόγιο της Ε.Ε. – μια πρώτη ακτινογραφία του κράτους.

ΑΠΟΨΗ

Η αναβάθμιση των Δυτικών Βαλκανίων και η Ελλάδα

Του **ΘΩΔΩΣ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ***

Τον τελευταίο καιρό, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει στρέψει και πάλι την προσοχή της στην περιοχή των Βαλκανίων έπειτα από μακρά περίοδο αδράνειας, εσωστρέφειας και ενταξιακής κούρασης. Πρόσφατα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε κείμενο στρατηγικής με θέμα την ενίσχυση της προοπτικής ολοκλήρωσης με τα δυτικά Βαλκάνια, με το οποίο θέτει στόχους και προτεραιότητες και ορόσημο το 2025 για δυνητική ένταξη κάποιων χωρών. Υιοθετεί επίσης μια λειτουργική λογική με στόχο την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής και την προώθηση των επενδύσεων στον τομέα των βασικών υποδομών και της ψηφιακής οικονομίας.

Η δεδομένη χρονική συγκυρία φαίνεται ευνοϊκή για μια αναβαθμισμένη σχέση Ε.Ε. και δυτικών Βαλκανίων για δύο βασικούς λόγους:

πρώτον, διότι η οικονομική κατάσταση στην Ευρώπη είναι πιο ενθαρρυντική και, δεύτερον, διότι οι κυβερνήσεις των δυτικών Βαλκανίων φαίνονται πρόθυμες για συνεργασία.

Τον ερχόμενο Μάιο, η βουλγαρική προεδρία θα συγκαλέσει Σύνοδο Κορυφής Ε.Ε. - δυτικών Βαλκανίων. Από την 1η Ιουλίου, η αυστριακή προεδρία, μία από τις κατεχόμενες χώρες με επιρροή και επενδυτικό ενδιαφέρον στην περιοχή, θα επιτείνει τον διάλογο. Εν τω μεταξύ, το Λονδίνο θα φιλοξενήσει τους ηγέτες των δυτικών Βαλκανίων και πέντε μεγάλων κρατών της Ε.Ε. στο πλαίσιο της Διαδικασίας του Βερολίνου – μια διακυβερνητική συνεργασία με αναπτυξιακό χαρακτήρα που έχει ξεκινήσει με πρωτοβουλία της Μέρκελ το 2014. Φαίνεται λοιπόν ότι φέτος είναι η χρονιά των δυτικών Βαλκανίων και η ευρωπαϊκή προσοχή προβλέπεται να στρα-

μένη στην περιοχή. Ολη αυτή η κινητικότητα φέρνει στον νου τη Σύνοδο Κορυφής στη Θεσσαλονίκη για τα Βαλκάνια, το 2003, τότε πουδόθηκε επί ελληνικής προεδρίας το πιο πικρό μήνυμα που έχει δοθεί ποτέ

Η Ελλάδα πρέπει να εντάξει την ευρωπαϊκή προοπτική όχι ως απειλή αποκλεισμού, αλλά ως ευκαιρία οικοδόμησης κοινού μέλλοντος.

στο θέμα της ευρωπαϊκής ένταξης των χωρών της περιοχής. Αναρωτιέται λοιπόν κανείς τι θα μπορούσε να επιδιώξει σήμερα η Ελλάδα μέσα σε αυτή τη νέα ευνοϊκή συγκυρία. Μετά μια δεκαετία σημαντικών επενδυτικών συρρίκνωσης στον τραπεζικό τομέα και χαμηλότερης επιχειρηματικής δράσης, η Ελλάδα πρέπει να ξαναβρεί τον βαλκανικό βηματισμό της με ρεαλισμό και υπευθυνότητα και να αποφύγει τα λάθη του παρελθόντος.

Κατ' αρχάς η Ελλάδα πρέπει να τελειώνει με τη «μακεδονοποίηση» της βαλκανικής της πολιτικής και να βρει μια συμβιβαστική λύση στο θέμα του ονόματος. Είναι καιρός να συνειδητοποιήσουμε ότι ο πραγματικός κίνδυνος βρίσκεται στο Αιγαίο και στην Ανατολική Μεσόγειο και όχι στα βιβλία της αρχαίας ιστορίας. Στην ομαλοποίηση σχέσεων με τους γείτονες, ΠΓΔΜ και Αλβανία, η Ελλάδα πρέπει να εντάξει την ευρω-

παϊκή προοπτική όχι ως απειλή αποκλεισμού αλλά ως ευκαιρία οικοδόμησης κοινού μέλλοντος. Με την επίλυση των διμερών διαφορών, εκτός από την ενίσχυση της θέσης της στην περιοχή, η Ελλάδα θα έχει συμβάλει αποφασιστικά στην προοπτική της Ε.Ε. να αντιμετωπίσει μια σειρά από διμερείς διαφορές, απόρροια της διάλυσης της Γιουγκοσλαβίας, οι οποίες είναι σε θέση να τροπιάσουν ανά πάσα στιγμή την ενταξιακή προοπτική των χωρών αυτών. Παράλληλα, η χώρα πρέπει να συμμετάσχει στα προγράμματα διασυνδεσιμότητας σε τομείς βασικών υποδομών στην περιοχή και σε κοινές επενδυτικές πρωτοβουλίες, οι οποίες χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανάπτυξης και Ανάπτυξης, και την Ευρωπαϊκή Ένωση, και να επιδιώξει συνεργασίες στους τομείς της υγείας, του τουρισμού και της παιδείας.

Χρειάζεται επίσης καλύτερος συντονισμός με τις περιφερειακές πρωτοβουλίες που ήδη υπάρχουν στο πλαίσιο της Διαδικασίας του Βερολίνου ή του Περιφερειακού Συμβουλίου Συνεργασίας.

Η Ελλάδα πρέπει να επιδιώξει τη σύμπραξη και την επικοινωνία, όχι με τη στείρα και πεπαλαιωμένη αντίληψη της υπερπολιτικής ηγεμονικής δύναμης στην περιοχή, αλλά του συνεργάσιμου γείτονα που αναδεικνύει κοινά συμφέροντα και προωθεί κοινούς στόχους. Κλείνοντας ανοικτά μέρη και ανοίγοντας νέες προοπτικές συνεργασίας με τις βαλκανικές χώρες, θα είναι σε θέση να αντιμετωπίσει καλύτερα τις προκλήσεις εξ ανατολών και να βρει τη θέση που της αρμόζει στην ευρύτερη περιφέρεια της ΝΑ Ευρώπης.

* Ο δρ Θωδών Αναστασάκης είναι διευθυντής Κέντρου Νοτιοανατολικής Ευρώπης, Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης.

Νέα τρικυμία για τον μεγάλο συνασπισμό στη Γερμανία

Σήμερα η εκλογική βάση του SPD θα εγκρίνει ή όχι τη συγκρότησή του

της ΞΕΝΙΑΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗ

Μετά την επιλογή της μίνι-Μέρκελ, Ανγκερετ Κραμπ Κάρνερμαουερ, της ήπιας κεντροδεξιάς πρώην πρωθυπουργού του Ζάαρλαντ, για τη θέση της γενικής γραμματέως των Χριστιανοδημοκρατών (CDU) από την ίδια τη Γερμανίδα καγκελάριο, πολλοί αναλυτές έσπευσαν να πουν ότι το ζήτημα της διαδοχής της έχει κλείσει. Ωστόσο μόλις παρουσιάστηκε η λίστα των υποψηφίων υπουργών που θα στελεχώσουν την επόμενη κυβέρνηση της, τα δεδομένα άλλαξαν.

Τη μεγαλύτερη αίσθηση προκάλεσε το όνομα του Γενς Σπαν, του νεαρού, δυναμικού δελφίνου, ο οποίος συννηθίζει να ασκεί εσωκομματική κριτική στη Μέρκελ από δεξιά. Ο Σπαν, ο οποίος προαλείφεται για υπουργός Υγείας, είχε άλλωστε θεωρηθεί πιθανός διάδοχος του Βόλφγκανγκ Σόιμπλε προτού αποφασιστεί να ανατεθεί το υπουργείο Οικονομικών σε έναν Σοσιαλδημοκράτη (SPD), τον απερχόμενο δήμαρχο του Αμβούργου, Ολαφ Σολτς.

Η ανακοίνωση

Η επικεφαλής του SPD, Αντρέα Νάλες, προτίθεται να ανακοινώσει στις 12 Μαρτίου τα ονόματα των νέων Σοσιαλδημοκρατών υπουργών του μεγάλου συνασπισμού – υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι αυτός θα εγκριθεί σήμερα από την εκλογική βάση του κόμματος. Αρχικά, πολιτικοί αναλυτές εκτιμούσαν ότι θα το πράξει λίγο μετά

την ανακοίνωση του αποτελέσματος του εσωκομματικού δημοψηφίσματος, αλλά η ίδια φέρεται να θέλει να αποφύγει τις πολυήμερες επιθέσεις για τις επιλογές των προσώπων. Υπολογίζεται έτσι ότι η λίστα των Σοσιαλδημοκρατών υπουργών θα δημοσιοποιηθεί την ίδια μέρα με τον σχηματισμό κυβέρνησης και την επανεκλογή της Αγκελα Μέρκελ στην καγκελαρία.

Στο μεταξύ η θεωρία των δύο άκρων κλονίζεται ήδη τον κυρορούμενο(;) μεγάλο συνασπισμό. Η απόφαση Χριστιανοδημοκρατών και Χριστιανοκοινωνιστών να μη συνεργάζονται κοινοβουλευτικά ούτε με το Κόμμα της Αριστεράς (Die Linke) ούτε με την ξενοφοβική Εναλλακτική για τη Γερμανία (AfD) προκαλεί αντιδράσεις από τα υπόλοιπα κόμματα, ακόμη και από το SPD. «Είναι αθλιότητα. Είμαι αληθινά εξοργισμένος», σχολίασε ο βουλευτής των Σοσιαλδημοκρατών, Κάρστεν Σνάιντερ, καταφερόμενος εναντίον της εξίσωσης των δύο άκρων. «Μπορεί να υπάρχουν ένας δυο τρελοί στο Κόμμα της Αριστεράς, η πλειοψηφία όμως τηρεί τις δημοκρατικές αρχές», εξήγησε και θύμισε ότι στη Θουριγγία ο πρωθυπουργός Μπόντο Ράμελοφ ανήκει στο αριστερό κόμμα.

Από την πλευρά της η Linke σημείωσε ότι η απόφαση λείπει περισσότερο για τη συντηρητική παράταξη παρά για το Κόμμα της Αριστεράς. «Είναι αδιανόητη και ανεύθυνη» η απόφαση, σχολίασε

Η επιλογή του Γενς Σπαν, ο οποίος συννηθίζει να ασκεί εσωκομματική κριτική στη Μέρκελ από δεξιά, για τη θέση του υπουργού Υγείας αναζωπύρωσε τα σενάρια περί διαδοχής της Αγκελα Μέρκελ.

Αντιδράσεις από την άρνηση συνεργασίας του CDU με το αριστερό Linke και την ξενοφοβική AfD.

ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος Γιαν Κόρτε, ο οποίος έσπευσε πάντως να χαρακτηρίσει υποκριτική και τη στάση των Σοσιαλδημοκρατών. «Μπορεί τώρα το SPD να επικρίνει την απόφαση, που αποκλείει συνεργασία με τη Linke. Μόλις όμως υπογράψει τη συμφωνία συγκρότησης του κυβερνητικού συνασπισμού, η απόφαση της συντηρητικής παράταξης θα ισχύει και για εκείνο».

Παράλληλα δεν έχει κοπήσει ο θόρυβος για τη μετονομασία του υπουργείου Εσωτερικών σε «Εσωτερικών, Υποδομών και Πατρίδας», καθώς και την ανάθεσή του στον πλέον συντηρητικό πολιτικό, τον

Βαυαρό Χριστιανοκοινωνιστή Χορστ Ζεεκόφερ. Όπως επισημάνει σε άρθρο του στους «Τάιμς της Νέας Υόρκης», ο αρθρογράφος της «Τσάιτ», Γιόκεν Μπίτνερ, η έννοια Heimat (πατρίδα), που κάποτε ήταν συνώνυμη κιτς ρομαντικών των Ηνωμένων Πολιτειών, συνδυάζει την εστία και την αίσθηση του ανήκειν και «θα μπορούσε να προσφέρει μια λύση στη νέα πόλωση της γερμανικής κοινωνίας». «Οι σύγχρονοι συνειρμοί γύρω από τη λέξη Heimat δεν περιορίζονται σε μια συναισθηματική σύνδεση με έναν τόπο ή μια θρησκεία. Και σίγουρα δεν αναφέρονται στον αποκλεισμό ξένων, πόσο μάλλον στην αποπομπή όσων βρίσκονται ήδη στην κοινότητα. Προϊποθέτουν όμως πίστη στον πυλώνα της σύγχρονης γερμανικής κοινωνίας: το μεταπολεμικό Σύνταγμα, τον θεμελιώδη νόμο. Ευτυχώς είναι εκείνοι που μπορεί να χιορτάσει αυτόν ως μέλος της Heimat, της πατρίδας, είτε φοράει λέντερχοζεν (σ.σ. τα κοντά δερμάτινα παντελόνια) είτε όχι».

Σε δύσκολη θέση η Τερέζα Μεί λόγω σκληρού Brexit

Ισχυρές πιέσεις από Εργατικούς και Ε.Ε.

Σε στενό κλοιό βρίσκεται η Βρετανίδα πρωθυπουργός Τερέζα Μεί δεδομένης της επιλογής της για σκληρό Brexit, δηλαδή για έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου όχι μόνο από την Ε.Ε., αλλά και από την ενιαία αγορά και την τελωνειακή ένωση.

Το κύριο «αγκάθι» που έχει προκύψει κατά τις κρίσιμες διαπραγματεύσεις αφορά το συνοριακό καθεστώς της Βόρειας Ιρλανδίας, που θα αποτελεί, μετά το Brexit, το μόνο χερσαίο σύνορο μεταξύ Βρετανίας και Ε.Ε. Με αφορμή τη δημοσιοποίηση του σχεδίου της Κομισιόν για τη νομική συμφωνία του Brexit από τον Ευρωπαϊκό διαπραγματευτή Μισέλ Μπαρνιέ, η Μεί καταφέρθηκε εναντίον της Ε.Ε. λόγω της ρύθμισης που θα επιτρέψει στη Βόρεια Ιρλανδία να παραμείνει στην τελωνειακή ένωση ακόμη και χωρίς το Ηνωμένο Βασίλειο. Κάτι τέτοιο θα απέτρεπε την διαμόρφωση ενός «σκληρού συνόρου» μεταξύ ανεξάρτητης Ιρλανδίας και Βόρειας Ιρλανδίας, με αντίτιμο, όμως, τη δημιουργία εσωτερικού, θαλάσσιου, συνόρου ανάμεσα στη Βόρεια Ιρλανδία και την υπόλοιπη Βρετανία. «Ουδείς Βρετανός πρωθυπουργός θα δεχόταν ποτέ κάτι τέτοιο», δήλωσε στη Βουλή των Κοινοτήτων η Συντηρητική πρωθυπουργός. Η λύση αυτή αντιπροσώπευε όντως το χειρότερο δυνατό σενάριο για το Λονδίνο, για τον επιπρόσθετο λόγο ότι θα αναζωπύρωσε την ιστορική σύγκρουση μεταξύ Ενωτικών - Προτεσταντών και Καθολικών - Εθνικιστών στο Ολστερ.

Η πίεση που ασκείται από τους Ευρωπαίους αξιωματούχους στη Μεί είναι αφόρητη, καθώς από τη μία ο Μπαρνιέ απέδωσε την προβληματική κατάσταση στην εμμονή της για έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου από την τελωνειακή ένωση, ενώ από την άλλη ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, Ντόναλντ Τουσκ, προειδοποίησε πως τα σχέδια της Μεί θα πλήξουν τις εμπορικές σχέσεις με την Ε.Ε.

Στροφή Κόρμπιν

Παράλληλα, η στροφή του ηγέτη των Εργατικών Τζέρεμι Κόρμπιν υπέρ της παραμονής του Ηνωμένου Βασιλείου στην τελωνειακή ένωση περιπλέκει ακόμη περισσότερο τις διαπραγματεύσεις. Η Μεί έχει περιέλθει σε κατάσταση πολιτικής αποδυνάμωσης εξαιτίας του διχασμού που επικρατεί στο κόμμα των Συντηρητικών, ενώ οι απόψεις του Κόρμπιν συνιστούν πλέον ένα ακόμη όπλο στη φαρέτρα όσων τάσσονται υπέρ ενός μαλακού Brexit. Αλλά, όταν το νομοσχέδιο για τα εμπορικά ζητήματα έρθει στη Βουλή των Κοινοτήτων, υπάρχει ισχυρό ενδεχόμενο οι Εργατικοί να καταφέρουν να αποσπάσουν τουλάχιστον δέκα ψήφους Συντηρητικών βουλευτών και να πετύχουν την καταψήφισή του, οδηγώντας τη Μεί σε νέα πολιτική ήττα.

Για την ώρα, η πρωθυπουργός

της Βρετανίας συνεχίζει να εμμένει στην έξοδο από την τελωνειακή ένωση καθώς ένας σημαντικό αριθμός Συντηρητικών βουλευτών έχουν διαμηνύσει πως η Βρετανία θα πρέπει να είναι σε θέση να συνάψει τις δικές της εμπορικές συμφωνίες με άλλα κράτη, ώστε μακροπρόθεσμα να αναπτυχθεί μια αυτόνομη βρετανική εμπορική πολιτική.

Την ίδια στιγμή, τα πολιτικά πλήγματα δεν σταματούν για τη Μεί, καθώς την Πέμπτη ήταν η σειρά του πρώην πρωθυπουργού της Βρετανίας Τόνι Μπλερ να τονίσει πως η έξοδος της Βρετανίας από την τελωνειακή ένωση θα αποδυναμώσει την Ευρώπη και θα καταστήσει τη Βρετανία «εστιακό σημείο δικασμού». Ο ίδιος κάλεσε τους Ευ-

Η Βρετανίδα πρωθυπουργός έχει αποδυναμωθεί πολιτικά εξαιτίας του διχασμού που επικρατεί στο κόμμα των Συντηρητικών.

Το κύριο «αγκάθι» στις κρίσιμες διαπραγματεύσεις αφορά το συνοριακό καθεστώς της Βόρειας Ιρλανδίας.

ρωπαίους ηγέτες να προωθήσουν μεταρρυθμίσεις, κυρίως στο πεδίο της μετανάστευσης, ώστε να καθουσαχαστούν οι ανησυχίες των Βρετανών πολιτών και να ανατραπεί το Brexit με ένα δεύτερο δημοψήφισμα, υπονομιώντας, έτσι, τη διαπραγματευτική ισχύ της Βρετανίδας πρωθυπουργού. Ανέναντι στις σειρήνες που κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου για το μέλλον του Ηνωμένου Βασιλείου και της Βόρειας Ιρλανδίας, η Μεί επωμίζεται την αποκλειστική ευθύνη για να αποφασίσει εάν θα εμμένει στη σκληρή έξοδο από την τελωνειακή ένωση, ικανοποιώντας τον σκληρό πυρήνα των Συντηρητικών που τάσσονται υπέρ ενός καθαρού Brexit, ή εάν θα επιλέξει τον πολιτικό ρεαλισμό ώστε να αποφύγει δυσάρεστες συνέπειες με τη Βόρεια Ιρλανδία και το εμπορικό μέλλον του Ηνωμένου Βασιλείου. Σε κάθε περίπτωση, το πολιτικό μέλλον της Βρετανίδας πρωθυπουργού δεν διαφαίνεται ευοίωνο.

REUTERS, POLITICO

Μεγάλες οι προσδοκίες της Γαλλίας

Από τον επόμενο υπουργό Οικονομικών της Γερμανίας Ολαφ Σολτς

Μεγάλες προσδοκίες διατηρεί η γαλλική κυβέρνηση και ειδικότερα ο υπουργός Οικονομικών Μπρινό Λε Μερ για τον εν αναμονή ομόλογο του στη Γερμανία, Ολαφ Σολτς. Μιλώντας την περασμένη εβδομάδα στο Παρίσι σε εκδήλωση του διαδικτυακού περιοδικού Politico, ο κ. Λε Μερ υπογράμμισε ότι η Γαλλία δεν θα περιμένει τον σχηματισμό γερμανικής κυβέρνησης για να πιέσει τον γείτονά της έτσι ώστε το Βερολίνο να κινηθεί προς την κατεύθυνση της σταθεροποίησης της νομισματικής ένωσης.

Η ομιλία του κ. Λε Μερ έμοιαζε να έχει ως αποδέκτη τον δήμαρχο του Αμβούργου και επόμενο υπουργό Οικονομικών της Γερμανίας, τον Ολαφ Σολτς. Μένει τώρα να αποδειχθεί εάν ο κ. Σολτς θα είναι ο άνθρωπος ο οποίος θα πραγμα-

τοποιήσει τα γαλλικά όνειρα. Από τη μεριά του, ο κ. Λε Μερ εμφανίσθηκε επιφυλακτικός, αποφεύγοντας τον ενθουσιασμό για τον σχηματισμό νέου μεγάλου συνασπισμού μεταξύ CDU και SPD στη Γερμανία, παρότι οι προγραμματικές δηλώσεις των δύο κομμάτων έκαναν λόγο για ενίσχυση της Ευρωζώνης και καλάρωση της πολιτικής λιτότητας, πάγια αιτήματα διαδοχικών γαλλικών κυβερνήσεων. Ο Μπρινό Λε Μερ υπήρξε, άλλωστε, ο πρώτος Γάλλος πολιτικός που εξέφρασε την ικανοποίησή του για τον επικείμενο διορισμό στελεχών των Σοσιαλδημοκρατών στα χαρτοφυλάκια Εξωτερικών και Οικονομικών. Ο κ. Λε Μερ είχε πει ότι αυτό δημιουργεί «σοβαρές προοπτικές σύγκλισης» μεταξύ Γαλλίας και Γερμανίας, εμφανιζόμενος ωστόσο επιφυλακτικός ενό-

ψει της σημερινής ανακοίνωσης του αποτελέσματος του εσωκομματικού δημοψηφίσματος στο SPD για τον μεγάλο συνασπισμό.

Ο Σολτς, ουσιαστικά άγνωστος στο γαλλικό κοινό, αναμένεται να αποκτήσει μεγάλη επιρροή ως υπουργός Οικονομικών, αλλά και αντικαγκελάριος, μετά την απόσυρση της υποψηφιότητας του πρώην επικεφαλής του SPD Μάρτιν Σουλτς από τη διεκδίκηση χαρτοφυλακίου.

Δημόσιες επενδύσεις

Ο δήμαρχος του Αμβούργου είναι επίσης γνωστός για τη στήριξη του στη διεύρυνση του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού, την ενίσχυση της χρηματοδότησης μεταρρυθμιστικών προτάσεων σε χώρες της Ευρωζώνης, την ανανέωση του ταμείου διάσωσης και την υιοθέ-

τηση κοινωνικών προγραμμάτων στα κράτη της ζώνης του ευρώ.

Η έμφαση στις δημόσιες επενδύσεις, μία από τις δεσμεύσεις του μεγάλου συνασπισμού, προκαλεί ήδη την ικανοποίηση του Παρισίου. Η Γερμανία είναι, άλλωστε, ο σημαντικότερος εμπορικός εταίρος της Γαλλίας, ενώ η ενίσχυση των επενδύσεων αυτών δεν μπορεί παρά να ευνοήσει τη γαλλική οικονομία.

Όσοι στο Παρίσι επενδύουν, όμως, σε σημαντική καλάρωση της γερμανικής δημοσιονομικής πολιτικής ενδέχεται να απογοητευθούν. Ο Σολτς, ως δήμαρχος του Αμβούργου, επέδειξε μηδενική ανοχή στις προτάσεις γενναίων δαπανών, που προέρχονταν παραδοσιακά από την αριστερή πτέρυγα του κόμματός του.

REUTERS

Απάντηση του ΝΑΤΟ στις δηλώσεις του Βλ. Πούτιν

Σε αυστηρό τόνο αποδοκίμασε εκπρόσωπος του ΝΑΤΟ την προχθεσινή ομιλία του Βλαντιμίρ Πούτιν, κατά την οποία ο πρόεδρος της Ρωσίας παρουσίασε τα νέα «άντικιτα» πυρηνικά όπλα της χώρας του και απιθύνη αυστηρές προειδοποιήσεις στα μέλη της Ατλαντικής Συμμαχίας.

«Οι ρωσικές δηλώσεις που απειλούν με πλήγματα συμμάχους μας είναι απαράδεκτες και αντιπαραγωγικές», δήλωσε στις Βρυξέλλες ο εκπρόσωπος Τύπου του ΝΑΤΟ, Οάνα Λουνγκέσκου, για να προσθέσει:

«Δεν επιδιώκουμε ένα νέο Ψυχρό Πόλεμο ή μια καινούργια κούρσα εξοπλισμών».

Στην πολύχρονη ομιλία του για την Κατάσταση του Έθνους ενώπιον των δύο νομοθετικών σωμάτων του ρωσικού Κοινοβουλίου, ο Βλαντιμίρ Πούτιν είχε προειδοποιήσει ότι οποιαδήποτε επίθεση εναντίον συμμάχων της Μόσχας θα θεωρηθεί ως επίθεση εναντίον της ίδιας της Ρωσίας και θα βρει ανάλογη απάντηση. Παράλληλα, παρουσίασε νέα πυρηνικά όπλα της χώρας του τα οποία είναι ικανά να διαπεράσουν,

Απαράδεκτες οι απειλές κατά συμμάχων, «όχι» σε Ψυχρό Πόλεμο.

όπως ισχυρίστηκε, την αντιπυραυλική ασπίδα που σκοπεύουν να εγκαταστήσουν οι Αμερικανοί σε Ισπανία, Πολωνία και Ρουμανία. Απόφαση που ερμηνεύεται ως επιθετική κίνηση από την πλευρά της Ρωσίας, προσθέτοντας τη δυσφορία της για τη συνεχή επέκταση του

ΝΑΤΟ προς Ανατολάς. Στις χθεσινές δηλώσεις της, η Λουνγκέσκου επανέλαβε τους ισχυρισμούς του ΝΑΤΟ ότι το επίμαχο πρόγραμμα της αντιπυραυλικής ασπίδας «δεν στρέφεται εναντίον της Ρωσίας», αλλά αποτελεί άμυνα κατά «απειλών που έρχονται έξω από την ευρωατλαντική περιοχή». Μια τοποθέτηση που φωτογραφίζει ως δυνητική απειλή το Ιράν, αλλά πολύ δύσκολα θα πείσει τη Μόσχα. Την ίδια ώρα, ο εκπρόσωπος Τύπου του Κρεμλίνου απέρριψε τις αιτιάσεις Δυτικών για милитаристικούς τόνους της ομιλίας Πούτιν. «Η

Ρωσία δεν έχει την πρόθεση να επιδοθεί σε νέα κούρσα εξοπλισμών», δήλωσε ο Ντμίτρι Πεσκοφ, διαψεύδοντας κατηγορηματικά ότι η χώρα του παραβιάζει διεθνείς συμφωνίες για τον αφοπλισμό. Ο Ρώσος αξιωματούχος υπενθύμισε ότι ο πρόεδρος Πούτιν είχε εκφράσει ήδη από το 2003 τη σφοδρή αντίθεση της χώρας στο σχέδιο της αντιπυραυλικής ασπίδας και ότι είχε προειδοποιήσει τους Δυτικούς πως η Μόσχα θα αναζητούσε ασύμμετρη απάντηση, αναπτύσσοντας όπλα που δεν θα μπορούσαν να αναχαιτιστούν από το

νατοϊκό σύστημα. Στο μεταξύ, η Ρωσία ακύρωσε τη συμμετοχή της στη ρωσοαμερικανική συνάντηση που πρόκειται να πραγματοποιηθεί στη Βιέννη, στις 6 και 7 Μαρτίου. Δικαιολογώντας την απόφαση, ο Ρώσος πρεσβευτής στις ΗΠΑ Αντόλι Αντόνοφ επικαλέστηκε την αποχώρηση της αμερικανικής αντιπροσωπείας από τις συνομιλίες της Γενεύης για την ασφάλεια του Διαδικτύου, στα τέλη Φεβρουαρίου, κάνοντας λόγο για «μη φιλική» και «προσεχδιασμένη» ενέργεια.

REUTERS, TASS

Κάλπες αβεβαιότητας στην Ιταλία

Αποχή, κόμματα διαμαρτυρίας και αναδιτάξη του πολιτικού σκηνικού, τα χαρακτηριστικά των σημερινών εκλογών

Της **ΕΥΡΥΔΙΚΗΣ ΜΠΕΡΞΗ**

Απόψε το βράδυ, καθώς θα ανακοινώνονται τα αποτελέσματα από τις βουλευτικές εκλογές της Ιταλίας, θα προκύψει το ερώτημα «πώς φθάσαμε ως εδώ»; Θα αποτελέσει εκπληξη πρώτου μεγέθους αν κάποια πολιτική δύναμη προσεγγίσει την αυτοδυναμία, καθώς η τρίτη οικονομία της Ευρωζώνης βυθίζεται σε ένα πολιτικό τέλμα που καθιστά όλο και δυσκολότερο τον σχηματισμό κυβέρνησης. Οι θεσμικές εγγυήσεις, κυρίως ο σταθεροποιητικός ρόλος του προέδρου της Δημοκρατίας και η μακρά ιταλική παράδοση συνέχειας του κράτους ανεξαρτήτως πολιτικών αναταράξεων, καθουχάζουν την Ευρώπη, αλλά δεν κρύβουν το βαθύ πολιτικό ζήτημα.

Από τη σκοπιά της ευρωπαϊκής ορθοδοξίας, το πρόβλημα περιγράφεται ως προεκλογική παροχολογία και δυσκολία της Ιταλίας να εφαρμόσει σε πλήρη έκταση μεταρρυθ-

Μια γενιά μεγαλώνει χωρίς να έχει άλλη προοπτική, πέραν της μετανάστευσης.

μύσεις που συνδέονται με τη συμμετοχή της στην Ευρωζώνη και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας. «Η Ιταλία έχει ακόμη μπροστά της σημαντικές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Δεν είναι η στιγμή για μεγάλες παροχές, πρέπει να ζητήσουμε από τους πολίτες και άλλες θυσίες», δήλωσε την Πέμπτη στη γερμανική εφημερίδα Die Zeit ο Μάριο Μόντι, που υπήρξε επικεφαλής τεχνοκρατικών κυβερνήσεων το 2011-2013. Υστερα από μια ατυχή απόπειρα εκλογικής καθόδου, ο Μόντι φέτος δεν είναι υποψήφιος –ένδειξη της ελάχιστης απήχησης που έχουν οι απόψεις αυτές στο εκλογικό σώμα– αλλά δεν το βάζει κάτω. Προτείνει κυβέρνηση μεγάλου συνασπισμού ανάμεσα στο Δημοκρατικό Κόμμα των Ματέο Ρέντσι

Ένας στους δύο Ιταλούς ηλικίας κάτω των 25 ετών δεν σκοπεύει να προσέλθει σήμερα στις κάλπες, ανεβάζοντας το ποσοστό της αποχής.

και Πάολο Τζεντιλόνι, στη Φόρτσα Ιτάλια του Σίλβιο Μπερλουσκόνι «και ίσως και τη Λέγκα» του Ματέο Σαλβίνι. «Ένας μεγάλος συνασπισμός θα μοίραζε ισότιμα το πολιτικό κόστος των αντιδημοφιλών μέτρων ανάμεσα στην Αριστερά και τη Δεξιά», υποστηρίζει.

Περισσότερη λιτότητα

Το βιοτικό επίπεδο στην Ιταλία παραμένει 5% κάτω από τα επίπεδα του 2000 (στη Γερμανία βρίσκεται 20% πάνω), ενώ για μερίδα του πληθυσμού οι απώλειες είναι πολύ μεγαλύτερες. Μια ολόκληρη γενιά μεγαλώνει χωρίς άλλες προοπτικές πέραν της μετανάστευσης, ενώ δύο εκατομμύρια νέοι στις εργάζονται ούτε σπουδάζουν. Η αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής και

η ελαφριά πτώση της ανεργίας (11,1% τον Ιανουάριο) συνδυάζονται με αύξηση της επισφαλούς και χαμηλά αμειβόμενης εργασίας, εντείνοντας το αδιέξοδο. Σε αυτό το σκηνικό έρχεται ο Μόντι, εκφραστής των απόψεων των Βρυξελλών, και ζητεί ακόμη περισσότερη λιτότητα, μείωση του κόστους εργασίας και περικοπές δαπανών, εκτιμώντας ότι ακόμη και η Λέγκα του Βορρά, το κόμμα που ερμηνεύει την Ευρωζώνη ως θηλιά στον λαϊκό της Ιταλικής οικονομίας, θα στηρίξει μια κυβέρνηση προώθησης της ατζέντας αυτής – την οποία, σημειωτέον, ούτε ο ίδιος μπόρεσε να υλοποιήσει όταν ήταν πρωθυπουργός με τη στήριξη του Δημοκρατικού Κόμματος και της Φόρτσα Ιτάλια.

Την ίδια στιγμή, η ιταλική Αρι-

στερά έχει απαξιωθεί και τίποτα δεν θυμίζει ότι η χώρα κάποτε διέθετε το μεγαλύτερο κομμουνιστικό κόμμα της Ευρώπης. Το πολιτικό αποτέλεσμα είναι τριπλό:

• **Πρώτον**, μεγάλη μερίδα Ιταλών έχει επιλέξει να γυρίσει εντελώς την πλάτη στην πολιτική σκηνή. Στις ηλικίες κάτω των 25 ετών, ένας στους δύο δεν σκοπεύει να προσέλθει σήμερα στις κάλπες, ενώ η αποχή είναι εντονότερη στα στρώματα που έχουν χάσει κάθε ελπίδα.

• **Δεύτερον**, το Κίνημα 5 Αστέρων, που ξεκίνησε ως οργανωμένη απόρριψη της παραδοσιακής πολιτικής, προβλέπεται να αναδειχθεί πρώτο κόμμα με ποσοστό γύρω στα 30%. Αυτό δεν σημαίνει ότι θα κυβερνήσει, παρόλο που η παρουσίαση

επιτελείου αξιόλογων ναυπηγοσκημάτων, τους οποίους προορίζει για υπουργικές θέσεις, επιδιώκει να δηλώσει ότι ετοιμάζεται για έναν τέτοιο ρόλο.

• **Τρίτον**, παρατηρείται αναβίωση φασιστικών ιδεών, με ακροδεξιά κόμματα και οργανώσεις όπως η Forza Nuova και η Casa Pound να αυξάνουν τη δύναμή τους, στο πλαίσιο της ανάγκης για εξωτερική στήριξη του θύμου και της αρχετυπικής αναζητήσης του υποτιθέμενου ισχυρού άνδρα που θα σώσει τον ιταλικό λαό.

Τον ρόλο αυτό διεκδικούν οι Μπερλουσκόνι και Σαλβίνι, έχοντας συμφωνήσει ότι όποιος από τους δύο αποσπάσει περισσότερες ψήφους από τον άλλον θα γίνει πρωθυπουργός (στην περίπτωση του Σαλβίνι)

ή θα ορίσει τον πρωθυπουργό (στην περίπτωση του Μπερλουσκόνι, ο οποίος δεν έχει δικαίωμα εκλέγεται λόγω καταδίκης για φορολογική απάτη). Ο Μπερλουσκόνι προετοιμάζει ως αντικαταστάτη τον πρώην δημοσιογράφο, εκπρόσωπο Τύπου του κόμματός του, επίτροπο και νυν πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Αντόνιο Ταγιάνι, ενώ, σε μια απίστευτη επίδειξη πολιτικής εμπιστοσύνης, σκοπεύει να επανέλθει ο ίδιος στην πρωθυπουργία για πέμπτη φορά σε ηλικία 82 ετών, αν η μετεκλογική ακυβερνησία οδηγήσει σε νέες εκλογές το 2019, έτος που ανακτά τα πολιτικά του δικαιώματα.

Ο Μπερλουσκόνι πρωταγωνίστηκε στην προεκλογική εκστρατεία μέσα από... σλόγκανς στην τηλεόραση (δεν έγινε καν debate πολιτικών αρχηγών), αδυνατώντας, λόγω ηλικίας, να πραγματοποιήσει πολιτικές συγκεντρώσεις. Στους τηλεοπτικούς δέκτες συνάντησε την εκλογική του πελατεία, η οποία απο-

Οι δυσκολίες σχηματισμού κυβέρνησης είναι σύμπτωμα βαθύτερης δυσφορίας.

τελείται σε μεγάλο ποσοστό από ηλικιωμένους, που έχουν δυσανάλογα μεγάλο εκλογικό επιρροή λόγω του οξυτάτου ιταλικού δημογραφικού προβλήματος και της τάσης τους, σε αντίθεση με τους νεότερους, να προσέρχονται στις κάλπες – χαρακτηριστικά που λειτουργούν αναμφίβολα υπέρ του Μπερλουσκόνι.

Οι τι κι αν συμβεί απόψε, στις 23 Μαρτίου τα πολιτικά κόμματα θα συμφωνήσουν στο πρόσωπο του προέδρου της Βουλής και της Γερουσίας, ενώ τους προσεχείς μήνες, με τη μεσολάβηση του προέδρου της Δημοκρατίας, θα βρεθεί μια λύση διακυβέρνησης. Η διεξοδος, αντιθέτως, για τη βαθιά δυσφορία που βιώνει η χώρα θα εξακολουθήσει να αναζητείται.

Οι τέσσερις πόλεμοι του Ερντογάν

Συμμαχία ισλαμιστών - εθνικιστών και πιθανές εκλογές υψηλού ρίσκου

Ρίγη ανησυχίας σε γείτονες και εταίρους προκάλεσε το εθνικιστικό-μilitaristικό ντελίριου του Ταγίπ Ερντογάν το Σάββατο 24 Φεβρουαρίου στο Κακράμανμαράς της νότιας Τουρκίας. Μιλώντας σε συγκέντρωση του κόμματός του (AKP), ο Τούρκος πρόεδρος ανέβασε στην εξέδρα την εξαχρονη Αμίν Τιράς, που ήταν ντυμένη για την περίπτωση με στολή παραλλαγής και καφέ μπερέ των ειδικών δυνάμεων. Όταν το κορτσάκι, σοκαρισμένο μπροστά σε τόσο κόσμο, έβαλε τα κλάματα, ο Ερντογάν της είπε ότι «οι καφέ μπερέδες δεν κλαίνε» και ότι, αν σκοτωθεί σε μάχη, θα ταφεί με τουρκική σημαία «αν θέλει ο Θεός».

Στην ίδια συγκέντρωση, επανήλθε στα «σύννορα της καρδιάς του», διεκτραγωγώντας την εδαφική συρρίκνωση της Τουρκίας μετά την κατάρρευση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και κάλεσε τους ομοεθνείς του να είναι έτοιμοι για επιστράτευση. Αν και προσέθεσε ότι «δεν χρειάζεται επιστράτευση αυτή τη στιγμή», δημοσίευμα του Ahval News ανέφερε ότι η σχετική ιστοσελίδα της τουρκικής κυβέρνησης κατέρρευσε, καθώς πολλοί Τούρκοι προσπαθούσαν να αντλήσουν πληροφορίες για τα φύλλα πορείας τους.

Είναι αλήθεια ότι ο τουρκικός στρατός διεξάγει ήδη επιχειρήσεις

εναντίον των Κούρδων του Αφρίν, στη βόρεια Συρία, και ότι αυτή ήταν η αφορμή για τον εθνικιστικό οίστρο του ομιλητή. Ωστόσο, όταν ο πρόεδρος της χώρας πιθανολογεί επιστράτευση, προφανώς δεν αναφέρεται στις περιορισμένες συγκρούσεις με μια κουρδική πολιτοφυλακή, έστω κι αν αυτή έχει εκπαιδευτεί και εξοπλιστεί από τις ΗΠΑ. Μόνο ένας ανοικτός πόλεμος με άλλο κράτος θα δικαιολογούσε κάτι τέτοιο και οι υποψήφιοι για έναν τέτοιο ρόλο είναι, επί του παρόντος, μόνο δύο: η Συρία και η Ελλάδα. Αυτό προβλέπεται, άλλωστε, και από το αμυντικό δόγμα της Τουρκίας, που θέλει τον στρατό της να είναι σε θέση να διεξάγει, εν ανάγκη, δύομιση πολέμους ταυτόχρονα – εναντίον της Ελλάδας, της Συρίας και του κουρδικού PKK στο εσωτερικό της χώρας.

Ο εσωτερικός

Υπάρχει όμως και ένας τέταρτος «πόλεμος» του Ταγίπ Ερντογάν, που δεν αποκλείεται να αποτελέσει την πρωταρχική αιτία της τελευταίας του έκρηξης: ο ακήρυκτος πλην μαινόμενος πόλεμος εναντίον κάθε εσωτερικής αντιπολίτευσης. Με το δημοψήφισμα του περασμένου Απριλίου για τη μετατροπή του πολιτεύματος σε προεδρικό, έκανε ένα μεγάλο βήμα για την ανάδειξη

Σχεδόν καθημερινές είναι οι προεκλογικοί ύφους ομιλίες του Ταγίπ Ερντογάν, που «οργώνει» όλη τη χώρα εκμεταλλευόμενος το εθνικιστικό κλίμα που έχει δημιουργήσει ο πόλεμος στη Συρία.

Οι πολεμικές κραυγές με φόντο τις επιχειρήσεις εναντίον των Κούρδων τον ευνοούν, αλλά ο δρόμος προς τις κάλπες κρύβει νάρκες.

του σε πρόεδρο-σουλτάνο, αλλά η νίκη του ήταν πύρρεια. Το 48,6% των ψηφοφόρων του είπε «όχι», πράγμα που δεν προοιωνίζεται ακριβώς περίπατο στις προεδρικές και βουλευτικές εκλογές, οι οποίες προβλέπεται να διεξαχθούν τον Νοέμβριο του 2019.

Πρόσθετο πρόβλημα αντιπροσωπεύουν οι δημοτικές εκλογές του Μαρτίου του 2019. Στο δημοψήφισμα για τη συνταγματική αναθεώρηση, Αγκυρα, Κωνσταντινούπολη και Σμύρνη ψήφισαν «όχι». Αν το AKP χάσει τις τρεις μεγάλες

πόλεις, η μάχη για τις βουλευτικές και προεδρικές εκλογές θα δυσκολέψουν για τον Ερντογάν και το κόμμα του. Από εδώ και το όργιο της φημολογίας για πρόωρες εκλογές τη φετινή χρονιά, με πιθανότερες ημερομηνίες τη 15η Ιουλίου, επέτειο του αποτυχημένου πραξικοπήματος, και τη 18η Νοεμβρίου, επέτειο του σχηματισμού της πρώτης κυβέρνησης AKP, το 2002.

Επιπλέον, η κυβέρνηση διαφεύγει τη φημολογία. Ωστόσο οι ενδείξεις ότι τουλάχιστον το σκέφτεται είναι πολλές. Παροχές προς τους αγρότες και φοροαπαλλαγές για τους επιχειρηματίες, σχεδόν καθημερινές προεκλογικοί ύφους ομιλίες του ίδιου του Ερντογάν, που «οργώνει» όλη τη χώρα, εκμετάλλευση του εθνικιστικού κλίματος που έχει δημιουργήσει ο πόλεμος στη Συρία. Τελευταίος και πολύ σημαντικός κρίκος ήταν η οριστικοποίηση της συμμαχίας του AKP με το υπερεθνικιστικό MHP (πρώην

Γκρίζοι Λύκοι) του Ντεβλέτ Μπαχτσέλι. Ένα συντηρητικό, αλλά απολύτως κοσμικό κόμμα που σφύραται πίσω από τους ισλαμιστές του AKP, καθώς είναι πολύ δύσκολο να υπερβεί το όριο του 10% για την κοινοβουλευτική εκπροσώπηση αν κατέβει αυτοδύναμα.

Ανεξάρτητα από τον καιροσκοπικό χαρακτήρα της, η συμμαχία αυτή ολοκληρώνει μια πορεία ακοήθους μετάλλαξης. Αν το AKP ανέβηκε στην εξουσία ως «μουσουλμανο-δημοκρατικό» κόμμα, ανάλογο, όπως ήθελε να πιστεύουν στο Βερολίνο και στις Βρυξέλλες, της ευρωπαϊκής Χριστιανοδημοκρατίας, σήμερα αναδύεται ως απολυταρχικός ισλαμο-εθνικισμός, με ανοικτά αναθεωρητικές, έναντι του διεθνούς δικαίου και των γειτόνων της Τουρκίας, συμπεριφορές. Το φετινό καλοκαίρι διαγράφεται επικίνδυνα θερμό στην Ανατολική Μεσόγειο.

Π.Γ.Π.

Διεργασίες στην αντιπολίτευση

Πολλοί είναι οι απρόβλεπτοι παράγοντες που θα μπορούσαν να περιπλέξουν την πορεία του Ερντογάν προς μια παντοδύναμη προεδρία. Πρώτα απ' όλα η οικονομία. Μπορεί το 2017 η ανάπτυξη να έφτασε το 7%, αλλά οι αναλυτές συγκλίνουν στη γνώμη ότι η πορεία της δεν είναι διατηρήσιμη. Η ανάπτυξη τροφοδοτήθηκε κυρίως από την εύκολη πίστωση, την κατανάλωση και τα μεγάλα έργα, που τροφοδοτούν τον πληθωρισμό και αυξάνουν το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών. Αν η οικονομική κρίση του 2001 γκρέμισε το παλιό πολιτικό σύστημα και έφερε το AKP στην εξουσία, μια νέα κρίση θα μπορούσε να τερματίσει τη μακρόχρονη ηγεμονία του. Νέα δεδομένα διαμορφώνει και η δυναμική πορεία της Μεράλ Αξενέρ, πρώην υπουργού Εσωτερικών και αντιπροέδρου της Βουλής, η οποία αποχώρησε από το MHP, συγκροτώντας το δικό της κόμμα, ΙΥΙ, το οποίο φαίνεται να διεκδικεί τη δεύτερη θέση από το ιστορικό κεμαλικό κόμμα CHP. Τελευταία δημοσκόπηση ήθελε τον Ερντογάν να μην εξασφαλίσει το 50% και να αναγκάζεται να δώσει τη μάχη στον δεύτερο γύρο με την Αξενέρ. Επιπλέον, κυκλοφορούν φήμες ότι ο πρώην πρόεδρος Αμπντούλχάκ Γκιουλ, εκ των ιδρυτών του AKP, μπορεί να κατέβει υποψήφιος κόντρα στον Ερντογάν, με την υποστήριξη του μικρότερου ισλαμικού κόμματος Saadet. Αν και με τα σημερινά δεδομένα θεωρείται απίθανο να χάσει την αναμέτρηση ο Ερντογάν, τίποτα δεν εγγυάται ότι θα κάνει περίπατο, όπως ενδεχομένως περίμενε.

Η χειμερινή ενίσχυση φέρνει καλοκαιρινή δράση

Στρούνα, Κοφί, Ντούρις και Ιγκκιεμπόρ έβαλαν το λιθαράκι τους για να διατηρήσουν την Ανόρθωση σε πορεία Ευρώπης

Του ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΤΟΦΗ

Η αλλαγή του μοντέλου λειτουργίας της Ανόρθωσης στο αγωνιστικό κομμάτι, μετά την έλευση του Ανδρέα Παντελή στον προεδρικό θώκο της εταιρίας, φάνηκε και στις δύο μεταγραφικές περιόδους της τρέχουσας σεζόν. Ο ισχυρός άνδρας του προσφυγικού σωματείου, σε συνεργασία με τον Ρόνι Λέβι, επέλεξε έναν προς έναν τους ποδοσφαιριστές που στελέχωναν το φετινό ρόστερ με στόχο βεβαίως την επιστροφή της «Μεγάλης Κυρίας» στα κύπελλα Ευρώπης. Το καλοκαίρι του 2016 δεν είχε διαφορά από τα περασμένα, από την άποψη ότι ένα ακόμα «ράβε-ξήλωνε» παρατηρήθηκε, καθώς το υλικό της προηγούμενης χρονιάς δεν απέδωσε τα αναμενόμενα. Στην πορεία φάνηκε ότι το μεγάλο στοίχημα της χειμερινής μεταγραφικής περιόδου ήταν αφενός μεν η κάλυψη των απωλειών που προέκυψαν, αφετέρου η ποιοτική αναβάθμιση του ρόστερ. Ο Ιβάν Μπανταλόφσκι αποκώρπησε μίας και δεν ταίριαζε στα πλάνα του Ρόνι Λέβι, ο Άντρε Άλβες έδειξε ότι δεν μπορούσε να σταθεί στο ύψος των περιστάσεων στη δύση της καριέρας του, ενώ ο Αμπντουλάχι Σιβού έφερε ζεστό χρήμα στα ταμεία του συλλόγου, συνεχίζοντας την πορεία του στην Τουρκία. Για να τους αντικαταστήσει, η ομάδα προγραμματισμού έφερε στην Κύπρο τους Μίχαλ Ντούρις, Έρβιν Κοφί, Άντραζ Στρούνα και Νόσα Ιγκκιεμπόρ πετυχαίνοντας με ένα σμπάρο, δύο τρυγόνια μίας και βάσει του αγωνιστικού δείγματος ενίσχυση υπήρξε και ποιοτικά και ποσοτικά.

Ο Σλοβάκος μπόμπερ

Στην κορυφή της λίστας του Ρόνι Λέβι ήταν η απόκτηση τουλάχιστον ενός κεντρικού επιθετικού, μίας και τόσο ο Αμπομπακάρ Καμαρά, όσο και ο Άντρε Άλβες δεν έδειξαν την απαιτούμενη σταθερότητα. Ο Αφρικανός αποδείχθηκε περίπτωση του ύψους αλλά πολύ περισσότερο του

Ο Μίχαλ Ντούρις ξεχώρισε με τα γκολ του. Στη φώτο πανηγυρίζει με τον Άντραζ Στρούνα το γκολ που έβαλε στη Λεμεσό.

Το μεγάλο στοίχημα της χειμερινής μεταγραφικής περιόδου ήταν η κάλυψη των απωλειών που προέκυψαν και η ποιοτική αναβάθμιση του ρόστερ.

βάθους, ενώ ο Βραζιλιάνος αποτέλεσε σκιά του πρώτου σκόρερ της αγωνιστικής περιόδου 2015-2016. Εν τέλει μετά το ναυάγιο της περίπτωσης του Μουσταφά Αμπντελαουί, η προσοχή στράφηκε προς τον Μίχαλ Ντούρις, ο οποίος άφησε τη Ρωσία και την Όρεμπουργκ για ένα εξάμηνο, προκειμένου να βρει αγωνιστικά λεπτά και ρυθμό. Ο Σλοβάκος

κουβάλλισε μαζί του στο νησί ως παράσημο τις τρεις κατακτήσεις πρωταθλήματος Τσεχίας με την Βικτόρια Πλζεν, όντας μάλιστα και συμπαίκτης με τον πρώην επιθετικό της Ανόρθωσης, Γιαν Ρέζεκ. Το βιογραφικό του Ντούρις δεν παρέπεμπε σε επιθετικό ολκής μίας και μόνο η περίοδος 2015-2016 συνοδεύτηκε από διψήφια παραγωγικότητα, ωστόσο τα πεπραγμένα του με τη φανέλα της Ανόρθωσης, μαρτυρούν το αντίθετο. Μπορεί στο ντεμπούτο του απέναντι στην Πάφο FC, ο Σλοβάκος να μη διακρίθηκε, μπορεί στο ντέρμπι απέναντι στην Ομόνοια να αστόχησε σε τετ-α-τετ, ωστόσο, πλέον δείχνει ότι έχει πάρει μπρος. Απέναντι σε Ολυμπιακό Λευκωσίας και Ερμιά Αραδίππου, ο Ντούρις σκόραρε δύο ζευγάρια γκολ, ενώ η ποσοσιαστική του εμφάνιση ήταν αυτή απέναντι

στην ΑΕΛ στο Τσίρειο, βοηθώντας την ομάδα του να πάρει το τρίποντο, κάνοντας τη διαφορά στο 69ο λεπτό όταν νίκησε τον Βοζόνια.

Ο «σούπερ αετός»

Ο Ρόνι Λέβι έβαλε την πινελιά του στη χειμερινή μεταγραφική περίοδο, επιλέγοντας να ενισχύσει και τη μεσαία γραμμή με μια ομάδα με την οποία μπορεί να μη συνεργάστηκε, αλλά γνώριζε άριστα. Ο Νόσα Ιγκκιεμπόρ πήρε τη σκυτάλη από τον Αμπντουλάχι Σιβού με Νιγηριανό να φύγει και Νιγηριανό να έρχεται, φερόμενος από τον Καναδά και σίγουρα όχι στην καλύτερη αγωνιστική κατάσταση. Παρόλα αυτά το μεγάλο κίνητρο του 27χρονου για επιστροφή τόσο στις υψηλές πιέσεις στην καρδιά του, όσο και στην εθνική

Ο Νόσα Ιγκκιεμπόρ ήρθε ανέτοιμος στην Ανόρθωση, αλλά σε κάθε παιχνίδι παρουσιάζεται καλύτερος.

Θετική ήταν η παρουσία του Έρβιν Κοφί όσο τον είδαμε.

των «σούπερ αετών», αποδείχθηκε υπεραρκέτο ώστε να πάρει φανέλα βασικού απέναντι στην Πάφο FC και έκτοτε να μη βγαίνει από την εντεκάδα ούτε για δευτερόλεπτο. Το αρχοντικό στυλ του Νιγηριανού και η δυνατότητά του να προσφέρει και στο δημιουργικό κομμάτι έχοντας την ασίστ προς τον Σκεού Σισέ για το μοναδικό γκολ στο πρόσφατο ντέρμπι με την Ομόνοια, συνεισφέρουν και στη γενικότερη εικόνα με τον Ιγκκιεμπόρ να βοηθάει και στο αγωνιστικό ανέβασμα του Ρούμπεν Ράγιο.

Συμπαίκτης με Βίγια και Πίρλο

Παρόμοια περίπτωση με τον Νόσα Ιγκκιεμπόρ, θα μπορούσε να χαρακτηριστεί και ο Άντραζ Στρούνα, ο οποίος χρειάστηκε να πραγματοποιήσει υπερατλαντικό ταξίδι για

να φορέσει τη φανέλα με το φούνια στο στήθος. Ο Σλοβένος ακραίος αμυντικός γεύτηκε την εμπειρία του MLS ως μέλος της New York City, έχοντας ως συμπαίκτης τους Νταβίτ Βίγια και Αντρέ Πίρλο, αγωνιζόμενος υπό τις οδηγίες του θρύλου του γαλλικού ποδοσφαίρου, Πάτρικ Βιεϊρά. Η θητεία του στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής ήταν σύντομη και σε ηλικία 28 χρονών ο Στρούνα είδε στην Ανόρθωση την ευκαιρία να βρεθεί σε μια ομάδα με πρωταγωνιστικούς στόχους, αλλά και να επιστρέψει στην εθνική της χώρας του. Η σκυτάλη παραλήφθηκε από τον Έρβιν Κοφί στον αγώνα της 11ης Φεβρουαρίου 2018 απέναντι στον Ολυμπιακό και έκτοτε ο Σλοβένος μετρά τρεις συμμετοχές στο αρχικό σχήμα. Η ευελιξία του να υπηρετεί και τα δύο άκρα της άμυνας αρέσει στον Ρόνι Λέβι, ο οποίος δεν δίστασε να τον χρησιμοποιήσει και αριστερά στα τελευταία στάδια δύο αναμετρήσεων.

Η πρόκληση της ξενιτιάς

Η αποχώρηση του Αμπντουλάχι Σιβού αλλά και νωρίτερα η αποπομπή του Ιβάν Μπανταλόφσκι οδήγησε στην ανάγκη για ενίσχυση του δεξιού άκρου της άμυνας. Πρώτος χρονικά πήρε το αεροπλάνο για Κύπρο ο Έρβιν Κοφί με τον 23χρονο ακραίο αμυντικό να αναζητεί μια νέα πρόκληση και πρωταγωνιστικό ρόλο σε ομάδα πλην της Λοριέντ, η οποία δεν του έδειξε εμπιστοσύνη μετά την περσινή του πορεία στη Ligue 1. Ο νεαρός Γάλλος ξενιτεύτηκε για πρώτη φορά στην καριέρα του και αυτό οδήγησε στην ανάληψη ενός ρίσκου από πλευράς των κυανόλευκων της Αμμοχώστου, ωστόσο, η ποδοσφαιρική ωριμότητα είναι ένα στοιχείο που ήδη έχει κατακτηθεί ενός αγωνιστικού χώρου. Ο Κοφί αγωνίστηκε ως βασικός απέναντι σε Πάφο FC και Ομόνοια, ωστόσο, η έλευση του πιο έμπειρου Άντραζ Στρούνα τον εκτόπισε από το αρχικό σχήμα, έχοντας όμως προλάβει να κερδίσει την εμπιστοσύνη του Ρόνι Λέβι.

ΑΠΟΨΗ Του ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΑΓΙΩΡΓΗ

Ολα της... Ομόνοιας δύσκολα

Το ότι η Ομόνοια περνά την πιο δύσκολη φάση της ιστορίας της είναι ένα γεγονός που δεν αμφισβητείται. Σε όλες τις πτυχές τα πράγματα για το λαοφιλέστερο σωματείο είναι δυσχερέστατα. Στην οικονομική, στη διοικητική και στην αγωνιστική. Στο οικονομικό, το σωματείο με βάση δημοσιογραφικές πληροφορίες χρωστάει 15 εκατομμύρια ευρώ με τον εκφράσαντα πρόθεση ανάληψης της προεδρίας Γιώτη Δημητρίου, να αναφέρεται σε 17 εκατομμύρια. Επίσης (αυτό είναι μέρος του προβλήματος, αλλά άμεσο) μέσα σε ενάμιση μήνα θα πρέπει να βρει ένα ποσό της τάξης των 800 χιλιάδων ευρώ για να ανταποκριθεί στα οικονομικά κριτήρια Μαρτίου. Η διαδικασία

αυτή επαναλαμβάνεται από το 2013 και μετά με το ποσό να αυξομειώνεται σε ένα βαθμό, αλλά να είναι σταθερά ψηλό. Υπήρξαν και περιπτώσεις στο παρελθόν που το ποσό ήταν μεγαλύτερο. Η προσπάθεια της διοίκησης γίνεται με τη συμπαράτηση του κόσμου της ομάδας. Στην απευκαία περίπτωση που η Ομόνοια δεν καταφέρει να ανταποκριθεί, οι επιπτώσεις θα είναι σοβαρές. Δεν θα μπορέσει να συμμετάσχει στα Ευρωπαϊκά Κύπελλα εφόσον εξασφαλίσει θέση, (κάτι που, ρεαλιστικά ομιλούντες, είναι πάρα πολύ δύσκολο), δεν θα της επιτραπεί να κάνει μετεγγραφές, ενώ θα αρχίσει το νέο πρωτάθλημα με μειονέξιν βαθμούς. Στην υποθετική πε-

ρίπτωση που αυτό συμβεί θα αποτελέσει μήνυμα για χειρότερες συνέπειες. Στον διοικητικό τομέα, το Διοικητικό Συμβούλιο μέσα σε κλίμα γενικής αμφισβήτησης και έντονης κριτικής για την αποτυχία της ομάδας, έχει θέσει ημερομηνία πρόωρης λήξης της θητείας του, συγκαλώντας παράλληλα Εκλογική Γενική Συνέλευση (14-15 Απριλίου). Η γενική εκτίμηση που υπάρχει ανάμεσα στον κόσμο της ομάδας είναι ότι χρειάζεται ριζική αλλαγή, όχι μόνο στη διοίκηση, αλλά στο γενικό μοντέλο λειτουργίας του σωματείου, γεγονός που δέχεται και το παρόν Δ.Σ. Έχει ήδη εκδηλωθεί ενδιαφέρον από άτομα για ανάληψη της προ-

Ενας κοινά αποδεκτός συνδυασμός, αποτελούμενος από ανθρώπους με όραμα και ειδικό βάρος, μπορεί να αποτελέσει πολύ καλό στήριγμα για μια νέα αρχή για το σωματείο.

εδρίας της ομάδας, (Γιώτης Δημητρίου, Λούκας Φανιέρης, με τον πρώτο μάλιστα να έχει κοινοποιήσει και σχετικό πλάνο), ενώ με βάση δημοσιογραφικές πληροφορίες ο Νίκος Κατσουρίδης φέρεται να το σκέφτεται. Ο ίδιος πάντως σε δηλώσεις

του αρκέστηκε στο... «ουδέν σκόλιο». Για την ώρα δεν υπάρχει τίποτα το ουσιώδες, ενώ είναι ενθαρρυντικό το γεγονός ότι εκδηλώθηκε ενδιαφέρον για μια αποστολή... υψίστου κινδύνου. Στο αγωνιστικό, όλα επίσης είναι μαύρα. Με τη λήξη της κανονικής περιόδου το τριφύλλι βρίσκεται στην έκρηξη της βαθμολογικής πίνακα με 44 βαθμούς 12 βαθμούς διαφορά από την τρίτη προνομιούχα θέση, ενώ μετρά οκτώ ήττες. Ρεαλιστικά σε αυτή τη φάση θα διαδραματίσει ρόλο ρυθμιστή και τίποτα περισσότερο. Το πιθανότερο είναι ότι μένει εκτός Ευρώπης για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά. Η κατάσταση είναι κάκιστη. Δεν αλ-

λάζει, ούτε με τις ανούσιες και ενίοτε βλακώδεις συζητήσεις στο fb, ούτε με την κατά δικαίωμ και αδικών, εξοντωτική κριτική, ούτε με τις ρητορίες του κενού, ούτε με τον πασιμονοιασμό, ούτε με τους Μεσοσίες (αυτοί υπάρχουν μόνο στην Αγία Γραφή). Η κάκιση αυτή και άκρως επικίνδυνη κατάσταση για το σωματείο μπορεί έστω και δύσκολα, να γίνει διαχειρίσιμη, με ενόπτη, (ένας κοινά αποδεκτός συνδυασμός, αποτελούμενος από ανθρώπους με όραμα και ειδικό βάρος, μπορεί να αποτελέσει πολύ καλό στήριγμα για μια νέα αρχή για το σωματείο), πράξη, οργανωμένη δουλειά και αποτελεσματικότητα. Αυτός είναι ο μόνος τρόπος.

**ΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ
ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ**

Ο άγγελος με το διαβολικό ένστικτο

Ο Αντουάν Γκριεζμάν ταραζει τα νερά της Λα Λίγκα και όχι μόνο με την αγωνιστική του παρουσία

Του **ΕΦΡΑΙΜ ΓΕΩΡΓΙΟΥ**

Στα τελευταία χρόνια ελάχιστοι ποδοσφαιριστές έχουν καταφέρει να κλέψουν λίγη απ' την αίγλη των Μέσι και Ρονάλντο. Ένας εξ αυτών είναι και ο Αντουάν Γκριεζμάν. Ο Γάλλος μεσοεπιθετικός της Ατλέτικο Μαδρίτης έχει κερδίσει τον σεβασμό όλων. Η παρουσία του εντός των γηπέδων είναι τέτοια, που δεν αφήνει και πολλά περιθώρια στους ποδοσφαιρόφιλους ώστε να μην ριζούν το βλέμμα τους σε αυτόν. Δίκαια μάλιστα η Μπαρτσελόνα είναι έτοιμη να κάνει τη μεγάλη κίνηση. Να εντάξει στο δυναμικό της τον Γάλλο άσο της Ατλέτικο Μαδρίτης.

Ο Γκριεζμάν είναι ένας ποδοσφαιριστής προικισμένος απ' τους θεούς του ποδοσφαίρου. Το αγγελικό του πρόσωπο σε κάνει να τον βλέπεις και να λες πως δεν μπορεί... Όμως το ένστικτό του είναι διαβολικό. Ξέρει να σεντράρει, να κρατάει την μπάλα, να αλλάζει ταχύτητες με ευκολία, παλεύει όλες τις μπαλιές, σκοράρει από κάθε απόσταση και έχει όλο το πακέτο. Με την μπάλα, όταν βρίσκεται στο αριστερό του πόδι, έχει μια ξεχωριστή σχέση. Η απλότητα και η απλότητα (!) των κινήσεών του τον κάνουν ξεχωριστό. Είναι τεχνίτης όσο λίγοι τη δεδομένη στιγμή. Είναι ένας απ' αυτούς του ποδοσφαιριστές στους οποίους η ρήση «μιλάει στη μπάλα» ταιριάζει γάντι.

Τα ισπανικά μέσα εδώ και καιρό έχουν συνδέσει το όνομά του με την Μπαρτσελόνα. Και πως να μην γίνει αυτό άλλοστε. Τα 100 εκατομμύρια τα αξίζει. Τα λεφτά όντως είναι πολλά, όμως αν ο Μπακαμπού πήρε μεταγραφή στην Κίνα για 74 εκατομμύρια, τότε τα 100 για τον Γκριεζμάν ίσως να είναι και λίγα. Η τριπλέτα Γκριεζμάν, Μέσι, Σουάρες φαντάζει ως ιδανική, ενώ και ένας καλός Κουτίνιο τότε δεν θες και κάτι περισσότερο για να δημιουργήσεις μια ομάδα που θα ξεχωρίζει και θα κυριαρχεί. Στο παιχνίδι μπήκε και η Ρεάλ Μαδρίτης σφήνα σε κάποια φάση, όμως οι Καταλανοί έχουν τον πάνω χέρι και όλα δείχνουν πως ήρθε ο καιρός να δούμε τον Γκριεζμάν με τη φανέλα της Μπαρτσελόνα δίπλα απ' τον Μέσι και την περέα του.

Μάλιστα, σύμφωνα με τις πληροφορίες απ' την Ισπανία και όσα έχουν γίνει γνωστά η Μπαρτσελόνα και Γκριεζμάν έχουν προχωρήσει σε συμφωνία πως θα διαπραγματευτούν μακριά από άλλες ομάδες. Επιπλέον σε περίπτωση που κάποια πλευρά «σπάσει» τη συμφωνία θα υπάρξει «πέναλτι». Βέβαια, η αλήθεια είναι πως το να υπάρχει ιδιωτικό συμφωνητικό, είναι κάτι που απαγορεύεται και αν αποδειχθεί από την Ατλέτικο, θα υπάρχει πρόβλημα για την Μπαρτσελόνα και τον παίκτη. Βέβαια, δεν πρέπει να θεωρείται δεδομένο πως θα γίνει η μεταγραφή. Μέχρι τις υπογραφές και τις ανακινήσεις τίποτα δεν είναι δεδομένο.

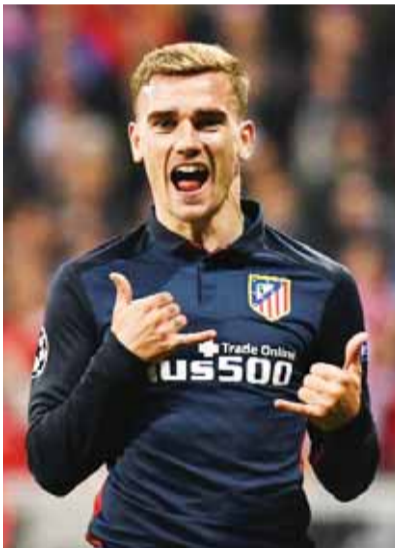

Ο Αντουάν Γκριεζμάν έχει όλο το πακέτο. Ξέρει να σεντράρει, να κρατάει την μπάλα, να αλλάζει ταχύτητες με ευκολία, παλεύει όλες τις μπαλιές, σκοράρει από κάθε απόσταση και είναι τεχνίτης όσο λίγοι ποδοσφαιριστές αυτή τη στιγμή.

Η μεταγραφή στην Ατλέτικο και η εκτόξευση

Την επαγγελματική του καριέρα την ξεκίνησε το 2009. Μάλιστα, σε αυτή τη χρονιά βοήθησε τη Ρεάλ Σοσιεδάδ να κατακτήσει το πρωτάθλημα δεύτερης κατηγορίας της Ισπανίας (Segunda División). Στην Ρεάλ Σοσιεδάδ έμεινε πέντε χρόνια συνολικά. Σε αυτά τα πέντε χρόνια έκανε σχεδόν τα πάντα. Σε 180 συμμετοχές σημείωσε 46 τέρματα. Όμως η χρονιά αποκάλυψη γι' αυτόν ήταν το 2012. Στο τελευταίο παιχνίδι της σεζόν 2012-13, ο Γκριεζμάν σκόραρε το μοναδικό τέρμα της αναμέτρησης Ρεάλ Σοσιεδάδ - Ντεπορτίβο Λα Κορούνια. Αυτό το τέρμα οδήγησε τη Σοσιεδάδ στα προκριματικά του Τσάμπιονς Λιγκ για τη νέα σεζόν μετά από εννέα χρόνια για την ομάδα, ενώ ταυτόχρονα έστειλε την αντιπάλό του στη δεύτερη κατηγορία.

Στο πρόσωπο του Γκριεζμάν η Ατλέτικο Μαδρίτης βρήκε το 2014, ένα ποδοσφαιριστή που μπορούσε να δώσει πολλά. Ένα μεγάλο ταλέντο το οποίο με την κατάλληλη προσοχή και διαχείριση θα μπορούσε να πετύχει πολλά. Τα έξι χρόνια συμβολαίου που πρόσφεραν στον Γάλλο δείχνουν και την προοπτική που έβλεπαν σε αυτόν. Ο δε Ντιέγκο Σιμόνε (προπονητής της Ατλέτικο Μαδρίτης), ήταν το κλειδί της επιτυχίας. Μετακίνησε απ' τα φτερά τον Γκριεζμάν και τον τοποθέτησε πίσω απ' τον επιθετικό κάποτε ως δε-

Ο Γκριεζμάν είναι μόλις ο τρίτος ποδοσφαιριστής της Ατλέτικο από το 2000 και έπειτα που πέρασε το φράγμα των 100 τερμάτων, μετά τους Αγουέρο και Τόρες.

κάρι και άλλες φορές ως δεύτερο επιθετικό. Εκεί ο Γάλλος βρήκε τη φυσική του θέση. Τη θέση στην οποία μπορεί να δώσει τόσα πολλά και που αναδεικνύει όλες τις αρετές. Μάλιστα, ο Γκριεζμάν είναι μόλις ο τρίτος ποδοσφαιριστής της ομάδας από το 2000 και έπειτα που πέρασε το φράγμα των 100 τερμάτων. Για την ιστορία οι άλλοι

δύο είναι ο Αγουέρο και ο Τόρες. Πρόκειται για το πουλέν και το πρώτο βιολί της Ατλέτικο τα τελευταία χρόνια.

Στα 26 του ο Γκριεζμάν πέτυχε πολλά. Το 2016 ψηφίστηκε ως 3ος στο Balon d'Or, όπως και στα βραβεία της FIFA Men's Player. Την ίδια σεζόν εξάλλου ανακηρύχθηκε και ως καλύτερος ποδοσφαιριστής της Λα Λίγκα όπως και Γάλλος ποδοσφαιριστής της χρονιάς. Πρώτος σκόρερ στο Euro 2016, όπως και καλύτερος ποδοσφαιριστής του Τουρνουά. Βρέθηκε δύο φορές στην καλύτερη 11άδα του Τσάμπιονς Λιγκ, ενώ μετράει και σειρά βραβείων και διακρίσεων με τις μικρές εθνικές ομάδες της Γαλλίας.

Ο Γκριεζμάν αποτελεί ένα απ' τα λίγα αγνά ταλέντα. Οι κινήσεις του στο γήπεδο είναι τέτοιες που δίκαια κερδίζει τα φώτα της δημοσιότητας. Έχει απασχολήσει πολλές φορές την κοινή γνώμη και αυτό αναμένεται να συνεχιστεί να κάνει. Ίσως και να είναι άτυχος ο Γάλλος, καθώς ζει στην εποχή Μέσι - Ρονάλντο και πολλές φορές μπαίνει στο περιθώριο και σε ατυχές συγκρίσεις όπως και άλλοι μεγάλοι ποδοσφαιριστές της εποχής μας. Η ουσία όμως είναι πως ο Γκριεζμάν είναι εδώ. Έχει δείξει τι αξίζει και που μπορεί να φθάσει. Δεν είναι λίγοι που περιμένουν το επόμενο βήμα του Γκριεζμάν, όποιο και αν είναι αυτό.

ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ

Δώνης και ΑΠΟΕΛ

Απαιρέται η υπενθύμιση για όσους ασχολούνται με το θέμα ανανέωσης της συνεργασίας του ΑΠΟΕΛ με τον Γιώργο Δώνη. Όσες συναντήσεις των δύο πλευρών και αν γίνουν, όσο και αν το κλίμα είναι θετικό και το έδαφος πρόσφορο για ανανέωση της συνεργασίας, όσο και αν υπάρχει ικανοποίηση από πλευράς διοίκησης των γαλαζοκρινών, αλλού θα κριθεί το μέλλον της συνεργασίας. Γιατί το παρελθόν, κυρίως το πρόσφατο, μας έχει διδάξει πως τον πλέον καθοριστικό ρόλο θα διαδραματίσει η τελική έκβαση της διεκδίκησης του τίτλου. Και είναι γνωστό στον ΑΠΟΕΛ και ειδικά στην παρούσα διοίκηση, πόσο μετρά, σε τέτοιες αποφάσεις, η επιτυχία. Και στα πολλά παραδείγματα των τελευταίων χρόνων περιλαμβάνονται και οι περιπτώσεις με πρωταγωνιστή τον νυν προπονητή, τόσο στο τετραμνησίο της προηγούμενης, πρώτης, όσο και στο ξεκίνημα της τωρινής, δεύτερης, του θητείας...

Κράτος εν κράτει

Είναι χρόνια τώρα μια κατάσταση που διοικεί το ΓΣΟ που δεν λέει να ξεκολλήσει από τον χρόνο. Άνθρωποι υπερήλικες διαχειρίζονται έναν από τους πιο ιστορικούς συλλόγους του νησιού, αποτρέποντας από το να συμπορευτεί με τη σύγχρονη εποχή. Κάποιοι μάλιστα έχουν να λένε ότι νιώθουν τόσο ισχυροί που δεν πτοούνται από κανέναν και από τίποτα.

Αν φέτος αντιδρούν, του χρόνου;

Να είμαστε ειλικρινείς; η εικόνα των γηπέδων στα ντέρμπι τον τελευταίο καιρό δεν είναι αυτή που θα θέλαμε. Λαμβανομένης υπόψη και της σημασίας που έχουν οι αγώνες. Μια μερίδα κόσμου έχει εδώ και καιρό γυρίσει την πλάτη στο κυπριακό ποδόσφαιρο, ενώ άλλοι απέχουν ως μέτρο αντίδρασης στην ταυτοποίηση που γίνεται. Όμως δεν πρέπει να ξεχνάμε πως από τη νέα σεζόν, θα έχουμε την εφαρμογή της κάρτας φιλάθλου που είναι μια μέθοδος ταυτοποίησης των στοιχείων συνολικά και όχι μόνο σε συγκεκριμένους αγώνες. Όσοι τώρα αντιδρούν, η λογική λέει πως θα συνεχίσουν να το κάνουν και με πιο έντονο τρόπο του χρόνου. Η Πολιτεία και ο ΚΟΑ δηλώνουν με κάθε αφορμή την αποφασιστικότητά τους να προχωρήσουν και στη μέση είναι οι διοικήσεις των ομάδων, που από τη μια δεν θέλουν πράξεις βίας στα γήπεδα και από την άλλη έχουν να ικανοποιήσουν και το κομμάτι του κόσμου τους που τους βάζει πίεση για να ταχθούν κατά των μέτρων.

Κράτος εν κράτει (2)

Σπουδαίοι αθλητές που έχουν περάσει από τον ΓΣΟ έχουν να λένε για τον τρόπο διαχείρισης εκ μέρους των υπευθύνων. Κάποιοι μάλιστα ισχυρίζονται ότι ακόμη και τα μέλη που εντάσσονται επιλέγονται από την «άρχουσα τάξη» του συλλόγου. Μιλάμε για τέτοια δημοκρατία...

Όλοι ικανοποιημένοι

Ο Ρόνι Λέβι είναι πλέον εξαιρετικά πιθανό να συνεχίσει να βρίσκεται στην Ανόρθωση και για την επόμενη σεζόν, καθώς στις επαφές που γίνονται το κλίμα είναι θετικό. Ο Ισραηλινός τεχνικός βλέπει την προοπτική της δημιουργίας ανταγωνιστικής ομάδας από τη μια και η διοίκηση θεωρεί πως το συμπαγές σύνολο που παρουσίασε φέτος η ομάδα είναι σε μεγά-

λο βαθμό και δικό του έργο. Από τη στιγμή που όλα δείχνουν πως το καλοκαίρι θα υπάρχει και Ευρώπη, που στην Ανόρθωση τους ενδιαφέρει πάρα πολύ, θέλουν και οι δύο να δοκιμάσουν μαζί τη τύχη τους στα προκριματικά. Εδώ ο Λέβι έμεινε στο περσινό χάλι που βρήκε, θα αφήσει την ομάδα τώρα που δείχνει να ανακάμπτει;

Τα εκατομμύρια και ο κάλαθος

Θα επιδιώξει τη μεγάλη ανατροπή η Παρί απέναντι στη Ρεάλ, αλλά καλείται να το κάνει χωρίς τον Νεϊμάρ. Αστέρι για το οποίο ζόδεψε ένα σωρό εκατομμύρια μάλλον για να της δώσει το κάτι παραπάνω σε τέτοια παιχνίδια όμως ο τραυματισμός του τον κρατά εκτός. Είναι σε τέτοιες στιγμές που καταλαβαίνεις πως όση, θεωρητική, αξία έχει ένας άνθρωπος από τον άλλο δεν παύουμε όλοι μας να

ΑΠΟΨΕΙΣ

Κύπρος... 2018

Του **ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ**

Ουρανοξύστες, πολυτελή αυτοκίνητα, ευμάρεια, πολυεθνικές, παγκόσμιες φίρμες ένδυσης, φυσικό αέριο... «όλα τα χει η Μαριόρη»... της λείπει όμως η ανθρωπιά. Μοιάζει με κάτι μυθιστορημάτων που ο πρωταγωνιστής, παρὰ διεί τη ψυχική του στον διάλο προκειμένου ν' αποκτήσει αυτό που θέλει.

Κάτι τέτοιο μοιάζει και η κοινωνία που φτιάξαμε. Στον βωμό του υλισμού του υπερκαταναλωτισμού αφήσαμε την ψυχική των προγόνων μας κάπου σε μια γωνιά παρατημένη.

Δεν εζηγείται διαφορετικά η ηθική παρακμή που χαρακτηρίζει πλέον όλους μας. Εν έτει 2018, στην Κύπρο της τάχατες οικονομικής ανάπτυξης και των επενδύσεων, συμπολίτες μας με κινητικά προβλήματα δεν έχουν ούτε καν πρόσβαση σε τουαλέτες σε δημοτικούς χώρους. Από μόνο του το γεγονός που έλαβε μέρος στο Τσίρειο μόλις πριν από λίγες μέρες προσβάλλει την κοινωνία που φτιάξαμε και τον καθένα από μας ξεχωριστά.

Η παρακμή έχει όμως φτάσει σε τέτοια επίπεδα που ο πολίτης δεν ενοχλείται γι' αυτή την κατάσταση, οι δε υπεύθυνοι δεν νιώθουν σε καμία περίπτωση, ότι να παραιτηθούν... ούτε καν να απολογηθούν. Δεν είναι ωφέλιμο να συγκρίνεις την κατάσταση που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι με κινητικά προβλήματα σ' άλλες χώρες. Θα ήταν μεν καλό να παραδειγματιστούμε αλλά η κάθε χώρα διαθέτει τον πολιτισμό της.

Από τη δική μας μεριά, όσοι δεν εθελοτυφλούν απλώς αναγνωρίζουν ότι σε θέματα πολιτισμού και σεβασμού προς τον άλλο, όχι μόνο δεν αρκούμε ακόμη βρισκόμαστε στην μαιευτική κλινική. Θα πρέπει όμως κάποτε να γίνει η αρχή. Αρτιμείς και μη, αντιμετωπίζουμε την ασέβεια σ' όλες τις εκφάνσεις της ζωής μας. Η ασέβεια, η οποία όμως ζούμε καθημερινά μοιάζει με παίσιμα σε σχέση με την παθητικότητα που την αντιμετωπίζουμε.

Η οποία παθητικότητα τρέφει και μεγαλώνει την υπερηφάνια του κάθε ανευθυνό-μεγαλόνο ο οποίος ενδοχομένως να νιώθει και δικαίως ότι δεν έχει απολογηθεί σε κανέναν. Τούτη ακριβώς η παθητικότητα δημιουργεί καρεκλοκένταυρους. Οι οποίοι με τη σειρά τους, όπως τα σχολήκια του ξύλου, μας σούνη καθημερινά την ίδια τη ζωή μας...

Ευχαριστούμε Παύλο και συγγνώμη

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΟΓΙΑ**

Τέτοιες ευκαιρίες, να ασχοληθείς δηλαδή με κάτι διαφορετικό, δεν σου παρουσιάζονται πολλές φορές. Να ασχοληθείς με κάτι πέραν από τα τετριμμένα και τα κακάς έχοντας του ποδοσφαίρου μας. Να μη γράψεις για τη διαιτιολόγηση, την ανομοιομορφία και τα λάθη της, τον αθλητικό δικαστή και τις ποινές του, τις διαμαρτυρίες, τα υπονοούμενα και τον λαϊκισμό

κάποιων, διαφορετικών κάθε φορά και αναλόγως συμφερόντων. Μακριά λοιπόν απ' όλα αυτά, έστω για λίγο. Ας είναι καλά ο Παύλος Κοντιδής, έστω και αν βρίσκεται σε περίοδο προετοιμασίας, ενώπιον των αγωνιστικών του υποχρεώσεων για το 2018. Η παρουσία του στη βραδιά απονομής των βραβείων «Τράπεζα Κύπρου - Man of the year 2018», όχι τυχαία βέβαια, αφού αναδείχθηκε τόσο αθλητής όσο και άνδρας της χρονιάς, ήταν αρκετή για να μας υπενθυμίσει το πραγματικό νόημα του αθλητισμού και του πρωταθλητισμού. Ένα παιδί 28 χρόνων, διδάσκει ήθος και πολιτισμό. Ένας Ολυμπιονίκης, ο πρώτος ιστιοπλόος στον κόσμο, να σου εξηγήσει πως αποτυχία στον αθλητισμό δεν υπάρχει, απλώς προκύπτουν κάποτε ανεπιθύμητες καταστάσεις, μέσα από τις οποίες, αντιμετωπίζοντας τις σωστά, μπορείς να εξελιχθείς και να προδεύσεις. Και εμείς που ασχολούμαστε, κάθε εβδομάδα, με κάποιους που δεν μπορούν και δεν έμαθαν να χάνουν, που πάντα κάποιος άλλος τους φτάνει, με κάποιους περαστικούς και παροδικούς, τους οποίους, ωστόσο, αναδεικνύουμε σε μεγάλους πρωταγωνιστές, γιατί απλά έτσι λειτουργεί το σύστημα, έτσι εξυπηρετούνται συμφέροντα, ψηφίζονται τα κλικ... Γιατί έτσι μάθαμε χρόνια τώρα, με μικρές μόνο εξαιρέσεις, όταν για παράδειγμα ο Παύλος Κοντιδής ανεβαίνει σε κάποιο σκαλοπάτι του βήθρου...

Σπουδαίος αθλητής και ιδανικό πρότυπο για τη νεολαία. Το αποδεικνύει, πέραν από τις μεγάλες του διακρίσεις στο άθλημα, σε κάθε του δημόσια εμφάνιση, κάθε φορά που η κοινωνία τον καλεί να προσφέρει, να βοηθήσει, να ευαισθητοποιήσει τον κόσμο. Και ας μην προέρχεται από κάποιο ομαδικό και δημοφιλέστε άθλημα, συχαρητήρια και εις ανώτερα! Και την επόμενη φορά που θα παραλάβεις ένα βραβείο, που θα κρεμάσεις στον λαιμό σου ένα μετάλλιο, που θα αναδειχθείς κορυφαίος, μη μας ευχαριστήσεις. Εμείς ευχαριστούμε και συγγνώμη...

είμαστε οργανισμοί ευάλωτοι. Είτε 222 εκατ. δαπανήσεις για έναν παίκτη είτε τίποτα, ο κίνδυνος τραυματισμού είναι ίδιος. Αρκεί να λένε πως πετάχτηκαν τα λεφτά στον κάλαθο με αυτή την εξέλιξη, αλλά ας μην ξεχνάμε πως τον απέκτησαν για πέντε χρόνια και όχι για ένα. Για πρώτη χρονιά στην ομάδα πάντως, τα 28 γκολ και 16 ασίστ σε 30 επίσημους αγώνες δεν τα λες και λίγα.

Υπάρχουν και χειρότερα

Ας μην αποτελέσει άλλοθι για κάποιους, η αλήθεια όμως να λέγεται, υπάρχουν και χειρότερα. Τα τελευταία χρόνια η αξιοπιστία του κυπριακού ποδοσφαίρου έπιασε πάτο και η προκατάληψη εκτοξεύθηκε, τέτοια καραγκιοζιλίκια όμως, όπως αυτά που διαδραματίζονται από την περασμένη Κυριακή, στην Ελλάδα αποτελούν πλέον συνήθεια. Γιατί, δυστυχώς, τα γεγονότα της Τούμης ούτε τα πρώτα και μάλλον ούτε τα τελευταία αποτελούν στην Ελλάδα. Απλά κάθε φορά αλλάζουν οι πρωταγωνιστές και τα γεγονότα. Κάποτε, πράσινοι, κάποτε άσπροι, κάποτε κόκκινοι ή κίτρινοι. Κάποτε φωτοβολίδες, κάποτε τενεκεδάκια μπύρας και πρόσφατα ρολά ταμειακής μηχανής! Και επειδή πολλές φορές αποδείχθηκε, πως τις κακές... συνθήκες του ελληνικού ποδοσφαίρου τις κληρονομούμε στην Κύπρο, μακάρι αυτή τη φορά να αποτελέσουμε εξαίρεση. Μας αρκούν τα δικά μας!

Μεταβολές εβδομάδας		Dow Jones	Nasdaq	Nikkei	Dax	FTSE 100	ΔΙΕΘΝΗ	Πετρέλαιο	€/€
	Χ.Α.Κ. -0,63%								
	Χ.Α. -3,68%	-3,47%	-1,82%	-3,25%	-2,17%	-1,06%	Μετά τον Ιούνιο η εξαγορά Monsanto από Bayer Σελ. 9	-4,11%	-0,21%

ΔΙΑΒΑΣΤΕ

ΔΙΣΤΑΚΤΙΚΟ ΤΟ ΚΟΙΝΟ

Ανοίγουν 11 νέα πρατήρια υγραεριοκίνησης το 2018

Διστακτικό παρουσιάζεται το κοινό αναφορικά με την υγραεριοποίηση. Βασικό εμπόδιο το κόστος για εταιρείες και καταναλωτές. Οι εταιρίες παρακολουθούν τις εξελίξεις που δεν δικαιολογούν μεγάλα ανοίγματα. Ωστόσο, έντεκα νέα πρατήρια υγραεριοκίνησης αναμένονται μέσα στο 2018. **Σελ. 5**

ΕΛΛΑΔΑ

Αισιόδοξες οι επιχειρήσεις δύσπιστοι οι καταναλωτές

Η ενίσχυση του δείκτη υπευθύνων προμηθειών σε υψηλά 17 ετών, σε συνδυασμό με τη βελτίωση του οικονομικού κλίματος και των επιχειρηματικών προσδοκιών αντικατοπτρίζουν την αισιοδοξία των επιχειρήσεων. Όμως αγορές και καταναλωτές δεν συμμερίζονται την αισιοδοξία αυτή. **Σελ. 8**

ΔΙΕΘΝΗ

Πονοκέφαλος για Ε.Ε. οι κινεζικές εξαγορές

Πονοκέφαλο για τη Γερμανία και την Ευρώπη προκαλεί η ολοένα και μεγαλύτερη διείσδυση της Κίνας σε ευρωπαϊκούς επιχειρηματικούς ομίλους. Πάντως, η καγκελάριος Άγκελα Μέρκελ εμφανίστηκε καθουσιαστική όσον αφορά την απόκτηση μεγάλου μεριδίου της Daimler από την κινεζική Geely. **Σελ. 10**

Real Estate

Ξένοι αγόρασαν ακίνητα 503 εκατ. στην Ελλάδα

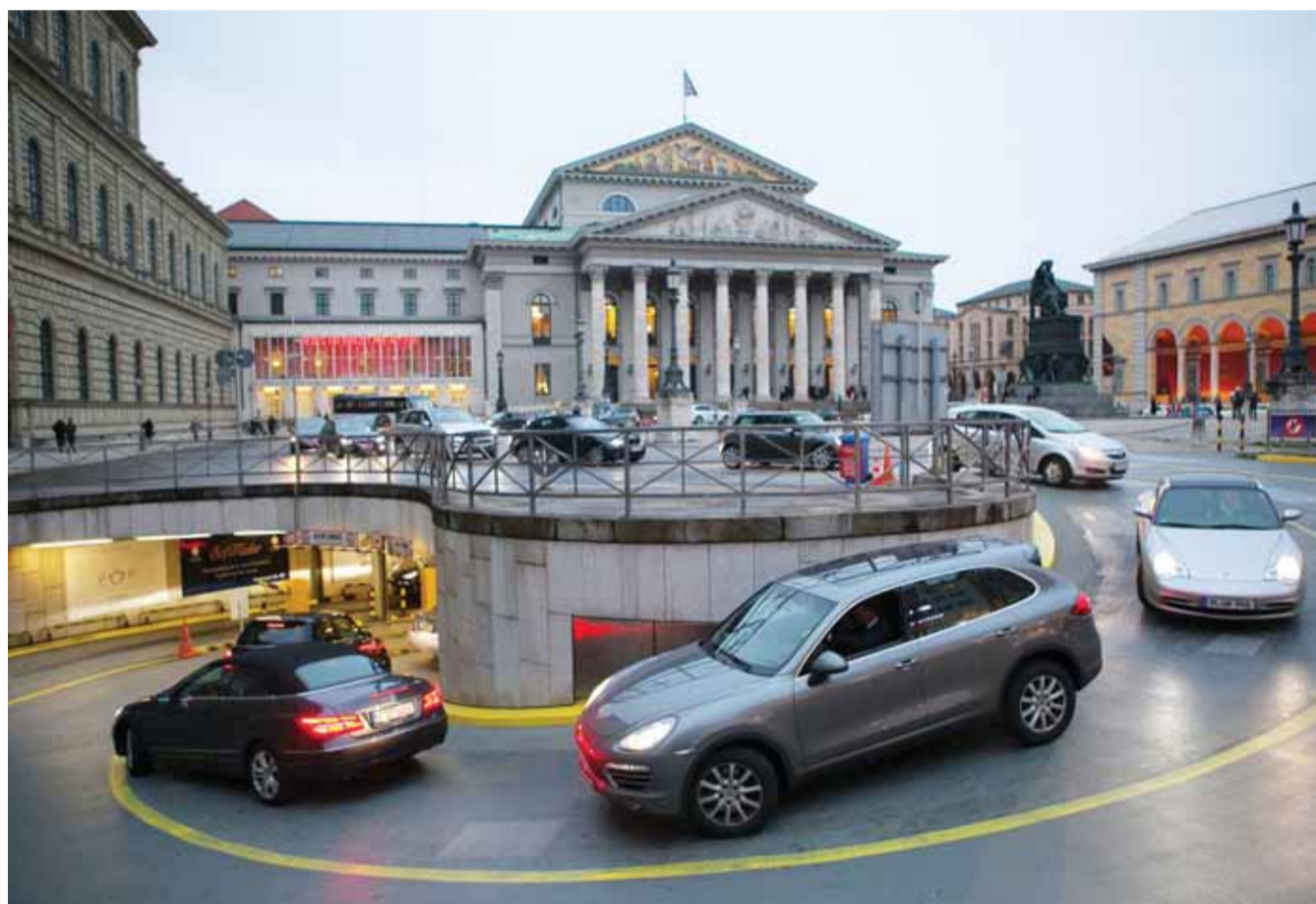
Στο επίπεδο - ρεκόρ των 503 εκατ. ευρώ διαμορφώθηκαν οι εισροές ξένων κεφαλαίων για αγορά ακινήτων στην Ελλάδα το 2017, σημειώνοντας αύξηση 86,5%, που είναι και η υψηλότερη της τελευταίας 10ετίας. Σύμφωνα με την ΤΓΕ, το 2018 αναμένεται σταθεροποίηση των τιμών. **Σελ. 12**

Τα όπλα Ελληνικής για κέρδη το 2018

Συνέντευξη του CEO της τράπεζας Ιωάννη Μάτση – Οι προβλέψεις, τα κόκκινα δάνεια και η APS

Αισιόδοξη για το 2018 παρουσιάζεται η Ελληνική Τράπεζα. Όπως υπογραμμίζει σε συνέντευξή του στην «Κ» ο ανώτατος εκτελεστικός διευθυντής της Ελληνικής Τράπεζας Ιωάννης Μάτσης, ο Όμιλος έχει θέσει τους στόχους που θα ακολουθήσει στην επόμενη τριετία, ενώ θα προτάξει τα τρία όπλα που έχει στο οπλοστάσιό του για να τους επιτύχει. Όπως αναφέρει, «πρώτο είναι ο ισολογισμός της τράπεζας. Η τράπεζα έχει πλεονάζουσα ρευστότητα, η οποία μας επιτρέπει να διαχειτούμαστε νέο δανεισμό στην αγορά. Δεύτερο είναι τα προϊόντα της τράπεζας που σχεδιάστηκαν για να ικανοποιήσουν τις ανάγκες των πελατών μας, υφιστάμενων και μελλοντικών. Τρίτον, το προσωπικό που διαθέτει η Ελληνική Τράπεζα είναι βασικός πυλώνας για να διαγράψει μια επιτυχημένη χρονιά, που ελπίζουμε να είναι το 2018». Εκφράζει ικανοποίηση από τη λειτουργία της APS και αναφέρεται στα μέτρα για περαιτέρω μείωση των κόκκινων δανείων και τις σχέσεις με την ΕΤΥΚ. Τονίζει ακόμα ότι η μετάβαση στην ψηφιακή εποχή είναι αναπόφευκτη, και ότι σε αυτήν πρέπει να επενδύσουν τα κυπριακά τραπεζικά ιδρύματα. **Σελ. 4**

Απαγόρευσαν την κυκλοφορία πετρελαιοκίνητων

Απαγορεύεται υπό προϋποθέσεις η κυκλοφορία των ντιζελοκίνητων οχημάτων στη Στουτγκάρδη και στο Ντίσελντορφ, σύμφωνα με απόφαση του ομοσπονδιακού διοικητικού δικαστηρίου της Γερμανίας. Η απόφαση αυτή αποτελεί προάγγελο σημαντικών εξελίξεων για τις γερμανικές πόλεις, γι' αυτό και ανησύχησαν οι αυτοκινητοβιομηχανίες. Το ομοσπονδιακό δικαστήριο απεφάνθη ότι οι γερμανικές πόλεις, αν έχουν προηγουμένως εφαρμόσει χωρίς αποτέλεσμα άλλα μέτρα περιορισμού της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, μπορούν ως τελευταία επιλογή να απαγορεύσουν την κυκλοφορία των πετρελαιοκίνητων Ι.Χ. **Σελ. 11**

Αναμένεται τουριστική άνοιξη φέτος στη Λάρνακα

Λειτουργούν νέα ξενοδοχεία

Τουριστική ώθηση στη Λάρνακα των πολλών προβλημάτων αναμένεται να δώσει η δραστηριοποίηση νέων ξενοδοχείων. Το Radisson Blue στην περιοχή του λιμανιού δεχεται τις πρώτες του κρατήσεις για τον Ιούνιο, ενώ από την 1η Απριλίου επαναδραστηριοποιείται και το Lenios Beach Hotel πλέον ως LeBay. Αλλά δύο θα λειτουργήσουν το 2019. Τι γίνεται με τα εγκαταλελειμένα. **Σελ. 6**

Επεσαν κατά 3,24 δισ. ευρώ τα NPLs σε 11 μήνες του 2017

Ξεπέρασαν τη μείωση του 2016

Μείωση 3,24 δισ. ευρώ μέσα στους 11 πρώτους μήνες του 2017 σημείωσαν τα κόκκινα δάνεια. Από 24,38 δισ., που ήταν τον Ιανουάριο έπεσαν στα 21,14 δισ. ευρώ. Μέσα στο 2016 τα NPLs είχαν μειωθεί κατά 3,11 δισ. ευρώ. **Σελ. 3**

ΑΠΟΨΗ / Του MARCELLO MINENNA*

Πρέπει να αναδυθεί η Ευρώπη της αλληλεγγύης

Είναι παράξενο αλλά μεταξύ της διεθνούς κρίσης χρέους τη δεκαετία του 1980 και της παγκόσμιας κρίσης του 2008, η Ευρώπη έχει σημειώσει αύξηση του ΑΕΠ της μεγαλύτερη από αυτήν του υπόλοιπου κόσμου. Στο διάστημα αυτό συνέβησαν δύο μείζονα πολιτικά γεγονότα: η επανένωση των Γερμανιών το 1990 και η θέσπιση ενιαίων επιτοκίων σε 11 χώρες της Ε.Ε., δηλαδή η γέννηση του ευρώ. Και τα δύο συμβάντα είχαν μεγάλο αντίκτυπο στο κρατικό χρέος.

Μετά το πρώτο συμβάν ακολούθησε η διαγραφή σχεδόν του συνόλου όσων χρεών της Γερμανίας εκκρεμούσαν ως πολεμικές αποζημιώσεις, η αποπληρωμή των οποίων θα οδηγούσε, όπως είπε κάποτε ο άλλοτε καγκελάριος Κολ, στην τρίτη πτώχευση της Γερμανίας σε έναν αιώνα. Η διαγραφή αυτών των χρεών ασφαλώς βοήθησε τον Κολ να διαχειριστεί το κόστος της επανένωσης. Το δεύτερο συμβάν οδήγησε στην εναρμόνιση των επιτοκίων της Ευρωζώνης με τα επίπεδα της Γερμανίας, με μακροπρόθεσμες επιπτώσεις ιδιαίτερες για τις χώρες της ευρωπαϊκής περιφέρειας. Ετσι,

στο διάστημα 1996-1999 οι ευρωπαϊκές αγορές ομολόγων θεώρησαν ότι οι χώρες της περιφέρειας θα προσχωρούσαν στην Ευρωζώνη μαζί με τη Γερμανία, και τα ομολόγα τους θα ήταν συγκρίσιμα με τα δικά της και θα μπορούσαν να τιμολογούνται σχεδόν με τον ίδιο τρόπο. Εξάλλου, στο διάστημα 1993-1997 πολλές οδγίες της Ε.Ε. επέβαλαν ισή μεταχείριση για όλα τα κρατικά ομόλογα της Ευρωζώνης. Η νεοπαγής ΕΚΤ δεν έκανε διάκριση ανάμεσα στα ομόλογα της Ευρωζώνης όταν τα δεχόταν ως εγγύηση για να δανείσει τις χώρες. Φαινομενικά, η Ευρωζώνη άρχισε να λειτουργεί σαν να αναλάμβαναν όλα τα κράτη-μέλη της τον κίνδυνο πτώχευσης μιας εξ αυτών, και οι αγορές πίστευαν πως υπήρχε η άρρητη εγγύηση της ΕΚΤ και των ευρωπαϊκών θεσμών. Απεδείχθη, όμως, με την κρίση χρέους της Ευρωζώνης πως μια τέτοια νομισματική ένωση δεν μπορούσε να λειτουργήσει χωρίς να πληξει την ανταγωνιστικότητα και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα των χωρών της περιφέρειας. Για περισσότερο από μισόν αιώνα, οι αρχές της αλληλεγγύης και της κοινής ανάλυσης του

κινδύνου προώθησαν την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της Ε.Ε. Από το 2009, όμως, είμαστε μάρτυρες μιας αιφνίδιας ανατροπής. Η αλληλεγγύη εξανεμίστηκε: πριν από το 2008 η κυβέρνηση της Ελλάδας δεν θα είχε προβάλει ποτέ στη Γερμανία την απαίτηση να της αποπληρώσει το κατοχικό δάνειο των 280 δισ. ευρώ. Οι διαγραφές χρεών δεν είναι κάτι σπάνιο στην ιστορία της Ευρώπης. Με τη συνθήκη ειρήνης που υπεγράφη το 1947 μετά τον Β' Παγκόσμιο, η Ιταλία υποχρεώθηκε να αποσύρει το αίτημά της προς τη Γερμανία για πολεμικές αποζημιώσεις ύψους 65 δισ. ευρώ. Λίγα χρόνια αργότερα, το 1953, με τη Συνθήκη του Λονδίνου διεγράφη κατά το ήμισυ το χρέος της Γερμανίας και η αποπληρωμή αναβλήθηκε για 30 χρόνια. Οι πολεμικές αποζημιώσεις «πάγωσαν» μέχρι την επανένωση των Γερμανιών. Όταν άρχισε να αποπληρώνει η Γερμανία το 1958, οι δόσεις αντιπροσώπευαν το 2,7% των εξαγωγών της. Φαίνεται έτσι παράξενο που με τους κανόνες του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας οι χώρες αναγκάζονται να απο-

πληρώνουν ποσά δεκαπλάσια των εξαγωγών τους. Μετά το 2008 είδαμε μια παράτολμη πολιτική στροφή των θεσμών της Ε.Ε. και της γραφειοκρατίας της, μακριά από κάθε κοινή ανάληψη του κινδύνου. Θα ήταν πολιτικά αφελές να μην εξετάσει κανείς την κρίση που θα προκαλούσε οποιαδήποτε διαγραφή χρέους στην Ευρωζώνη όπως είναι σήμερα. Παράλληλα, όμως, οποιαδήποτε σκέψη για αναδιάρθρωση χρεών, του είδους που προτείνει η Γερμανία ή η ήπια εκδοχή της που προτείνει η Γαλλία, πρέπει να απορριφθεί ως ιδεολογικά ακρότητα. Προτείνω έναν τρίτο δρόμο, με προτεραιότητα στις επενδύσεις και την ανάπτυξη και μια αναδιάρθρωση της αρχιτεκτονικής που διέπει την Ευρωζώνη, ώστε να συμπεριλάβει την από κοινού ανάληψη του κινδύνου. Η Ε.Ε. γνώρισε την οικονομική και κοινωνική ευημερία όσο τηρούσε τις αρχές της αλληλεγγύης.

* Ο Marcello Minenna είναι στέλεχος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς της Ιταλίας και τακτικός αρθρογράφος της Wall Street Journal και της Corriere della Sera.

Απόδοση δεκαετών ομολόγων		
	Απόδοση	Εβδομαδιαία αλλαγή
Κύπρος	1,85%	-0,06%
Γερμανία	0,64%	-0,06%
Γαλλία	0,90%	-0,08%
Ιταλία	1,94%	-0,11%
Ισπανία	1,49%	-0,09%
Ιρλανδία	1,05%	-0,10%
Ελλάδα	4,41%	0,13%
Ην. Βασίλειο	1,46%	-0,08%

Βαθμολογία από οίκους αξιολόγησης		
Οίκος Αξιολόγησης	Μακροπρόθεσμο Χρέος	Βραχυπρόθεσμο Χρέος
DBRS	BBLow	R-4
Fitch	BB	B
Moody's	Ba3	NP
S&P	BB+	B

www.pwc.com.cy

Expertise Solutions Value

ΑΠΟΨΗ Του ΜΙΧΑΗΛ ΟΛΥΜΠΙΟΥ

Η αβάσταχτη ελαφρότητα των ψευδαισθήσεων

Ο Nassim Taleb ονόμασε την πραγματοποίηση ενός ανεπιθύμπτου γεγονότος με μεγάλες συνέπειες «μαύρο κύκνο» στο ομώνυμο βιβλίο του, ωστόσο, ο Milan Kundera σε ένα άκρως ενδιαφέρον λογοτεχνικό δημιούρημά του για το είναι, έδωσε τη δική του ερμηνεία για δύσκολα ερωτήματα της ζωής.

Το σημερινό μας ερώτημα που δικαίως απασχολεί και πολλούς κύπριους αλλά και ξένους είναι κατά πόσο η οικονομική ανάπτυξη που μας έχει ξελασπώσει σε μεγάλο βαθμό το προηγούμενο έτος θα είναι αδιάλειπτη. Μετά τα τελευταία γεγονότα στη κυπριακή ΑΟΖ, αλλά και στο Αιγαίο, η Τουρκία εμφανίζει κακές προθέσεις και διαθέσεις αφαιρώντας ταυτόχρονα από την κυπριακή

οτική στήριξη που πήραμε από τους εταίρους μας στην Ε.Ε. η Τουρκία είναι βέβαιο ότι θα δοκιμάσει ξανά αυτή την αλληλεγγύη των ευρωπαίων όχι μόνο στη Κύπρο αλλά και στο Αιγαίο. Ακόμα όμως και αν προστρέξουν οι ξένοι να υπερασπιστούν τη Κύπρο έναντι των βαρβάρων, κάτι που δεν έκαναν το 1974, το ερώτημα είναι αν η Τουρκία θα μείνει με σταυρωμένα τα χέρια ή θα προκαλέσει ένα τέτοιο θερμό επεισόδιο που να ακυρώνει τους οικονομικούς σχεδιασμούς της χώρας μας.

Η στήλη έχει την έντονη πεποίθηση ότι παίζουμε με τη φωτιά και πως η μόνη ασφαλής διέξοδος είναι η επίλυση του Κυπριακού ή έστω σε πρώτο στάδιο μια συμφωνία με την τουρκοκυπριακή κοινότητα για το θέμα της αξιοποίησης των υδρογονανθράκων. Ο Νίκος Ρολάνδης είχε προτείνει το 2006 μια διευθέτηση που να αφήνει 20% - 25% των καθαρών εσόδων στη τουρκοκυπριακή κοινότητα, η οποία τότε το είχε αντίκρισει θετικά.

Η ύπαρξη μεγάλων κοιτασμάτων υδρογονανθράκων μπορεί να αποτελέσει παράγοντα ειρήνης και σταθερότητας στην περιοχή αν η δική μας πλευρά προχωρήσει μπροστά, ιδιαίτερα για την πολυπόθητη λύση του Κυπριακού. Είναι γνωστό όμως πως εσωτερικά οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα δεν ευνοούν μια τέτοια διευθέτηση.

Η σημερινή οικονομική ευμάρεια όμως είναι επίπλαστη, γιατί βασίζεται σε ένα πολιτικά και στρατιωτικά φορτισμένο εξωτερικό περιβάλλον που αρνούμαστε να αναγνωρίσουμε διότι οι συσχετισμοί δυνάμεων δεν είναι υπέρ μας. Όπως και το 1974 η προσγγίωση στην πραγματικότητα υπήρξε όχι μόνο ανάμια αλλά και εξαιρετικά επώδυνη έτσι και σήμερα μπορεί να εκδηλωθούν εξελίξεις που να μας καθλώσουν οικονομικά και να μας εξευτελίσουν κυριαρχικά. Η στάση της διεθνούς κοινότητας συνήθως ευνοεί τον ισχυρό, όπως αποδείχτηκε το 2014 στην περίπτωση της ουκρανικής κρίσης. Τα ψηφίσματα του ΟΗΕ και οι κυρώσεις της Ε.Ε. εναντίον της Ρωσίας ούτε την κυριαρχία αλλά ούτε και την ανάπτυξη της Ουκρανίας αποκατέστησαν. Ας μην τρέφουμε, λοιπόν, ψευδαισθήσεις.

ΔΗΚΤΗΣ

diktis@kathimerini.com.cy

Ετοιμοί για δράση οι νέοι και οι όχι τόσο νέοι υπουργοί.

Φαινομενική αύξηση κερδών από τη Logicom

Μπορεί η Logicom να θεωρείται μικρή εταιρεία σε διεθνές επίπεδο όμως για το κυπριακό χρηματιστήριο είναι ίσως η πλέον αξιολογημένη εταιρεία. Και αυτό γιατί από την εποχή της εισαγωγής της πριν από 18 περίπου χρόνια η εταιρεία παρουσιάζει μια ανοδική πορεία κερδών με τζίρο που προέρχεται κυρίως από τις διεθνείς της δραστηριότητες που φθάνουν το 1 δισ. δολάρια. Την Παρασκευή η εταιρεία ανακοίνωσε κέρδη μετά τη φορολογία για το έτος που έκλεισε το 2017 που φθάνουν τα 14,6 εκατ. σε σχέση με 11,7 εκατ. το προηγούμενο έτος ως αποτέλεσμα της αύξησης του κύκλου εργασιών της. Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας ανακοίνωσε την καταβολή μερίσματος ύψους 0,065 σεντ ανά μετοχή. Οι προοπτικές για το 2018 σύμφωνα με το Δ.Σ. της εταιρείας είναι καλές παρά την αβεβαιότητα που υπάρχει σε ορισμένες από τις βασικές αγορές που δραστηριοποιείται.

Ποιος είναι ο κοινωνικός ρόλος του ΧΑΚ;

Παρά το γεγονός ότι εγκρίθηκε με 43 ψήφους υπέρ και 5 εναντίον ο προϋπολογισμός του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου είναι ελλειμματικός, αφού παρουσιάζει δαπάνες ύψους 5,4 εκατ. και έσοδα 5 εκατ. Σε μια εποχή που κυριαρχούν οι κανόνες της ελεύθερης αγοράς στον χρηματιστηριακό τομέα είναι άξιο απορίας, γιατί ο φορολογούμενος να επιδοτεί έναν οργανισμό χωρίς κανένα απολύτως όφελος για την κοινωνία τη

στιγμή μάλιστα που ο ιδιωτικός τομέας μπορεί να προσφέρει τις ίδιες υπηρεσίες ή να διαδραματίσει τον ίδιο ρόλο κατά τρόπο κερδοφόρο για τα κρατικά έσοδα. Όταν ο ΔΗΣΥ βρισκόταν στην αντιπολίτευση κατηγορούσε την κυβέρνηση του ΑΚΕΛ για κρατισμό. Φαίνεται όμως πως τώρα βολεύει και τους ίδιους.

Ίδου η Ρόδος

Σε επιστολή του στην κοινοβουλευτική επιτρο-

πή Οικονομικών ο Δημήτρης Γεωργιάδης προβάλλει τα προβλήματα στελέχωσης που έχει το κυπριακό Δημοσιονομικό Συμβούλιο του οποίου προεδρεύει, ενώ παράλληλα σημειώνει ότι το Συμβούλιο κατατάσσεται στις τελευταίες θέσεις της Ε.Ε. όσον αφορά τη στελέχωση του. Η γραμματεία του Συμβουλίου έχει μείνει με ένα μέλος και ο κ. Γεωργιάδης έκρουσε τον κώδωνα του κινδύνου για προβλήματα που πρέπει να προκύψουν. Μπορεί ως δημοσιογράφος να έγραφε πως δεν πρέπει να γίνεται αλόγιστη χρήση του δημόσιου χρήματος, αλλά ένα Συμβούλιο δεν μπορεί να μένει υποστελεχωμένο.

Χαστούκι από Moody's στη Γιωρκάτζη για χαλάρωση

Η παρατήρηση του διεθνούς οίκου αξιολόγησης Moody's σε σχέση με τη χαλάρωση κριτηρίων δανειοδότησης στα νοικοκυριά, τα οποία σύμφωνα με όλα τα στοιχεία είναι από τα πλέον υπερχρεωμένα στην Ευρωζώνη, αποτελεί χαστούκι στη Χρυστάλλα Γιωρκάτζη και την Κεντρική Τράπεζα. Είναι γι' αυτό που γράφουμε και σε παλαιότερο σχόλιο ότι η ΚΤΚ λειτουργεί ως παρατηρητής παρά ως επόπτης. «Με το χρέος των νοικοκυριών στην Κύπρο να βρίσκεται ακόμη σε ψηλά επίπεδα, η χαλάρωση των κριτηρίων, συμπεριλαμβανομένων χαμηλότερων περιθωρίων, μειωμένων απαιτήσεων εξασφάλισης και μεγαλύτερης διάρκειας λήξης των προθεσμιών, εκθέτει τις τράπεζες στον κίνδυνο αύξησης των προβλέψεων για ζημιές από δάνεια» σημειώνουν στην έκθεσή τους οι Moody's.

ΑΠΟΨΗ Του ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ

Πείτε μου τον σύμβουλό σας, να σας πω πολλά...

Με αρκετή δόση σαρκασμού λέμε πολλές φορές εδώ στην Κύπρο πως ό,τι δηλώσεις είσαι. Και δεν είναι τυχαίο αφού στις πλείστες περιπτώσεις παρόλο που μπορεί να υπάρχει κάποιο αρμόδιο Σώμα που να ρυθμίζει την άσκηση των διαφόρων επαγγελματιών, οποιουδήποτε έλεγχος φαίνεται στην πράξη να παρουσιάζει σοβαρές ελλείψεις. Το κάθε Σώμα ασκεί κάποιον έλεγχο στα μέλη του, αλλά παρουσιάζεται αδύναμο να ασκεί έλεγχο σε άτομα μη μέλη του που σφετερίζονται το φάσμα επαγγελματιών που κανονικά ελέγχει. Δεν λέω, μπορεί να μπήκε μια σχετική τάξη σε σχέση με την κατάσταση που επικρατούσε πριν από κάποιες δεκαετίες και θύμιζε μπάχαλο - ιδιαίτερα στα τεχνικά επαγγέλματα (βλέπε ΕΤΕΚ), αλλά εκεί που νομίζαμε πως θα επιτευχθεί μια διακριτή άσκηση μεταξύ των διαφόρων ειδικοτήτων, βλέπουμε πως κάτι τέτοιο τελικά δεν έγινε - τουλάχιστον όχι στον επιθυμητό βαθμό. Επιπλέον, είναι εμφανές πως αξιοποιούνται πιο χαλαροί όροι προσδιορισμού «ειδικοτήτων» έτσι ώστε αφενός τα άτομα που τους χρησιμοποιούν να το πράττουν ανεμπόδιστα και αφετέρου τα διάφορα Σώματα να επικαλούνται μη αρμοδιότητα στο να ασκήσουν έλεγχο. Ο κυριότερος χαλαρός όρος που χρησιμοποιείται είναι αυτός του «Συμβούλου». Πρόκειται για έναν όρο, ο οποίος τυγχάνει βήναυσης κακομεταχείρισης με αρνητικά επηρεαζόμενο τον τελικό αποδέκτη, δηλαδή το άτομο που λαμβάνει τη συμβουλή.

Σε αυτό το σημείο καλό είναι να διαχωρίσουμε την εξυπνάδα, την ευφυΐα και τη διψή για εγκυκλοπαιδική γνώση από την ειδική γνώση σε κάτι συγκεκριμένο - είτε αυτό είναι κάτι το πρακτικό ή και χειρονακτικό ή και ένα φάσμα υπηρεσιών που προέκυψε λόγω της μακρόχρονης τριβής με το αντικείμενο ή/και

επειδή αποκτήθηκε μετά από σχετικές σπουδές. Ο «Σύμβουλος» λοιπόν προϋποθέτει ακαδημαϊκή κατάρτιση, εξειδίκευση και μακρόχρονη τριβή με αυτό το αντικείμενο. Για παράδειγμα, αν εμένα με ενδιαφέρει η αρχιτεκτονική και αφιερώω ώρες από τον ελεύθερο μου χρόνο να διαβάσω αρχιτεκτονικά άρθρα και βιβλία και μου αρέσει να ενδιαιτώμαι συνεχώς, αυτή η ενασχόλησή μου δεν με καθιστά αρχιτέκτονα. Μπορεί να με κάνει όμως - και με κάνει - πιο ειδικό στον τομέα μου που είναι αυτός του εκτιμητή ακινήτων. Αν διαβάσω πέντε πανεπιστημιακά βιβλία για παθολογία επειδή μου αρέσει η ιατρική, δεν υπάρχει τίποτα στον κόσμο που να μπορεί να με κάνει ιατρό-παθολόγο για να μπορώ να εξετάσω τον οποιονδήποτε και να του δώσω ιατρική συμβουλή. Και όμως ακούω πως ανάμεσα μας υπάρχουν άτομα που ασκούν το ιατρικό επάγγελμα χωρίς να έχουν σπουδάσει ιατρικά.

Εν εγώ αναρτήσω σήμερα στο Facebook, στο LinkedIn και σε μια πινακίδα έξω από το γραφείο μου πως είμαι «Νομικός Σύμβουλος», μπορεί να παριστάνω το «Νομικό Σύμβουλο» χωρίς να σκάσει μύτη απλώς και μόνο επειδή (προσεκτικά) δεν δηλώνω «Δικηγόρος». Αν δηλώνω «Δικηγόρος», τότε θα με έπαινε η τσιμπίδα του Νόμου και του Δικηγορικού Συλλόγου. Το «Νομικός Σύμβουλος» είναι κάτι το πιο αόριστο και (θεωρητικά) δύσκολα ελεγχόμενη άσκηση επαγγέλματος επειδή δεν απαιτείται να παρουσιαστεί στο δικαστήριο. Από την άλλη, επικρατεί και παρερμηνεία του όρου «Σύμβουλος» και μεταξύ των ίδιων των επαγγελματιών. Για παράδειγμα, ρωτάς την άλλη που ασκεί κανονικά το επάγγελμα του δικηγόρου, «σε τι τομέα ειδικεύεσαι;», και σου απαντά, «στο Οικονομικό...». Και όταν τη ρωτάς, «πόσο καιρό ασκείς το

επάγγελμα;», σου απαντά, «...σχεδόν ένα χρόνο...». Το ερώτημα που τίθεται είναι, καλά και η ενασχόληση με κάποιες υποθέσεις οικογενειακού μέσου σε ένα χρόνο, σε καθιστούν ειδικά επί του θέματος; Εγώ προσωπικά νομίζω πως όχι, ή έστω δύσκολα.

Αν κάνετε μια έρευνα επαγγελματιών θα διαπιστώσετε πως στη χώρα μας υπάρχει πληθώρα «Χρηματοοικονομικών Συμβούλων», «Συμβούλων Επιχειρήσεων», «Συμβούλων Επενδύσεων», «Συμβούλων Γάμων» και δεν συμμαζεύεται, όπως και το νέο φρούτο, αυτό των «Συμβούλων Ακινήτων» ή «Property Consultants». Δεν θα ασχοληθώ με τους υπολοίπους, αλλά θα σταθώ στους «Συμβούλους Ακινήτων». Σας δηλώνω υπεύθυνα πως πρόκειται ίσως για τη μεγαλύτερη «πατάτα» που υπάρχει. Είναι ένα άκρως μη ελεγχόμενο επάγγελμα και πρέπει να είστε πάρα πολύ προσεκτικοί για το ποιους προσεγγίζετε. Για να βάλουμε τα πράγματα σε μια ουσιαστική διάσταση, απλώς να σας αναφέρω πως τα άτομα που έχουν ακολουθήσει σχετικά κύκλο σπουδών και ασκούν το επάγγελμα (με τον ένα τρόπο ή τον άλλο) δεν ξεπερνούν τους 250 σε όλη την Κύπρο. Με τον όρο «κύκλο σπουδών» αναφέρομαι στην εξασφάλιση πτυχίων ή/και μεταπτυχιακών στη Διαχείριση Ακινήτων (ή κάτι παρεμφερές σε ονομασία και περιεχόμενο), με σχετική εξειδίκευση στην Εκτίμηση Ακινήτων. Από αυτή την κατηγορία, κάποιιοι μπορούν να αποκλειστούν Σύμβουλοι Ακινήτων και κάποιιοι να είναι εν δυνάμει Σύμβουλοι Ακινήτων, που μπορεί όμως να μην γίνουν και ποτέ.

Μετά έχουμε την κατηγορία των Εγγεγραμμένων Κτηματομεσιτών. Εδώ το τοπίο είναι πιο θολό. Υπάρχουν κτηματομεσιτές που έχουν μακρόχρονη πείρα στις πωλήσεις ή/και στις εννοικιάσεις ακινήτων. Μπορεί κάποιιοι από αυτούς να έχουν

κιόλας σπουδάσει το αντικείμενο και να ασκούν μόνο το επάγγελμα του κτηματομεσιτή, αλλά όχι του εκτιμητή, κατ' επιλογή. Υπάρχει άλλη κατηγορία με αδειούχους μεν, άπειρους δε. Υπάρχει άλλη κατηγορία ατόμων που είναι βοηθοί όλων των πιο πάνω. Είναι αυτοί «Σύμβουλοι Ακινήτων»;

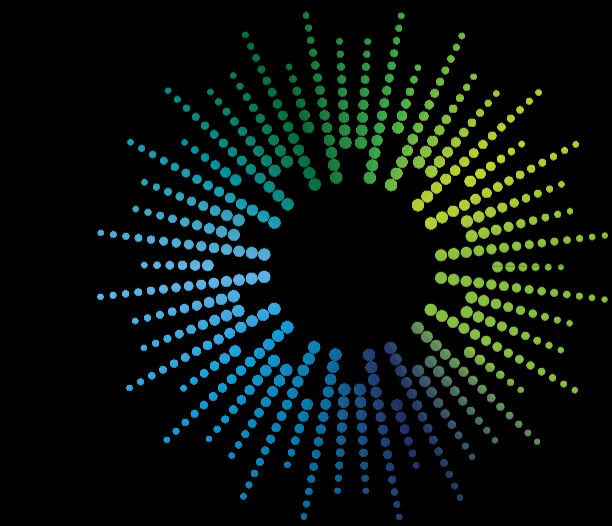
Για να απαντηθεί το ερώτημα θα πρέπει να πάμε ένα βήμα πίσω και να δούμε το σύστημα αμοιβής. Γίνεται η αμοιβή που θα πάρει το άτομο που θα σε συμβουλευτεί να είναι άμεσα συνδεδεμένη με τη συμβουλή που θα σου δώσει; Εγώ λέω πως όχι. Η συμβουλή πρέπει να είναι ανεξάρτητη αλλιώς υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων. Και η σύγκρουση οδηγεί αβίαστα σε ζημιά τον λήπτη. Δεν λέω, μπορεί ο άνθρωπος να σου απαριθμήσει ένα σωρό αλήθειες που αφορούν το ακίνητο που θα σου πουλήσει ή εννοιάσει επειδή είναι άριστος γνώστης της αγοράς. Είναι όμως σε θέση αντικειμενικά να σου πει ποια είναι η καλύτερη επιλογή; Δύσκολο. Και αν υπάρχουν τέτοια άτομα, πόσο δυσεύρετα είναι; Τέλος, έχουμε αυτούς που κατά τύχη έγιναν κτηματομεσιτές ή είναι και παράνομοι. Υπάρχουν πολλές εκατοντάδες τέτοιοι. Χωρίς γνώση νομοθεσιών, κανονισμών, Τοπικών Σχεδίων, άλλων σχεδίων ανάπτυξης, χωρίς γνώσεις τρόπου λειτουργίας της κτηματογράφησης, χωρίς σχετική ακαδημαϊκή μόρφωση. Βαρφίζονται Σύμβουλοι Ακινήτων και σας βομβαρδίζουν με «επενδυτικές ευκαιρίες» με μόνο κίνητρο να σας πουλήσουν αυτό που νομίζετε πως θέλετε και να εισπράξουν την προμήθειά τους. Και όμως, αυτοί οι αεριτζήδες είναι και οι πιο επικτημένοι. Γιατί; Είναι και αυτό μεγάλο κφάλαιο προς εξέταση.

Ο κ. Ανδρέας Α. Ανδρέου, MRICS, είναι CEO APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors.

Deloitte.

Φορολογικός Οδηγός 2018

Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε

- Όλες οι νέες φορολογικές αλλαγές και άλλες σχετικές αλλαγές
- Το φορολογικό ημερολόγιο 2018
- Όλο το φορολογικό πλαίσιο που ισχύει στην Κύπρο

Η έκδοση του Φορολογικού Οδηγού εντάσσεται στα πλαίσια της πάγιας πολιτικής της Deloitte για πλήρη, έγκυρη και λεπτομερή ενημέρωση των φορολογουμένων.

Την ηλεκτρονική έκδοση, στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα, του Φορολογικού Οδηγού 2018 της Deloitte μπορείτε να τη βρείτε στην ιστοσελίδα www.deloitte.com/cy

© 2018 Deloitte Limited

Tax

Μείωση κόκκινων δανείων κατά 6,35 δισ. ευρώ σε 23 μήνες

Οι πρώτοι 11 μήνες του 2017 ξεπέρασαν ολόκληρο το 2016

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Στα 21,14 δισεκατομμύρια ευρώ βρίσκονται πλέον τα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια στην Κύπρο, σύμφωνα με τα τελευταία δημοσιοποιημένα στοιχεία του Νοεμβρίου, παρουσιάζοντας μείωση 285 εκατομμυρίων ευρώ από τον Οκτώβριο του 2017. Για του λόγου το αληθές, τον Οκτώβριο του 2017 τα ΜΕΔ ανέρχονταν στα 21,42 εκατ. ευρώ. Ο χρόνος πέζει τις τράπεζες να ρίξουν το επίπεδο των ΜΕΔ τους και τους ασκείται δριμυία κριτική ότι δεν προσπαθούν αρκετά. Εντούτοις από τον Ιανουάριο έχουν να παρουσιάσουν έργο και δεν είναι άλλο από τη μείωση 3,24 δισ. ευρώ μέσα σε 11 μήνες, καθώς από τον Ιανουάριο του 2017 που τα ΜΕΔ ήταν στα 24,38 δισ. ευρώ, τον Νοέμβριο, όπως καταγράφουν τα στοιχεία που δίνει η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, ανέρχονται πλέον σε 21,14 δισ. ευρώ.

Η πορεία σε όλους τους μήνες είναι πτωτική, καθώς, βάσει των ιδίων στοιχείων, τον Φεβρουάριο ανέρχονταν στα 24,35 δισ. ευρώ, τον Μάρτιο στα 23,63 δισ., τον Απρίλιο μειώθηκαν απειροελάχιστα στα 23,61 δισ., τον Μάιο στα 23,48 δισ., τον Ιούνιο στα 22,81 δισ., τον Ιούλιο στα 22,73 δισ., τον Αύγουστο στα 22,27 δισ. και τον Σεπτέμβριο να σημειώνεται καλή πρόοδος, στα 21,84 δισ. ευρώ. Το στοίχημα για το 2017 είναι το πώς θα κλείσει η

χρονιά σε θέμα μείωσης των Μη Εξυπηρετούμενων, καθώς το 2016 το έχει υπερκεράσει ήδη μέσα σε διάστημα 11 μηνών και όχι συμπληρωμένων 12. Και αυτό, διότι μέσα στο 2016 έχοντας υπόψη τα ίδια στοιχεία της ΚτΚ, τα ΜΕΔ μειώθηκαν κατά 3,11 δισ. ευρώ. Τον Ιανουάριο του 2016 τα ΜΕΔ στο κυπριακό πιστωτικό σύστημα ανέρ-

Από το σύνολο των συγκεκριμένων δανείων των 21,84 δισ. ευρώ, το 50% περίπου, δηλαδή κοντά στα 11 δισ. ευρώ, αντιστοιχούν σε τερματισμένα.

χονταν στα 27,42 δισ. ευρώ, ενώ τον Δεκέμβριο του ίδιου έτους στα 24,31 δισ. Αθροιστικά δηλαδή, έχουν μειωθεί τα ΜΕΔ μέσα σε 23 μήνες κατά 6,35 δισ. ευρώ.

Το στοίχημα όμως είναι αλλού. Η ίδια η διοικήτρια της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου είχε τονίσει στα μέσα Νοεμβρίου πως από το σύνολο των ΜΕΔ – τον καιρό που έκανε τη δήλωση είχε μπροστά της τα δεδομένα του Σεπτεμβρίου 2017 – των 21,84 δισ. ευρώ, το 50% περίπου, δηλαδή κοντά στα 11 δισ. ευρώ, αντιστοιχούν σε τερματι-

σμένα δάνεια. Και όταν λέμε τερματισμένα δάνεια, εννοούμε ότι έχει καθεί πλήρως η ικανότητα να αποπληρωθούν από τον δανειολήπτη, άρα δεν υπάρχει πλέον δυνατότητα αναδιάρθρωσης του δανείου αυτού.

Οι δράσεις γι' αυτά τα δάνεια που θεωρούνται τερματισμένα είναι δύο, με την ευθύνη να πέφτει στους εγγυητές τους, αλλά και στην προσπάθεια εκποίησης των ακινήτων που έχει αγοράσει ο συγκεκριμένος δανειολήπτης με τα δάνεια αυτά. Αυτή βεβαίως είναι μια χρονοβόρα διαδικασία που δεν επιδέχεται εύκολη λύση.

Λύση, όμως, στα παραπάνω δάνεια αναμένεται να δώσει το κυβερνητικό σχέδιο «Εστία», το οποίο εκπονεί αυτή την περίοδο το Υπουργείο Οικονομικών. Ο φορέας που θα δημιουργηθεί και θα έχει πιθανώς το όνομα «Εστία», θα περιλαμβάνει δάνεια τέτοιου τύπου, παρουσιάζοντας την κοινωνική του πολιτική το κράτος. Φυσικά δεν πρόκειται να έχει τέτοιο μέγεθος, άρα και δεν θα αναλάβει όλα τα δάνεια αυτά. Θα είναι πολύ μικρότερος σε μέγεθος.

Συνεχόμενα τρίμηνα

Στα οικονομικά αποτελέσματα των δύο από των τριών μεγαλύτερων τραπεζών της Κύπρου για το 2017 (Τράπεζα Κύπρου και Ελληνική), διαφαίνεται αυτή η μείωση των ΜΕΔ, έχοντας στην περίπτωση

Το στοίχημα για το 2017 είναι το πώς θα κλείσει η χρονιά για τα NPLs, καθώς το 2016 το έχει υπερκεράσει ήδη μέσα σε διάστημα 11 μηνών.

της πρώτης 11 συνεχόμενα τρίμηνα μείωσης των ΜΕΔ, ενώ για τη δεύτερη 9 συνεχόμενα. Όπως αναφέρεται στα αποτελέσματα της Τράπεζας Κύπρου, αυτό είναι το ενδέκατο συνεχόμενο τρίμηνο ουσιαστικής μείωσης των προβληματικών δανείων της Τράπεζας, ενώ τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια με βάση την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΜΕΔ βάσει ΕΑΤ) μειώθηκαν κατά 2,2 δισ. ή κατά 20% κατά τη διάρκεια του έτους 2017 και ανήλθαν σε 8,8 δισ. στις 31 Δεκεμβρίου 2017. Εξήγει πως αντιπροσωπεύουν το 47% του συνόλου των δανείων, σε σύγκριση με 48% στις 30 Σεπτεμβρίου 2017 και 55% στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Η Ελληνική Τράπεζα σημειώνει

πως οργανική μείωση των ΜΕΔ για 9ο συνεχές τρίμηνο, σε συνδυασμό με την πώληση των ΜΕΔ είχαν ως αποτέλεσμα την υποχώρηση του δείκτη των ΜΕΔ στο 53%. Υπολογίζοντας και την πώληση των ΜΕΔ, το επίπεδο των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων υποχώρησε στα 2.16 δισ. ευρώ στις 31 Δεκεμβρίου 2017, μειωμένα κατά 14% σε ετήσια βάση. Ο δείκτης των ΜΕΔ στις 31 Δεκεμβρίου 2017 ήταν 53%, υποχωρώντας από το 58% ένα χρόνο πριν.

Μπορεί ο Συνεργατισμός να είχε να αντιμετωπίσει κάποιους εξωγενείς παράγοντες τους τελευταίους μήνες, μπαίνοντας στην προεκλογική δίνη, παρόλα αυτά, έχει παρουσιάσει και αυτός έργο μείωσης

των ΜΕΔ σε συνεχόμενα τρίμηνα. Σύμφωνα με τα τελευταία οικονομικά αποτελέσματα του εννεαμήνου του 2017 της ΣΚΤ, τα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια μειώθηκαν κατά 500,9 εκατ. το εννεάμηνο του 2017 (7,2 δισ. στις 31 Δεκ. 2016) και έφτασαν τα 6,7 δισ. στις 30 Σεπτ. 2017. Το ποσοστό κάλυψης των ΜΕΔ έφτασε το 45,29% στις 30 Σεπτ. 2017 σε σύγκριση με 47,10% και 45,34% τον Ιουν. 2017 και τον Δεκ. 2016, αντίστοιχα. Εξαιρουμένων των συμβατικών τόκων για το 2017 στις απομειωμένες χορηγήσεις, τα ΜΕΔ διαμορφώθηκαν σε 6,4 δισ., ενώ ο δείκτης των ΜΕΔ και ο δείκτης κάλυψης διαμορφώθηκαν στο 57,9% και 43,3% αντίστοιχα.

Πακέτο Αγροτικών Προϊόντων από τη Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα

Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα
16τες αξίες, νέα προοπτική.

Η οικονομία της Κύπρου χαρακτηρίζεται από την κυριαρχία του τριτογενούς τομέα και τη διαχρονική μείωση της συμβολής του πρωτογενούς τομέα. Προσφέροντας γνώση, τεχνολογία και καινοτομία, στον γεωργικό τομέα ενισχύεται σημαντικά η ευημερία των περιοχών της υπαίθρου.

Μειώνεται η αστικοποίηση, προστατεύεται το περιβάλλον και διασφαλίζεται η παραγωγή ποιοτικά αναβαθμισμένων και διατροφικά ασφαλών γεωργικών προϊόντων στη χώρα μας. Ως εκ τούτου είναι σημαντικό ως χώρα να κρατήσουμε τον τομέα της γεωργίας δυνατό και να τον βοηθήσουμε να αναπτυχθεί προσφέροντας του τα ανάλογα κίνητρα και στήριξη.

Μια χώρα που δεν παράγει δεν μπορεί να πάει μπροστά γιατί η γεωργία συνδέεται με τη λειτουργία και άλλων τομέων της οικονομίας όπως της βιομηχανίας, της μεταποίησης προϊόντων και του εμπορίου. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο οι εξαγωγές γεωργικών προϊόντων έφθασαν το 2017 τα €131 δισ. Διαχρονικά ο Συνεργατισμός είναι ο κύριος χρηματοδότης του γεωργικού τομέα στην Κύπρο. Ακόμα και κατά τη διάρκεια της πρόσφατης οικονομικής κρίσης η Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα, στήριξε αυτό τον τομέα. Τον Αύγουστο του 2014 σε συνεργασία με το Υπουργείο Γεωργίας ετοιμάστηκε και προωθήθηκε ειδικό προϊόν για τους αιτητές του Προγράμματος Γεωργικής Ανάπτυξης 2007-2013 και χρηματοδοτήθηκαν πέραν των 20 αγροτών με συνολικό ποσό δανεισμού τα €5,3εκ. Το αποτέλεσμα αυτής της ενέργειας ήταν, 1^ο η υλοποίηση των έργων τους και 2^ο η αξιοποίηση των επιδοτήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που σε αντίθετη περίπτωση θα είχαν χαθεί.

Τον Ιανουάριο του 2015 η Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα μείωσε το επιτόκιο των αγροτικών δανείων κατά 2% σε 8.500 αγροτικούς λογαριασμούς και τον Οκτώβριο του ίδιου έτους, η Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα παραχώρησε προς το Υπουργείο Γεωργίας ένα κατάστημα **ιδρύοντας έτσι το πρώτο στην Κύπρο, Κέντρο Εξυπηρέτησης Αγροτών.**

«Μια χώρα που δεν παράγει δεν μπορεί να πάει μπροστά»

Την περίοδο 2015-2017 η Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα χρηματοδότησε τις δυο μεγάλες ΣΕΔΙΓΕΠ για συμμετοχή στο Έκτακτο Μέτρο Στήριξης Παραγωγών Εσπεριδοειδών, μέσω πιστωτικών διευκολύνσεων συνολικού ύψους €3,5εκ., για να συμμετέχουν στα Εθνικά και Ευρωπαϊκά Προγράμματα για αποζημιώσεις σε επιχειρήσεις που επηρεάζονται από το Ρωσικό Εμπόριο. Με αυτό τον τρόπο στήριχθηκαν εκατοντάδες παραγωγοί εσπεριδοειδών ανά την Κύπρο και παρέμειναν στο επάγγελμά τους.

«Η Τράπεζα παρέχει πλήρη γκάμα προϊόντων και είναι σε συνεχή διάλογο με όλους τους εταίρους στον τομέα της γεωργίας όπως Υπουργείο Γεωργίας, ΚΟΑΠ, Αγροτικές Οργανώσεις» αναφέρει ο Μάριος Παπαδόπουλος Ανώτερος Διευθυντής Διεύθυνσης Τραπεζικών Δραστηριοτήτων της ΣΚΤ.

Η Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα κατέχει το 65% του μεριδίου της αγοράς του γεωργικού τομέα ο οποίος αποτελεί το 2% του συνολικού ΑΕΠ (Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν) της Κύπρου.

Το 2017 οι πιστωτικές διευκολύνσεις που παρέχει η Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα προς τον τομέα της Γεωργίας ανήλθαν σε €22,5 εκατομμύρια. Στις 26 Ιανουαρίου 2018 η Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα διοργάνωσε το 1^ο Παγκύπριο Συνέδριο Γεωργίας στο οποίο παρουσίασε και ένα νέο μοναδικό προϊόν. «Ξεκινάμε πρώτη φορά δάνεια σε αγροτικό εξοπλισμό» δήλωσε ο Ανδρέας Ηλία Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Χρηματοδότησης Κινητής Περιουσίας της ΣΚΤ.

Το νέο αυτό καινοτόμο προϊόν που απευθύνεται προς όλους όσους δραστηριοποιούνται στον τομέα της γεωργίας και κτηνοτροφίας, αφορά την **αγορά καινούριου ή μεταχειρισμένου μηχανοκίνητου γεωργικού/αγροτικού οχήματος, μηχανήματος ή εξοπλισμού** για κάλυψη όλων των αγροτικών αναγκών. Επιπλέον, η Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα προσφέρει **Αγροτικά Δάνεια με το σχέδιο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ)**, με το οποίο οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επωφεληθούν χαμηλότερο επιτόκιο σε σχέση με τις συνήθεις επιχειρηματικές πιστωτικές διευκολύνσεις. Τα δάνεια αυτά, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για αγορά γεωργικών εφοδίων (σπόροι, λιπάσματα κλπ), αγορά γης, εξοπλισμού, αγορά φυτικού και ζωικού κεφαλαίου, στεγαστικές ανάγκες της επιχείρησης, προστασία

αγροτικής καλλιέργειας και επένδυση σε βιολογικές καλλιέργειες.

Στο σχέδιο της ΕΤΕπ περιλαμβάνεται και το **Ενεργειακό Αγροτικό Δάνειο για Φωτοβολταϊκά**. Το δάνειο αυτό αφορά την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων σε γεωργικές και κτηνοτροφικές μονάδες με ένα ελκυστικό σταθερό επιτόκιο.

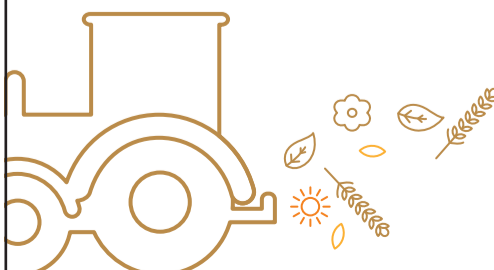
Τέλος το πακέτο αγροτικών προϊόντων περιλαμβάνει **Γεωργικό Τρεχούμενο Λογαριασμό με όριο και χαμηλότερο επιτόκιο** από τους συνήθεις τρεχούμενους, πιστωτικές και χρεωστικές κάρτες, έκδοση εγγυητικών εσωτερικού, ηλεκτρονικά εμβάσματα και ασφαλιστικά προϊόντα.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε στο **8000 11 02**, στα καταστήματα της ΣΚΤ ή στην ιστοσελίδα **www.ccb.coop**

εύφορες αποφάσεις εύφορη γη

« Διαχρονικά ο Συνεργατισμός είναι ο κύριος χρηματοδότης του γεωργικού τομέα στην Κύπρο. »

Εχουμε θέσει γερές βάσεις για το 2018

Ιωάννης Μάτσος: Η Ελληνική διαθέτει ισχυρά όπλα για επιστροφή στα κέρδη

Συνέντευξη στον ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Αν και την Πέμπτη η Ελληνική Τράπεζα ανακοίνωσε ζημιές ύψους 45 εκατομμυρίων ευρώ για το 2017, παρουσιάζεται αισιόδοξη για το έτος που διανύουμε. Όπως υπογραμμίζει σε συνέντευξή του στην «Κ» ο ανώτατος εκτελεστικός διευθυντής της Ελληνικής Τράπεζας Ιωάννης Μάτσος, ο Όμιλος έχει θέσει τους στόχους που θα ακολουθήσει στην επόμενη τριετία, ενώ θα προτάξει τα τρία όπλα που έχει στο οπλοστάσιό του για να τους επιτύχει. Σχετικά με τη συμφωνία για πώληση προβληματικών δανειών ύψους 145 εκατ. ευρώ που προέβη η τράπεζα στην B2Kapital, και ερωτήσεις σχετικά ο κ. Μάτσος,

Αναφορικά με την ανάπτυξη του υγιούς χαρτοφυλακίου, στοχεύουμε να συνεχίσουμε να διοχετεύουμε νέο δανεισμό στην οικονομία, βοηθώντας εκ πρώτης τη γενικότερη οικονομία, αλλά κατ' επέκταση και την κερδοφορία της Ελληνικής Τράπεζας.

είπε ότι ο Όμιλος θα κοιτάξει όλες τις πιθανότητες για να πωλήσει και άλλο πακέτο δανειών, αλλά αυτό δεν σημαίνει πως θα υλοποιηθεί απαραίτητα μέσα στο 2018. **—Το 2017 ήταν μια μεταβατική χρονιά για τις κυπριακές τράπεζες, έγιναν πωλήσεις δανειών, οι προβλέψεις αυξήθηκαν πάρα πολύ, υπήρξαν συμφωνίες με εξωτερικούς οίκους για διαχείριση των κόκκινων δανειών. Για το 2018 τι αναμένουμε;**

—Το 2017 «βάλουμε το σπίτι μας σε τάξη». Το 2018 συνεχίζουμε την πορεία που χαραξάμε για το 2017 και αναμένουμε ακόμα καλύτερα αποτελέσματα από ό, τι πετύχαμε στη χρονιά που πέρασε. Από πλευράς Μν Εξυπηρετούμενων Δανειών, αναμένουμε να συνεχίσουν οι μειώσεις, όπως έγινε και το 2017, να

καλύψουμε τους στόχους που έχουμε θέσει στους επόμενους και να κτίσουμε περισσότερη αξιοπιστία προς τους πελάτες μας. Αναφορικά με την ανάπτυξη του υγιούς χαρτοφυλακίου, στοχεύουμε να συνεχίσουμε να διοχετεύουμε νέο δανεισμό στην οικονομία, βοηθώντας εκ πρώτης τη γενικότερη οικονομία, αλλά κατ' επέκταση και την κερδοφορία της Ελληνικής Τράπεζας. Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά οικονομικά αποτελέσματα που παρουσιάσαμε την περασμένη Πέμπτη για το 2017, μπορούμε να οικοδομήσουμε σε τρία βασικά πλεονεκτήματα. Πρώτον ο ισολογισμός της τράπεζας. Η τράπεζα έχει πλεονάζουσα ρευστότητα, η οποία μας επιτρέπει να διοχετεύουμε νέο δανεισμό στην αγορά. Το δεύτερο πλεονεκτήμα που έχει η Ελληνική, είναι τα προϊόντα της τράπεζας που σχεδιάστηκαν για να ικανοποιήσουν τις ανάγκες των πελατών μας, υφιστάμενων και μελλοντικών. Εξελίχθηκε από το 2017 να μεγαλώνουμε και να εμπλουτίζουμε την γκάμα των διαθέσιμων προϊόντων που προσφέρουμε, για να μπορέσουμε να τα προσφέρουμε τόσο στους υφιστάμενους πελάτες μας όσο και στην ευρύτερη αγορά. Τρίτον, το προσωπικό της Τράπεζας.

Το προσωπικό που διαθέτει η Ελληνική Τράπεζα είναι βασικός πυλώνας για να διαγράψει μια επιτυχημένη χρονιά, που ελπίζουμε να είναι το 2018. Αυτά τα τρία πλεονεκτήματα θα χρησιμοποιήσουμε το 2018, προσπαθώντας να κερδίσουμε τον πόλεμο στα Μν Εξυπηρετούμενων και να διοχετεύουμε νέο, υγιή δανεισμό μέσω διαφόρων προϊόντων στην αγορά. Όταν γίνεται αναφορά σε προϊόντα, εννοούμε παραδοσιακά τραπεζικά προϊόντα, όπως στεγαστικά και επιχειρηματικά δάνεια κορήνηση καρτών και δάνεια για αγορά αυτοκινήτου.

—Όπως μου περιγράφετε, έχετε θέσει σωστές βάσεις για το 2018. Αναμένετε να επιστρέψει η Ελληνική στα κέρδη;

—Προσπαθήσαμε να θέσουμε γερές βάσεις, προσπαθήσαμε και προσπαθούμε φυσικά, να δείξουμε ότι είμαστε αξιόπιστοι και πραγματοποιούμε τους στόχους που βάζουμε. Επικεντρωθήκαμε στην επίτευξη του κάθε στόχου και θεωρώ ότι τους πετύχαμε. Όσον αφορά στην ερώτηση για την επιστροφή σε

Στην Κύπρο οι τράπεζες χρειάζονταν ανέκαθεν ισχυρή εποπτεία και έπρεπε να φθάσουν στα ευρωπαϊκά επίπεδα.

κέρδη, θεωρώ ότι μια τράπεζα πρέπει να είναι κάθε χρόνο κερδοφόρα, τουλάχιστον πριν από τις προβλέψεις. Τώρα, που η κρίση έχει περάσει, οι οικονομικοί δείκτες βελτιώνονται και έχουμε αυξήσει σημαντικά τις προβλέψεις για τα Μν Εξυπηρετούμενα δάνεια, θέλω να πιστεύω πως θα είμαστε κερδοφόροι, εξαιρουμένων οποιούδηποτε απροόπτων εξελίξεων.

—Είστε ικανοποιημένοι από τη συνεργασία σας με τον εξωτερικό οίκο που συνάφει συμφωνία για τη διαχείριση των ΜΕΔ, την APS Holdings;

—Είμαστε ικανοποιημένοι και βλέπουμε σημαντική διαφορά με τη λειτουργία της. Πρέπει να σημειώσουμε πως υπήρξε και μια περίοδος λιποψιφίας της συμφωνίας εννέα μηνών, η οποία όχι μόνο έφερε αποτελέσματα, αλλά κατά τη διάρκεια της ρυθμίσεως και τις όποιες λεπτομέρειες χρειάζονταν για να βελτιστοποιηθεί το έργο της. Να μην ξεκινήσει τη λειτουργία της από τον Ιούλιο, αλλά πλέον έχουν ληφθεί αποφάσεις για την δημιουργία της υπηρεσίας τηλεφωνικού κέντρου, καθώς και η εισαγωγή σχεδίων επιβράβευσης των υπαλλήλων με την επίτευξη των στόχων τους. Πρέπει να προσθέσω πως η APS Cyprus προχώρησε στην πρόσληψη και άλλου ανθρώπινου δυναμικού, ώστε να ενδυναμωθεί η ομάδα που καλείται να αντιμετωπίσει τα Μν Εξυπηρετούμενα Δάνεια που της έχουν ανατεθεί. Με σταθερά βήματα δημιουργούμε μια μηχανή η οποία όχι μόνο βοήθησε τους τελευταίους εννέα μήνες στη μείωση των ΜΕΔ, αλλά θα αυ-

Να προστατευτεί ο καταθέτης, να διαφυλαχθούν τα δικαιώματα του προσωπικού και να λάβουν πίσω χρήματα οι μετόχοι. Εάν δεν γίνονται και τα τρία, τότε υπάρχει πρόβλημα.

ξησει περαιτέρω τη δυναμική της. **—Εκτιμάται πως μάθετε πολλά από την πώληση των δανειών ύψους 145 εκατ. στην B2Kapital, τι νομοθεσίες χρειάζονται, τις λεπτομέρειες, καθιστώντας πλέον πιο εύκολο να πωλήσετε άλλο πακέτο δανειών. Αναμένουμε μέσα στο 2018 και άλλη πώληση;**

—Οι προσπάθειες πώλησης δανειών πάντα θα γίνονται, διότι είναι υποχρέωσή μας να προσπαθούμε με τον ταχύτερο δυνατό ρυθμό να λύσουμε το πρόβλημα των Μν Εξυπηρετούμενων Δανειών. Το πρόβλημα λύνεται και με άλλους τρόπους, όπως τις αναδιαρθρώσεις, την ανταλλαγή χρέους με ακίνητα, τις εκποιήσεις, λύσεις τις οποίες εξακολουθούμε να χρησιμοποιούμε. Η διαφορά είναι πως τέτοιες λύσεις είναι πιο χρονοβόρες. Η πώληση είναι ένα εργαλείο που έχουν τράπεζες στα χέρια τους, το οποίο καθιστά μια πράξη άμεση. Θα κοιτάξουμε όλες τις πιθανότητες για να πωλήσουμε και άλλο πακέτο δανειών, αλλά αυτό δεν σημαίνει ή δεν μπορώ να πω με σιγουριά πως θα υλοποιηθεί μέσα στο 2018. Μπο-

ρει να είναι μια πράξη που έχει άμεσο αποτέλεσμα «μια και έξω» όπως προείπα, αλλά από την άλλη είναι μια διαδικασία που πρέπει να βρεθεί ο επενδυτής και η ιδανική τιμή πώλησης. Για εκείνα που ήδη πωλήσαμε, κάναμε διεθνή διαγωνισμό, λάβαμε ικανοποιητικές προσφορές οι οποίες θεωρήσαμε ότι ήταν αντιπροσωπευτικές της καθαρής αξίας των δανειών, χωρίς να δημιουργούνται περαιτέρω ζημιές.

—Θα ήθελα να μου εκφράσετε τη γνώμη σας αναφορικά με το νομοσχέδιο της τιτλοποίησης των δανειών και πως θα σας βοηθήσει όταν θα περάσει από τη Βουλή.

—Η τιτλοποίηση θα προσελκύσει διαφορετικού είδους επενδυτές για να αγοράσουν Μν Εξυπηρετούμενα Δάνεια. Οι επενδυτές αυτή τη στιγμή που έχουν αγοράσει ή θα αγοράσουν δάνεια είναι επενδυτικά ταμεία που ειδικούνται στην αγορά ΜΕΔ. Αν γίνει κατορθωτό να περάσει το νομοσχέδιο της τιτλοποίησης, χωρίζεται το ρίσκο της επένδυσης σε δάνεια υψηλού ρίσκου και χαμηλού ρίσκου, και επομένως μπορεί να βρεθούν επενδυτές, οι οποίοι δεν έχουν τη δυνατότητα να αγοράσουν χαρτοφυλάκιο με δάνεια μεγάλου ρίσκου. Οι συγκεκριμένοι επενδυτές θα μπορούν να αγοράσουν τα δάνεια του χαρτοφυλακίου που είναι χαμηλού ρίσκου, με άλλους να αγοράζουν τα δάνεια με το μεγαλύτερο ρίσκο. Η τιτλοποίηση επί της ουσίας θα ανοίξει το φάσμα των επενδυτών, όπως για παράδειγμα τα ασφαλιστικά ταμεία.

—Η ΕΤΥΚ βλέπουμε ότι έχει ανοίξει πόλεμο με την Τράπεζα Κύ-

πρου και για τα εσωτερικά θέματα με τον Συνεργατισμό. Πριν από λίγους μήνες ήσασταν εορταστές στο στόχαστρο, λόγω εξελίξεων με την APS. Θεωρείτε ότι η ΕΤΥΚ παρεμβαίνει στον τρόπο λειτουργίας των κυπριακών τραπεζών, αφήνοντάς τις με τις απαιτήσεις τους να λειτουργούν με υψηλό κόστος;

—Η Ένωση Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου (ΕΤΥΚ) αντιπροσωπεύει το προσωπικό των τραπεζών, το οποίο ανησυχεί, διότι από το 2013 οι τράπεζες δεν είναι υγιείς, έχουν πολλά Μν Εξυπηρετούμενα Δάνεια, οι υπάλληλοι ανησυχούν για τις δουλειές τους και για μειώσεις μισθών. Η συντηρία προσαφεί να διαφυλάξει τα δικαιώματα και εκείνα που έχουν κερδίσει οι τραπεζοϋπάλληλοι. Το αντιλαμβάνομαι πλήρως και αυτή είναι η δουλειά που έχει να φέρει εις πέρας μια συντηρία. Εκείνο που θεωρώ πως κάνει λάθος η συντηρία είναι ότι ξεχνά πως η τράπεζα πρέπει να είναι υγιής για να διασφαλιστεί και το προσωπικό. Χρειάζεται να έχει αρκετή κερδοφορία, ώστε να δημιουργήσει το κεφάλαιο, κατ'επέκταση να προστατεύσει τον καταθέτη και να λάβει και μερίδιο ο επενδυτής. Ναι, συμφωνώ, πρέπει να διαφυλάξουμε όσο γίνεται το προσωπικό, αλλά πρέπει να βρεθεί η χρυσή τομή. Να προστατευτεί ο καταθέτης, να διαφυλαχθούν τα δικαιώματα του προσωπικού και να λάβουν πίσω χρήματα οι μετόχοι. Εάν δεν γίνονται και τα τρία, τότε υπάρχει πρόβλημα. Τελευταίως από πλευράς μας έχουμε περισσότερη επικοινωνία με την ΕΤΥΚ, μας κατανοούν και τους κατανοούμε.

Στρατηγικός στόχος της τράπεζας είναι η ανάπτυξη του χαρτοφυλακίου.

Το σχέδιο «Εστία» και ο έλεγχος από ΕΚΤ

—Το Σχέδιο της εθελούσιας εξόδου που κάνατε είχε επιτυχία και έχετε αναφέρει πως μακροπρόθεσμα θα μειωθεί ο λόγος του κόστους προς τα έξοδα. Τι άλλες δράσεις πρέπει να γίνουν για να μειωθεί περαιτέρω; Είναι κάτι που σας απασχολεί;

—Πάντα μας απασχολεί το ποσοστό του κόστους προς τα έξοδα. Από πλευράς του κόστους του προσωπικού δεν μπορούν να γίνουν πολλά. Προχωρήσαμε με ένα πολύ πετυχημένο σχέδιο εθελούσιας αφυπνότητας το οποίο θα βοηθήσει σημαντικά στη μείωση του κόστους. Περικοπές δεν μπορούν να γίνουν σε μισθούς, περικοπές όμως μπορούν να γίνουν στο κόστος των κτηρίων και στα έξοδα των συμβούλων που φοδεύονται ώστε η τράπεζα να ευθυγραμμισθεί με τις νέες εποπτικές ανάγκες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Εντούτοις, πέραν της μείωσης του κόστους, το μέλλον είναι στην ψηφιακή εποχή και είναι εκεί που πρέπει να γίνουν οι κατάλληλες επενδύσεις. Η μετάβαση στην ψηφιακή εποχή είναι αναπόφευκτη, εκεί πρέπει να στραφούν και τα κυπριακά τραπεζικά ιδρύματα, άρα και

να γίνει επένδυση σε αυτό τον τομέα.

—Είναι πλέον γνωστό πως η ΕΚΤ ασκεί μεγάλη πίεση σε όλες τις τράπεζες που εποπτεύει, αλλά είναι δίκαιο να έχει το ίδιο επίπεδο πίεσης μια κυπριακή τράπεζα έχοντας υπόψη το μικρό μέγεθος του νησιού και της αγοράς; Αυτό δεν ανεβάζει το κόστος;

—Δεν θα έλεγα ότι είναι πίεση ακριβώς, απλώς μια κυπριακή τράπεζα έχει τον ίδιο έλεγχο που έχει και μια γερμανική στα θέματα εποπτείας, αναγκών υποχρεώσεων και κανονισμών. Στην Κύπρο οι τράπεζες χρειάζονταν ισχυρή εποπτεία για να φθάσουν στα ευρωπαϊκά επίπεδα. Άρα συμφωνώ ότι πρέπει να υπάρχει ίδια πίεση και εποπτεία από την ΕΚΤ. Ταυτόχρονα, το ύψος των ΜΕΔ στην Κύπρο, είναι ακόμα ένα επιπρόσθετο θέμα που αφορά την ΕΚΤ. Εκείνο όμως που ελπίζω, είναι να μας δοθεί ο χρόνος – και πρέπει να σημειωθεί πως δεν έδειξαν σημάδια ότι δεν θα το κάνουν – να μειώσουμε τα ΜΕΔ μας βάσει των σχεδίων που τους έχουμε δώσει.

—Πώς βλέπετε το κυβερνητικό

σχέδιο για τα ΜΕΔ, την «Εστία» και πως θα επηρεάσει την Ελληνική Τράπεζα;

—Είμαστε υπέρ σε κάθε σχέδιο το οποίο θέλει να φέρει κοινωνική πολιτική. Γενικότερα είμαστε υπέρ στην προσπάθεια που κάνει ο υπουργός Οικονομικών, ο οποίος αντιλαμβάνεται τα προβλήματα του τραπεζικού τομέα. Εάν το σχέδιο εντέλει εφαρμοστεί, αναμένουμε να συμπεριληφθεί και η Ελληνική Τράπεζα σε αυτό, όπως όλες οι κυπριακές τράπεζες εξάλλου, αλλά δεν γνωρίζουμε ακόμα πως θα εφαρμοστεί. Εάν εφαρμοστεί πράγματι για τα κοινωνικά στρώματα που έχουν ΜΕΔ και χρειάζονται βοήθεια, είμαστε υπέρ και σαν τράπεζα και σαν άνθρωποι.

—Είστε η τρίτη μεγαλύτερη τράπεζα της Κύπρου. Έχετε βλέψεις να αδράξετε την ευκαιρία και να περάσετε ως η δεύτερη μεγαλύτερη;

—Σίγουρα προσπαθούμε να κάνουμε ό, τι μπορούμε για να μεγαλώσουμε το πελατολόγιό μας, να κερδίσουμε μερίδιο αγοράς. Στρατηγικός στόχος της τράπεζας είναι η ανάπτυξη του χαρτοφυλακίου. Αυτό προσπαθούμε κάθε μέρα.

Έντεκα πρατήρια υγραερίου μέσα στο 2018

Δύσκολη φαντάζει η στροφή στην υγραεριοκίνηση - Βασικό εμπόδιο το υψηλό κόστος για εταιρείες και καταναλωτές

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Ενώ ο σχεδιασμός προχωράει για εγκατάσταση υγραεριοκίνησης στα πρατήρια, την ίδια ώρα οι εταιρείες καυσίμων παρακολουθούν με προσοχή τις εξελίξεις στην αγορά, με την ζήτηση από πλευράς καταναλωτών να μη δικαιολογεί για την ώρα μεγάλα ανοίγματα. Αυτό προκύπτει και από τα δεδομένα στην ελληνική αγορά, σύμφωνα με τα οποία η υγραεριοκίνηση έχει κερδίσει μόλις το 3% του μεριδίου αγοράς των καυσίμων κίνησης τα τελευταία επτά χρόνια. Ωστόσο, έντεκα νέα πρατήρια αναμένεται να

Περίπου 500 λίτρα υγραερίου κίνησης πωλούνται τη μέρα, οκτώ φορές λιγότερο σε σχέση με τη ζήτηση βενζίνης και πετρελαίου.

Αφαίρεση ΦΠΑ και φόρου κατανάλωσης, καθώς και επιδότηση επί της μετατροπής της μηχανής του αυτοκινήτου, ζητάει η Βουλή.

προχωρήσουν σε εγκατάσταση υγραεριοκίνησης μέσα στο 2018, σύμφωνα με τα πλάνα των βασικών παικτών στον τομέα πώλησης καυσίμων. Τέσσερα πρατήρια αναμένεται να λειτουργήσει η εταιρεία Petrolina (Holdings) Public Ltd, η οποία διατηρεί ήδη ένα στη Λευκωσία, ενώ έχει υποβάλει 10 αιτήσεις για πολεοδομική άδεια και άδεια υποδομής, με τις τέσσερις να αφορούν το τρέχον έτος και τις άλλες έξι το 2019. Σύμφωνα με πηγές από την εταιρεία, στο πλάνο είναι η λειτουργία ενός πρατηρίου υγραεριοκίνησης ανά επαρχία. Ένα πρατήριο με υγραεριοκίνηση αναλογεί στην εταιρεία Star Oil με σχε-

διασμό για άλλα τρία σε Λάρνακα και Πάφο για 2018 και 2019. Ωστόσο, η εταιρεία φαίνεται να κάνει πίσω λόγω της μικρής κατανάλωσης που δεν επιτρέπει μεγάλες προσδοκίες για άμεση κερδοφορία. Θέμα ημερών θα πρέπει να θεωρείται η λειτουργία ενός πρατηρίου υγραεριοκίνησης στο κέντρο της Λεμεσού από την εταιρεία ΕΚΟ, καθώς η εξέταση της αίτησης βρίσκεται στα τελικά στάδια.

Συνολικά έξι πρατήρια υγραεριοκίνησης αναμένονται από την εταιρεία μέσα στο 2018, ενώ το πλάνο αφορά περαιτέρω επέκταση μέσα στο 2019, ώστε γεωγραφικά να εξυπηρετούνται με περισσότερη

επάρκεια όλες οι περιοχές. Σύμφωνα με ενημέρωση από την εταιρεία, μέχρι στιγμής έχει λάβει μια άδεια οικοδομής και πέντε πολεοδομικές άδειες. Τέσσερις μήνες μετά και την επίσημη άφιξη της εταιρείας Shell στην Κύπρο, η εταιρεία αναφέρει ότι έχει ήδη υποβάλει αίτηση για αδειοδότηση ενός πρατηρίου, ενώ αναμένεται να υποβάλει αίτηση για ακόμα ένα πρατήριο. Συνολικά από όλες τις εταιρείες έχουν υποβληθεί γύρω στις 30 αιτήσεις, κάποιες εκ των οποίων έχουν απορριφθεί ενώ τους επόμενους μήνες αναμένεται να ολοκληρωθεί η διαδικασία εξέτασης και των υπολοίπων.

Τα μειονεκτήματα

Από πλευράς τους οι εταιρείες έχουν να αναλογιστούν και το κόστος για την εγκατάσταση υγραερίου κίνησης στα πρατήρια, το οποίο κινείται μεταξύ 60.000 ευρώ και 100.000 ευρώ, ενώ η απόσβεση αποδεκνύεται χρονοβόρα από τη στιγμή που οι πωλήσεις του συγκεκριμένου καυσίμου δεν ξεπερνούν τα 500 λίτρα τη μέρα. Κάτι που καταδεικνύει ότι η ιδέα χρήσης υγραερίου κίνησης δεν είναι ίσως δελεαστική για τους καταναλωτές, ακόμη, αφενός γιατί υπάρχει κόστος μετατροπής της μηχανής των οχημάτων τους το οποίο κυμαίνεται μεταξύ 800 ευρώ με 1000 ευρώ και αφετέρου καθώς,

η τιμή του υγραερίου κίνησης στην Κύπρο ανέρχεται στο 0,78 ευρώ/λίτρο, δηλαδή κατά 0,21 ευρώ ακριβότερη σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Στα μείον συμπεριλαμβάνεται και ο μικρός αριθμός πρατηρίων υγραεριοκίνησης, τα οποία είναι τρία σε όλη την Κύπρο, κάτι που συνεπάγεται μικρή προσφορά του προϊόντος. Σήμερα λειτουργεί ένα πρατήριο στη λεωφόρο Λάρνακας στη Λευκωσία, ένα στο Τσέρι και ένα στα Μανδριά της Πάφου. Την ίδια ώρα βάσει των στοιχείων που αναφέρθηκαν και πρόσφατα στη Βουλή, σύστημα υγραεριοκίνησης έχουν αυτή τη στιγμή περί τα 400 αυτοκίνητα.

Ζητάει κίνητρα η Βουλή

Οι μικροί ρυθμοί ανάπτυξης στην αγορά υγραεριοκίνησης έχουν απασχολήσει και πρόσφατη συνεδρία της επιτροπής Ενέργειας της Βουλής, στο πλαίσιο συζήτησης για τις τιμημένες τιμές του υγραερίου κίνησης στην Κύπρο. «Η τιμή είναι ψηλά, διότι δεν υπάρχει μεγάλη ζήτηση», ανέφερε σχετικά στην «Κ», ο πρόεδρος της επιτροπής Άγγελος Βότσος, ο οποίος εισηγήσει την υιοθέτηση μέτρων τα οποία θα μπορούσαν με έμμεσο τρόπο να οδηγήσουν στη σταδιακή αύξηση της ζήτησης. Τέτοια είναι η εξαιρέση των όποιων φορολογιών επί της τιμής του καυσίμου, οι οποίες συνιστούν το 26% του 0,78 ευρώ, τιμή στην οποία πωλείται το υγραέριο κίνησης. Με επιστολή του η οποία στάλθηκε την περασμένη Τρίτη προς το Υπουργείο Ενέργειας ζητάει να εξεταστεί το κατά πόσο θα μπορούσε να αφαιρεθεί ο φόρος κατανάλωσης καυσίμων το οποίο ανέρχεται στο 7% και το 19% του ΦΠΑ. Στα κίνητρα τα οποία εισηγήσει, περιλαμβάνεται και η επιχορήγηση μέρους του κόστους της μετατροπής του αυτοκινήτου. Θα μπορούσε για παράδειγμα η κυβέρνηση να επιχορηγεί τους ενδιαφερόμενους περίπου το 50% του συνολικού κόστους. Εταιρείες καυσίμων από την πλευρά τους αποδίδουν την περιορισμένη ζήτηση στο ενδεχόμενο να χρησιμοποιείται υγραέριο θέρμανσης αντί κίνησης, λόγω του χαμηλότερου φόρου. Κάτι το οποίο είναι μεν παράνομο, ωστόσο, δεν μπορεί να ασκηθεί αποτελεσματικός έλεγχος, όπως γίνεται στην περίπτωση του πετρελαίου, καθώς στο υγραέριο δεν μπορεί να γίνει ανάλογη ανάλυση του καυσίμου.

ΠΡΟΚΥΡΗΞΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ

Ο Παραλήπτης/Διαχειριστής της εταιρείας Joladex Trading Limited-Υπό Διαχείριση (η «Εταιρεία») προσκαλεί κάθε ενδιαφερόμενο να υποβάλει προσφορά για την αγορά του πιο κάτω ακινήτου της Εταιρείας.

Τοποθεσία	Περιγραφή	ΤΜ/Φ/Σ	Τεμάχιο	Αριθμός εγγραφής	Εμβαδό Γης (τ.μ)	Συμφέρον
Απόστολοι Πέτρος και Παύλος, Λεμεσός	Κατάστημα αρ. 1 στο ισόγειο, Μεσοπάτωμα αρ. 1	5/54/580102	428	0/76535	Εμβαδόν ισογείου 477 τ.μ. πλέον μεσοπάτωμα 492 τ.μ.	ΟΛΟ

Το υπό αναφορά ακίνητο, ενοικιάζεται και χρησιμοποιείται ως υπεραγορά.

Οι ενδιαφερόμενοι παρακαλούνται όπως υποβάλουν δια χειρός γραπτή προσφορά σε κλειστό φάκελο, με ένδειξη «ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΓΙΑ ΑΚΙΝΗΤΟ-Κατάστημα Απ. Πέτρος και Παύλου», προς τον Παραλήπτη/Διαχειριστή στη διεύθυνση Λεωφόρος Αρχ. Μακαρίου III 213, Μάξιμος Πλάζα Μπλοκ 1, 3ος όροφος, 3030 Λεμεσός, μέχρι τις **30 Μαρτίου 2018 και ώρα 12:30 μ.μ.** Προσφορές που αποστέλλονται σε διαφορετική από την αναφερόμενη ως άνω διεύθυνση ή μέσω φαξ ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο αλληλογραφίας, θα θεωρούνται ως μη γενόμενες.

Οι προσφορές θα πρέπει να υποβληθούν σε σφραγισμένο αδιαφανή φάκελο και θα πρέπει απαραίτητως να περιέχουν τα πιο κάτω στοιχεία:

- Τα στοιχεία του προσφοροδότη, δηλαδή, κατά περίπτωση, ονοματεπώνυμο και αριθμό Δελτίου Ταυτότητας (φυσικά πρόσωπα) ή την πλήρη επωνυμία και τον αριθμό εγγραφής (νομικά πρόσωπα), διεύθυνση, τηλέφωνο, και Αριθμό Φορολογικής Ταυτότητας.
- Το προσφερόμενο τίμημα του ακινήτου σε Ευρώ (ολογράφως και αριθμητικώς).
- Αποδεικτικά στοιχεία κατοχής των απαιτούμενων κεφαλαίων ή βεβαίωση χρηματοπιστωτικού ιδρύματος που να υποστηρίζει τον τρόπο εξόφλησης του προσφερομένου τιμήματος.
- Υπογραφή του προσφοροδότη ή, στην περίπτωση νομικού προσώπου, υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου του προσφοροδότη και επίσημη σφραγίδα της εν λόγω νομικής οντότητας.
- Ημερομηνία υποβολής προσφοράς.

Οποιαδήποτε παράληψη ή/και μη σωστή συμπλήρωση των ανωτέρω στοιχείων δύναται να καταστήσει την προσφορά άκυρη.

Η Εταιρεία δεν υποχρεούται να αποδεχτεί την ψηλότερη ή οποιαδήποτε άλλη προσφορά.

Η αποδοχή της προσφοράς από την Εταιρεία δε δεσμεύει σε καμία περίπτωση την Εταιρεία να προβεί τελικά στην πώληση του ακινήτου χωρίς προηγουμένως να υπογραφεί συμφωνία πώλησης από αυτήν. Μέχρι την υπογραφή της συμφωνίας πώλησης, η Εταιρεία μπορεί να υπαναχωρήσει αζημίως και χωρίς οποιαδήποτε ευθύνη για αποζημίωση, εφόσον κατά τη διακριτική της ευχέρεια κρίνει ότι η πώληση του ακινήτου δεν είναι πλέον συμφέρουσα.

Ο Παραλήπτης/Διαχειριστής ενεργεί ως αντιπρόσωπος της Εταιρείας μόνο υπό την ιδιότητά του ως Παραλήπτης/Διαχειριστής και δεν φέρει οποιαδήποτε προσωπική ευθύνη.

Δημήτρης Παπαπερικλέους
Παραλήπτης/Διαχειριστής
Joladex Trading Ltd-Υπό Διαχείριση

Για περισσότερες πληροφορίες ή διευκρινήσεις παρακαλούμε όπως επικοινωνήσετε με την Έρμα Μιχαήλ στο τηλέφωνο (+357) 25 868686.

ΠΡΟΚΥΡΗΞΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Ο Παραλήπτης/Διαχειριστής της εταιρείας Pierides Holdings Plc-Υπό Διαχείριση (η «Εταιρεία») προσκαλεί κάθε ενδιαφερόμενο να υποβάλει προσφορά για την αγορά των πιο κάτω ακινήτων της Εταιρείας, τα οποία συνορεύουν μεταξύ τους.

Τοποθεσία	Περιγραφή	ΤΜ/Φ/Σ	Τεμάχιο	Αριθμός εγγραφής	Εμβαδό Γης (τ.μ)	Συμφέρον
Αγ. Αθανάσιος, Λεμεσός	Χωράφι	1/0/2-205-341	116	0/8507	941	ΟΛΟ
Αγ. Αθανάσιος, Λεμεσός	Χωράφι	1/0/2-205-341	120	0/10402	3719	ΟΛΟ
Αγ. Αθανάσιος, Λεμεσός	Χωράφι	1/0/2-205-341	121	0/10500	549	ΟΛΟ
Αγ. Αθανάσιος, Λεμεσός	Χωράφι	1/0/2-205-341	119	0/11418	299	ΟΛΟ

Οι ενδιαφερόμενοι παρακαλούνται όπως υποβάλουν δια χειρός γραπτή προσφορά σε κλειστό φάκελο, με ένδειξη «ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΓΙΑ ΑΚΙΝΗΤΑ-Αγ. Αθανάσιος», προς τον Παραλήπτη/Διαχειριστή στη διεύθυνση Λεωφόρος Αρχ. Μακαρίου III 213, Μάξιμος Πλάζα Μπλοκ 1, 3ος όροφος, 3030 Λεμεσός, μέχρι τις **30 Μαρτίου 2018 και ώρα 12:30 μ.μ.** Προσφορές που αποστέλλονται σε διαφορετική από την αναφερόμενη ως άνω διεύθυνση ή μέσω φαξ ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο αλληλογραφίας, θα θεωρούνται ως μη γενόμενες.

Οι προσφορές θα πρέπει να υποβληθούν σε σφραγισμένο αδιαφανή φάκελο και θα πρέπει απαραίτητως να περιέχουν τα πιο κάτω στοιχεία:

- Τα στοιχεία του προσφοροδότη, δηλαδή, κατά περίπτωση, ονοματεπώνυμο και αριθμό Δελτίου Ταυτότητας (φυσικά πρόσωπα) ή την πλήρη επωνυμία και τον αριθμό εγγραφής (νομικά πρόσωπα), διεύθυνση, τηλέφωνο, και Αριθμό Φορολογικής Ταυτότητας.
- Το προσφερόμενο τίμημα του ακινήτου σε Ευρώ (ολογράφως και αριθμητικώς).
- Αποδεικτικά στοιχεία κατοχής των απαιτούμενων κεφαλαίων ή βεβαίωση χρηματοπιστωτικού ιδρύματος που να υποστηρίζει τον τρόπο εξόφλησης του προσφερομένου τιμήματος.
- Υπογραφή του προσφοροδότη ή, στην περίπτωση νομικού προσώπου, υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου του προσφοροδότη και επίσημη σφραγίδα της εν λόγω νομικής οντότητας.
- Ημερομηνία υποβολής προσφοράς.

Οποιαδήποτε παράληψη ή/και μη σωστή συμπλήρωση των ανωτέρω στοιχείων δύναται να καταστήσει την προσφορά άκυρη.

Η Εταιρεία δεν υποχρεούται να αποδεχτεί την ψηλότερη ή οποιαδήποτε άλλη προσφορά.

Η αποδοχή της προσφοράς από την Εταιρεία δε δεσμεύει σε καμία περίπτωση την Εταιρεία να προβεί τελικά στην πώληση των ακινήτων χωρίς προηγουμένως να υπογραφεί συμφωνία πώλησης από αυτήν. Μέχρι την υπογραφή της συμφωνίας πώλησης, η Εταιρεία μπορεί να υπαναχωρήσει αζημίως και χωρίς οποιαδήποτε ευθύνη για αποζημίωση, εφόσον κατά τη διακριτική της ευχέρεια κρίνει ότι η πώληση του ακινήτου δεν είναι πλέον συμφέρουσα.

Ο Παραλήπτης/Διαχειριστής ενεργεί ως αντιπρόσωπος της Εταιρείας μόνο υπό την ιδιότητά του ως Παραλήπτης/Διαχειριστής και δεν φέρει οποιαδήποτε προσωπική ευθύνη.

Δημήτρης Παπαπερικλέους
Παραλήπτης/Διαχειριστής
Pierides Holdings Plc-Υπό Διαχείριση

Για περισσότερες πληροφορίες ή διευκρινήσεις παρακαλούμε όπως επικοινωνήσετε με την Έρμα Μιχαήλ στο τηλέφωνο (+357) 25 868686.

Νέα ξενοδοχεία δίνουν πνοή στη Λάρνακα

Παραμένουν τα προβλήματα στην πόλη του Ζήνωνα, αυξάνονται, ωστόσο, οι ιδιωτικές πρωτοβουλίες στην περιοχή

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Η περιοχή του δρόμου Λάρνακας - Δεκέλειας διαπιστώνεται ότι, αν και κατεχοκήν τουριστική, παραμένει καθλωμένη σε προηγούμενες δεκαετίες, με αγκυλώσεις τις οποίες καλείται να ξεπεράσει. Στην εικόνα αυτή έχουν συμβάλει τα διυλιστήρια τα οποία δεν έχουν μετακινηθεί παρά τις διαβεβαιώσεις και εξακολουθούν να καλύπτουν τεράστιο τμήμα κατά μήκος της παραλίας, όπως και η καθυστέρηση στην υλοποίησή τους.

Η στασιμότητα στην 3η φάση του δρόμου Λάρνακας - Δεκέλειας και η καθυστέρηση στη μετακίνηση των διυλιστηρίων αποτρέπουν την συνολική ανάπτυξη της περιοχής.

της Γ' φάσης της ανάπλασης του δρόμου Λάρνακας - Δεκέλειας. Πέραν των προαναφερομένων, όμως, ώθηση στην περιοχή της Ορόκλινης φαίνεται να δίνει το άνοιγμα καταστημάτων από αλυσίδες εστιατορίων και καφέ, όπως είναι τα Ocean Basket και το Caffè Nero, ενώ τους τελευταίους μήνες έχουν αυξηθεί οι πρωτοβουλίες για μεγαλύτερες επενδύσεις με αποτέλεσμα να κάνουν την εμφάνισή τους και νέα ξενοδοχειακά καταλύματα. Στον ίδιο παρανομαστή και αυτά που επαναλειτούργουν μετά από ανάπαυλα χρόνων, τόσο στον δρόμο Λάρνακας-Δεκέλειας, όσο και στο κέντρο της πόλης.

Ξενοδοχειακή επανεκκίνηση

Δύο ξενοδοχεία αναμένεται να δραστηριοποιηθούν στην περιοχή την προσεχή τουριστική περίοδο και ακόμη δύο αναμένεται ν' ακολουθήσουν τον ίδιο δρόμο μέσα στο 2019.

Σκοπός είναι να συμβάλουν στο να αυξηθεί το τουριστικό εκτόπισμα της Λάρνακας. Είναι ήδη γνωστό ότι το πολυαναμενόμενο Radisson Blue στην περιοχή του λιμανιού της πόλης δέχεται τις πρώτες του κρατήσεις για τον Ιούνιο, ενώ από την 1η Απριλίου επαναδραστηριοποιείται και το Lenios Beach Hotel πλέον ως LeBay. Νέα δυναμική αναμένεται να δώσει από το 2019 και το Radisson Blue Hotel με 360

κλίνες στην περιοχή αεροδρομίου αλλά και το Michael's Beach Hotel με 130 κλίνες στον δρόμο Λάρνακας - Δεκέλειας. Το τελευταίο αγοράστηκε πριν από δύο χρόνια από ξένους επενδυτές και βρίσκεται υπό ανακαίνιση, με τον σχεδιασμό να περιλαμβάνει ουσιαστικά τη μετατροπή του σε πολυτελές ξενοδοχειακό κατάλυμα. Αναμένεται να λειτουργήσει από την επόμενη χρονιά με την επωνομασία Solar. Αξίζει να σημειωθεί ότι με την αναβάθμιση του κέντρου της πόλης, ολόένα και περισσότεροι δράττονται της ευκαιρίας και προχωρούν και σε άνοιγμα μικρότερων, αστικών ξενοδοχείων. Σε αυτό το πλαίσιο το 2017, άνοιξαν στο κέντρο της Λάρνακας, το Edem En Suites, το Mikes Kanarium και το Qbic.

Αύξηση αφίξεων

Επιδοφόρα εξέλιξη για τους τουριστικούς παίκτες της Λάρνακας μέσα σε αυτό το σκηνικό, είναι τα στοιχεία τα οποία θέλουν τις τουριστικές αφίξεις στην πόλη και την περιφέρεια όχι μόνο να σημειώνουν αύξηση, αλλά να διπλασιάζονται μέσα σε διάστημα τεσσάρων χρόνων. Σύμφωνα με στοιχεία της εταιρίας τουριστικής ανάπτυξης και προβολής Λάρνακας, το 2013, πάνω από 200.000 τουρίστες επισκέφτη-

Ετοίμα μέχρι το 2019 και τα δύο Radisson Blu, ενώ άλλες δύο μονάδες επαναλειτούργουν στον δρόμο Λάρνακας - Δεκέλειας. Στη φωτογραφία το ξενοδοχείο Lenios Beach, το οποίο θα ανοίξει φέτος μετά από οκτώ χρόνια.

καν την πόλη του Ζήνωνα. Τρία χρόνια αργότερα και συγκεκριμένα το 2016, ο αριθμός των τουριστικών αφίξεων που αναλογούσαν στην

Λάρνακα ανήλθαν στους 363.265 τουρίστες, ενώ το 2017 αναμένεται επιπλέον αύξηση της τάξης του 14-15%. Αυτό σημαίνει περίπου

400.000 τουρίστες και διπλασιασμό των αριθμών που αφορούν την πόλη εν μέσω της σωρείας προβλημάτων που έχει προαναφερθεί.

Τα ξενοδοχεία φαντάσματα

Μελανό σημείο για την περιοχή αποτελούν δύο ξενοδοχειακές μονάδες οι οποίες έβαλαν λουκέτο προ δεκαετίας λόγω οικονομικών δυσκολιών και έκτοτε παραμένουν στην τύχη τους, προκαλώντας αρνητική εντύπωση σε πελάτες παρακείμενων ξενοδοχείων, καθώς η θέση τους είναι περίοπτη. Από το 2007 παραμένει κλειστό το ξενοδοχείο Beau Rivage στα όρια της κοινότητας της Πύλας ιδιοκτησίας αρχικά της ΠΠΕΟ και στη συνέχεια της New Marathon, ενώ το ιδιοκτησιακό καθεστώς του ξενοδοχείου είχε αποτελέσει αιτία αντιπαράθεσης και σε πολιτικό πεδίο. Πλέον, η διαχείριση του κτηρίου έχει περάσει στα χέρια της εταιρίας Touch Blue. Προχωρώντας κάποια μέτρα παρακάτω, στα όρια της Ορόκλινης ακολουθεί το δεύτερο εγκαταλελειμμένο ξενοδοχείο, το Eva Hotel. Πρόκειται για ένα από τα πρώτα ξενοδοχεία της περιοχής, δύο αστέρων, συνολικού εμβαδού 4.500 τετρ. μ. το οποίο παραμένει ανεκμετάλλετο από το 2006. Η

«Κ» ήρθε σε επαφή με τον ιδιοκτήτη του ξενοδοχείου Ξενακή Ιωάννου, ο οποίος ανέφερε την πρόθεσή του για εκπόνηση σχεδίων για την αναδιαμόρφωση του χώρου του ξενοδοχείου και παράλληλα την αύξηση των κλινών του από 40 στις 70 ώστε να αποτελέσει αξιόλογη επιλογή για επενδυτές. Η αναβάθμιση του ξενοδοχείου αναμένεται ότι θα κοστίζει γύρω στα 3,5 εκατ. ευρώ, ενώ όποιοι σχεδιασμοί και να υπάρχουν δεν φαίνεται επί του παρόντος να προχωρούν. Πληροφορίες της «Κ» κάνουν λόγο για ενδιαφέρον το οποίο έχει εκφραστεί κατά καιρούς από επενδυτές διαφόρων εθνικότητων, αλλά και Κύπριους είτε για αγορά είτε για ενοικίαση τον εν λόγω των κτηρίων. Παρόλα αυτά δεν έχει μετουσιωθεί το επενδυτικό ενδιαφέρον σε πράξη οπότε και τα δύο ξενοδοχεία παραμένουν στον ίδιο παρονομαστή, αμαυρώνοντας παράλληλα, όπως αναφέρουν τουριστικοί φορείς της Λάρνακας, την εικόνα της πόλης. Ενέργειες και δια-

Μελανό σημεία για την περιοχή αποτελούν το Beau Rivage και το Eva Hotel, τα οποία είναι κλειστά εδώ και μία δεκαετία και δίνουν την εικόνα της στασιμότητας και της εγκατάλειψης.

βήματα έγιναν πολλές τα τελευταία χρόνια από πλευράς της εταιρίας τουριστικής ανάπτυξης και προβολής Λάρνακας, η οποία ζητά ουσιαστικά την κατεδάφιση των δύο ξενοδοχείων, ωστόσο, έρευνα της επαρχιακής διοίκησης έκρινε ότι δεν αποτελούν επικίνδυνες οικοδομές. Πόρισμα το οποίο δένει τα χέρια

των τοπικών αρχών και πλέον εναπόκειται αποκλειστικά στους ιδιοκτήτες η διαχείρισή τους. Μετά από αυτή την εξέλιξη η εταιρία τουριστικής ανάπτυξης και προβολής της πόλης εισηγήθηκε την παροχή κινήτρων για κατεδάφιση των δύο αυτών κτηρίων, τα οποία έχουν περάσει από το Υπουργικό Συμβούλιο

τον Αύγουστο του 2017. Τα κίνητρα ουσιαστικά επιτρέπουν στον ιδιοκτήτη να κρατήσει τον αρχικό συντελεστή δόμησης του κτηρίου πριν από την κατεδάφισή του, ωστόσο η αξιοποίηση ή όχι των κινήτρων επαφίεται και πάλι στον ιδιοκτήτη ως εκ τούτου η εικόνα δεν διαφοροποιείται επί της ουσίας.

Πρώτο θέμα στο Παιδείας η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση

Ο νέος υπουργός Παιδείας έδωσε το στίγμα του για το πώς προχωρούν οι φορείς του Υπουργείου για την ολοκλήρωσή της

Του **ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ**

Η συνέχιση της μεταρρύθμισης είναι το θέμα το οποίο φαίνεται να έχει θέσει ως πρωταρχικό του στόχο στο Υπουργείο Παιδείας ο νέος υπουργός Κώστας Χαμπιαούρης. Ο νέος υπουργός είχε αναφερθεί στο ζήτημα της μεταρρύθμισης και κατά την τελετή παράδοσης

Ο νέος υπουργός θα έχει να διαχειριστεί και την έξαρση της βίας, η οποία παρατηρείται το τελευταίο διάστημα στους σχολικούς χώρους.

παλαβής του Υπουργείου την περασμένη Πέμπτη, δίνοντας το σύνθημα προς τα στελέχη, ότι ο στόχος της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί στη βάση των προγραμματισμών τους οποίους άρχισε ο προκατόχος του Κώστας Καδής. Ο κ. Χαμπιαούρης έδειξε εξ αρχής την πρόθεσή του να συνεργαστεί με όλους τους οργανωμένους φορείς της εκπαίδευσης, αντιλαμβανόμε-

νος ότι για να πετύχουν οι αλλαγές χρειάζεται η συμβολή και η συγκατάθεση τόσο των εκπαιδευτικών, οι οποίοι είναι αυτοί που θα κληθούν σε μεγάλο βαθμό να εφαρμόσουν τις αλλαγές, όσο και των οργανωμένων γονέων, οι οποίοι πολλές φορές παρεμβαίνουν με προτάσεις, ζητώντας αλλαγές οι οποίες πιστεύουν ότι θα είναι ευεργετικές για την περαιτέρω εκπαίδευση των παιδιών τους.

Με την ανάληψη των καθηκόντων του ο Κώστας Χαμπιαούρης θα έχει να αντιμετωπίσει πολλά ανοικτά ζητήματα, τα οποία στο πρόσφατο παρελθόν έφεραν τριγμούς στις σχέσεις του Υπουργείου Παιδείας με τις εκπαιδευτικές οργανώσεις και εκπαιδευτικούς. Τελευταίο παράδειγμα αποτελεί η απόφαση της ηγεσίας των καθηγητών να προχωρήσει σε δημοψήφισμα για τις εξετάσεις στο τέλος κάθε τετραμήνου. Το Υπουργείο Παιδείας φαίνεται πρόθυμο να παρακαθήσει άμεσα σε διάλογο με την ΟΕΛΜΕΚ, τα μέλη της οποίας, υπενθυμίζεται, απέρριψαν την πρόταση για εξετάσεις με ποσοστό 75,6%.

Για τον λόγο αυτό θα πρέπει μέσα από τον διάλογο, το οποίο επισήμανε και η ίδια η ΟΕΛΜΕΚ, να βρεθεί η λύση στο πρόβλημα, καθώς πρέπει και το ίδιο το Υπουργείο Παιδείας

Σημαντικές οι μεταρρυθμίσεις που βρίσκονται στο Υπουργείο Παιδείας.

να κάνει τους προγραμματισμούς του για τη νέα σχολική χρονιά, στην οποία θα εφαρμοστεί για πρώτη φορά το μέτρο για τους μαθητές της πρώτης και της δεύτερης τάξης Λυκείου. Σημειώνεται ότι το Υπουργείο τονίζει ότι η οποία απόφαση των καθηγητών λήφθηκε μέσω του δημοψηφίσματος, δεν μπορεί να επηρεάσει τις διαδικασίες για εφαρμογή της νέας πολιτικής, καθώς υπάρχει η νομοθεσία για εφαρμογή της και έτσι συνεχίζει τις διαδικασίες υλοποίησής της. Παράλληλα, το Υπουργείο φαίνεται να είναι διαθετικό να ακούσει και τις αντίθετες απόψεις για την εφαρμογή των εξετάσεων, αφού εκτός από τους καθηγητές

αντίθετοι σε αυτή την εξέλιξη φαίνεται να είναι και οι ίδιοι οι οργανωμένοι γονείς.

Εξετάσεις διορισμών

Μία άλλη μεταρρύθμιση, η οποία απασχόλησε έντονα το περασμένο διάστημα το Υπουργείο και αναμένεται τους επόμενους μήνες να ολοκληρωθεί της, είναι αυτή του νέου συστήματος διορισμών, με τους 5.000 σχεδόν εκπαιδευτικούς, οι οποίοι συμμετείχαν στις εξετάσεις να περιμένουν και επίσημα τα αποτελέσματα μέχρι το τέλος του μήνα. Αν και οι εξετάσεις αυτές έχουν πραγματοποιηθεί και τα αποτελέσματα έχουν ήδη πάρει τον

δρόμο της δημοσίευσης, έτσι ώστε να πραγματοποιηθούν οι πρώτοι διορισμοί με τη νέα σχολική χρονιά, φαίνεται να υπάρχουν ακόμα φωνές αν και σε ποιο ήπια πλέον μορφή, για την εφαρμογή και αυτής της πολιτικής. Συγκεκριμένα εκπαιδευτικοί αλλά και συνδικαλιστικές τους οργανώσεις συνεχίζουν να ζητούν προτού γίνει αυτή η αλλαγή να υπάρξει αναγνώριση της υπηρεσίας συναδέλφων τους στην εκπαίδευση, αφού όπως επισημαίνουν πολλές φορές θεωρούν ότι θα πρέπει να δοθεί σε όλους τους εκπαιδευτικούς που συμπληρώνουν 30 μήνες στην εκπαίδευση το καθεστώς αορίστου χρόνου, υποστηρίζοντας ότι μέσω αυτής της διαδικασίας χάνεται η προώθηση τους στη δημόσια εκπαίδευση.

Πολλοί δε εξ αυτών έχουν προσφύγει στα δικαστήρια με στόχο όπως υποστηρίζουν να δικαιωθούν. Τα δεδομένα αυτά φαίνεται προς το παρόν στάδιο να μη δημιουργούν προβληματισμό στο Υπουργείο, αφού παρά τις αντιδράσεις καταδεικνύεται ότι μέσω της μεταρρύθμισης αυτής θα επιτύχει τον στόχο που τέθηκε για μείωση της ηλικίας των εκπαιδευτικών στη δημόσια εκπαίδευση αλλά ταυτόχρονα να εντάξει στα σχολεία άτομα με βάση ακαδημαϊκά τους προσόντα και

όχι το χρόνο απόκτησής του πτυχίου τους.

Παράλληλα με αυτές τις δύο μεταρρυθμίσεις, οι οποίες βρίσκονται σε πορεία υλοποίησης, και αναμένεται να ολοκληρωθούν το επόμενο διάστημα, το Υπουργείο Παιδείας προγραμματίζει παράλληλα να εφαρμόσει και κάποιες αλλαγές οι οποίες έχουν ως στόχο να βελτιώσουν τις συνθήκες μαθητών στους σχολικούς χώρους. Μία είναι και ο εκσυγχρονισμός που επιχειρείται στη νομοθεσία για την ειδική εκπαίδευση.

Από τους σκοπούς είναι η διαμόρφωση μιας νέας πολιτικής, μέσα από την οποία θα παίρνονται οι αποφάσεις για την εκπαίδευση των παιδιών αυτών στη βάση προτάσεων που θα υποβληθούν από ειδικούς εμπειρογνώμονες. Παράλληλα, ο νέος υπουργός εκτός από τα πιο πάνω θα έχει να διαχειριστεί σε μεγάλο βαθμό την έξαρση της βίας, η οποία παρατηρείται το τελευταίο διάστημα στους σχολικούς χώρους. Θέμα το οποίο μπορεί να λυθεί μέσα από διαβουλεύσεις τόσο με τους γονείς όσο και με τους εκπαιδευτικούς, οι οποίοι έχουν τις δικές τους απόψεις, έτσι ώστε να προχωρήσει το Υπουργείο άμεσα στις ενέργειες για εκτόνωση του φαινομένου.

LeBay πρώην Lenios

Σημαντική εξέλιξη για τη δυναμική του τουριστικού δρόμου Λάρνακας - Δεκέλειας, αποτελεί η επιστροφή ενός από τα πρώτα ξενοδοχεία που λειτούργησαν στην περιοχή, του Lenios Beach Hotel. Το ξενοδοχείο το οποίο άνοιξε για πρώτη φορά το 1986, λειτούργησε ως δύο αστέρων, ενώ έκλεισε το 2010 λόγω ζητημάτων με τις πολεοδομικές του άδειες. Δύο χρόνια αργότερα έγινε η μελέτη για την πλήρη ανακαίνισή του, η οποία ξεκίνησε το 2015. Το ξενοδοχείο άνοιξε την 1η Απριλίου ως LeBay. Το rebranding του ξενοδοχείου κόστισε στη διαχειρίστρια εταιρία 5 εκατ. ευρώ με στόχο να έχει προφίλ ξενοδοχείου τεσσάρων αστέρων. Μιλώντας στην «Κ» ο Νικόλας Κιρκιλλάρης, νέος γενικός διευθυντής του ξενοδοχείου, ανέφερε ότι η στόχευση γίνεται πλέον στον γαμήλιο, αθλητικό αλλά και συνεδριακό τουρισμό. Οι κρατήσεις έχουν αρχίσει εδώ και ένα μήνα, ενώ μέχρι στιγμής έχουν κλείσει δωμάτια περίπου δύο χιλιάδες τουρίστες από τη Ρωσία, για την προσεχή τουριστική περίοδο.

Ως το καλοκαίρι η εθνική επιτροπή φυσιολογικού τοκετού

Καλά κρατεί ο προβληματισμός για τα ποσοστά γεννήσεων με καισαρική, τι λένε φορείς και γιατροί

Του **ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ**

Το θέμα των γεννήσεων με καισαρικές φαίνεται να απασχολεί έντονα τα τελευταία χρόνια τη χώρα, με πολλές γυναίκες να καταφεύγουν σε αυτή τη μέθοδο έναντι του φυσιολογικού τοκετού. Τα δεδομένα και ο αριθμός των καισαρικών έφερε προβληματισμό τόσο στους αρμόδιους φορείς εφόσον η γέννηση παιδιών με καισαρική καταγραφεί ποσοστά τα οποία κάθε χρόνο ξεπερνούν το 50%, με τα τελευταία στοιχεία από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ) να αναφέρουν ότι το 2016 στην Κύπρο το ποσοστό έφτασε στο 56,9%, από τα υψηλότερα στην Ευρώπη και συνακόλουθα στον κόσμο. Ο ΠΟΥ τονίζει ότι η καισαρική τομή είναι απαραίτητη για την υγεία και την ασφάλεια παιδιού και μητέρας αλλά θα πρέπει να περιορίζεται σε ένα ποσοστό της τάξης του 15%. Τα ερωτήματα που εγείρονται αφορούν τους λόγους για τους οποίους η χώρα μας βρίσκεται τόσο ψηλά ποσοστιαία, και ποια βήματα έγιναν για αλλαγή της υφιστάμενης κατάστασης. Η «Κ» στην προσπάθειά της να βρει απαντήσεις στο όλο θέμα, επικοινωνήσε με τον μη Κυβερνητικό Οργανισμό Birth Forward Cyprus, που ήταν ο πρώτος οργανισμός, ο οποίος πραγματο-

ποίησε κατά την περσινή χρονιά εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για φυσιολογικό τοκετό. Μιλώντας στην «Κ» για τις ενέργειες του οργανισμού η αντιπρόεδρος του Ιόλη Ορφανίδη σημείωσε ότι μέσω της εκστρατείας αυτής διαπιστώθηκε μεγάλη ανταπόκριση από γυναίκες και νεαρά ζευγάρια τα οποία απευθύνθηκαν

Μέσα από τα επιστημονικά τεκμηριωμένα στοιχεία τα οποία θα έχει η κάθε γυναίκα, θα πρέπει να κάνει και η ίδια τις επιλογές της.

στο οργανισμό ζητώντας πληροφορίες για τη φυσιολογική γέννα. Όπως σημείωσε η κυρία Ορφανίδη, ο οργανισμός μέσα από τεκμηριωμένη επιστημονικά πληροφόρηση την οποία παρέχει στα άτομα τα οποία ζητούν να μάθουν πληροφορίες, τους ενημερώνει έτσι ώστε να μπορούν και οι ίδιοι μετά να αντιληφθούν τις επιλογές τους. Όπως υποστήριξε, «μέσα από αυτή τη διαδικασία θέλουμε να δείξουμε και στους ίδιους τους γονείς ότι εί-

ναι μέρος της διαδικασίας της γέννησης των παιδιών τους, και ότι δεν πρέπει να λαμβάνει κάποιος άλλος τις αποφάσεις γι' αυτούς».

Εθνική Επιτροπή

Ένα άλλο σημαντικό θέμα το οποίο φαίνεται να προέκυψε από την εκστρατεία την οποία προχώρησε ο οργανισμός είναι και η δέσμευση του Υπουργείου Υγείας όπως είπε η κυρία Ορφανίδη να προχωρήσει μέχρι το καλοκαίρι στην ίδρυση Εθνικής Επιτροπής για τον φυσικό τοκετό. Επισήμανε έτσι ότι για να αλλάξει η όλη κατάσταση χρειάζεται να γίνουν συντονισμένες κινήσεις κάτι το οποίο μπορεί να συμβεί και μέσω της επιτροπής αυτής.

«Μέσα από τα επιστημονικά τεκμηριωμένα στοιχεία τα οποία θα έχει η κάθε γυναίκα και μέσα από την πληροφόρηση που παίρνει, θα πρέπει να κάνει και η ίδια τις επιλογές της έτσι ώστε μέσα από συνεννόηση με τον εκάστοτε μαιευτήρα να προχωρούν στη διαδικασία του τοκετού» σημείωσε. Καταλήγοντας τόνισε ότι οι ίδιοι δεν στρέφονται κατά της καισαρικής τομής σε περιπτώσεις επιπλοκών, ενώ ταυτόχρονα υποστήριξε και το γεγονός ότι γυναίκες προχωρούν σε καισαρική λόγω του ότι του φοβούνται την αντιμετώπιση του πό-

Οι καισαρικές πραγματοποιούνται σε περιπτώσεις που υπάρχει κίνδυνος για τη ζωή του βρέφους και σε περιπτώσεις ασθένειας της μητέρας, η οποία δεν της επιτρέπει να γεννήσει φυσιολογικά.

νου κατά τη διάρκεια της φυσιολογικής γέννας.

Οι λόγοι καισαρικής

Η «Κ» επικοινωνήσε και με τον γυναικολόγο Νίκο Ζωττί, ζητώντας του να εξηγήσει σε ποιες περιπτώσεις οι ίδιοι προχωρούν στη διαδικασία της καισαρικής. Αρχικά ο κύριος Ζωττίς σημείωσε ότι η διαδικασία αυτή σώζει πάρα πολλά μωρά, και θα πρέπει όποιες ενέργειες γίνουν, να γίνουν προσεκτικά, για να μη φτάσουμε στο τέλος της ημέρας να ενοχοποιήσουμε την καισαρική. Όπως σημείωσε και αυτός με τη σειρά του, οι γεννήσεις με αυτή τη μέθοδο είναι αυξημένες και θα πρέπει μέσα από σωστή ενημέρωση να πεισθούν και οι γυναίκες ώστε να μη ζητούν οι ίδιες την καισαρική χωρίς να υφίστανται ιατρι-

κοί λόγοι. Ωστόσο, σημείωσε όπως είναι δικαίωμα της κάθε γυναίκας να επιδιώκει τον φυσιολογικό τοκετό, όπως είναι δικαίωμα της εάν το επιθυμεί, να γεννήσει με καισαρική. Κληθείς να σχολιάσει πότε οι ίδιοι προχωρούν σε καισαρικές, ο δρ Ζωττίς σημείωσε πως αυτό συμβαίνει στις περιπτώσεις που πιστεύεται πως με αυτή η διαδικασία θα είναι ωφέλιμος για την υγεία του βρέφους.

Όπως σημείωσε, υπάρχουν οι περιπτώσεις που οι καισαρικές είναι προγραμματισμένες, όπως σε περιπτώσεις διδύμων αλλά και περιπτώσεις που οι μητέρες αντιμετωπίζουν κάποιες παθολογικές παθήσεις, όπως αρτηριακή πίεση και διαβήτη, οι οποίες δεν τους επιτρέπουν να γεννήσουν φυσιολογικά, καθώς και στις περιπτώσεις

που το βρέφος δεν έχει το κατάλληλο βάρος ή δεν οξυγονώνεται σωστά. Τέλος, υπάρχουν και οι περιπτώσεις που, αν και δεν είναι προγραμματισμένη καισαρική, μπορεί να γίνει λόγω κάποιων επιπλοκών που μπορούν υπάρξουν κατά τη διάρκεια του φυσιολογικού τοκετού.

Καταλήγοντας ο κύριος Ζωττίς σημείωσε ότι υπάρχουν και οι περιπτώσεις που ένα μικρό ποσοστό καισαρικών πραγματοποιείται λόγω και της επιθυμίας των γυναικών, οι οποίες εκφράζουν την άποψη ότι δεν θέλουν να περάσουν τη διαδικασία του φυσιολογικού τοκετού είτε λόγω φόβου για τους πόνους της γέννας, είτε ακόμα και άλλων προσωπικών δεδομένων που προβάλλουν στους μαιευτές τους.

ΠΡΟΚΥΡΗΞΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ

Ο Παραλήπτης/Διαχειριστής της εταιρείας Pierides Holdings Plc-Υπό Διαχείριση (η «Εταιρεία») προσκαλεί κάθε ενδιαφερόμενο να υποβάλει προσφορά για την αγορά του πιο κάτω ακινήτου της Εταιρείας.

Τοποθεσία	Περιγραφή	ΤΜ/Φ/Σ	Τεμάχιο	Αριθμός εγγραφής	Εμβαδό Γης (τ.μ)	Συμφέρον
Αγ. Αθανάσιος, Λεμεσός	Εκθεσιακός Χώρος Γραφειακές εγκαταστάσεις και Αποθήκη	2/0/2-205-341	25	0/11626	5444	ΟΛΟ

Το υπό αναφορά ακίνητο, είναι εγγεγραμμένο ως χωράφι στα μητρώα του Επαρχιακού Κτηματολογίου Λεμεσού.

Οι ενδιαφερόμενοι παρακαλούνται όπως υποβάλουν δια χειρός γραπτή προσφορά σε κλειστό φάκελο, με ένδειξη «ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΓΙΑ ΑΚΙΝΗΤΟ-Αγ. Αθανάσιος ΕΗΛΩΜΑΤΑ», προς τον Παραλήπτη/Διαχειριστή στη διεύθυνση Λεωφόρος Αρχ. Μακαρίου III 213, Μάξιμος Πλάζα Μπλοκ 1, 3ος όροφος, 3030 Λεμεσός, μέχρι τις 30 Μαρτίου 2018 και ώρα 12:30 μ.μ. Προσφορές που αποστέλλονται σε διαφορετική από την αναφερόμενη ως άνω διεύθυνση ή μέσω φαξ ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο αλληλογραφίας, θα θεωρούνται ως μη γενόμενες.

Οι προσφορές θα πρέπει να υποβληθούν σε σφραγισμένο αδιαφανή φάκελο και θα πρέπει απαραίτητα να περιέχουν τα πιο κάτω στοιχεία:

- Τα στοιχεία του προσφοροδότη, δηλαδή, κατά περίπτωση, ονοματεπώνυμο και αριθμό Δελτίου Ταυτότητας (φυσικά πρόσωπα) ή την πλήρη επωνυμία και τον αριθμό εγγραφής (νομικά πρόσωπα), διεύθυνση, τηλέφωνο, και Αριθμό Φορολογικής Ταυτότητας.
- Το προσφερόμενο τίμημα του ακινήτου σε Ευρώ (ολογράφως και αριθμητικώς).
- Αποδεικτικά στοιχεία κατοχής των απαιτούμενων κεφαλαίων ή βεβαίωση χρηματοπιστωτικού ιδρύματος που να υποστηρίζει τον τρόπο εξόφλησης του προσφερομένου τιμήματος.
- Υπογραφή του προσφοροδότη ή, στην περίπτωση νομικού προσώπου, υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου του προσφοροδότη και επίσημη σφραγίδα της εν λόγω νομικής οντότητας.
- Ημερομηνία υποβολής προσφοράς.

Οποιαδήποτε παράληψη ή/και μη σωστή συμπλήρωση των ανωτέρω στοιχείων δύναται να καταστήσει την προσφορά άκυρη.

Η Εταιρεία δεν υποχρεούται να αποδεχτεί την ψηλότερη ή οποιαδήποτε άλλη προσφορά.

Η αποδοχή της προσφοράς από την Εταιρεία δε δεσμεύει σε καμία περίπτωση την Εταιρεία να προβεί τελικά στην πώληση του ακινήτου χωρίς προηγουμένως να υπογραφεί συμφωνία πώλησης από αυτήν. Μέχρι την υπογραφή της συμφωνίας πώλησης, η Εταιρεία μπορεί να υπαναχωρήσει αζημίως και χωρίς οποιαδήποτε ευθύνη για αποζημίωση, εφόσον κατά τη διακριτική της ευχέρεια κρίνει ότι η πώληση του ακινήτου δεν είναι πλέον συμφέρουσα.

Ο Παραλήπτης/Διαχειριστής ενεργεί ως αντιπρόσωπος της Εταιρείας μόνο υπό την ιδιότητά του ως Παραλήπτης/Διαχειριστής και δεν φέρει οποιαδήποτε προσωπική ευθύνη.

Δημήτρης Παπαπερικλέους
Παραλήπτης/Διαχειριστής
Pierides Holdings Plc-Υπό Διαχείριση

Για περισσότερες πληροφορίες ή διευκρινίσεις παρακαλούμε όπως επικοινωνήσετε με την Έρμα Μιχαήλ στο τηλέφωνο (+357) 25 868686.

Από τη Λεμεσό για όλη την Κύπρο...

Απο την Κύπρο για όλο τον κόσμο...

www.kanali6.com.cy

www.facebook.com/kanali6

twitter.com/kanali_6

106.00 | 98.6 | 107.00 | 106.9

Το οικονομικό κλίμα βελτιώνεται, αλλά οι καταναλωτές δυσπιστούν

Ενίσχυση επιχειρηματικών προσδοκιών, επιδείνωση καταναλωτικής εμπιστοσύνης

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Το οικονομικό κλίμα βελτιώνεται, αλλά οι πολίτες δεν το «νιώθουν» στην τσέπη τους. Η αντίφαση αυτή — αναμενόμενη, βεβαίως, διότι ο δρόμος προς την ανάκαμψη και την αποκατάσταση των απωλειών στο διαθέσιμο προς κατανάλωση εισόδημα είναι πολύ μακρύς— αποτυπώνεται με τον πλέον ξεκάθαρο τρόπο στην έρευνα οικονομικής συγκυρίας του IOBE για τον μήνα Φεβρουάριο.

Οι προσδοκίες των επιχειρηματιών — με εξαίρεση τον κλάδο του λιανεμπορίου — παρουσιάζουν σαφή βελτίωση, ενώ την ίδια ώρα ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης υποχώρησε μέσα σε ένα μήνα κατά δύο μονάδες. Στις θετικές εξελίξεις τόσο για το παρόν όσο και για το μέλλον, καθώς πρόκειται για πρόδρομο δείκτη, συγκαταλέγεται η εκτόξευση του Δείκτη Υπευθύνων Προμηθειών στη μεταποίηση (PMI) στις 56,1 μονάδες, στο υψηλότερο σημείο των τελευταίων 17,5 ετών.

Σύμφωνα, λοιπόν, με την έρευνα οικονομικής συγκυρίας του IOBE (Ιδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών), ο δείκτης οικονομικού κλίματος διαμορφώθηκε τον Φεβρουάριο του 2018 στις 104,3 μονάδες, από 101,9 μονάδες τον Ιανουάριο του 2018 και 93,1 μονάδες τον Φεβρουάριο του 2017.

Ανάλογη είναι η τάση και στους δείκτες επιχειρηματικών προσδοκιών στους επιμέρους τομείς της οικονομίας: στη βιομηχανία διαμορφώθηκε στις 103,1 μονάδες από 98,5 μονάδες τον Ιανουάριο, στις κατασκευές στις 63,4 από 55 μονάδες τον Ιανουάριο, στις υπηρεσίες στις 87,6 από 82,2 μονάδες. Πώς εξηγείται η διαφορά αντίληψης της βελτίωσης του οικονομι-

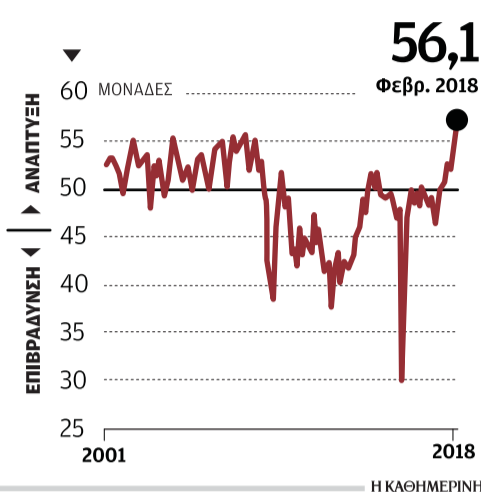
Το κλίμα σε επιχειρήσεις και καταναλωτές

ΜΟΝΑΔΕΣ	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2018	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2018
Δείκτης οικονομικού κλίματος	101,9	104,3
Δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών		
• στη βιομηχανία	98,5	103,1
• στις κατασκευές	55	63,4
• στο λιανεμπόριο	95,7	93,9
• στις υπηρεσίες	82,2	87,6
Δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης	-51	-53

ΠΗΓΗ: Ιδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE), Markit

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ PMI

Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών στη Μεταποίηση (PMI)

κού κλίματος που καταγράφεται ανάμεσα στις επιχειρήσεις και στους πολίτες; «Το ευρύτερο πλαίσιο είναι η εμπέδωση συνθηκών σχετικής ομαλότητας, καθώς το πρόγραμμα προσαρμογής, και ιδίως οι πιο πρόσφατες αξιολογήσεις, είναι σε κανονική εξέλιξη και βαίνει προς ολοκλήρωση. Η βελτίωση των προσδοκιών οφείλεται και στο, επί αρκετό καιρό, καλό διεθνές περιβάλλον, το οποίο ευνοεί τις εξαγωγικές επιχειρήσεις και διαχέεται στους σχετιζόμενους με αυτές κλάδους», επισημαίνει το IOBE.

Τα νοικοκυριά δεν αντιλαμβάνονται με τον ίδιο τρόπο την ολοκλήρωση της τρίτης αξιολόγησης του μηνονίου. Κι αυτό, διότι, αν και αυτή δεν συνοδεύθηκε από πρόσθετα δημοσιονομικά μέτρα, τα προηγούμενα εξακολουθούν να επιβαρύνουν τους πολίτες, οι οποίοι ταυτόχρονα δεν βλέπουν

να υφίσταται κάποια σταθερή, σαφώς αισθητή αναπτυξιακή δυναμική. «Δεν φαίνεται να υπάρχουν κάποιοι κλάδοι οι οποίοι να τονώνουν συνεχώς την οικονομική δραστηριότητα. Αυτό το γεγονός δεν επιτρέπει την ύπαρξη στην κοινή γνώμη της αίσθησης ότι υφίστανται συγκεκριμένες, με διάρκεια, δυνατότητες ανάκαμψης, οι οποίες θα τόνωναν την εμπιστοσύνη των νοικοκυριών», υποστηρίζει το IOBE και εκτιμά ότι η καταναλωτική εμπιστοσύνη έχει επιδεινωθεί και από τις εξελίξεις στα θέματα εξωτερικής πολιτικής.

Έτσι, ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης υποχώρησε στις -53 μονάδες (από τις -51 τον Ιανουάριο) και οι Έλληνες παραμένουν οι πλέον απαισιόδοχοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Κάθε άλλο παρά τυχαίο είναι ότι ο μόνος επιμέρους επιχειρηματικός κλάδος όπου παρατηρείται επιδείνωση των προσδοκιών είναι

το λιανεμπόριο, στο οποίο έχει άμεσο αντίκτυπο η θετική ή αρνητική ψυχολογία των καταναλωτών. Ο σχετικός δείκτης διαμορφώθηκε τον Φεβρουάριο στις 93,9 μονάδες από 95,7 τον Ιανουάριο.

Ο δείκτης PMI

Η θεαματική επίδοση του PMI αποδίδεται από την Markit στη ραγδαία άνοδο των νέων παραγγελιών τόσο από το εξωτερικό όσο και από την εγχώρια αγορά. Ειδικά οι νέες παραγγελίες από το εξωτερικό αυξήθηκαν πέμπτη συνεχή φορά. Οι επιχειρήσεις που τα προηγούμενα χρόνια ενίσχυσαν την εξωστρέφειά τους, πουλώντας σε χαμηλές ανταγωνιστικές τιμές, τώρα δέχονται περισσότερες παραγγελίες, καθώς έχει αποκατασταθεί σημαντικά το κλίμα εμπιστοσύνης προς την ελληνική οικονομία και επιχειρηματικότητα.

Αλμα διεθνών αφίξεων 22,4% στον ΔΑΑ τον Ιανουάριο

Του ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Η δυναμική της ελληνικής τουριστικής ανάπτυξης συνεχίζεται αδιάλειπτη και τον χειμώνα, ενώ ιδιαίτερα θετικά είναι τα πρώτα μηνύματα του 2018 και για το καλοκαίρι. Ηδη, οι ενδείξεις για τις κρατήσεις φέτος παραπέμπουν σε ρυθμούς αύξησης επισκεπτών και εισόδων υψηλότερους του 5% που έχει ανεπισημάσει ο Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ). Τον Ιανουάριο στα κυριότερα αεροδρόμια της χώρας καταγράφηκε αύξηση των διεθνών αφίξεων κατά 17,0% σε σχέση με τον αντίστοιχο περυσινό μήνα.

Αύξηση παρατηρήθηκε τόσο στην Αθήνα (22,4%) όσο και στα περιφερειακά αεροδρόμια (4,2%). Παράλληλα, οι διεθνείς οδικές αφίξεις, μετά τρεις μήνες συνεχούς κάμψης το τέταρτο τρίμηνο του 2017, τον Ιανουάριο παρουσίασαν σημαντική αύξηση 19,7%. Οι θετικές οικονομικές εξελίξεις στις αγορές από τις οποίες αντλεί επισκέπτες η Ελλάδα προσιώνονται περαιτέρω αύξηση αφίξεων και εισόδων, με βασική ατμοσφαιρική τη γερμανική η οποία, έως και τον Ιανουάριο, παρουσιάζει άνοδο αφίξεων της τάξεως του 40%.

Αν και ο ρυθμός αύξησης αναμένεται να υποχωρήσει, η συνολική αύξηση από Γερμανία για το 2018

αναμένεται να είναι σημαντική. Από την άλλη πλευρά, η δυναμική επάνοδος της Τουρκίας (+90% στη γερμανική αγορά έως και τον Ιανουάριο) και της Βόρειας Αφρικής (π.χ. Τυνησία +80%, Αίγυπτος +70%) στην αγορά, προσιώνονται πολύ εντονότερες συνθήκες ανταγωνισμού από το 2019 και μετά, για τις οποίες ο ελληνικός τουρισμός ξεκινάει με σοβαρό ανταγωνιστικό μειονέκτημα λόγω υψηλής φορολόγησης (ΦΠΑ, φόρος διαμονής) του τουριστικού του προϊόντος, υποσημαίνει το Ινστιτούτο του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (SETE Intelligence). Για την ώρα, πάντως, οι δείκτες

Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης (ΔΚΕ) στις περισσότερες βασικές χώρες προέλευσης επισκεπτών στην Ελλάδα δείχνουν βελτίωση. Μάλιστα, κυμαίνεται σε υψηλότερα επίπεδα από τον αντίστοιχο δείκτη του μέσου όρου του ΟΟΣΑ. Δεδομένου ότι η καταναλωτική εμπιστοσύνη αποτελεί σημαντική παράμετρο για την πραγματοποίηση ταξιδιών αναψυχής, το στοιχείο αυτό δείχνει προοπτικές διατήρησης της ισχυρής ζήτησης για το ελληνικό τουριστικό προϊόν. Εξαιρεση αποτελεί — η σημαντική για την Ελλάδα — αγορά της Βρετανίας που ο αντίστοιχος δείκτης είναι μειωμένος σε σχέση με πέρυσι.

Η αύξηση του μηνιαίου ορίου ανάληψης μετρητών από τα ATM ή τα τραπεζικά καταστήματα θεωρείται σημαντικό βήμα χαλάρωσης των capital controls.

Στα 2.300 ευρώ το μηνιαίο όριο ανάληψης μετρητών

Της ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ

Στα 2.300 ευρώ τον μήνα — από 1.800 ευρώ που ίσχυε μέχρι χθες — αυξάνεται από σήμερα 1η Μαρτίου το μηνιαίο όριο ανάληψης μετρητών από τα ATM ή τα τραπεζικά καταστήματα. Το μηνιαίο όριο ανάληψης ισχύει ανά καταθέτη και ανά τράπεζα. Η αύξηση του ορίου ήταν επιβεβλημένη έπειτα από δύομισι περίπου χρόνια, κατά τα οποία δεν υπήρξε ουσιαστική μεταβολή του ορίου, εκτός από τη δυνατότητα σωρευτικής ανάληψης που δόθηκε τον περασμένο Ιούλιο.

Με δεδομένη άλλωστε την αύξηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών τόσο μέσω «πλαστικού» χρήματος όσο και μέσω μεταφορών από λογαριασμό σε λογαριασμό, οι τράπεζες εκτιμούν ότι το νέο όριο υπερκαλύπτει τις ανάγκες του μέσου νοικοκυριού. Όπως εξηγούν, η αύξηση του ορίου είναι κυρίως ψυχολογικού χαρακτήρα, καθώς μεγάλο μέρος των νοικοκυριών έχει λιγότερα χρήματα στον λογαριασμό του κάθε μήνα. Το μέσο όριο ανάληψης μετρητών είναι κοντά στα 1.500 ευρώ τον μήνα — και αφορά αυτούς που έχουν διαθέσιμο αυτό το ποσό —, ενώ αυτοί που έχουν μεγαλύτερο διαθέσιμο ποσό υπόλοιπο στον λογαριασμό τους, τραβάνε συνήθως το 90% του ορίου, δηλαδή το ποσό των 1.800 ευρώ που ίσχυε μέχρι χθες.

Η εξάντληση του ορίου από αυτούς που έχουν αυτή τη δυνατότητα αποδίδεται στην έξαρση της μαύρης οικονομίας, καθώς μεγάλο μέρος κυρίως του τομέα των υπηρεσιών φοροδιαφεύγει και αμείβεται με χρήματα που δεν διακινούνται μέσω τραπεζικών λογαριασμών.

Παρά το γεγονός, πάντως, ότι το νέο όριο των 2.300 ευρώ τον μήνα θεωρείται γενναιοδωρο για το μέσο ελληνικό νοικοκυριό, μεγάλο τμήμα του οποίου δεν διαθέτει τόσα χρήματα κάθε μήνα στον λογαριασμό του, η αύξηση θεωρείται σημαντικό βήμα χαλάρωσης των

capital controls. Σύμφωνα με τραπεζικά στελέχη, η αύξηση του ορίου σηματοδοτεί την προσπάθεια εμπέδωσης κλίματος εμπιστοσύνης στην οικονομία ενόψει και της προοπτικής εξόδου από το πρόγραμμα το καλοκαίρι. Με την ίδια απόφαση αίρονται επίσης οι περιορισμοί στο άνοιγμα νέων λογαριασμών και επιτρέπεται το άνοιγμα λογαριασμού από φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή άλλη οντότητα, καθώς και η προσθήκη συνδικαιούχου σε υφιστάμενο λογαριασμό σε πιστωτικό ίδρυμα, ανεξαρτήτως της δημιουργίας νέου κωδικού πελάτη (Customer ID). Με την ίδια απόφαση αυξάνεται από 2.000 σε 2.300 ευρώ το ποσό σε ευρώ ή ξένο νόμισμα που μπορεί να μεταφέρει ένα φυσικό πρόσωπο και ανά ταξίδι στο εξωτερικό. Επίσης, διευκολύνεται περαιτέρω η μεταφορά κεφαλαίων προς το εξωτερικό από τα πιστωτικά ιδρύματα και τα ιδρύματα πληρωμών. Συγκεκριμένα, επιτρέπεται η αποδοχή και εκτέλεση εντολών μεταφοράς κεφαλαίων προς το εξωτερικό έως του ποσού των 2.000 ευρώ, ανά κωδικό πελάτη (Customer ID) και ανά ημερολογιακό δίμηνο από 1.000 ευρώ ανά μήνα που ίσχυε μέχρι σήμερα, ενώ το ίδιο όριο ισχύει εφεξής και για τις μεταφορές χρημάτων μέσω ιδρυμάτων πληρωμών (π.χ. Western Union, ELTA, Money Transfer κ.λπ.).

Σημειώνεται ότι οι καταθέσεις των νοικοκυριών διαμορφώθηκαν στα 102,7 δισ. ευρώ στα τέλη Ιανουαρίου, καταγράφοντας πτώση κατά 1,2 δισ. ευρώ σε σχέση με τον Δεκέμβριο. Συνολικά οι καταθέσεις των ελληνικών νοικοκυριών αυξήθηκαν κατά 3 δισ. ευρώ το 2017, αλλά απέχουν ακόμη από το να ανακτήσουν το χαμένο έδαφος των τελευταίων τριμήσι χρόνων. Υπενθυμίζεται ότι τον Οκτώβριο του 2014 οι καταθέσεις των νοικοκυριών ήταν στα 135 δισ. ευρώ και η μαζική φυγή που προκλήθηκε λίγο πριν από τη συμφωνία του 2015, οδήγησε σε απώλειες της τάξεως των περίπου 30 δισ. ευρώ.

ΥΠΟΣΧΕΣΗ ΓΑΜΟΥ

Ο κ. Μάριος Παπακωνσταντίνου από τον Λυθροδόντα και η κ. Μαρία Τρύφωνος από τη Λευκωσία, έδωσαν αμοιβαία υπόσχεση γάμου

Μαρία Μίτα Bsc
Εγγεγραμμένη
Λογοθεραπεύτρια

Αξιολόγηση - Διάγνωση
Αντιμέτωπιση διαταραχών λόγου,
φωνής, ομιλίας παιδιών & ενηλίκων

Τηλ.: 99 129 129
mariamita7@gmail.com

Η PwC στην κορυφή του κλάδου επαγγελματικών υπηρεσιών σύμφωνα με τον Δείκτη Global Brand

Ενισχύει τη θέση της ανάμεσα στα ισχυρότερα brands με τη μεγαλύτερη αξία στον κόσμο

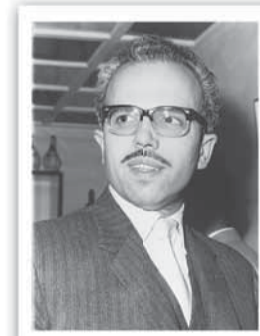
Σύμφωνα με την ετήσια έκδοση του Δείκτη Brand Finance Global 500, η PwC βρίσκεται στην κορυφή του κλάδου επαγγελματικών υπηρεσιών και αναδεικνύεται ως ένα από τα 50 ισχυρότερα brands παγκοσμίως για το 2018.

Η λίστα Global 500 καταγράφει τα ισχυρότερα brands με τη μεγαλύτερη αξία παγκοσμίως, με τον κλάδο της τεχνολογίας να κυριαρχεί στις κορυφαίες θέσεις.

Η έκθεση αξιολογεί τους οργανισμούς σε δύο βασικές κατηγορίες: τη δύναμη και την αξία του brand τους. Η δύναμη του brand υπολογίζεται με τη χρήση διαφόρων μέτρων που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, το μάρκετινγκ του οργανισμού, την αντίληψη που επικρατεί γύρω από το brand και τις επιχειρηματικές επιδόσεις σε σύγκριση με ανταγωνιστικούς οργανισμούς. Η βαθμολογία στην υποκατηγορία αυτή συνεκτιμάται κατά τον υπολογισμό της συνολικής αξίας του brand.

Η PwC βρίσκεται φέτος στην 50η θέση της κατάταξης σε ό,τι αφορά την αξία του brand της, σημειώνοντας άνοδο από την 66η θέση που κατείχε πέρσι, αποτέλεσμα που ενισχύει την ηγετική θέση του δικτύου αφού αναδεικνύεται ως το κορυφαίο brand του Δείκτη με τις ψηλότερες επιδόσεις στον κλάδο των επαγγελματικών υπηρεσιών.

ΕΘΝΙΚΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Τελείται την Κυριακή 11 Μαρτίου 2018, στον Ιερό Ναό Κωνσταντίνου & Ελένης, το ετήσιο μνημόσυνο του Τομεάρχη της ΕΟΚΑ και πρώην Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Εσωτερικών και Άμυνας

Πολύκαρπου Γιωρκάτζη

Επιμνημόσυνο λόγο θα εκφωνήσει ο έντιμος Υπουργός Οικονομικών, κ. Χάρης Γεωργιάδης. Θα ακολουθήσει τρισάγιο και κατάθεση στεφάνων.

Τα τέκνα: Κωνσταντίνος & Ελένη Γιωρκάτζη, Γιώτης & Μαρία Ιωαννίδη, εγγονοί, η οικογένεια, συναγωνιστές και φίλοι.

Η οικογένεια θα δεχτεί τους φίλους και εκτιμητές του αείμνηστου αγωνιστή, στο σπίτι του γιου του Κωνσταντίνου στην οδό Σαρπόλου 16-18 (Άγιος Ανδρέας), στη Λευκωσία.

Μέσα στο β' τρίμηνο του 2018 η εξαγορά Monsanto από Bayer

Είναι ύψους 62,5 δισ. δολαρίων – Θα υλοποιηθούν οι δεσμεύσεις προς την Ε.Ε.

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ

Εντός του δευτέρου τριμήνου του 2018 αναμένεται να ολοκληρωθεί η σχεδιαζόμενη εξαγορά της αμερικανικής Monsanto από την Bayer, ύψους 62,5 δισ. δολ., όπως επισήμανε σε δηλώσεις του ο διευθύνων σύμβουλος της γερμανικής φαρμακοβιομηχανίας Βέρνερ Μπάουμαν σε συνέντευξη Τύπου για την ανακοίνωση των οικονομικών αποτελεσμάτων του ομίλου. Ο κ. Μπάουμαν εξέφρασε την αισιοδοξία του ότι οι ανησυχίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα περιοριστούν με την υλοποίηση των απαραίτητων δεσμεύσεων που έχει λάβει η εταιρεία.

Ο CFO της Bayer Γιοχάνες Ντις επισήμανε ότι η Bayer δεν σχεδιάζει να προβεί σε μεγάλες επενδύσεις στην Ελλάδα.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της εξαγοράς, η Bayer έχει συμφωνήσει ήδη να εκχωρήσει στη βιομηχανία αγροχημικών BASF περιουσιακά στοιχεία έναντι 5,9 δισ. ευρώ. Σε αυτά περιλαμβάνονται η πώληση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της Bayer στον τομέα των σπόρων βαμβακιού, καθώς και ορισμένων προϊόντων για τη βελτίωση των χαρακτηριστικών τους. Εντούτοις, η Bayer, στο πλαίσιο συμφύρωσης με τις ενστάσεις που έχουν εκφράσει ορισμένες αρχές αντα-

Ο Βέρνερ Μπάουμαν, διευθύνων σύμβουλος της Bayer AG, παρουσιάζει στις 28 Φεβρουαρίου στο Λεβερκούζεν τα οικονομικά αποτελέσματα της εταιρείας για το 2017.

γωνισμού, συμπεριλαμβανομένης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, επισήμανε ότι προτίθεται να προχωρήσει στην πώληση και άλλων περιουσιακών στοιχείων. «Έχουμε, επίσης, δεσμευθεί στην παρούσα χρονική στιγμή να εκχωρήσουμε το σύνολο των εργασιών μας σχετικά με τους σπόρους κηπευτικών. Ορισμένες πρόσθετες επιχειρηματικές δραστηριότητες της Bayer και της Monsanto ενδέχεται εξίσου να πωληθούν ή να μεταβιβασθούν», δήλωσε χαρακτηριστικά στο πλαι-

σιο της συνέντευξης Τύπου ο κ. Μπάουμαν.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πραγματοποιεί από το περασμένο καλοκαίρι εις βάθος έρευνα για τη συγκεκριμένη εξαγορά και έχει προθεσμία μέχρι τις 5 Απριλίου να λάβει την τελική απόφαση, καθώς, σύμφωνα με τον κ. Μπάουμαν, «η έρευνα της Κομισιόν θα διαρκέσει έως τις 5 Απριλίου». Στον απόηχο των αντιδράσεων που έχει προκαλέσει η σχεδιαζόμενη συμφωνία, η Επιτροπή Ανταγωνισμού Μαργκρέτε Βε-

στάγκερ, απευθυνόμενη σε όσους αντιτίθενται στην παραπάνω συμφωνία, έχει επισημάνει ότι η αξιολόγηση της στρέφεται γύρω από τις πιθανές αρνητικές συνέπειες που μπορεί να επιφέρει η συγχώνευση στους καταναλωτές και στους αγρότες λόγω της μείωσης του ανταγωνισμού και της αύξησης των τιμών. Ο περιορισμός των επιλογών και οι μικρότερες δυνατότητες καινοτομίας αποτελούν, σύμφωνα με την ίδια, επιπρόσθετους παράγοντες για την αξιολόγηση της συμφωνίας Bayer - Monsanto. Αποτιμώντας την πορεία των εσόδων της προηγούμενης χρονιάς, ο κ. Μπάουμαν τόνισε ότι «από πλευράς επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, το 2017 ήταν μια χρονιά με θετικές και αρνητικές συνέπειες». Οι πωλήσεις του ομίλου σημείωσαν αύξηση 1,5%, στα 35,015 δισ. ευρώ, ενώ μείωση 1,7%, στα 5,8 δισ. ευρώ, κατέγραψαν οι πωλήσεις προϊόντων φροντίδας. Οσον αφορά την Ελλάδα, σε δηλώσεις του στην «Κ» ο CFO της Bayer, Γιοχάνες Ντις, επισήμανε ότι η Bayer δεν σχεδιάζει να προβεί σε μεγάλες επενδύσεις στη χώρα. «Η Ελλάδα αποτελεί μέρος της Ε.Ε., και η Ε.Ε είναι για εμάς ενιαία αγορά. Στη Γερμανία έχουμε ήδη ένα δίκτυο παραγωγής, οπότε δεν υπάρχει ανάγκη να επεκταθούμε και στην Ελλάδα». Με αφορμή τις συζητήσεις γύρω από το σκάνδαλο Novartis και τις πρακτικές των φαρμακοβιομηχανιών, ο κ. Ντις ανέφερε ότι η Bayer δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στα μέτρα συμμόρφωσης για την αποφυγή τέτοιων φαινομένων, και ότι η Ελλάδα δεν αποτελεί εξαίρεση στην πολιτική συμμόρφωσης που προωθεί η εταιρεία.

Η Exxon αποχωρεί από κοινοπραξίες με τη ρωσική Rosneft

Σχεδόν τέσσερα χρόνια μετά την επιβολή οικονομικών κυρώσεων κατά της Ρωσίας από τις ΗΠΑ και την Ε.Ε., ο αμερικανικός ενεργειακός κολοσσός ExxonMobil ανακοίνωσε χθες ότι εγκαταλείπει ορισμένες από τις κοινοπραξίες που έχει με τη ρωσική Rosneft. Πρόκειται για κοινοπραξίες που δημιούργησε η ExxonMobil με τη Rosneft, όταν διευθύνων σύμβουλος της ήταν ο σημερινός υπουργός Εξωτερικών Ρεξ Τίλερσον. Η εταιρεία επικάλυψε τις οικονομικές κυρώσεις που έχουν πράγματι προκαλέσει προβλήματα στη συνεργασία της με τη ρωσική εταιρεία. Από κοινού με τη Rosneft, πάντως, διευκρίνισε πως η απόφασή της αυτή δεν πρόκειται να πλήξει το κοινό σχέδιο των δύο εταιρών στη Σαχάλιν, στην ανατολική ακτή της Ρωσίας. Η κοινοπραξία αυτή παράγει περίπου 200.000 βαρέλια πετρελαίου την ημέρα.

Το θέμα αφορά τις οικονομικές κυρώσεις που έχουν επιβάλει οι ΗΠΑ και η Ε.Ε. στις ρωσικές επιχειρήσεις μετά την προσαρτήση της Κριμαίας το 2014. Τότε, η ExxonMobil είχε ταχθεί κατά των κυρώσεων, υποστηρίζοντας πως αποβαίνει εις βάρος των αμερικανικών επιχειρήσεων, ενώ αφήνει τις ενεργειακές επιχειρήσεις άλλων χωρών να δραστηριοποιούνται στην πρώτη σε παραγωγή πετρελαίου χώρα στον κόσμο. Πράγματι, οι κυρώσεις προκάλεσαν καθυστερήσεις στις εργασίες κοινών σχεδίων της Exxon και της Rosneft σε ένα σημαντικό κοιτάσμα στον Αρκτικό Κύκλο. Το 2012, οι δύο εταιρείες παρουσίασαν κοινό σχέδιο τους για επένδυση ύψους 500 δισ. δολ. για την εκμετάλλευση κοιτασμάτων πετρελαίου

στη Μαύρη Θάλασσα και στο ρωσικό τμήμα της Αρκτικής. Προχώρησαν, άλλωστε, σε περαιτέρω συμφωνίες μέσα στο 2014.

Σχολιάζοντας την απόφαση του ταίφρου της, η Rosneft τόνισε ότι οι κοινοπραξίες από τις οποίες θα αποχωρήσει η Exxon αφορούν σημαντικούς ενεργειακούς πόρους και συγκεκριμένα ένα σύνολο 12,3 δισ. τόνων πετρελαίου και 15,2 τρισ. κυβικών μέτρων φυσικού αερίου. Εξέφρασε, άλλωστε, την εκτίμηση πως η αποχώρησή της από τα σημαντικά αυτά σχέδια θα προκαλέσει μεγάλες ζημιές στην Exxon. Σημειώτεον ότι η Exxon ανακοίνωσε ότι το τέταρτο τρίμηνο είχε ζημιές ύψους 200 εκατ. δολ., εξαιτίας ακριβώς της επικείμενης αποχώρησής της από τα κοινά σχέδια με τη Rosneft. Παράλληλα, πάντως, η Rosneft τόνισε πως θα παραμείνει ανοικτή σε μια πιθανή επιστροφή της Exxon στα κοινά τους σχέδια «όταν καταστεί εφικτό από νομικής απόψεως».

Προσέθεσε, μάλιστα, πως η Exxon αναγκάστηκε να λάβει μια «προβλεπόμενη» απόφαση και εξέφρασε την πρόθεση να προχωρήσει στην υλοποίηση των ιδίων σχεδίων με τις δικές της δυνάμεις.

Υπενθυμίζεται ότι το 2014 και στο πλαίσιο της πολιτικής των κυρώσεων η αμερικανική κυβέρνηση επέβαλε στην Exxon πρόστιμο δύο εκατ. δολαρίων για τις συνεργασίες της με τη Rosneft. Προκάλεσε τότε την αντίδραση του αμερικανικού ενεργειακού κολοσσού που μίλησε για «καπίρσιο» των ΗΠΑ και έσπευσε να εφεσιβάλει την απόφαση της Ουάσινγκτον.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΡΗΤΟΥ ΤΕΡΡΑΣ ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Ζητούνται προσφορές για ενοίκιαση του κέντρου «Ερωτόκριτος» στη νέα πλατεία της κοινότητας Κρήτου Τέρρας για δεύτερη φορά. Περίοδος ενοικιαστήριου του κέντρου από 10.04.2018 μέχρι τις 10.04.2019 με δικαιώμα ανανεώσεως για ακόμα δύο (2) έτη κατόπιν εγκρίσεως του Κ.Σ.

Οι προσφορές να τοποθετηθούν στο κιβώτιο προσφορών έξω από το κοινοτικό γραφείο, αναγράφοντας επί του κλειστού φακέλου «Προσφορές κέντρου Ερωτόκριτος - πλατείας» χωρίς το όνομα του προσφοροδότη. Η προθεσμία κατάθεσης προσφορών λήγουν στις 15.3.2018, και ώρα 12:00 π.μ. και θα εξεταστούν από το Κ.Σ. Το Κοινοτικό Συμβούλιο θα εγκρίνει την πρόσφορα από οποιονδήποτε έστω και εάν δεν υποβληθούν πέραν των τριών προσφορών. Το Κ.Σ. δεν υποχρεούται να δεχθεί την πιο υψηλή προσφορά. Ο επιλαχών θα συνάψει συμβόλαιο με όρους που θέτει το Κοινοτικό Συμβούλιο.

Για περισσότερες πληροφορίες και τους όρους απεινέστε στο πρόεδρο της κοινότητας στο τηλ. 99447237 Δέρβη Χαλαλάμπους.

Εκ του Κοινοτικού Συμβουλίου Κρήτου Τέρρας.

ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΝΟΙΚΙΑΣΤΗ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΛΑΤΕΙΑΣ

1. Επικοινωνιακός και καθαρός. Ο ενοικιαστής να είναι πρόσχαρος, ευπαρουσίαστος και να μην έχει αντιδικίες με το Κοινοτικό Συμβούλιο.
2. Να γνωρίζει τουλάχιστον μια ξένη γλώσσα για να εξηγείται με τους ξένους και τους μαθητές (κατά προτίμηση αγγλικά).
3. Να έχει ανοικτό και να λειτουργεί καθημερινά το κέντρο για όλο το κοινό.
4. Θα αναλαμβάνει τον καθαρισμό και τη συντήρηση του πράσινου όλης της πλατείας.
5. Η πλατεία θα χρησιμοποιείται από τον ενοικιαστή (για σκοπούς των θαμώνων του αναψυκτηρίου) και του Κοινοτικού Συμβουλίου και θα ενοικιάζεται με την έγκριση του Κοινοτικού Συμβουλίου για άλλες εκδηλώσεις με έξτρα ποσό ενοικίου 5% επί της του συμφωνημένου ποσού.
6. Ο ενοικιαστής θα εξυπηρετεί και θα ικανοποιεί τους μαθητές/φοιτητές του Κέντρου Περιβαλλοντικών Μελετών.
7. Ο ενοικιαστής θα υπογράψει συμβόλαιο υπό όρους που θα υποβληθούν από το Κοινοτικό Συμβούλιο ή τον δικηγόρο του Κοινοτικού Συμβουλίου.
8. Ο ενοικιαστής θα υπογράψει εγγύηση ύψους 5.000 ευρώ με έμπιστο εγγυητή που θα τον εγκρίνει το Κ.Σ. και θα κατασχεθεί αν ο ενοικιαστής δεν παραδώσει το κέντρο στο κοινοτικό συμβούλιο άμα τη λήξει του ενοικιαστήριου εγγράφου στις 30.12.2019.
9. Ο ενοικιαστής θα διατηρεί σε καλή κατάσταση την περιουσία, κινητή και ακίνητη, που βρίσκεται εντός ή εκτός του κέντρου, η οποία θα καταγραφεί στην παρουσία του, θα του παραδοθεί γραπτώς και θα είναι υπόχρεος να αναφέρει στο Κ.Σ. οποιαδήποτε ζημιά προξενήσει εξ υπαιτιότητάς του ή άλλου προσώπου και να την επαναφέρει στην κατάσταση που την παρέλαβε.
10. Δεν θα τσακνώνεται με τους κατοίκους και του πελάτες.
 1. Θα πληρώνει το ενοίκιο σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου του το ρεύμα, νερό, τηλεφώνια και φόρους.
 2. Θα τηρεί και θα έχει όλες τις άδειες για τη νόμιμη χρήση του κέντρου, ασφάλεια του κτηρίου και του περιεχομένου.
 3. Θα παρέχει το δικαίωμα στο Κοινοτικό Συμβούλιο να εισέρχεται και να ελέγχει την κατάσταση του κτηρίου και της περιουσίας του Κ.Σ., όπως έπιπλα και σκεύη.
 4. Όταν θα το χρειαστεί το Κ.Σ. για οποιαδήποτε εκδήλωση θα παραχωρείται δωρεάν και θα πληρώνεται ο ενοικιαστής ό,τι καταναλωθεί από τα δικά του εμπορεύματα. (ποτά, αναψυκτικά, φαγητά).

Εκ του Κοινοτικού Συμβουλίου Κρήτου Τέρρας

Ο πρόεδρος Δέρβης Χαλαλάμπους

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΡΗΤΟΥ ΤΕΡΡΑΣ

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Ζητούνται προσφορές για ενοίκιαση της καντίνας των νέων κοινοτικών κτηρίων στην Κρήτου Τέρρα για δεύτερη και τελευταία φορά.

Υπάρχουν όροι, προϋποθέσεις και συμβόλαια που θα παραληφθούν από τον κοινοτάρχη.

Οι προσφορές θα τοποθετηθούν στο κιβώτιο προσφορών έξω από το παλιό κοινοτικό γραφείο μέχρι η ώρα 12:00 π.μ. της 15.03.2018. Επί του φακέλου να αναγράφεται «Προσφορά για καντίνα»

Το Κοινοτικό Συμβούλιο θα εγκρίνει οποιαδήποτε προσφορά δοθεί έστω και εάν δεν υποβληθούν πέραν των τριών προσφορών. Το Κ.Σ. δεν υποχρεούται να δεχθεί την πιο υψηλή προσφορά. Ο επιλαχών θα συνάψει συμβόλαιο με όρους που θέτει το Κοινοτικό Συμβούλιο.

Για περισσότερες πληροφορίες απεινέστε στον Κοινοτάρχη στο τηλ: 99447237 ή στο Φαξ:26332392.

Εκ του Κοινοτικού Συμβουλίου Κρήτου Τέρρας.

ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ ΤΗΣ ΚΑΝΤΙΝΑΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ

1. Το Κοινοτικό Συμβούλιο να αναλάβει να εξοπλίσει την καντίνα
Αναγκαίος εξοπλισμός (καρέκλες αρ. 20, τραπέζια αρ. 5, ψυγείο νερού, αναψυκτικών, γκάζι, τηλεόραση, θέρμανση, ποτήρια, φλιτζάνια, μπρίκια, κουτάλια και ό,τι άλλο κριθεί αναγκαίο για τη λειτουργία της καντίνας και εγκριθεί από το Κ.Σ.

Ο ενοικιαστής

1. Υπογραφή συμβολαίου ενός έτους με αξιόχρεο εγγυητή (έγκριση του από Κ.Σ.)
2. Καταβολή προκαταβολής δύο μηνιαίων ενοικίων.
3. Πληρωμή κοινοτικών φόρων, σκυβάλων, από τον ενοικιαστή.
4. Καθάρισμα αποχωρητηρίων καθημερινά.
5. Το Κ.Σ. μπορεί να ανανεώσει το συμβόλαιο ενοικίου για άλλο ένα ή δυο χρόνια εάν είναι ικανοποιημένο από τον ενοικιαστή.
6. Να μη δημιουργεί προβλήματα με τους κατοίκους (θαμώνες) και να μην έχει αντιδικίες με το Κ.Σ.
7. Να διατηρεί το υποστατικό καθαρό και τους πέριξ χώρους, εξωτερικά της καντίνας.
8. Θα σερβίρει και θα εξυπηρετεί τους επισκέπτες της κοινότητας.
9. Θα χρεωθεί τον υφιστάμενο εξοπλισμό και θα τον παραδίσει στην κατάσταση που τον χρεώθηκε. Οποιοσδήποτε ζημιές ή απώλειες θα χρεώνονται εκτός της φυσικής φθοράς.

Εκ του Κοινοτικού Συμβουλίου Κρήτου Τέρρας

Ο πρόεδρος Δέρβης Χαλαλάμπους

Προβληματίζουν το Βερολίνο οι κινεζικές εξαγορές

Η Geely απέκτησε το 9,69% της αυτοκινητοβιομηχανίας Daimler

Πονοκέφαλο για τη Γερμανία και την Ευρώπη προκαλεί η ολοένα και μεγαλύτερη διείσδυση της Κίνας σε ευρωπαϊκούς επιχειρηματικούς ομίλους, την ίδια στιγμή που οι τελευταίοι δυσκολεύονται να δραστηριοποιηθούν στην κινεζική αγορά. Πάντως, η καγκελάριος Άγκελα Μέρκελ εμφανίστηκε καθυσταστική όσον αφορά την απόκτηση μεγάλου μεριδίου της Daimler από την κινεζική Geely. «Η Γερμανία είναι ανοικτή στους εμπορικούς της εταίρους. Με μια πρώτη ματιά δεν υπάρχει κάτι εμφανώς παράτυπο όσον αφορά την απόκτηση του 9,69% της Daimler από την κινεζική αυτοκινητοβιομηχανία Geely», δήλωσε στους δημοσιογράφους. «Ο πολιτικός και στρατηγικός μας στόχος είναι η βιωσιμότητα της αυτοκινητοβιομηχανίας μας». Προηγουμένως, ο ιδρυτής και διευθύνων σύμβουλος της Geely Λι Σουφού συναντήθηκε, με αφορμή αυτήν την οικονομική εξέλιξη, με ειδικό σύμβουλο της καγκελαρίου.

Μέρκελ

Πριν από δύο εβδομάδες, σε ομιλία της κ. Μέρκελ αναφέρθηκε στο γεγονός ότι η Κίνα αποτελεί εξαιρετικά σημαντική πρόκληση

για τη γερμανική βιομηχανία. Το θέμα επανήλθε πολύ δυναμικά στο προσκήνιο μετά τις τελευταίες εξελίξεις, καθώς ο κ. Σουφού αναδεικνύεται πλέον στον μεγαλύτερο μέτοχο της Daimler. Το θέμα, πάντως, απασχολεί την ευρωπαϊκή ηγεσία γενικά. Η οικονομική παρουσία της Κίνας στη Γηραιά Ήπειρο ενισχύεται συνεχώς. Οι επενδύσεις αφορούν από νευραλγικές σημασίας λιμάνια (όπως το λιμάνι του Πειραιά) μέχρι δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας, ένα σιδηροδρομικό δίκτυο για γρήγορα εμπορικά κέντρα μεταξύ Βελιγραδίου και Βουδαπέστης, μία γέφυρα στην Κροατία, αλλά και ποδοσφαιρικές ομάδες της Ιταλίας.

Η αυτοκινητοβιομηχανία Daimler με τις πολυτελείς Mercedes της είναι αναπόσπαστο στοιχείο της σύγχρονης γερμανικής ταυτότητας. Παράλληλα, είναι ο τελευταίος στόχος που έθεσαν οι Κινέζοι. Προηγήθηκαν το 2016 η εταιρεία κατασκευής ρομπότ Kuka, η ενεργειακή EEW, η Deutsche Bank (αγοράστηκε μεριδίό της) κ.ά. Το 2016, πάντως, η Κίνα θέλησε να εξαγοράσει και την Aixtron, που κατασκευάζει ημιαγωγούς, αλλά το σχέδιο δεν προχώρησε. Την προηγου-

Τι αγόρασαν οι Κινέζοι στη Γερμανία

Η επένδυση της Geely στην Daimler είναι μεγαλύτερη από εκείνες της Midea και της HNA.

Η ανησυχία εντοπίζεται στο ότι ο δρόμος των Ευρωπαίων επιχειρηματιών προς την Κίνα δεν είναι διάπλατα ανοικτός.

Αμφιθυμία

Αυτός ο προβληματισμός υπάρχει και σε άλλες κυβερνήσεις. Μάλιστα, η διείσδυση των κινεζικών κεφαλαίων έχει διαμορφώσει δύο στρατόπεδα στην Ευρώπη. Το ένα, το οποίο συγκροτούν, κατά κύριο λόγο, οι χώρες στην Κεντρική και στην Ανατολική Ευρώπη, είναι φιλικό προς τους Κινέζους. Το άλλο, το οποίο συγκροτούν η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιταλία και η Βρετανία, έχει τις ενστώσεις του. Και ο λόγος είναι ότι οι ιταλικές, γαλλικές, γερμανικές και βρετανικές εταιρείες δεν έχουν, αντιστοιχώς, απρόσκοπτη πρόσβαση στην αχανή κινεζική αγορά.

φέρον για να μεταφερθεί τεχνολογία και τεχνολογία από τη Γερμανία στην Κίνα και αν τίθενται ζητήματα ασφάλειας».

Αμφιθυμία

Αυτός ο προβληματισμός υπάρχει και σε άλλες κυβερνήσεις. Μάλιστα, η διείσδυση των κινεζικών κεφαλαίων έχει διαμορφώσει δύο στρατόπεδα στην Ευρώπη. Το ένα, το οποίο συγκροτούν, κατά κύριο λόγο, οι χώρες στην Κεντρική και στην Ανατολική Ευρώπη, είναι φιλικό προς τους Κινέζους. Το άλλο, το οποίο συγκροτούν η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιταλία και η Βρετανία, έχει τις ενστώσεις του. Και ο λόγος είναι ότι οι ιταλικές, γαλλικές, γερμανικές και βρετανικές εταιρείες δεν έχουν, αντιστοιχώς, απρόσκοπτη πρόσβαση στην αχανή κινεζική αγορά.

BLOOMBERG, REUTERS

ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ	ΥΨΟΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ (σε εκατ. δολ.)
Geely	Daimler (μερίδιο)	9.005
Midea	Kuka	4.182
HNA Group	Deutsche Bank (μερίδιο)	3.500
Beijing Enterprises	EEW Energy from Waste	1.610
ChemChina	KraussMaffei Group	1.006
Great Group	Biotest	501
China Three Gorges	Υπεράκτιο αιολικό πάρκο της Meerwind (ανήκε στην Blackstone)	728
Sany Heavy Industry	Putzmeister	689
Zhengzhou Coal Mining Machinery	Μονάδα κατασκευής μίζων και γεννητριών της Bosch	594
Weichai Power	Kion group (μερίδιο)	587

ΠΗΓΗ: Δεδομένα και ρεπορτάζ του Bloomberg

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Κέρδη 2 δισ. για Bundesbank

Η Κεντρική Τράπεζα της Γερμανίας προχώρησε σε ενίσχυση των προβλέψεών της, ώστε να είναι σε θέση να αντεπεξέλθει σε πιθανές ζημιές από αύξηση των επιτοκίων από την ΕΚΤ. Συγκεκριμένα, όπως ανέφερε στην ετήσια έκθεσή της, στα τέλη του παρελθόντος έτους οι προβλέψεις της αυξήθηκαν κατά 1,1 δισ. ευρώ, φθάνοντας συνολικά στα 16,4 δισ. ευρώ. Το 2017, η Τράπεζα εμφάνισε κέρδη 2 δισ. ευρώ, εκ των οποίων το 1,9 δισ. ευρώ το μεταβίβασε στο κράτος.

Κίνδυνοι

Δεδομένου ότι οι αξιωματούχοι της ΕΚΤ φαίνονται ολοένα και πιο σίγουροι ότι κάρη στη δυναμική

οικονομική ανάπτυξη θα αναθερμανθεί και ο πληθωρισμός στην Ευρωζώνη, πλησιάζει πλέον και το τέλος του προγράμματος περιόδου ποσοτικής χαλάρωσης. «Η συνέχιση του προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης επιτείνει τους κινδύνους από μια αύξηση των επιτοκίων», υπογράμμισε ο πρόεδρος της Κεντρικής Τράπεζας της Γερμανίας Γενς Βάιντμαν. «Παράλληλα, τα κέρδη της Τράπεζας ενισχύθηκαν λόγω της μεγάλης ρευστότητας και των αρνητικών επιτοκίων καταθέσεων». Τέλος, αναφέρεται ότι τα συνολικά της έσοδα από τόκους ανήλθαν πέρυσι σε 5,2 δισ. ευρώ από τα 3,7 δισ. ευρώ το 2016.

BLOOMBERG, REUTERS

«Παρών» δηλώνει για την προεδρία της ΕΚΤ ο Βάιντμαν

Ο Γενς Βάιντμαν, ο Γερμανός κεντρικός τραπεζίτης, δεν απέκλεισε χθες την πιθανότητα να θέσει υποψηφιότητα για την προεδρία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) το 2019. Είναι χαρακτηριστική και εξέδωκε διπλωματική η δήλωσή του στο αμερικανικό ειδησεογραφικό δίκτυο CNBC: «Όλοι στο διοικητικό συμβούλιο της Τράπεζας ενδιαφέρονται για τη νομισματική πολιτική και επιθυμούν να λάβουν μέρος στη χάραξη της». Και μεταξύ άλλων ενδιαφερόντων επισήμανε ότι «γι' αυτό έχουμε αναλάβει θέσεις ευθύνης, για να συζητάμε και να βρίσκουμε λύσεις στα δύσκολα θέματα». Την περασμένη εβδομάδα «φούντωσαν» τα σενάρια που θέλουν τον επικεφαλής της Bundesbank να είναι ο διάδοχος του Ντράγκι. Η συζήτηση πυροδοτήθηκε από τη στιγμή που το Ευρωπαϊκό επέλεξε τον Ισπανό υπουργό Οικονομικών Λουίς ντε Γκίντος για τη θέση του αντιπροέδρου, ύστερα από την αποχώρηση του Πορτογάλου Βίτορ Κορστάινιο τον Μάιο του 2018.

Κάποιοι θεωρούν ότι ένας αξιωματούχος από τον ευρωπαϊκό Βορρά

Ποτέ μέχρι στιγμής δεν έχει επιλεγεί Γερμανός στην προεδρία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

μπορεί να αναλάβει καθήκοντα επικεφαλής της ΕΚΤ, εφόσον ένας Ισπανός βρίσκεται σε θέση αντιπροέδρου. Ποτέ άλλοτε ένας Γερμανός δεν έχει αναλάβει τη θέση του επικεφαλής της ΕΚΤ, εισηγημάτων οικονομικοί αναλυτές. Βέβαια, δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι οι επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ESM), του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης (SRB) και της Ευρωπαϊκής Επενδυτικής Τράπεζας (ΕΙΒ) είναι Γερμανοί. Είναι γνωστό, παράλληλα, ότι ο κ. Βάιντμαν έχει εκφράσει ανοικτά την αντίθεσή του με την πολιτική ποσοτικής χαλάρωσης της ΕΚΤ, παρά την καθοριστική συμβολή της στην ανάκαμψη του ευρωπαϊκού Νότου. «Θα είναι, κατά πάσα πιθανό

Γενς Βάιντμαν: Όλοι στο διοικητικό συμβούλιο της Τράπεζας ενδιαφέρονται για τη νομισματική πολιτική και επιθυμούν να λάβουν μέρος στη χάραξη της.

νότια, μεγάλες οι αντιδράσεις από πολλά κράτη-μέλη της Ευρωζώνης, αν ο κ. Βάιντμαν γίνει πρόεδρος της ΕΚΤ, επειδή έχει διαφωνήσει δημοσίως με τις περισσότερες αποφάσεις που έχουν ληφθεί από το διοικητικό συμβούλιο της Τράπεζας», επισημαίνει ο Ερικ Νίλσεν, υψηλόβαθμο στέλεχος στο Τμήμα Ερευνών

της UniCredit. Ο Γερμανός κεντρικός τραπεζίτης έχει αναφερθεί πολλές φορές στο πρόγραμμα αγοράς ομολόγων που δεν επιθυμεί να συνεχιστεί αλλά να τερματιστεί, αφού πρώτα καθοριστεί συγκεκριμένη προθεσμία. Η στάση του έχει προκαλέσει τη δυσφορία του κ. Ντράγκι. Στο παρελθόν, ο επιφανής τραπεζίτης Αξελ Βέμπερ, επειδή ήταν λαλιότατος και αρκούτσως εξωστρεφής, την περίοδο που ξέσπασε η κρίση δημοσίου χρέους στην Ευρωζώνη, «έκαψε» τις οποίες πιθανότητες είχε να αντικαταστήσει τον Ζαν Κλοντ Τρισέ στο τιμόνι της ΕΚΤ.

Επιπροσθέτως, υπάρχει μία Γερμανίδα στα υψηλά κλιμάκια της ΕΚΤ. Η Σαμπίνε Λαουτενσλέγκερ είναι μέλος του Εκτελεστικού Συμβουλίου της ΕΚΤ και πρέπει να υποβάλει την παραιτήσή της αν ανατεθεί στον Γενς Βάιντμαν η προεδρία της ΕΚΤ μετά τη λήξη της θητείας του Μάριο Ντράγκι. Στη λίστα των πιθανών υποψηφίων συγκαταλέγονται ο κεντρικός τραπεζίτης της Γαλλίας Φρανσουά Βιλερουά ντε Γκαλό και ο Ολλανδός ομολόγος του Κλας Νοτ.

100 πόλεις εξασφαλίζουν το 70% του ρεύματος από ΑΠΕ

Πάνω από 100 πόλεις εξασφαλίζουν τουλάχιστον το 70% της ηλεκτροδότησής τους από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, σύμφωνα με έρευνα του μη κερδοσκοπικού οργανισμού Carbon Disclosure Project (CDP). Πάνω από 40 πόλεις, συμπεριλαμβανομένου του Ρέικιαβικ και της Βασιλείας, ηλεκτροδοτούνται εξ ολοκλήρου από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Για να καταλήξει η CDP σε αυτό το συμπέρασμα συγκέντρωσε στοιχεία για την αγορά ενέργειας σε περισσότερες από 570 πόλεις σε όλο τον κόσμο. Τόνισε ότι το 2018 υπερδιπλασιάστηκε ο αριθμός των πόλεων που καλύπτουν τουλάχιστον το 70% των ενεργειακών αναγκών τους από ανανεώσιμες πηγές από το 2015. Στη λίστα αυτών των πόλεων περιλαμβάνονται το Σιάτλ και η Ουάσινγκτον στις ΗΠΑ, το Οσλο στη Νορβηγία, το Βανκούβερ στον Καναδά και το Νάϊρόμπι στην Κένυα. Η CDP αποκαλύπτει ότι 275 πόλεις χρησιμοποιούν υδροηλεκτρική ενέργεια, 189 ηλεκτροδοτούνται από αι-

ολική ενέργεια και 184 εξαρτώνται από ηλιακά πάνελ. Στο Ρέικιαβικ, το ηλεκτρικό ρεύμα προέρχεται από έναν συνδυασμό υδροηλεκτρικής και γεωθερμικής ενέργειας. Το Μπέρλινγκτον στην πολιτεία του Βερμόντ των ΗΠΑ εξασφαλίζει την ηλεκτροδότησή του από ένα μείγμα βιομάζας, αιολικής, υδροηλεκτρικής και ηλιακής ενέργειας.

Όπως δήλωσε στο δίκτυο CNBC ο δήμαρχος του Μπέρλινγκτον, μια πόλη που απέχει 151 χιλιόμετρα από το Βερμόντ του Καναδά: «Στα μέρη μας δημιουργείται ένα υγιές περιβάλλον για να εργαστεί κάποιος, να ζήσει και να μεγαλώσει την οικογένειά του».

Η CDP τόνισε ότι είναι απολύτως αναγκαίο να υλοποιηθούν οι στόχοι της Συμφωνίας του Παρισιού για να διατηρηθεί η αύξηση της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη κάτω από τους 2 βαθμούς Κελσίου. Πέρυσι, οι ΗΠΑ αποσύρθηκαν από τη συμφωνία έπειτα από απόφαση του Αμερικανού προέδρου Ντόναλντ Τραμπ.

Ε.Ε. προς Ιρλανδία: Εισπράξτε τους φόρους από Apple και αποσύρουμε την προσφυγή

Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα αποσύρει την προσφυγή κατά της Ιρλανδίας, αν η τελευταία εισπράξει από την Apple απλήρωτους φόρους 13 δισ. ευρώ. Από το 1991, η Apple απολάμβανε ιδιαίτερης ευνοϊκής φορολογικής μεταχείρισης στην Ιρλανδία, βάσει του διακανονισμού που είχε συνάψει με την ιρλανδική κυβέρνηση. Η συμφωνία μεταξύ των δύο μερών ισχύει έως το 2015.

Τον Αύγουστο του 2016, η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ε.Ε., γνωστή και ως DG Comp, είχε κρίνει ότι η φορολογική συμφωνία μεταξύ Apple και Ιρλανδίας συνιστούσε για το διάστημα 2003-2014 παράνομη κρατική βοήθεια προς την Apple και νόθευε τον ελεύθερο ανταγωνισμό. Η φορολογική συμφωνία επέτρεπε στην Apple να φορολογείται με ανώτατο συντελεστή μόλις 1%, τη στιγμή που ο ισχύων στην Ιρ-

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις Βρυξελλών και Δουβλίνου, η Apple πρέπει να καταβάλει 13 δισ. ευρώ.

λανδία συντελεστής για τις επιχειρήσεις είναι 12,5%, ενώ, σύμφωνα με τον Guardian, η Apple το 2014 κατέβαλε φόρους με συντελεστή μόλις 0,005%. Η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού, υπό τη Δανάη επίτροπο Ανταγωνισμού Μάργκαρετ Βεστάγκερ, είχε διατάξει την Ιρλανδία να εισπράξει εντόκως από την Apple τα 13 δισ. ευρώ έως τον Ιανουάριο του 2017. Το δίκαιο της Ε.Ε. ορίζει ως ενδεδειγμένο χρόνο καταβολής τους τούς τέσσερις μήνες.

Η επίτροπος Ανταγωνισμού Μάργκαρετ Βεστάγκερ αντιλαμβάνεται ότι η διαδικασία ανάκτησης των φόρων είναι σύνθετη και περίπλοκη, πλην όμως η ιρλανδική κυβέρνηση έχει καθυστερήσει πολύ.

Τον Οκτώβριο του 2017, η Ε.Ε. προσέφυγε κατά της Ιρλανδίας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, επειδή ακόμα η Ιρλανδία δεν είχε εισπράξει τους φόρους από τον τεχνολογικό κολοσσό. Σε συνέντευξή της στο CNBC τη Δευτέρα, η κ. Βεστάγκερ είπε ότι «η ανάκτηση των απλήρωτων φόρων από την Apple έχει καθυστερήσει. Αλλά από αυτά που ακούω από τους Ιρλανδούς φίλους μας, η υπόθεση φαίνεται να προχωράει. Οπότε, ελπίζουμε ότι σύντομα η ανάκτηση θα έχει ολοκληρωθεί. Αν συμβεί κάτι τέτοιο, θα αποσύρουμε την καταγγελία μας». Σύμφωνα με αξιόπιστες πηγές, η ιρλανδική κυβέρνηση βρίσκεται στο στάδιο υπολογισμού των οφειλομένων από την Apple. Αυτή η διαδικασία αναμένεται να διαρκέσει έως τον Απρίλιο. Οι εκτιμήσεις των ιρλανδικών αρχών έως τώρα συγκλίνουν με τις εκτιμήσεις της

Ε.Ε. για 13 δισ. ευρώ. Η κ. Βεστάγκερ επισήμανε στο CNBC ότι αντιλαμβάνεται πως η διαδικασία ανάκτησης των φόρων είναι σύνθετη και περίπλοκη, πλην όμως η ιρλανδική κυβέρνηση έχει καθυστερήσει πολύ. «Ασφαλώς ξέρουμε τις δυσκολίες της υπόθεσης [...] αλλά είναι σημαντικό για μας να κλείσει ο φάκελος [...] έχουμε ζητήσει και από το Ευρωδικαστήριο να ελέγξει τη διαδικασία ανάκτησης».

Η υπόθεση έχει δημιουργήσει εντάσεις στις σχέσεις Δουβλίνου -Βρυξελλών, διότι η ιρλανδική κυβέρνηση επιθυμεί διακαώς να μην είναι εκθροική απέναντι στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο έδαφός της. Η κ. Βεστάγκερ, όμως, επιμένει ότι η πληρωμή φόρων από την Apple είναι σημαντική για την αποκατάσταση του ελεύθερου ανταγωνισμού στην ευρωπαϊκή αγορά.

Ανοίγει ο δρόμος απαγόρευσης των ντιζελοκίνητων στη Γερμανία

Οι αυτοκινητοβιομηχανίες ανησυχούν για το μέλλον των επενδύσεών τους

Απαγορεύεται υπό προϋποθέσεις η κυκλοφορία των ντιζελοκίνητων οχημάτων στη Στουτγκάρδη και στο Ντίσελντορφ, σύμφωνα με απόφαση του ομοσπονδιακού διοικητικού δικαστηρίου της Γερμανίας. Η απόφαση αυτή αποτελεί προάγγελο σημαντικών εξελίξεων για τις γερμανικές πόλεις, γι' αυτό και ανησυχούν οι αυτοκινητοβιομηχανίες Volkswagen, BMW και Daimler. Το ομοσπονδιακό δικαστήριο απεφάνθη ότι οι γερμανικές πόλεις αν έχουν προηγουμένως εφαρμόσει χωρίς αποτέλεσμα άλλα μέτρα περιορισμού της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, μπορούν ως τελευταία επιλογή να απαγορεύσουν την κυκλοφορία των πετρελαιοκίνητων I.X. Ταυτόχρονα, πρέπει να προνοήσουν ώστε να μην υπάρξουν δυσανάλογες αρνητικές επιπτώσεις στους οδηγούς. Οι γερμανικές αυτοκινητοβιομηχανίες ανησυχούν μήπως το μέλλον της πετρελαιοκίνησης και οι επενδύσεις που έχουν κάνει σε αυτήν διακυβεύονται. Υπενθυμίζεται ότι, παρά το σκάνδαλο Volkswagen, ακόμα και σήμερα το ένα τρίτο των επιβατικών οχημάτων που κυκλοφορούν στην Γερμανία κινείται με πετρέλαιο.

Από τον Σεπτέμβριο του 2015, που ξέσπασε το σκάνδαλο με την απάτη στις εκπομπές ρύπων στα πετρελαιοκίνητα της VW, μέχρι σήμερα οι πωλήσεις τους μειώθηκαν δραστικά. Τον Ιανουάριο πωλήθηκαν 18% λιγότερα πετρελαιοκίνητα στη χώρα, εν συγκρίσει με τον ίδιο μήνα του 2017. Μια ενδεχόμενη καθολική απαγόρευση τους από τα αστικά κέντρα θα υπονομεύσει τις συντονισμένες προσπάθειες της γερμανικής αυτοκινητοβιομηχανίας να προωθήσει την πετρελαιοκίνηση ως αξιόπιστη εναλλακτική, για να ελαττωθούν οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα από τα βενζινοκίνητα οχήματα.

Αυτό που συνέβη ήταν το εξής: Η Deutsche Umwelthilfe, μια ένωση περιβαλλοντικών και καταναλωτικών οργανώσεων, μήνυσε πολλούς δήμους στη Γερμανία. Στόχος ήταν να τους υποχρεώσει να συμμορφωθούν με τα ευρω-

Από τον Σεπτέμβριο του 2015, οπότε ξέσπασε το σκάνδαλο με την απάτη στις εκπομπές ρύπων στα πετρελαιοκίνητα της VW, μέχρι σήμερα, οι πωλήσεις τους μειώθηκαν δραστικά στη Γερμανία.

Τα δικαστήρια της χώρας απεφάνθησαν ότι η απαγόρευση της κυκλοφορίας ντιζελοκίνητων στα αστικά κέντρα περιλαμβάνεται στα μέτρα για τη μείωση του διοξειδίου του αζώτου.

παϊκά όρια ρύπανσης, τα οποία επί χρόνια παραβιάζουν. Τα πρωτόβθμια δικαστήρια της χώρας απεφάνθησαν ότι η απαγόρευση της κυκλοφορίας στο κέντρο της Στουτγκάρδης και του Ντίσελντορφ περιλαμβάνεται στα πιθανά μέτρα για τη μείωση του διοξειδίου του αζώτου. Τα ντιζελοκίνητα οχήματα ευθύνονται κυρίως για

τις εκπομπές αυτού του αερίου, το οποίο αφενός προκαλεί σοβαρές παθήσεις του αναπνευστικού συστήματος και πρόωρους θανάτους. Μετά τα πρωτόβθμια δικαστήρια ήρθε προς επιρροή των δικών τους αποφάσεων και το ομοσπονδιακό διοικητικό δικαστήριο να ταχθεί υπέρ της απαγόρευσης. Σημειώτεον ότι η απόφαση του διοικητικού δικαστηρίου δημιουργεί σημαντικό δεδικασμένο και για άλλες περιπτώσεις γερμανικών πόλεων που υπερβαίνουν τα ευρωπαϊκά όρια ατμοσφαιρικής ρύπανσης. «Οι εξελίξεις συνιστούν σημαντική νίκη για εμάς», δήλωσε χθες ο επικεφαλής της Deutsche Umwelthilfe, Γιούργκεν Ρες. «Τώρα περιμένουμε τις εταιρείες να βελτιώσουν τη αντιρροπτική τεχνολογία στα οχήματά τους και την κεντρική κυβέρνηση να προωθήσει την αναγκαία νομοθεσία για να εφαρμόσουν καταλλήλως οι πόλεις την

απαγόρευση».

Τα πρωτόβθμια δικαστήρια είχαν αποφανθεί ότι καμία άλλη ρύθμιση δεν μπορεί να επιλύσει γρήγορα τα προβλήματα εκτός της απαγόρευσης. Προσέθεσαν, μάλιστα, ότι το δικαίωμα των πολιτών στην υγεία αίρεται υπεράνω του ατομικού δικαιώματος ιδιοκτησίας των οδών των ντιζελοκίνητων οχημάτων. Την περασμένη χρονιά 66 γερμανικές πόλεις δεν συμμορφώθηκαν με τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές. Πάντως, ορισμένες από αυτές ξεπεράσαν τα επιτρεπόμενα όρια ατμοσφαιρικής ρύπανσης μόλις κατά μερικά γραμμάρια. Κατά την Κλαούντια Κέμπερτ, ειδικό σε θέματα πολιτικής των μεταφορών στο ερευνητικό ινστιτούτο DIW στο Βερολίνο, «ήρθε επιτέλους η ώρα που οι πολιτικοί και οι αυτοκινητοβιομηχανίες στη Γερμανία θα πρέπει να δράσουν».

BLOOMBERG

Κέρδη 131 δισ. δολαρίων για το κρατικό επενδυτικό fund της Νορβηγίας το 2017

Το μεγαλύτερο κρατικό επενδυτικό ταμείο στον κόσμο, το επενδυτικό ταμείο της Νορβηγίας, θα εξακολουθήσει να επενδύει στη Βρετανία ανεξαρτήτως του ποια θα είναι η έκβαση των συνομιλιών για το Brexit. Την απόφασή του ανακοίνωσε χθες σε συνέντευξη Τύπου στην έδρα του ταμείου στο Οσλο ο Ινγκβε Σλίνγκσταντ, διευθύνων σύμβουλος του Norges Bank Investment Management, όπως είναι ο πλήρης τίτλος του επενδυτικού ταμείου. Παράλληλα με τις προθέσεις του σε ό,τι αφορά τις επενδύσεις του στη Βρετανία κατά τη μετά το Brexit εποχή, ο κ. Σλίνγκσταντ ανακοίνωσε τα κέρδη του από το περασμένο έτος, που ήταν τα υψηλότερα στην ιστορία του.

Όπως τόνισε ο κ. Σλίνγκσταντ, το κρατικό επενδυτικό ταμείο της Νορβηγίας έχει σημαντικό χαρτοφυλάκιο ακινήτων στο Λονδίνο και πολλές επενδύσεις σε μετοχές στο χρηματιστήριο της αγγλικής πρωτεύουσας και «αυτά θα παραμείνουν περίπου στα ίδια επίπεδα ανεξάρτητα από το τι θα γίνει με τις πολιτικές συζητήσεις». Δεν είναι, πάντως, ο μοναδικός σημαντικός παίκτης που παραμένει προσκλημένος στη βρετανική πρωτεύουσα ανεξαρτήτως του ποια θα είναι η μελλοντική σχέση της Βρετανίας με την Ε.Ε. Σημειώτεον ότι η αμερικανική τράπεζα Bank of America στις 21 Φεβρουαρίου ανανέωσε για μια δεκαετία το συμβόλαιο ενοικίασης 54.300 τ.μ., στις οποίες στεγάζονται τα κεντρικά της γραφεία στο Λονδίνο και οι οποίες ανήκουν στο κρατικό επενδυτικό ταμείο της Νορβηγίας. Την ίδια ημέρα διέρρευσε πως μια άλλη αμερικανική εταιρεία, η Northern Trust, αναζητεί νέες κτιριακές εγκαταστάσεις στο Λονδίνο καθώς το 2022 λήγει το συμβόλαιο ενοικίασης του κτιρίου στο οποίο βρίσκεται τώρα.

Σε ό,τι αφορά τα αποτελέσματα του κρατικού επενδυτικού ταμείου της Νορβηγίας, ο κ. Σλίνγκσταντ τόνισε πως από την ίδρυσή του, στα τέλη του περασμένου αιώνα, δεν είχε ποτέ σημειώσει τόσο μεγάλη κέρδη μέσα σε ένα οικονομικό έτος όσο τα 131 δισ. δολάρια που κέρδισε το 2017. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει απόδοση επί των επενδύσεων του ύψους 13,7%. Ο

κ. Σλίνγκσταντ παραδέχθηκε, πάντως, πως το επενδυτικό ταμείο της Νορβηγίας με τα κεφάλαια ύψους ενός τρις. δολαρίων έχει μεγάλη έκθεση σε μετοχές και είναι πιθανόν στο μέλλον να μειωθούν τα κέρδη του. Πράγματι το επενδυτικό ταμείο της Νορβηγίας έχει στο χαρτοφυλάκιό του το 1,4% του συνόλου των μετοχών εισηγμένων εταιρειών όλου του κόσμου. Στη διάρκεια του περασμένου έτους, οι τοποθετήσεις του σε μετοχές απέφεραν κέρδη 19,4% και το χαρτοφυλάκιό του σε ακίνητα κατά 7,5%. Το περασμένο έτος, άλλωστε, η νορβηγική κυβέρνηση άντλησε από τα κεφάλαια του ταμείου ποσό ύψους 61 δισ. νορβηγικών κορωνών, αντιστοίχων των 7,7 δισ. δολαρίων, εξαιτίας της

Η επενδυτική στρατηγική του fund έναντι της Βρετανίας δεν πρόκειται να αλλάξει μετά την αποχώρηση του Λονδίνου από την Ε.Ε.

πτώσης της τιμής του πετρελαίου.

Σε αναζήτηση ανάλογα υψηλών αποδόσεων βρίσκεται, άλλωστε, η μεγαλύτερη επενδυτική εταιρεία του Ισραήλ, Psagot Investment House Ltd, που ανακοίνωσε χθες ότι θα τοποθετήσει τα κέρδη της ύψους 17 δισ. δολαρίων σε ξένες μετοχές. Όπως ανέφερε ο Μπάρακ Σορένι, διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας, στόχος της είναι σε μια τριετία το τμήμα του χαρτοφυλακίου της που αποτελείται από μετοχές να αποτελεί το 25% ενώ σήμερα αντιπροσωπεύει λιγότερο από το 20%. Η εν λόγω εταιρεία σκοπεύει, άλλωστε, να τοποθετήσει κεφάλαιά της σε κρατικά ομόλογα. Εως τώρα περίπου το 21% των κεφαλαίων αυτής της επενδυτικής έχει τοποθετηθεί σε τίτλους εκτός Ισραήλ.

Η εταιρεία Psagot αγοράζει εδώ και χρόνια μετοχές στις ΗΠΑ και στην Ευρώπη και έχει μεγάλη έκθεση σε Γερμανία, Γαλλία και Βρετανία. Τα τελευταία χρόνια έχει, άλλωστε, συγκεντρώσει στο χαρτοφυλάκιό της ιαπωνικούς τίτλους.

Φτωχότερες οι νεότερες γενιές των εργαζομένων στην Ελλάδα

Στην Ιταλία το εισόδημα μειώθηκε κατά 9,8% και στην Ισπανία κατά 1,9%

Τις εντονότερες εισοδηματικές ανισότητες ανάμεσα στις γενεές παρουσιάζει η Ελλάδα μεταξύ των ανεπτυγμένων χωρών του πλανήτη. Δυστυχώς η Ελλάδα αποτελεί τη χώρα όπου ανατρέπεται η προσδοκία ότι οι νεότερες γενιές θα ζουν καλύτερα από τις γηραιότερες. Η τάση αυτή αφορά όλον τον ανεπτυγμένο κόσμο. Στην περίπτωση, όμως, της Ελλάδας, οι νέες γενιές έχουν χαμηλότερο εισόδημα απ' ό,τι είχαν οι γονείς τους στην ηλικία τους. Το ίδιο φαινόμενο παρατηρείται στην Ισπανία και στην Ιταλία. Στην Ελλάδα, η γενιά των millennials (όσοι γεννήθηκαν μεταξύ 1981-2000) αμειβόταν το 2014 κατά 25% λιγότερο απ' ό,τι η Generation X (1966-1980) το 2006.

Η έρευνα, πάντως, εμφανίζει ακόμα και τους baby boomers, τη μεταπολεμική γενιά (1945-1965), να έχουν κατά 11% χαμηλότερο επίπεδο διαβίωσης και εισοδήματα από τους γονείς τους. Η Generation X έχει εισοδήματα κατά 29% χαμηλότερα από την προηγούμενη γενιά. Ακόμα χειρότερα είναι τα πράγματα για τους σημερινούς εικοσάρηδες και τριαντάρηδες, τα εισοδήματα των οποίων είναι κατά 31% χαμηλότερα από αυτά της Generation X. Σημειώνεται ότι τα στοιχεία για τις εισοδηματικές διαφορές μεταξύ των γενιών αφορούν την περίοδο 1969-2014, ενώ τα στοιχεία για την Ελλάδα (και τη Γερμανία) είναι ελλιπή. Συνολικά, το πραγματικό κατά κεφαλήν εισόδημα των Ελλήνων μειώθηκε κατά 23,8% από το 2007 έως το 2016, περισσότερο απ' ό,τι σε οποιαδήποτε άλλη πλούσια χώρα της Δύσης. Στην Ιταλία το εισόδημα μειώθηκε κατά 9,8% και στην Ισπανία κατά 1,9%. Στη Βρετανία το πραγματικό κατά κεφαλήν ΑΕΠ αυξήθηκε κατά μόλις 2,7% και στις ΗΠΑ μόλις κατά 5,1%. Στην Ελλάδα η συμμετοχή των νέων (από 15 έως 30 ετών) στην αγορά εργασίας είναι η δεύτερη χαμηλότερη μετά την Ιταλία. Πριν από την κρίση, η απασχόληση των νέων άγγιζε το 55%, ενώ μετά την κρίση είναι περίπου στο 47%.

Ταυτόχρονα, στην Ελλάδα το κόστος στέγασης ως ποσοστό του εισοδήματος είναι με διαφορά το

υψηλότερο ανάμεσα στις ανεπτυγμένες χώρες, καθώς αντιστοιχεί στο 35% του μέσου εισοδήματος. Αυτά τα συμπεράσματα προκύπτουν από τη μελέτη που έκανε το Resolution Foundation. Η γήρανση του πληθυσμού και οι αυξημένες συνταξιοδοτικές ανάγκες ασκούν οικονομική πίεση στους νέους, οι οποίοι επιβαρύνονται δυσανάλογα για τη χρηματοδότηση των συντάξεων. Η χρηματοπιστωτική κρίση αύξησε την οικονομική ανασφάλεια, καθώς οι ελαστικές μορφές απασχόλησης διαδίδονται ευρέως, ενώ η μετάβαση από το ενοίκιο στην ιδιοκτησία επιτυγχάνεται σε ακόμη πιο προχωρημένη ηλικία απ' ό,τι παλιότερα. Στη Βρετανία, αντιμετωπίζουν το μέλλον με απαι-

Η γήρανση του πληθυσμού και οι αυξημένες συνταξιοδοτικές ανάγκες ασκούν οικονομική πίεση στους νέους, οι οποίοι επιβαρύνονται δυσανάλογα για τη χρηματοδότηση των συντάξεων.

οδοξία, καθώς η πίστη στην πρόοδο και στην καλύτερη διαβίωση κάθε επόμενης γενιάς αποτελούσε συνεκτικό στοιχείο των κοινωνιών. Οι Βρετανοί βρίσκουν ιδιαίτερα ανησυχητική αυτήν την εξέλιξη, διότι υπονομεύει το αίτημα για αξιοκρατική κοινωνία. Αν το μόνο

καταφύγιο των νέων είναι η οικογένεια, τότε το δίκτυο ασφαλείας καθενός είναι θέμα τύχης. Η οικονομική εξασφάλιση δεν θα είναι αποτέλεσμα ικανοτήτων, ταλέντων ή εργατικότητας, αλλά θα έχει να κάνει με το πόσο τον στηρίζει η οικογένειά του.

ΣΥΝΔΕΣΗ ΟΠΤΙΚΩΝ ΙΝΩΝ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Με το μεγαλύτερο ιδιωτικό δίκτυο οπτικών ινών, που επεκτείνεται συνεχώς, η **MTN Business** βρίσκεται ακόμη πιο κοντά στην επιχείρησή σας, ανεξαρτήτως μεγέθους, για να σας παρέχει την πιο γρήγορη, αξιόπιστη και πλέον οικονομική σύνδεση στο διαδίκτυο μέσω οπτικών ινών.

Μάθετε περισσότερα στο www.mtnbusiness.com.cy ή καλώντας τη Γραμμή Υποστήριξης της MTN Business στο 131 ή επισκεφθείτε ένα από τα MTN Business Centers σε Λευκωσία ή Λεμεσό.

Σταθεροποίηση των τιμών κατοικιών «βλέπει» η ΤτΕ

Εστω και με τρία χρόνια καθυστέρηση, φαίνεται πως το 2018 θα αποτελέσει εντέλει το έτος ολοκλήρωσης του καθοδικού κύκλου των τιμών των κατοικιών, που έχουν καταγράψει συνολική πτώση της τάξεως του 42% από το 2008 μέχρι και το 2017.

Το 2017 η αγορά κατοικίας συνέχισε να καταγράφει πτώση τιμών, αλλά με σαφώς πιο ήπιο ρυθμό, καθώς η συνολική κάμψη του έτους δεν ξεπέρασε το 1%, έναντι πτώσης 2,4% το 2016 και 5,1% το 2015.

Μοναδικό «αγκάθι» που μπορεί να επηρεάσει αρνητικά την αγορά είναι οι πλειστηριασμοί.

εμπορικά ακίνητα αλλά και βιομηχανικές-γεωργικές εγκαταστάσεις. Συγκεκριμένα, στη διάρκεια του δεκαμήνου του 2017 ο αριθμός των νέων οικοδομικών αδειών για ξενοδοχεία αυξήθηκε κατά 37,2% σε σχέση με το αντίστοιχο δεκάμηνο του 2016, ενώ ο αντίστοιχος όγκος σημείωσε αύξηση κατά 81,1%, γεγονός το οποίο παραπέμπει σε ανάπτυξη ακινήτων μεγαλύτερης επιφάνειας και όγκου, ενδεχομένως υψηλότερων προδιαγραφών.

Οπως αναφέρει η ΤτΕ, το 2017 η αγορά κατοικίας συνέχισε να καταγράφει πτώση τιμών, αλλά με σαφώς πιο ήπιο ρυθμό, καθώς η συνολική κάμψη του έτους δεν ξεπέρασε το 1%, έναντι πτώσης 2,4% το 2016 και 5,1% το 2015. Μάλιστα, όσο περνούσε το έτος, ο ρυθμός της πτώσης διαρκώς επιβραδύνονταν, καθώς το πρώτο τρίμηνο του 2017 η ετήσια πτώση ήταν της τάξεως του 1,9%, ενώ κατά το τέταρτο τρίμηνο, η υποχώρηση των αξιών ήταν μόλις 0,3%. Από την αρχή της κρίσης, η μεγαλύτερη πτώση έχουν καταγράψει οι τιμές των κατοικιών στη Θεσσαλονίκη με 46,3%, ενώ ακολουθεί η Αθήνα με 44,2%. Η μικρότερη κάμψη αξιών σημείωσαν οι περιοχές υψηλού τουριστικού ενδιαφέροντος με 38%. Πάντως, η ΤτΕ προειδοποιεί ότι ο ρυθμός σταθεροποίησης των τιμών φέτος ενδέχεται να επιβραδυνθεί από τη δυναμική μαζική πώληση ακινήτων προς ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια (funds) και την εντατικοποίηση των πλειστηριασμών ακινήτων.

Καταστάματα

Θετική εικόνα παρατηρείται και στις νέες άδειες για εμπορικά καταστήματα, ωστόσο σύμφωνα με τα στοιχεία της ίδιας περιόδου, στον τομέα των γραφείων η οικοδομική δραστηριότητα παραμένει υποτονική, παρουσιάζοντας περαιτέρω συρρίκνωση κατά 14,8% σε όρους αριθμού αδειών και 32,0% σε όρους όγκου. Ασφαλώς, σε ό,τι αφορά την τελευταία αυτή εξέλιξη, έχει και δεύτερη ανάγνωση, καθώς αποτυπώνει μια τάση περαιτέρω έλλειψης αποθέματος σύγχρονων γραφείων, σε μια περίοδο που καταγράφεται σημαντική τόνωση της ζήτησης. Εν ολίγοις, οι συνθήκες προσφοράς-ζήτησης που διαμορφώνονται εννοούν την αύξηση των τιμών των ενοικίων των υφιστάμενων κτιρίων γραφείων και τη μείωση του ποσοστού διαθέσιμότητας κενών γραφείων.

N.X. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Ρεκόρ εισροών ξένων κεφαλαίων για αγορές ακινήτων το 2017

Αυξήθηκαν κατά 86,5% έναντι του 2016, φθάνοντας τα 503 εκατ. ευρώ

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Ιστορικό υψηλό κατέγραψαν οι εισροές ξένων κεφαλαίων για αγορές ακινήτων στην Ελλάδα κατά τη διάρκεια του 2017, καθώς υπολογίζεται ότι ξεπέρασαν το μισό δισ. ευρώ και ανήλθαν σε 503 εκατ. ευρώ.

Σύμφωνα μάλιστα με τα σχετικά στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, η αύξηση του 86,5% έναντι του 2016 είναι και η υψηλότερη της τελευταίας δεκαετίας, δείγμα ότι η ζήτηση κατοικιών και άλλων ακινήτων από ξένους αγοραστές, έχει επανέλθει στο επίπεδο που βρισκόταν πριν από την οικονομική κρίση.

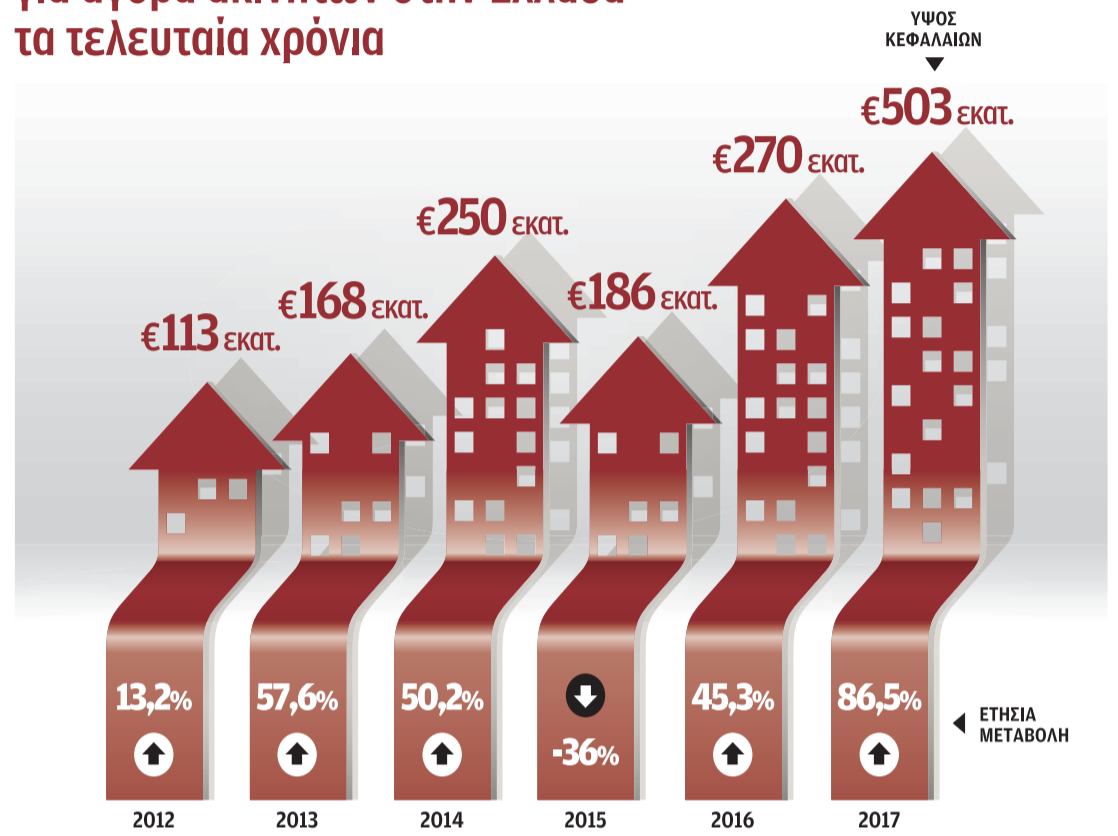
Ενδεικτικό της όλο και υψηλότερης κινητικότητας είναι το ότι και το 2016 είχε αποτελέσει το έτος με τη μεγαλύτερη εισροή κεφαλαίων, καθώς και τότε είχαν εισρεύσει 270 εκατ. ευρώ, το μεγαλύτερο ποσό από την έναρξη της οικονομικής κρίσης.

Πρόκειται για σαφή ένδειξη της εμπιστοσύνης των ξένων επενδυτών στις προοπτικές ανάκαμψης της εγχώριας αγοράς ακινήτων, αλλά κυρίως στις επενδυτικές ευκαιρίες που αυτή προσφέρει σήμερα, συγκριτικά με άλλες χώρες. Η εκτίναξη του φαινομένου των βραχυρόνιων μισθώσεων μέσω των σχετικών ηλεκτρονικών πλατφορμών προσφέρει πλέον ένα σημαντικό εισόδημα στα ελληνικά οικιστικά ακίνητα.

Η εξέλιξη αυτή, σε συνδυασμό με τις προοπτικές μελλοντικών υπεραξιών, αλλά και το πρόγραμμα της χορήγησης αδειών παραμονής σε όσους πολίτες εκτός Ε.Ε. αποκτήσουν ακίνητα αξίας τουλάχιστον 250.000 ευρώ, έχει πυροδοτήσει μια άνευ προηγουμένου ζήτηση από το εξωτερικό για κατοικίες και μάλιστα, όχι μόνο εξοχικές, όπως ήταν ο «κανόνας» μέχρι την έναρξη της οικονομικής κρίσης, αλλά και για διαμερίσματα στο κέντρο της Αθήνας.

Την τάση αυτή επιβεβαιώνουν τόσο τα στοιχεία του Enterprise Greece, που «τρέχει» το πρόγραμμα της «χρυσής βίζας» όσο και οι αναφορές μεσσιτικών γραφείων, που πλέον, σε μεγάλο ποσοστό

Η πορεία των εισροών ξένων κεφαλαίων για αγορά ακινήτων στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια

ΠΗΓΗ: Τράπεζα της Ελλάδος

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Βραχυρόνιες μισθώσεις και «χρυσή βίζα» τροφοδοτούν τη ζήτηση κατοικιών.

συνεργάζονται με ξένα γραφεία για την εύρεση ακινήτων σε ξένους ενδιαφερόμενους αγοραστές. Με βάση τα στοιχεία του 11μήνου του 2017 (Ιαν. - Νοέμβριος), είχαν εκδοθεί περισσότερες από 560 άδειες παραμονής σε ξένους αγοραστές, με τον συνολικό αριθμό από την έναρξη εφαρμογής τού εν λόγω προγράμματος (Ιούνιος 2014) να ανέρχεται πλέον σε 2.170 (χωρίς να υπολογίζονται και οι άδειες προς τα στενά συγγενικά πρόσωπα των επενδυτών).

Σχεδόν το 50% αυτών και συγ-

κριμένα 945 άδειες έχουν χορηγηθεί σε Κινέζους επενδυτές.

Στη δεύτερη θέση με 387 άδειες βρίσκονται Ρώσοι επενδυτές, ενώ έπονται οι Τούρκοι επενδυτές με 191 άδειες και ανοδική τάση, καθώς όλο και περισσότεροι αναζητούν διέξοδο στην Ελλάδα, εν μέσω πολιτικής αστάθειας στη γειτονική χώρα.

Στην Αττική το 70%

Οπως προκύπτει, από τους παραπάνω επενδυτές για τη λήψη άδειας παραμονής, σχεδόν το 70% προτίμησε να αποκτήσει κάποιο ακίνητο στην ευρύτερη περιοχή της Αττικής.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το Enterprise Greece, το 26,52% των αδειών αφορά ακίνητα που έχουν αγοραστεί στην ευρύτερη περιοχή του Πειραιά, ενώ ένα επιπλέον 21,26% αφορά ακίνητα στο κέντρο της Αθήνας και 20,8% στην πε-

ριοχή των Μεσογείων (Παλλήνη). Τα στοιχεία αυτά αποτυπώνουν τη σαφή πρόθεση των αγοραστών να αποκτήσουν ακίνητα με δυνατότητα εκμετάλλευσης, μέσω της διάθεσής τους στην αγορά βραχυρόνιων ενοικιάσεων, παρά για ίδια χρήση.

Η τάση της αυξημένης ζήτησης ακινήτων από το εξωτερικό, ιδίως από ανθρώπους που προέρχονται από χώρες εκτός Ε.Ε., πιστοποιείται και από τα στοιχεία που παρέχει πριν από λίγους μήνες και ο κ. Δημήτρης Μελαχροινός, συνιδρυτής της ιστοσελίδας φιλοξενίας αγγελιών ακινήτων Spito-gatos.

Ειδικότερα, από τα στοιχεία προκύπτει ότι το 2017, η μεγαλύτερη αύξηση ζήτησεων προήλθε από την Κίνα (203%), ενώ έπονται η Τουρκία (90%), η Γερμανία (68%) και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (50%).

Διυλιστήρια, ξενοδοχεία, οι κλάδοι που ενισχύθηκαν μέσα στην κρίση

Αντέξαν και αύξησαν τον τζίρο τους πάνω από 20% την περίοδο 2006-2016 - Εκτιμούν ότι θα έρθουν και καλύτερες μέρες

Ο βιομηχανικός κλάδος του πετρελαίου (διυλιστήρια) και ο ξενοδοχειακός κλάδος είναι οι δύο τομείς που όχι μόνον άντεξαν στην περίοδο της κρίσης (2006-2016), αλλά επιπλέον διεύρυναν την παρουσία τους στην ελληνική επιχειρηματική σκηνή.

Σύμφωνα με σχετική μελέτη της Εθνικής Τράπεζας, καθένας από τους προαναφερόμενους κλάδους αύξησε τον κύκλο εργασιών του στην περίοδο της κρίσης, πάνω από 20%, τη στιγμή που το σύνολο του ελληνικού επιχειρηματικού τομέα συρρικνώθηκε κατά 28%. Έτσι το αποτύπωμα πλέον της βιομηχανίας πετρελαίου στην επιχειρηματική Ελλάδα διευρύνθηκε και ανήλθε το 2016 στο 7% (από 4% το 2006), όταν το αντίστοιχο ποσοστό στην Ευρώπη δεν ξεπερνά το 2%. Η μελέτη της ΕΤΕ με τίτλο «Ελληνική επιχειρηματικότητα: Πορεία και προοπτικές» παρουσιάζει χτες και εστιάζεται στον εντοπισμό των μεταβολών που έχουν επέλθει στην ελληνική επιχειρηματικότητα κατά την τελευταία δεκαετία.

Βασικός στόχος των μελετητών είναι η ανάδειξη εκείνων των κλάδων των επιχειρήσεων που επιτυγχάνουν ήδη ή αναμένεται να επιτύχουν στον μέλλον υψηλές αποδόσεις και πιθανόν υψηλότερες ακόμη και από τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό κλάδο.

Προς την κατεύθυνση αυτή, εκτός από τους δύο προαναφερόμενους κλάδους (βιομηχανία πετρελαίου, ξενοδοχείων), εξετάζοντας τα στοιχεία 25.000 ελληνικών επιχειρήσεων, οι μελετητές εντόπισαν άλλους έξι κλάδους, που είτε άντεξαν στην κρίση είτε εκτιμούν ότι θα ανακάμψουν, όταν έλθουν καλύτερες ημέρες.

Αναμένουν ανάκαμψη

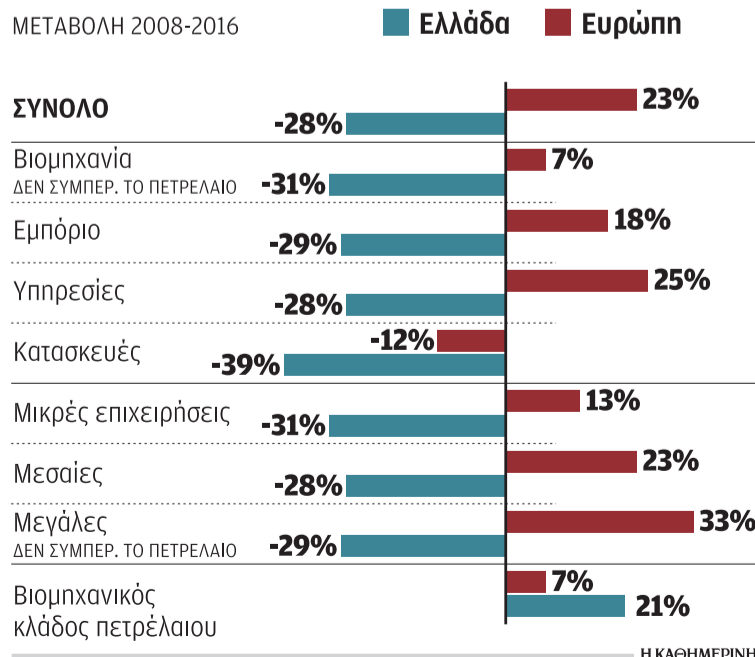
Οι κλάδοι που άντεξαν στην κρίση, είναι εκείνοι των τροφίμων και των μεταφορών.

Οι κλάδοι που αναμένεται να ανακάμψουν δυναμικά, είναι εκείνοι των πλαστικών, των ποτών, των μη σιδηρούχων μετάλλων και των ορυκτών.

Και οι οκτώ προαναφερόμενοι κλάδοι, σύμφωνα με τους μελετητές

ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2008-2016

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

της ΕΤΕ, όχι μόνο θα βγουν κερδισμένοι από την επικείμενη ανάκαμψη της ύφεσης, αλλά θα επι-

τύχουν καλύτερες αποδόσεις ακόμη και από τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις.

Τρόφιμα και μεταφορές ήταν δύο ακόμα κλάδοι που δεν συρρικνώθηκαν.

Προς την κατεύθυνση αυτή, εξετάστηκε ο δείκτης ROA (Return on Assets) που προκύπτει από τον λόγο των λειτουργικών κερδών προς το ενεργητικό της κάθε επιχείρησης.

Ο δείκτης αυτός σήμερα κατά μέσον όρο είναι μειωμένος τρεις ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με εκείνον της Ευρώπης. Ωστόσο, όπως αναφέρουν αναλυτές της ΕΤΕ, η εικόνα αυτή αποκρύπτει τη βελτιωμένη αποτελεσματικότητα που έχουν επιτύχει οι ελληνικές επιχειρήσεις κατά τη διάρκεια της κρίσης, η οποία είναι κυρίως εστιασμένη σε δύο σημεία:

1. Το μεικτό περιθώριο κέρδους έχει αυξηθεί στο 28% το 2016 από 24% το 2006. Η βελτίωση αυτή δεν έχει γίνει ακόμα εμφανής σε όρους

λειτουργικής κερδοφορίας, λόγω του υψηλού επιπέδου του σταθερού κόστους (π.χ. ενοίκια) στις ακόμα συμπεσμένες όλα τα προηγούμενα χρόνια ζήτησης-πωλήσεων.

2. Το ποσοστό του κύκλου εργασιών που πωλείται με πίστωση (όπως μετρείται από τον λόγο των απαιτήσεων προς τις πωλήσεις) έχει βελτιωθεί στο 22% το 2016 από 30% το 2006. Και η βελτίωση αυτή δεν έχει γίνει ακόμα εμφανής σε όρους ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού, λόγω του χαμηλού βαθμού χρήσης των παγίων κεφαλαίων (πάλι ως αποτέλεσμα του εξαιρετικά χαμηλού επιπέδου εγχώριας ζήτησης).

Οι αναλυτές της ΕΤΕ εκτιμούν ότι η βελτίωση θα γίνει ορατή στους προαναφερόμενους κλάδους, μόλις συντελεστεί αύξηση της ζήτησης στη χώρα κατά 10%.

Η μεταβολή αυτή, που αντιστοιχεί μόλις στο 1/5 της μείωσης που συντελέστηκε όλα τα προηγούμενα οκτώ χρόνια, αναμένεται να επιτευχθεί μέσα στα επόμενα τρία χρόνια.

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗΣ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ • ΕΠΙΣΤΗΜΗ • ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

ΚΥΡΙΑΚΗ 4 ΜΑΡΤΙΟΥ 2018

«Δουνκέρκ»: το έπος επιβίωσης του Κρίστοφερ Νόλαν, μια αληθινή κινηματογραφική πανδαισία ακρίβειας και ρυθμού ανάλογο με το διαρκές ψιθύρισμα του ρολογιού που συνοδεύει την αγωνία των Βρετανών στρατιωτών στην ταινία.

Πινακίδες στη σκηνή των Οσκαρ

Φορτισμένη με πολλούς συμβολισμούς και μηνύματα είναι η 90ή τελετή απονομής των κινηματογραφικών βραβείων

Του ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΧΑΡΜΠΗ

Ερωτας, διαφορετικότητα, ρατσισμός, Brexit, ενθλίωση, Ντόναλντ Τραμπ, ελευθερία, Χάρβεϊ Ουάινσταϊν: αυτές οι πινακίδες, σημαντικά περισσότερες από τις τρεις της σπουδαίας ταινίας του Μάρτιν Μακ Ντόνα, θα ταίριαζε να τοποθετηθούν ως φόντο στη σκηνή της 90ής απονομής των Οσκαρ, που θα ξεκινήσει σε λίγες ώρες στο Los Angeles. Η αλήθεια είναι πως έχουν περάσει πολλά χρόνια από τότε που μια οσκαρική τελετή ήταν φορτισμένη με τόσους πολλούς συμβολισμούς και μηνύματα. Τέτοια, που είναι πολύ πιθανόν στο τέλος να καθορίσουν και τον μεγάλο νικητή της βραδιάς. Κι εδώ τα πράγματα γίνονται περίπλοκα, διότι αν και στις περισσότερες βασικές κατηγορίες τα φαβορί μοιάζουν ξεκάθαρα, κανείς δεν μπορεί να προβλέψει με ασφάλεια πού θα πάει το μεγαλύτερο βραβείο. Όλα, πάντως, δείχνουν πως η φετινή καλύτερη ταινία θα εντοπιστεί κάπου μεταξύ πολιτικής και έρωτα...

Προσπαθώντας να μπουέμε στο διασκεδαστικό παιχνίδι της πρόβλεψης αλλά και να θυμηθούμε τις κορυφαίες στιγμές μιας πολύ καλής κινηματογραφικής σεζόν, χωρίζουμε τα εννέα υποψήφια φιλμ περίπου στη μέση: από τη μια οι ύμνοι στον έρωτα, από την άλλη τα πολιτικοκοινωνικού περιεχομένου και με οδηγό τις κατηγορίες των βραβείων, ψάχνουμε να τρυπώσουμε στο εσωτερικό του τελευταίου φακέλου που θα ανοίξει απόψε.

Α' ανδρικός ρόλος

Οι στοιχειώδεις εταιρείες πρέπει να έχουν «φράξει» το συγκεκριμένο. Ο Γκάρι Ολντμαν έχει κερδίσει ως τώρα κάθε πιθανό βραβείο, για την εκπληκτική ερμηνεία του ως Ουίνστον Τσώρτσιλ στην πιο «Σκοτεινή ώρα» και η στιγμή για το πρώτο του Οσκαρ έχει φτάσει. Θα το πετύχει δίκαια, αφού θύμισε στους συμπατριώτες του –και στον κόσμο– πως μοιάζει ένας αληθινός πολιτικός ηγέτης και παρόλο που απέναντί του έχει τον μεγάλο Ντάνιελ Κρίστοφερ Νόλαν, ο οποίος στην «Αόρατη κλωστή» παρέδωσε άλλον ένα μοναδικό ρόλο, τον τελευταίο (;) της καριέρας του.

Α' γυναικείος ρόλος

Η Φράνσις Μακ Ντόρμαντ έντυσε με το μοναδικό της στυλ, ανάμεσα στην κωμωδία και στην τραγικότητα, τις «Τρεις πινακίδες έξω από το Εμπινγκ, στο Μιζούρι», σε έναν

«Η μορφή του νερού» του Γκιγιέρμο ντελ Τόρο. Εναλλακτική ιστορία αγάπης.

Φράνσις Μακ Ντόρμαντ και «Τρεις πινακίδες έξω από το Εμπινγκ, στο Μιζούρι».

Ο Γκάρι Ολντμαν ως Τσώρτσιλ και ο Σαμ Ρόκγουελ ως άξεστος «μπάτσος» θεωρούνται σχεδόν απόλυτα φαβορί.

τρομερά δυναμικό γυναικείο ρόλο που ταίριαζε στο πνεύμα της εποχής. Η Σάλι Χόκινς από την άλλη, με πιο χαμηλόφωνη (κυριολεκτικά) ερμηνεία, είναι το κεντρικό πρόσωπο στη «Μορφή του νερού» του Γκιγιέρμο ντελ Τόρο. Το βουβό της παιχνίδι είναι εξίσου ξεχωριστό και όποια από τις δύο κυρίες επικρατήσει θα αξίζει τη διάκριση.

Β' ανδρικός ρόλος

Ακόμη μία κατηγορία με τον νικητή περίπου προδιαγεγραμμένο. Ο άξεστος «μπάτσος» του Σαμ Ρόκγουελ στις «Πινακίδες» είναι περισσότερο πρωταγωνιστής παρά δεύτερος χαρακτήρας και σίγουρα απολύτως καθοριστικός για την εξέλιξη του φιλμ. Και βέβαια ο Αμερικανός ηθοποιός κατορθώνει να αναλύσει ιδανικά όλες τις διαφορετικές πτυχές του.

Β' γυναικείος ρόλος

Η Λέσλι Μάνβιλ ήταν πολύ καλή ως τρίτος ερμηνευτικός πόλος

Οι δύο εραστές του καλοκαιρινού «Να με φωνάζεις με τ' όνομά σου».

Κάπου μεταξύ πολιτικής και έρωτα...

Η αλήθεια είναι πως στο θεωρητικό μπρά ντε φερ έρωτα-πολιτικής που αναφέραμε στην αρχή, νικήτρια αναδεικνύεται μάλλον η δεύτερη. Ταινίες όπως οι «Πινακίδες» ή το «The Post», με ευθείες αναφορές στην Αμερική του Τραμπ, όπως και τα «Η πιο σκοτεινή ώρα» και «Δουνκέρκ» που λειτουργούν αντανάκλαστα στο Brexit, είναι προφανώς αδύνατο να παραβλεφθούν. Σε μια τελετή, άλλωστε, που αναμένεται να έχει ξεκάθαρη κοινωνική - πολιτική χροιά, θα ήταν λογικό να προτιμηθεί και κάποιο ανάλογο φιλμ για το κορυφαίο βραβείο. Επειδή όμως χολιγουντ και λογική δεν πάνε απαραίτητα μαζί, τα πράγματα μπορεί να εξελιχθούν διαφορετικά. Γεγονός που μας οδηγεί κατευθείαν στην αμφιλεγόμενη «Μορφή του νερού». Η εναλλακτική ιστορία αγάπης ανάμεσα σε μια βουβή γυναίκα και ένα υβριδικό αμφίβιο ον, φαίνεται να έχει το προβάδισμα, κόντρα ίσως και σε ένα κλασικό ποιστικό κριτήριο. Κλειδί της υπόθεσης είναι η πολυσυλλεκτικότητα βλέπετε, οι... πινακίδες της εισαγωγής εμφανίζονται σχεδόν όλες στο φιλμ του Γκιγιέρμο Ντελ Τόρο, αναβοβλίνοντας μάλιστα ρυθμικά για να τις προσέξουν καλύτερα τα μέλη της Ακαδημίας. Τα ζημερώματα της Δευτέρας θα ξέρουμε αν αυτό ήταν και αρκετό.

Κρίστοφερ Νόλαν και Γκιγιέρμο ντελ Τόρο θα «μονομαχήσουν» – με γνωστό νικητή; – για την καλύτερη σκηνοθεσία.

στην έντονα θεατρική «Αόρατη κλωστή», όπως και η Λόρι Μέτκαλφ στον ρόλο της αυστηρής μητέρας στην «Lady Bird» της Γκρέτα Γκέργουικ. Το βραβείο, ωστόσο, θα καταλήξει πιθανότατα –και δίκαια– σε μία ακόμη πιο... ιδιαίτερη μαμά, την οποία υποδύεται απολαυστικά η Αλισον Τζάνεϊ στο βιογραφικό «Εγώ, η Τόνια».

Καλύτερη σκηνοθεσία

Ίσως η πιο αμφιλεγόμενη κατηγορία. Ο κορυφαίος Στίβεν Σπίλμπεργκ, ο οποίος στο «The Post» παραδίδει κανονικό σεμινάριο, έμεινε τελικά εκτός διεκδίκησης, προκειμένου να χωρέσουν υποψηφιότητες όπως της Γκρέτα Γκέργουικ («Lady Bird») και του Τζόρνταν Πιλ («Τρέξε!»), οι οποίες προάγουν την ισότητα.

Από τους υπάρχοντες, πάντως, το βραβείο θα έπρεπε λογικά να καταλήξει στον Κρίστοφερ Νόλαν, ο οποίος με τη «Δουνκέρκ» μας

χάρισε μια αληθινή κινηματογραφική πανδαισία ακρίβειας και ρυθμού ανάλογο με το διαρκές ψιθύρισμα του ρολογιού που συνοδεύει την αγωνία των Βρετανών στρατιωτών στην ταινία.

Παρ' όλα αυτά, το αγαλματίδιο θα πάει μάλλον στον Γκιγιέρμο ντελ Τόρο («Η μορφή του νερού»), ο οποίος έχει κερδίσει ήδη την ανάλογη Χρυσή Σφαίρα και τα περισσότερα από τα σχετικά βραβεία της κατηγορίας.

Πρωτότυπο σενάριο

Ούτε εδώ χωρούν ιδιαίτερες συζητήσεις. Η ιδιοφυής κοινωνική σάτιρα του Τζόρνταν Πιλ, ο οποίος συνδυάζει τρόμο και αιχμηρό χιούμορ στο «Τρέξε!» είναι βέβαια άξια αναφοράς, αλλά κανένα φετινό σενάριο δεν φτάνει εκείνο των «Πινακίδων». Με τη διαύγεια που του χαρίζει η αποστασιοποίηση –και τη χαρισματική γραφή του βέβαια– ο Βρετανός Μακ Ντόνα ανατέμνει πολύπλευρα την επαρχιακή Αμερική, αναδύοντας ταυτόχρονα και χωρίς προκαταλήψεις, τη δεξαμενή με τους ψυχοφόρους του Ντόναλντ Τραμπ. Και με στιχομυθίες του τύπου: «Λοιπόν, πώς πάει η μπιζνα με τον βασανισμό νέγρων Ντίξον (απευθυνόμενη στον αστυνομικό); «Βασανισμό έγχρωμων τη λέμε την μπιζνα αυτό τον καιρό...», πώς μπορεί αλήθεια να χάσει;

Διασκευασμένο σενάριο

Παρά τα συμπαθή «The Disaster Artist» και «Molly's Game», στη συγκεκριμένη κατηγορία ξεχωρίζει άνετα το «Να με φωνάζεις με τ' όνομά σου» του Λούκα Γκουαντανάνο.

Σε μια διασκευή της ομώνυμης νουβέλας του Αντρέ Ασμάν, ο Τζέιμς Αϊβόρι υπογράφει την μορφότερη ερωτική ιστορία της χρονιάς, η οποία γεννιέται μεταξύ δύο νεαρών ανδρών, με φόντο την εκτυφλωτική ιταλική εξοχή.

Καλύτερη φωτογραφία

Το σπουδαιότερο τεχνικό βραβείο της απονομής θα μπορούσε να δοθεί τόσο στη «Δουνκέρκ» όσο και στη «Μορφή του νερού» – και μάλλον σε ένα από τα δύο θα καταλήξει.

Πιο δίκαια, ωστόσο, θα ήταν η επιβράβευση του Ρότζερ Ντίκινς, ο οποίος με την εικονοποιία του στο «Blade Runner 2049», μας γύρισε επιτυχώς πίσω στον γοητευτικά ρημαγμένο κόσμο του ντετέκτιβ Ντέκντ.

Αιζέντα

Ε Π Ι Λ Ο Γ Ε Σ

4.3.18-10.3.18

Επιμέλεια: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ
art@kathimerini.com.cy
kouroupakisa@kathimerini.com.cy

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ

Εκπαιδευτικό θέατρο

Πρόγραμμα CYBER: Το εκπαιδευτικό θέατρο σε μια διαλεκτική σχέση με την τεχνολογία και με θέμα τον ηλεκτρονικό εκφοβισμό. Ένα εργαστήριο με στόχο την ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών εργαλείων των συμμετεχόντων σε μια διαδικασία όπου το εκπαιδευτικό θέατρο συναντά τα τεχνολογικά μέσα με στόχο την προσέγγιση του θέματος του ηλεκτρονικού εκφοβισμού. Τρίτη 6 Μαρτίου, ώρα 4:00 μ.μ. Θεατρικό Μουσείο, Πάνου Σολομωνίδη 8, Λεμεσός. **Πληροφορίες** τηλεφωνο 25343464.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

«Χώρα των Θαυμάτων» από την Peri Martin

Η Γκαλερί Opus 39 παρουσιάζει την εικαστική πρόταση «Χώρα των Θαυμάτων» της Peri Martin. Από νεαρή ηλικία η Peri ήταν παθιασμένη με το σχέδιο/ζωγραφική. Σπούδασε στο Εργαστήριο Vahramian στο Tabriz και στο Αμπου Ντάμπι. Στο Κατάρ από το 2011 έως το 2016 η Peri διατηρούσε το δικό της στούντιο, δουλεύοντας ανεξάρτητα και επιτρέποντας στις σκέψεις, τα συναισθήματα και τις γνώσεις της να γίνουν ο δάσκαλός της. Η μοναξιά της έδωσε τον χώρο να δουλέψει επιμελώς και να παράγει πολλά έργα ζωγραφικής. Και η περαιτέρω μελέτη των ολοκληρωμένων έργων της την οδήγησε να συνθέσει και πολλά ποιήματα. Αγαπά αυτή τη νεοεπισταθείσα και υποστηρικτική δραστηριότητα, με θέματα που αφορούν τόσο τους ιδιαίτερους πίνακές της όσο και γενικότερες παρατηρήσεις για τη ζωή και τους ανθρώπους. Με την άφιξη της στην Κύπρο άρχισε να βλέπει

πιο σοβαρά το έργο της και συνέχισε να εξερευνά την καλλιτεχνική της έκφραση με δασκάλους όπως την Helene Black και τη Μαριλένα Αριστοτέλους. Έργα της Peri βρίσκονται σε ιδιωτικές συλλογές στην Κύπρο, Αγγλία, Λίβανο,

Κατάρ, Ρωσία, ΗΑΕ και ΗΠΑ. Εγκαίνια τη Δευτέρα, 5 Μαρτίου, ώρα 7:30 μ.μ. Διάρκεια έως 17 Μαρτίου. Γκαλερί Opus 39, Κίμωνος 21, Στρόβολος. **Πληροφορίες** τηλεφωνο 22424983, mango2@cablenet.com.cy.

ΑΝΑΓΝΩΣΕΙΣ

Της ΜΑΡΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΝΑΚΗ

Ο «Xenos» είναι ο κανένας και ο καθένας

«Μια ιστορία είναι πάντοτε μια επιχείρηση διάσωσης», έχει γράψει ο Τζον Μπέργκερ. Παρακολουθώντας την παράσταση – χορευτικό σόλο του Ακραμ Καν στη Στέγη Γραμμάτων, σκεφτόμουν ότι η φράση του Αγγλου συγγραφέα αποδίδει με πληρότητα την ανθρώπινη συνθήκη. Ο 43χρονος χορευτής επέλεξε την ελληνική λέξη «Xenos» για το νέο του έργο – αποκαρτετισμό σε μια σπουδαία καριέρα – που έδωσε την παγκόσμια πρεμιέρα του στην Αθήνα και στη Στέγη (21-27 Φεβρουαρίου). Ο Ακραμ Καν και η ομάδα του άνηλθαν υλικό από τα γεγονότα του 20ού αιώνα, φέρνοντας στην επιφάνεια τις εμπειρίες των αποικιακών στρατευμάτων στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Περισσότερο από ένα εκατομμύριο Ινδοί στρατιώτες πολέμησαν για τη Βρετανική Αυτοκρατορία. Οι ιστορίες αυτών των ανθρώπων, εκτοπισμένων από τις πατρίδες τους, παρέμειναν μέχρι πρόσφατα στο σκοτάδι. «Ποιανού πόλεμος; Ποιανού πυρά; Ποιανού χέρι είναι τούτο;».

Το κείμενο για το «Xenos», γραμμένο από τον Καναδό θεατρικό συγγραφέα Τζόρνταν Τάναχιλ, δίνει φωνή στο διαταραγμένο όνειρο ενός Ινδού στρατιώτη σε μια νεκρή ζωή. «Το έργο αυτό αντανάκλα το πώς αισθάνομαι για τον κόσμο μας σήμερα», σημειώνει ο Ακραμ Καν. «Αφορά την απώλεια της ανθρωπιάς μας και το πώς, μέσω των πολέμων του παρελθόντος και του παρόντος, ερχόμαστε και πάλι αντιμέτωποι με το φλέγον ζήτημα του τι είναι ανθρώπινο. Πώς μπορούμε εμείς, ως άνθρωποι, να έχουμε την ικανότητα να δημιουργούμε εκπληκτικά και όμορφα πράγματα μέσα από τη φαντασία μας και, συγχρόνως, να δημιουργούμε και να διαπράττουμε βία και φρίκη πέρα από τη φαντασία μας».

Δεν ξέρω τι ακριβώς είδε κάθε θεατής χωριστά, από τους δεκάδες που γέμισαν ασφυκτικά την πλατεία και τα θεωρεία όλες τις ημέρες. Αν «συνομιλήσει» με τον θάνατο, την καταστροφή, την απώλεια, τα πολλά πρόσωπα του Ακραμ Καν, όπως ο καθένας πρόβαλε πάνω του, την απροσμέτρητη και αμείλικτη μοναξιά του πεδίου της μάχης, τη διαχωριστική γραμμή ανάμεσα στη ζωή και στον πόλεμο, τα αντικείμενα που μένουν πίσω και χάνονται μαζί με τα σπίτια και τους οικείους.

Αν ο «Xenos» «είναι ένας θρήνος για το σώμα στον πόλεμο», τότε θρηνήσαμε μια πορεία που δεν ολοκληρώνεται αλλά επαναλαμβάνεται αενάως («again and again»). Σκέφτηκα τις έρευνες που γίνονται για τον εντοπισμό και την ταυτοποίηση πεσόντων στρατιωτών του ελληνοϊταλικού πολέμου '40-'41 στην Αλβανία. Οι αναζητήσεις αφορούν συνολικά 7.976 Έλληνες στρατιώτες («Κ» 25/02, σελ.17). Ηλικιωμένοι αναζητούν γονείς, αδέρφια, συγγενείς. Έχουν περάσει ολόκληρη ζωή με τα μοναδικά τεκμήρια μιας ύπαρξης που, ενδεχομένως, να γνώρισαν και ελάχιστα. Ένα κτριτισμένο χαρτί που κινδυνεύει να διαλυθεί με τις τελευταίες λέξεις του πατέρα: μια αφήγηση που μιλάει για τον αγνοούμενο παππού. Όταν το σώμα δεν ταφεί, η μνήμη δεν ησυχάζει. Η οικογενειακή ιστορία αργοσέρνεται γύρω από το κενό, το ερωτηματικό, ενός συνδικτικού κρικού που έχει χαθεί.

«Ο Xenos είναι ο κανένας και ο καθένας, ο άγνωστος και ο αιώνιος στρατιώτης, μονάχος σε μια ξένη γη, ένας ξένος τόσο για τον εαυτό του όσο και για έναν εκθρό που δεν γνωρίζει...».

Ο Ακραμ Καν επιστρέφει στον πηλό και στη φωτιά. Το σώμα πάσχει, το τέλος είναι εξαρχής παρόν. Παραδίνεται στη δίνη, αλλά βρίσκει και τον τρόπο να αντισταθεί. Τον ακολουθούμε με το βλέμμα και τις αισθήσεις. Στροβιλιζόμαστε, συνηθίζομαστε, αποσυρόμαστε. Πότε μας βυθίζονται, πότε μας εγκαταλείπει. Αυτοσχεδιάζουμε μαζί του διαδρομές, μια άλλη γλώσσα για την απώλεια.

«Τα χέρια μας είναι γη, τα σώματά μας πηλός και τα μάτια μας λιμνούρες βροχάς. Δεν γνωρίζουμε αν είμαστε ακόμη ζωντανοί», γράφει ο Εριχ Μαρία Ρεμάρκ στο εμβληματικό «Ουδέν νεώτερον από το Δυτικό Μέτωπο».

«Χρειάζεται να αφηγούμαστε τις ιστορίες άλλων ανθρώπων, όταν αυτοί έχουν χαθεί;» αναρωτιέται ο Ακραμ Καν. «Ποιοι είναι οι «άλλοι» άνθρωποι; Μήπως τελικά τις ιστορίες για τα ανθρώπινα ταξίδια τις αφηγούμαστε, τις επαναφηγούμαστε και τις αφηγούμαστε ξανά και ξανά, ώστε να μάθουμε επιτέλους από τα λάθη μας; Ποιοι είμαστε «εμείς», ένα σύνολο ή πολλά επιμέρους άτομα; Τι είναι αυτό που μας καθιστά ανθρώπους; Εξακολουθούμε να είμαστε άνθρωποι;».

Ο Ακραμ Καν άναψε ένα σπύρο στο σκοτάδι. Ηρκεσε.

ΘΕΑΤΡΟ

Καθεστώς ευγενείας

Το σαλόνι των Ξένων στην ενόπτη «σαλόνι ανοιχτό» φιλοξενεί δύο γενναίους σκηνοθέτες, την Άννα Φωτιάδου και τον Λεάνδρο Ταλιώτη, που αναλαμβάνουν το ρίσκο, να δημιουργήσουν και να υπογράψουν από κοινού μία θεατρική παράσταση, έχοντας στη διάθεσή τους τη μόνιμη ομάδα συντελεστών για μόνο είκοσι πρόβες. Ο σισύφειος αγώνας της Άννας και του Λεάνδρου ή του Λεάνδρου και της Άννας προς την αλήθεια. Δύο σκηνοθέτες συναντάνε Πέντε ηθοποιούς σε μια άδεια σκηνή για είκοσι μέρες. Ο καθένας συνοδεύει τον προσωπικό του δολοφόνο. Υπάρχει ένα τέλος; «Ο τζέντλεμαν δεν πηγαίνει ποτέ με πουκαμιάκι στο Ηρώδειο». Σύλληψη/σκηνοθεσία Λεάνδρος Ταλιώτης και Άννα Φωτιάδου. Επί σκηνής ο Βασίλης Κυπριού, Γιώργος Κυριάκου, Παναγιώτης Μηρατόκος, Τζωρτζίνα Τάτσι και Παναγιώτης Τοφή. Θέατρο Αποθήκες ΘΟΚ, Κάμπων 29, Στρόβολος. Για τέσσερις παραστάσεις, στις 9, 10, 16 και 17 Μαρτίου στις 8:30 μ.μ. **Πληροφορίες** τηλεφωνο 7772717.

ΧΟΡΟΣ

Coffee spoons of Time

Η Μάχη Δημητριάδου, επισκεπτόμενη ξανά το σόλο Coffee Spoons of Time «διρθώνει» πράγματα, αλλάζει και αναπτύσσει κινήσεις, αλλά και επαναπροσδιορίζει προθέσεις που δεν ήτανε ξεκάθαρες το 2013, όταν πρωτοέφτιαξε αυτό το έργο. Άλλες ιστορίες και στιγμιότυπα από το αόρατο άλμπουμ μιας ζωής, ξεπροβάλλουν κατά τη διαδικασία και φιλοξενούνται στην παράσταση σαν καλεσμένοι. Το Coffee spoons of Time είναι μία ανοιχτή συνεχιζόμενη διαδικασία-project που καλωσορίζει τον Χρόνο σε όλες του τις εκφράσεις. Δημιουργία, σκηνοθεσία, χορογραφία και εκτέλεση, κείμενα, κουστούμι, DJ: Μάχη Δημητριάδου Lindahl. Πρωτότυπη μουσική σύνθεση: Γιώργος Κολιάς, Πέμπτη, 8 Μαρτίου, ώρα 8:30 μ.μ., Στέγη Χορού Λευκωσίας, Παρθενώνος 25, Άγιος Ανδρέας, Λευκωσία. Είσοδος ελεύθερη. **Πληροφορίες** lindahl@cycanet.com.cy

ΘΕΑΤΡΟ

Σεξ Λεξικόν: Η επιστήμη του έρωτα

Το Πανεπιστήμιο Κύπρου φιλοξενεί τον Μάρτιο μια κωμική θεατρική παράσταση κατά την οποία οι παλιοί θα θυμηθούν και οι νέοι θα μάθουν ότι όλα είναι διαφορετικά από τότε, αλλά η πρώτη φορά δεν αλλάζει. Η Κάτια και ο Τάκης, οι χαρακτήρες της παράστασης, είναι δυο πρόσωπα βγαλμένα από άλλη εποχή και το «Σεξ Λεξικόν» είναι ο οδηγός τους στο ταξίδι της ενηλικίωσης, ένα «παράλογο» εγχειρίδιο που θα τους μπερδέψει και θα δημιουργήσει τη βάση για μία αληθινή και ευαίσθητη κωμωδία. Συγγραφέας του έργου είναι ο Σπύρος Δ. Μιχαλόπουλος, δημοσιογράφος βραβευμένος με το βραβείο Μπότση. Σκηνοθεσία Αγγελίτας Τσογγόκου. Ερμηνεύουν οι Φωτεινή Αθερίδου και Σπύρος Χατζηπαγελάκης. Θέατρο Παλλός, Ρηγαίνης 24, Πύλη Πάφου, Λευκωσία. Σάββατο, 10 Μαρτίου, ώρα 8:30 μ.μ. Εισιτήρια προπωλούνται ηλεκτρονικά: www.ucy.ac.cy/alumni. **Πληροφορίες** τηλεφωνο 22894356 (ώρες γραφείου).

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Ταξιδιώτες του Ονείρου

Το Πολιτιστικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου, στον χώρο του Αρχαιολογικού Μουσείου του Ιδρύματος, στο πλαίσιο της σειράς εκδηλώσεων «Στιγμές στο Μουσείο», παρουσιάζει τον φωτογράφο, Αθανάσιο Αθανασίου σε μια ιδιαίτερα ανατρεπτική έκθεση με τίτλο «Ταξιδιώτες του Ονείρου». Μέσα από την ανατρεπτική τέχνη του ο φωτογράφος ταξιδεύει το κοινό με μια σειρά από πειραματικές φωτογραφίες, οι οποίες είναι το αποτέλεσμα της χρήσης εναλλακτικών μεθόδων και τεχνικών. Χρησιμοποιώντας τον καπνό και δημιουργώντας παραστάσεις, σκηνές και εικόνες με αυτόν αλλά και μέσω αυτού, ο Αθανάσιος Αθανασίου προβάλλει την ανάγκη του για επικοινωνία σε έναν κόσμο όπου

το όνειρο και το ταξίδι, αποτελεί χώρο δημιουργίας και έκφρασης. Πολιτιστικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου, Φανερωμένης 86-90, παλιά Λευκωσία. Εγκαίνια έκθεσης Τετάρτη, 7 Μαρτίου, ώρα 7:30 μ.μ. Διάρκεια έκθεσης έως 8 Απριλίου. **Πληροφορίες** τηλεφωνο 22128 157, www.boccf.org.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ | Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Στης ελιάς τον ίσκιο

Ένα ήταν το πρόβλημά του, ένα και μοναδικό. Κάθε πρωί που ξυπνούσε για να πάει στη δουλειά του το σκεφτόταν. Φρόντιζε να έχει πάντα λίγο διαθέσιμο χρόνο για να πει στο καθιστικό του τον πρωινό καφέ. Καθόταν πάντοτε στην αριστερή πλευρά του καναπέ, κοιτάζοντας προς τα έξω, και κάρφωνε το βλέμμα του στην πρωινή ακτίνα του ήλιου, που έπεφτε ακριβώς πάνω στη γωνιά, μεταξύ τοίχου και μπαλκονόπορτας. Ήθελε πάση θυσία να βρει λύση έτσι εκμεταλλευόταν κάθε κενό λεπτό. Στη δουλειά του, σπάνια είχε χρόνο να σκεφτεί για εκείνο το ένα και μοναδικό πρόβλημά του. Η εργασία του ήταν απαιτητική, γραφειακή μάλιστα, αλλά σκληρή, τι μόνο οι κτιστάδες και οι σιδηράδες κάνουν σκληρές δουλειές, και οι κωνδυλοφόροι και πλινθολογητές κύνουν ιδρώτα πολύ. Στο μεσημεριανό διάλειμμα, βέβαια, ξεκλεβε λίγα λεπτά, όχι περισσότερα, για να το σκεφτεί, έτσι φευγαλέα. Κάθε μέρα, όταν το ρολόι έδειχνε μία, τέσσερις-πέντε συνάδελφοι μαζεύντουσαν σε ένα κοντινό εστιατόριο για φαγητό, πολλές φορές παρά τους ερχόντουσαν και άλλοι από παρακείμενες εταιρείες και όλοι μαζί περνούσαν ευχάριστα το διάλειμμα τους. Εκείνη η μιάμιση ώρα ήταν ό,τι έπρεπε για να εκτονωθεί η προ-

ηγούμενη ένταση της δουλειάς. Ανέκδοτα, πλάνα για το βράδυ, γκομενιλικά, ερωτικές ιστορίες, παιδιά, σύζυγοι όλα χωρούσαν σε εκείνη τη μιάμιση ώρα. Όπως είπαμε και παραπάνω, κατάφερνε να βρει μερικά λεπτά για να σκεφτεί το ένα και μοναδικό του πρόβλημα.

Όταν πια επέστρεφε στο γραφείο του, σαφώς και δεν είχε χρόνο να σκεφτεί τα δικά του, ο ρυθμός έλευσης των ηλεκτρονικών μηνυμάτων, όταν πατούσε εκείνο το send/receive, έμοιαζε με βολή κατά ριπές εναντίον διερχόμενης εχθρικής φάλαγγας, που καιρός να σκεφτεί κανείς προβλήματα δικά του, άλλωστε εν ώρα εργασίας δεν δικαιούται, τον πλήρωναν για να σκέφτεται τα προβλήματα της εταιρίας. Ασχέτως αν εκείνος έκανε τη δική του αντίσταση και πολλές φορές έπιανε τον εαυτό του να σκέφτεται το ένα και μοναδικό του πρόβλημα! Κόσμος πολύς πάντοτε στο γραφείο, και ο καθένας με τη δική του ιστορία, εργένιδες, χωρισμένοι

και διαζευγμένες, παιδιά που σπουδάζουν, παιδιά που πρέπει να πάνε σε παιδότοπους, καθυστερημένες δόσεις, σεξ κρυφό, απάτες και κερατώματα. Πολλές φορές έλεγε στη συνάδελφό του στο διπλανό γραφείο, «με τόσο υλικό εγώ σου γράφω μέχρι και βιβλίο», και εκείνη τον παρότρυνε, «ε, και γιατί δεν το κάνεις;» και γελούσαν, ο ένας γιατί ήξερε πως ποτέ δεν θα το έκανε, και η άλλη γιατί ήξερε πως ποτέ δεν θα το προσπαθούσε. Με αυτά και μ' αυτά περνούσε το οκτάωρο του γραφείου. Μόλις οι δείκτες έδειχναν έξι παρά δέκα, ξεκινούσε η ιεροτελεστία της αποχώρησης.

Χτυπούσε τα χαρτιά που είχε μπροστά του και τα ίσιωνε, έβαζε τα στυλό στη μολυβοθήκη και σκεφτόταν γιατί δεν τη λένε στυλοθήκη, μολύβια δεν είχε από τον καιρό του δημοτικού, τέλος πάντων, δεν είναι πρόβλημα αυτό. Έπειτα ανασκόπωνε το πλινθολόγιο και το ευθυγράμμιζε με την οθόνη, σπικωνόταν από την καρτέλα του, φουρούσε το μπουφάν του, και χαιρετώντας όσους τυχόν ήταν ακόμη εκεί πήγαινε προς το αυτοκίνητό του. Επιτέλους, είχε όλον τον χρόνο να

Να καταλήξουμε σε κάποιον όχι σε κάτι

Το έργο «Η νύχτα της Ιγκουάνα» του Τένεσι Ουίλιαμς ανεβαίνει για πρώτη φορά στην Κύπρο από τη Δεύτερη Σκηνή της ΕΘΑΑ

Συνέντευξη στον
ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Για πρώτη φορά στην Κύπρο ανεβαίνει το έργο του Τένεσι Ουίλιαμς «Η νύχτα της Ιγκουάνα» από τη δεύτερη σκηνή της ΕΘΑΑ, σε σκηνοθεσία του Ανθούλλη Δημοσθένους. Το έργο αυτό είναι κατά κάποιο τρόπο το κύκνειο άσμα του σπουδαίου θεατρικού συγγραφέα, που κλείνει

““

Είναι τόσο ολοκληρωμένοι οι ήρωες στο έργο «Η νύχτα της Ιγκουάνα», που ο καθένας αναγνωρίζει κάτι από τον εαυτό του.

με αυτό μία σειρά από επιτυχίες. Στην «Κ» μίλησε για την παράσταση ο ηθοποιός Βαλάντης Φράγκου και είπε ότι το έργο μιλάει για την αποδοχή των επιθυμιών μας και γενικότερα του εαυτού μας, ώστε να μπορούμε να ζήσουμε, έστω με κάποιο τρόπο και ότι όποιος υπο-

φέρει από την αμαρτία δεν σημαίνει ότι συγκλονείται με αυτήν. Σημειώνει, επίσης, ότι οι ήρωες της παράστασης είναι τόσο ολοκληρωμένοι που ο καθένας αναγνωρίζει κάτι από τον εαυτό του.

—Ένα κολασμένο τοπίο η «Νύχτα της Ιγκουάνα», εσείς ποιος δαίμονας της παράστασης είστε; Αν μιλάει για δαίμονες.

—Το σκηνικό περιβάλλον της παράστασης δεν μαρτυράει μία ρεαλιστική αντιμετώπιση του έργου, άρα μιλάμε για εσωτερικά τοπία, που ναι, είναι κολασμένα. Υποδηλώνεται μια αλληγορία μαρτυρίου σε ό,τι αφορά τον Λώρενς Σιάννον, τον ήρωα του έργου. Ο Λ.Σ. είναι δισπόστατος: ενορκώνει την ίδια ώρα τον μάρτυρα που υποφέρει αλλά και το ερπετό που βρίσκεται μέσα του, που έχει την όψη απαίσιου εφιάλτη, ο οποίος βέβαια είναι αόρατος στα μάτια του θεατή.

—Αυτή η νύχτα φωτίζεται καθόλου σε αυτή την παράσταση;

—Η παρουσία της Χάννα Τζελκς αποκλειστικά και μόνο φωτίζει τη νύχτα αυτή. Η πνευματικότητα που φέρει αυτό το πρόσωπο πηγάζει από την τεράστια αποδοχή που έχει για τον άνθρωπο και κατ'επέκταση για τον κόσμο. Οδηγεί τον Λ.Σ. να κατανοήσει μια διαφορετική όψη της πθίκης, ότι όποιος υποφέρει από την αμαρτία δεν σημαίνει ότι συγκλονείται με αυτήν.

—Τι κάνει τον κόσμο αυτού του έργου τόσο σκοτεινό, αλλά ταυτόχρονα μυστηριώδη, που εξάπτει τη φαντασία;

—Ο ρεαλισμός του κειμένου είναι σε τέτοιο βαθμό αποκάλυπτος και η ουσία των όσων λέγονται τόσο βαθιά, που πολύ γρήγορα βάζει κα-

Ο ρεαλισμός του κειμένου ενεργοποιεί όλα τα αισθητηριακά όργανα του θεατή για να μπορέσει να το αποκωδικοποιήσει, λέει ο Βαλάντης Φράγκου.

νεύεις σε διαδικασία λειτουργίας όλα τα αισθητηριακά όργανα για να μπορέσει να το αποκωδικοποιήσει. Και πάλι το αποτέλεσμα είναι αμφίβολο, γιατί το έργο μιλάει για έννοιες, για το καλό και το κακό, που ο άνθρωπος έχει, ούτως η άλλως, περιορισμένη

δυνατότητα να συλλάβει τέτοιες έννοιες. Έτσι χρειάζεται όλα να έχουν μορφή, περίγραμμα, χαρακτηριστικά και μάλιστα οικεία.

—Δεν είναι σκληρός για τον άνθρωπο ο σισύφειος αγώνας; Ο Ουίλιαμς τον επιλέγει ωστόσο.

—Ναι, πραγματικά σκληρός. Ο Ουίλιαμς τον επιλέγει, αλλά είχε άλλη επιλογή;

—Είμαστε τελικά δέσμοι των επιθυμιών μας, μπορούμε να απελευθερωθούμε από αυτές κάποτε; Οι ήρωες της παράστασης δεν το καταφέρνουν.

—Το έργο μιλάει για την αποδοχή των επιθυμιών μας και γενικότερα του εαυτού μας, ώστε να μπορούμε να ζήσουμε, έστω με κάποιο τρόπο. Σίγουρα μπορεί κανείς να απελευθερωθεί από αυτές, αλλά δεν μπορώ να απαντήσω με σιγουριά σε ποιον κόσμο θα ανήκει μετά.

—Οι ήρωες του Τένεσι Ουίλιαμς μπορούν να είναι κατακωνιασμένες και ενδόμυχες σκέψεις του καθενός από εμάς.

—Μπορούν, ναι, να είναι κατακωνιασμένες, ενδόμυχες, έκδηλες, προβληματικές, αληθινές, ψεύτικες, ολόκληρες, μισές. Είναι τόσο ολοκληρωμένοι οι ήρωες που ο καθένας αναγνωρίζει κάτι από τον εαυτό του. Ένα έργο που έχει να κάνει έντονα με τη σεξουαλικότητα, αλλά ίσως και με την ελευθεριότητα;

—Δεν νομίζω ότι θα μπορούσε να περιοριστεί μόνο σε αυτές τις έννοιες ένα τέτοιο έργο. Οι ήρωες μιλούν για επιλογές και αποφάσεις ζωής και μάλιστα ειλημμένες. Τους παραλαμβάνουμε στην προσπάθειά τους να παστούν από κάτι ή κάποιον. Το ζήτημα της σεξουαλικότητας και της ελευθεριότητας είναι απλώς μια αφορμή για πραγματική ενδοσκόπηση, η οποία κοστίζει στους ήρωες πολύ πιο ακριβά από όσο θα περίμενε κανείς.

—Νομίζω ότι βρισκόμαστε μεταξύ ελεύθερης σεξουαλικής ταυτότητας αλλά ταυτόχρονα και καταπίεσής

της, τι πιστεύετε;

—Θεωρώ ότι η κοινωνία είναι αυτή που επιβάλλει πάντα το στιδίοτε

ακόμα και την σεξουαλική ελευθερία. Υπ'αυτή την έννοια σίγουρα υπάρχει καταπίεση. Τώρα αν κάποιος καταφέρει να κάνει όντως μια ελεύθερη επιλογή, έστω και της σεξουαλικής του ταυτότητας, τότε μιλάμε για επαναστατικά πράγματα.

—Η τελευταία σας δουλειά, το «Άσμα Ασμάτων», με αυτό του Ουίλιαμς στέκονται στα άκρα του πόθου και της αγάπης; Αγάπη, λαγνεία, επιθυμία, θάνατος, έννοιες που πραγματεύονται και τα δύο αυτά κείμενα.

—Αν θέλουμε να μιλήσουμε για ένα κοινό τους χαρακτηριστικό είναι η ανοιχτή πληγή που φέρουν οι ήρωες των δύο έργων, αποτέλεσμα του έρωτα και της επιθυμίας, και η μεγάλη εσωτερική τους ένταση που συντονίζεται και συμβαδίζει με το εξωτερικό τοπίο και τις καιρικές συνθήκες που αναφέρονται στα δύο, κατά τα άλλα, πολύ διαφορετικά κείμενα.

—Ποιο νομίζετε ότι είναι αυτό που επιθυμεί να θίξει ο συγγραφέας μέσα από το «Νύχτα της Ιγκουάνα»;

—Θα απαντήσω με μια φράση που ακούγεται στο έργο: Η κατάληξη όλων μας είναι σε κάτι ή σε κάποιον. Και όποιος καταλήγει σε κάποιον και όχι σε κάτι είναι τυχερός, αφάνταστα τυχερός.

info

«Η Νύχτα της Ιγκουάνα» του Τένεσι Ουίλιαμς, σε σκηνοθεσία Ανθούλλη Δημοσθένους. Τεχνολόγος της ΕΘΑΑ, μέχρι 18 Μαρτίου, www.ethal.com.cy.

Το Νο1 σε πωλήσεις lifestyle περιοδικό στην Κύπρο

must

MΑΡΤΙΟΣ 2018

ΣΕ 12 ΕΝΤΟΝΕΣ ΑΠΟΧΡΩΣΕΙΣ

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΜΕ ΤΟ MUST €4.50

Το Ινστιτούτο Κύπρου είχε καταλυτική συμμετοχή στις ανασκαφές του Δασκαλιού, εφαρμόζοντας υψηλής τεχνολογίας μεθόδους καταγραφής, όπως η λεπτομερής αποτύπωση της θέσης με σαρωτή λέιζερ.

Μια προϊστορική γειτονιά του Αιγαίου

Ερευνητικό Κέντρο Επιστήμης και Τεχνολογίας στην Αρχαιολογία του Ινστιτούτου Κύπρου συμμετέχει στις ανασκαφές στο Δασκαλιό

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Τα νησιά του Αιγαίου κρύβουν ακόμα πολλά μυστικά από τους επιστήμονες και τα σπλάγχνα τους επιφυλάσσουν για τους ερευνητές σημαντικές εκπλήξεις. Ενώ πριν τέτοιων εκπλήξεων βρέθηκαν και οι ερευνητές του Ινστιτούτου Κύπρου (ΙΚΥ), οι οποίοι συμμετείχαν στις ανασκαφές που έλαβαν χώρα στο κυκλαδίτικο νησί της Κέρου και συγκεκριμένα στο ακρωτήριο Δασκαλιό, το δυτικότερο ακρωτήριο της. Οι διευθυντές της ανασκαφής είναι ο καθηγητής Colin Renfrew και ο δρ Michael Boyd από το Πανεπιστήμιο του Κέμπριτζ.

Η ερευνητική ομάδα του ΙΚΥ, του Ερευνητικού Κέντρου Επιστήμης και Τεχνολογίας στην Αρχαιολογία με επικεφαλής την επίκουρη καθηγήτρια αρχαιολογίας δρ Εύη Μαργαρίτη, συνδιευθύντρια της ανασκαφής και επικεφαλής όλου του περιβαλλοντικού προγράμματος, καθώς και με τους συνεργάτες της στο ΙΚΥ, Μαρίνα Φάκα και Dante Abate μαζί με αρχαιολόγους από το Πανεπιστήμιο του Κέμπριτζ και την Εφορεία Κυκλάδων έφεραν στο φως τον προϊστορικό οικισμό του Δασκαλιού. Η δρ Μαργαρίτη, που μίλησε στην «Κ», μας είπε ότι έως σήμερα η Κέρου ήταν γνωστή για τα περίφημα ειδήλια, τις τελετουργίες και τις λαθρανασκαφές των προηγουμένων δεκαετιών, ενώ το σημαντικό στις νέες ανασκαφές είναι ότι στο Δασκαλιό έφεραν στο φως σημαντικά κτήρια σε έναν εξαιρετικά πυκνό αστικό σχηματισμό, που συγκροτεί έναν ολόκληρο προϊστορικό οικισμό της πρώιμης Εποχής του Χαλκού (3η χιλιετία π.Χ.).

Η θέση στο Δασκαλιό είναι πλέον από τις σημαντικότερες προϊστορικές θέσεις στο Αιγαίο αφού οι εκεί ανασκαφές, όπως τόνισε η δρ Μαργαρίτη, είναι εξαιρετικής σημασίας, μιας και είναι η πρώτη φορά που μπορούμε να μιλήσουμε στις Κυκλάδες για αστικοποίηση, άλλες παρόμοιες περιπτώσεις, όπως μας εξήγησε, είναι αυτές του Σκάρκου στην Ίο και της Πολιόχνης στη Λήμνο, όμως με τόσο πυκνή κατοίκηση και τέτοια μεγάλη δραστηριότητα στα όριά του, αλλά και ενός τέτοιου εύρους ανασκαφικού είναι πρώτη φορά που γίνεται, στις Κυκλάδες τουλάχιστον. Αυτό που είναι πολύ σημαντικό να τονίσουμε είναι η αποκάλυψη τόσων πολλών κτηρίων, και του χρόνου, που είναι η τελευταία μας ανασκαφική περίοδος, θα έχουμε μια γειτονιά της πρώιμης εποχής του Χαλκού. Είναι πολύ χαρακτηριστική για παράδειγμα η σκαλιστή σκάλα, με ένα αυλάκι δίπλα της, που ακόμα δεν έχει προσδιοριστεί αν ήταν για ύδρευση ή λύματα. Η δρ Μαργαρίτη μας επεσήμανε ότι ολόκληρο το ακρωτήριο ήταν κτισμένο με αναλημματικούς τοίχους, και σε συνδυασμό με το φυσικό πυραμοειδές σχήμα του ακρωτηρίου όλο αυτό έδειχνε και ήταν πολύ εντυπωσιακό και τεχνολογικά/αρχιτεκτονικά εξελιγμένο. «Αυτή η ανασκαφή είναι ένα εξαιρετικό υπόδειγμα εργασίας, το Δασκαλιό δεν επηρεάστηκε από μεταγενέστερων εποχών κατα-

Οι αρχαιολόγοι ανακάλυψαν έναν χάλκινο πέλεκυ και μία μήτρα για την κατασκευή χάλκινων μαχαιριών, σημάδια έντονης μεταλλουργικής δραστηριότητας.

Όλα τα δεδομένα της ανασκαφής καταγράφονται ψηφιακά, μέσω μιας νέας εφαρμογής που ονομάζεται iDig.

σκευές, δεν επαναχρησιμοποιείται μετά την πρώιμη εποχή του Χαλκού, είναι ένα blueprint της εποχής».

Εισαγωγή πρώτων υλών

Η δρ Μαργαρίτη σημείωσε ότι στη θέση Δασκαλιό βρέθηκαν ενδείξεις για σημαντική μεταλλουργική δραστηριότητα (ήλθαν στο φως εργαστήρια μεταλλοτεχνίας, καθώς και συναφή αντικείμενα, όπως ένας χάλκινος πέλεκυς και μια μήτρα για την κατασκευή χάλκινων μαχαιριών.)

Ο άνθρωπος και η αρχαιολογία

Το Ερευνητικό Κέντρο Επιστήμης και Τεχνολογίας στην Αρχαιολογία (ΕΚΕΤΑ) του Ινστιτούτου Κύπρου επικεντρώνεται εκτός από την αρχαιοβοτανολογία και σε άλλους τομείς της βιοαρχαιολογίας, όπως είναι η οστεοαρχαιολογική έρευνα, που επικεντρώνεται στη μελέτη ανθρώπινων οσκελετικών κατάλοιπων από ανασκαφές στην την Κύπρο, την Ελλάδα, την Τυνησία, το Μarόκο, τον Λίβανο και το Ιράκ. Ένας από τους στόχους του Κέντρου είναι να διαφωτίσει πτυχές της ζωής στο παρελθόν μέσα από τα πιο άμεσα κατάλοιπα των προγόνων μας, τα οστά τους και τη διατροφή τους. Η μοναδικότητα του ΕΚΕΤΑ συνίσταται στις διεπιστημονικές συνεργασίες των μελών του, που συμπεριλαμβάνουν μελέτες τη μεταλλουργία και το αρχαίο γυαλί, την ψηφιακή απεικόνιση της πολιτιστικής κληρονομιάς, τη μελέτη των πόλεων και αστικού τοπίου της ανατολικής Μεσογείου, και την αναπράσασή τους με εικονική πραγματικότητα.

Η δρ Εύη Μαργαρίτη συνδιευθύντρια της ανασκαφής στο Δασκαλιό της Κέρου μελέτησε τα οργανικά κατάλοιπα των προϊστορικών κατοίκων του οικισμού με σύγχρονα και εξειδικευμένα μέσα.

ορίζοντα μέχρι και την Ικάρια και βορειανατολικά της Χίου. Πιστεύουμε, εν ολίγοις, ότι το έκαναν για να ελέγχουν τη ευρύτερη περιοχή». Βέβαια, όπως μας επισήμανε η δρ Μαργαρίτη αυτή είναι μία από τις εκδοχές που πιθανώς να ισχύει, μιας και η έρευνα στο μέλλον μπορεί να κάνει τους επιστήμονες σοφότερους, λέγοντας χαρακτηριστικά, «αυτή είναι και η μαγεία της ανασκαφής, θα πάμε του χρόνου τον Σεπτέμβριο και θα αφηγηθούμε την ιστορία του με τα δικά του δεδομένα. Μετά από πέντε χρόνια, ίσως να δούμε άλλα πράγματα». Σε προηγούμενη ανασκαφική περίοδο ενώ είχαμε βρει κτήρια δεν είχαμε βρει πολλά οργανικά κατάλοιπα, κάτι που συνέβη αυτή τη φορά.

Σκάψαμε σε διαφορετική πλευρά του Δασκαλιού και βρήκαμε πληθώρα τέτοιων καταλοίπων όπως σπόρια, ψάρια και μικρά θλαστικά. Η επιλογή των ειδών που καταναλώνονταν ήταν, όπως είναι φυσιολογικό, μία συνειδητή επιλογή και πιστεύουμε ότι το μεγαλύτερο μέρος εισαγόταν η τροφή, οι πρώτες ύλες. Ζωικά κατάλοιπα που βρέθηκαν στο Δασκαλιό είναι αιγοπρόβατα, γουρούνια, αλλά και σκύλο και πάρα πολλά ψάρια και όστρεα. Η δρ Μαργαρίτη μας είπε ότι τα φυτικά κατάλοιπα προέρχονται κυρίως από όσπρια και καρπούς, όπως το σταφύλι, οι ελιές, τα σύκα και τα αμύγδαλα, αλλά και δημητριακά, όπως το δίκκοκο και μονόκοκο σιτάρι και κριθάρι, κόλιανδρος που δεν τον βρίσκουμε συχνά στις ανασκαφές στην Ελλάδα.

Ψηφιακό σύστημα «iDig»

Αυτό που κάνει τη διαφορά από τις προηγούμενες ανασκαφές δεν είναι μόνο τα ευρήματα, που οπωσδήποτε είναι σημαντικότερα είναι όλες οι επιστημονικές μέθοδοι που χρησιμοποιούμε, όπως η μελέτη των ζώων, των οστρέων, η προσπάθεια να βρούμε άμυλο στα αγγεία ή φυτόλιθος, έχουμε και μια πολύ λεπτομερή καταγραφή των δεδομένων με το σύστημα που ονομάζεται «iDig», για τεχνολογία iPad. Με αυτό το σύστημα γνωρίζουμε επακριβώς τι έχει βρεθεί και πού σε κάθε φάση της ανασκαφής. Το Ινστιτούτο Κύπρου στις ανασκαφές στο Δασκαλιό της Κέρου έχει αποτυπώσει ψηφιακά τον αρχαιολογικό χώρο με χρήση επίγειου ορατού λέιζερ και δημιουργήσει τρισδιάστατη απεικόνισή του. Μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα συλλέχθηκε μεγάλος όγκος πληροφορίας και με βάση την ακρίβεια που συλλέχθηκαν τα δεδομένα αυτά υπάρχει δυνατότητα πραγματοποίησης μετρήσεων καθώς και παρατήρησης αρχιτεκτονικών λεπτομερειών του μνημείου. Η επανάληψη της διαδικασίας στο τέλος της κάθε ανασκαφικής περιόδου επιτρέπει τις μεταξύ τους συγκρίσεις, καταδεικνύοντας παράλληλα την πρόοδο της ανασκαφής. Επίσης, με αυτό το σύστημα μπορούμε να καταλάβουμε πώς κινείτο ο προϊστορικός άνθρωπος στα δαδάλωδη δρομάκια του οικισμού αυτού, αλλά και πώς ήταν οργανωμένος.

Στο Δασκαλιό της Κέρου ήλθε στο φως ένας από τους σημαντικότερους προϊστορικούς οικισμούς της πρώιμης εποχής του Χαλκού.

και το πολύ ενδιαφέρον είναι ότι στο νησί δεν υπάρχουν αποθέματα χαλκού και μάλλον την πρώτη ύλη την εισήγαγαν είτε από την Κύθνο είτε από το Λαύριο. «Μας έκανε εντύπωση αυτή η έντονη δραστηριότητα, όπως και ότι οι πέτρες που χρησιμοποιήθηκαν για την ανέγερση των κτηρίων έχουν έλθει από τη Νάξο, που δεν είναι δίπλα, και αυτό σημαίνει ότι έχει γίνει πολύ μεγάλος κλιμακας προετοιμασίας και που δείχνει ότι οι άνθρωποι εκείνης της εποχής ήθελαν πάση θυσία να χτίσουν στο Δασκαλιό, αλλά και να τεχνουργήσουν κατά χώραν», πρόσθεσε.

Ρωτήσαμε τη δρ Μαργαρίτη αν η ανασκαφική ομάδα έχει κάποια ιδέα σχετικά με τους λόγους που ώθησαν τον προϊστορικό άνθρωπο να αναπτύξει τον οικισμό του στη συγκεκριμένη τοποθεσία. «νομίζουμε ότι αυτή η σφοδρή επιθυμία τους να χτίσουν στο ακρωτήριο του Δασκαλιού σχετίζεται με το ότι η τοποθεσία του είναι ιδανικό παρατηρητήριο προς πολλά νησιά των Κυκλάδων και αν έχει καθαρό

Η κυπριακή έρευνα, μέσω του Ινστιτούτου Κύπρου στην Κέρου καλύφθηκε από διεθνούς εμβέλειας μέσα, όπως οι «Guardian», «New York Times», και το «National Geographic».

Το ανθρώπινο σώμα εμπνέει έλξη και δέος

Η φωτογραφική τέχνη του καπνού από τον φωτογράφο Αθανάσιο Αθανασίου στο Πολιτιστικό Ίδρυμα της Τράπεζας Κύπρου

Συνέντευξη στον
ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Ο φωτογράφος Αθανάσιος Αθανασίου χρησιμοποιεί την τέχνη της φωτογραφίας του καπνού και εκθέτει τα έργα του στο Πολιτιστικό Ίδρυμα της Τράπεζας Κύπρου, στην έκθεση με τίτλο «Ταξιδιώτες του Ονείρου». Ο κ. Αθανασίου είναι φωτογράφος στο Τμήμα Αρχαιοτήτων και η απασχόλησή του εκεί έχει παίξει ρόλο στη διαμόρφωση του καλλιτεχνικού του χαρακτήρα. Ο φωτογράφος, λέει ο κ. Αθανασίου, ως καλλιτέχνης έχει τη δυνατότητα να δημιουργήσει φωτογραφίες στις οποίες να αποτυπώνονται συναισθήματα ή και όνειρα. Ο καλλιτέχνης μπορεί να χρησιμοποιήσει τον καπνό ως «χρώμα» για να δημιουργήσει ανατρεπτικά έργα τέχνης, σημειώνει ο Αθανασίου Αθανασίου.

–Τι θέλετε να δείξετε σε αυτή την έκθεση;

–Σε αυτή την έκθεση παρουσιάζω μια σειρά από φωτογραφίες με πρωταγωνιστικό ρόλο τον καπνό. Είναι μια σειρά από έργα εμπνευσμένα στο ίδιο επίπεδο που δημιουργήσα εξελίσσοντας την τέχνη της φωτογραφίας του καπνού, αποτυπώνοντας προσωπικά μου συναισθήματα και προσδοκίες με έναν εναλλακτικό τρόπο.

–Τι ακριβώς είναι η φωτογραφία καπνού;

–Ο καπνός, κατά τα άλλα ένα ανεπιθύμητο υποπροϊόν της καύσης, είναι πραγματικά ένα φανταστικό μέσο στο πλαίσιο της φωτογραφίας. Η τέχνη του καπνού, στον απλούστερο ορισμό της, είναι τέχνη που δημιουργείται με καπνό. Σε αυτού του είδους την τέχνη, ο καπνός μο-

ρεί να θεωρηθεί ως θέμα ή μέσο για να δημιουργήσει κάτι άλλο. Ο καλλιτέχνης μπορεί να επικεντρωθεί στην ομορφιά και την αγνότητα του στοιχείου ή να το χρησιμοποιήσει ως «χρώμα» για να δημιουργήσει ανατρεπτικά έργα τέχνης.

–Εμπνευστήκατε από τα εκθέματα του μουσείου του Πολιτιστικού Ίδρυματος;

–Λόγω της φύσης της εργασίας μου ως φωτογράφος στο Τμήμα Αρχαιοτήτων, έρχομαι καθημερινά σε επαφή με τον αρχαίο πολιτισμό της Κύπρου, ο οποίος παρουσιάζεται σε κάποιο βαθμό και στο Πολιτιστικό Ίδρυμα της Τράπεζας Κύπρου. Το γεγονός αυτό από μόνο του θεωρώ ότι επηρεάζει εν μέρει την καλλιτεχνική μου δουλειά σε διάφορα επίπεδα. Πιστεύω ότι κάθε καλλιτέχνης, αποδίδοντας ένα έργο είναι επηρεασμένος ή και εμπνευσμένος από τα καθημερινά του βιώματα. Μέσα στο πλαίσιο αυτό και εγώ, περνώντας καθημερινά μεγάλο μέρος του χρόνου μου «μέσα» στον αρχαίο πολιτισμό της Κύπρου επηρεάζομαι και εμπνέομαι από αυτόν.

–Η σύγχρονη τεχνολογία μπορεί να αφαιρέσει από τη φυσικότητα μιας φωτογραφίας;

–Βέβαια μπορεί. Όταν ο φωτογράφος το επιθυμεί, μπορεί να χρησιμοποιήσει τα εργαλεία που του παρέχει η σημερινή τεχνολογία και να επεξεργαστεί μια κατά τα άλλα φυσική φωτογραφία στον βαθμό που θέλει. Μπορεί να επέμβει στη φωτογραφία είτε για να διορθώσει κάποια ατέλεια είτε να διαφοροποιήσει την παρουσίασή της ολοκληρωτικά ή εν μέρει, έτσι ώστε να έχει το επιθυμητό αποτέλεσμα.

–Φωτογραφία είναι η αποτύπωση

Ο καπνός μπορεί να θεωρηθεί ως θέμα ή μέσο ώστε ο καλλιτέχνης να δημιουργήσει κάτι άλλο, λέει ο φωτογράφος Αθανάσιος Αθανασίου.

μιας σκηνής, ενός προσώπου ή ενός αντικειμένου. Μπορούν τα συναισθήματα ή τα όνειρά μας να γίνουν φωτογραφία;

–Φυσικά, σε ένα μεγάλο βαθμό ένας επαγγελματίας φωτογράφος μπορεί με τις γνώσεις και την εμπειρία του, παράλληλα με το αίσθημά του, ο φωτογράφος ως καλλιτέχνης έχει τη δυνατότητα να δημιουργήσει φωτογραφίες στις οποίες να αποτυπώνονται συναισθήματα ή και όνειρα. Μπορεί δηλαδή να καθοδηγήσει το τελικό αποτέλεσμα σύμφωνα με τις προσδοκίες του.

–Ποιο είναι το αγαπημένο σας θέμα φωτογραφίας;

–Ένα από τα αγαπημένα μου θέματα ως φωτογράφου είναι η απεικόνιση του γυναικείου σώματος. Το

ανθρώπινο σώμα και ιδιαίτερα το γυναικείο είναι από τα πιο περιγραφικά πράγματα στη γη. Οι απεικονίσεις του στην πορεία της ανθρωπότητας υπερβαίνουν την ποίηση και τη μυθοπλασία. Εμπνέουν έλξη και δέος. Τα γυναικεία σώματα είναι τόσο διαφορετικά μεταξύ τους που σου επιτρέπουν συνέχεια να ανακαλύπτεις νέες πτυχές ως προς τον τρόπο προβολής τους μέσα από την τέχνη της φωτογραφίας. Είναι ένας τομέας συναρπαστικός και παράλληλα ανεξάντλητος που με εμπνέει ιδιαίτερα.

–Σήμερα όλοι μας μπορούμε να γίνουμε φωτογράφοι, πώς ξεχωρίζει ο επαγγελματίας φωτογράφος;

–Ο επαγγελματίας φωτογράφος δεν πληρώνεται μόνο για το κύρος

που του προσφέρει ο τίτλος του, αλλά και για τις τεχνικές γνώσεις, καθώς και την εμπειρία του, εργαλεία τα οποία μπορούν να διαμορφώσουν το τελικό προϊόν, το οποίο θα παραδώσει, αναλόγως των δεδομένων της κάθε περίπτωσης. Με τις τεχνικές γνώσεις και την εμπειρία του, ένας επαγγελματίας φωτογράφος είναι ικανός, με τη λήψη μιας φωτογραφίας, να αποτυπώσει αυτό που θέλει χρησιμοποιώντας τις κατάλληλες παραμέτρους. Αυτή είναι και η ιδιαίτερη ικανότητά του που τον ξεχωρίζει από τους ερασιτέχνες φωτογράφους.

–Τι κάνει τελικά έναν καλό φωτογράφο;

–Υπάρχουν τόσες πολλές απαιτήσεις για το ερώτημα αυτό... Ωστόσο, προσωπικά θεωρώ ότι οι μεγαλύτεροι φωτογράφοι στον κόσμο έχουν τρία κοινά χαρακτηριστικά: ένα δημιουργικό μάτι, την κατανόηση του τεχνικού εξοπλισμού τους και τη δυνατότητα να επικοινωνούν τόσο με το θέμα τους όσο και με το κοινό που παρακολουθεί τη δουλειά τους σε επαγγελματικό και ερασιτεχνικό επίπεδο. Κι αν μη ξεχνάμε ότι στην τελική το κοινό, εκ των πραγμάτων είναι ο μεγαλύτερος κριτής και αποδέκτης των έργων τέχνης και αυτό είναι που αναδεικνύει έναν καλό φωτογράφο.

–Ποια είναι η γνώμη σας για το Instagram και τη φωτογραφία του κινητού;

–Αναμφίβολα οι τηλεφωνικές κάμερες έχουν πλέον καταλάβει σημαντικό μέρος στο πλαίσιο του όρου φωτογραφία εφόσον επιτρέπουν στον κάθε άνθρωπο να φωτογραφίσει οποιαδήποτε στιγμή ένα γεγονός που παλαιότερα δεν θα είχε τη δυ-

νατότητα να το πράξει. Περαιτέρω, η δυνατότητα προβολής των φωτογραφιών αυτών στον κόσμο σε πλατφόρμες όπως το Instagram έχει κάνει τη φωτογραφία κινητού ένα απίστευτα δημοφιλές είδος, με αποτέλεσμα εκατομμύρια άνθρωποι να έχουν αναγάγει τη φωτογραφία μέσω των έξυπνων κινητών σε ένα δημιουργικό κόμπος. Δεν διαφωνώ με την όλη τροπή του θέματος, ωστόσο, για τη λήψη μιας εμπορικής ή καλλιτεχνικής φωτογραφίας, η ανάγκη για υψηλή ανάλυση και άψογη διαχείριση του φωτισμού καθιστά τις τηλεφωνικές κάμερες εντελώς ανεπαρκείς, γεγονός που διαχωρίζει την επαγγελματική φωτογραφία από τη φωτογραφία του τηλεφώνου.

–Τι είναι φωτογραφία για εσάς;

–Προσωπικά για μένα η φωτογραφία είναι εθισμός. Όταν βρεθώ μπροστά σε κάτι το οποίο θέλω να φωτογραφίσω, νοιώθω ορμητική ανυπομονησία και παράλληλα έντονο επικοινωνιακό άγχος εάν θα πετύχω να αποτυπώσω την στιγμή στα μέτρα που θέλω. Ταυτόχρονα, η φωτογραφία για μένα είναι πρόκληση προκειμένου να πετύχω να αποδώσω στο έργο μου το επιθυμητό για μένα συναισθήμα, γιατί αδιαμφισβήτητα, στη φωτογραφία το συναισθήμα σχετίζεται πάντα με τον τρόπο που βλέπει ο καθένας ένα έργο.

«Ταξιδιώτες του Ονείρου», του Αθανασίου Αθανασίου. Εγκαίνια Τετάρτη, 7 Μαρτίου, ώρα 7:30 μ.μ. Διάρκεια έκθεσης 8 Μαρτίου - 8 Απριλίου, www.boccf.org.

We LOVE travelling

LOVE
100.7 FM
98.1 & 105.7

www.lovefm.com.cy

Το Love Fm 100.7 και η Cobalt αναζητούν ένα ζευγάρι τυχερών ακροατών που θα ταξιδέψει στο μαγευτικό Παρίσι με όλα τα αεροπορικά έξοδα πληρωμένα και θα διαμείνει στο ιστορικό ξενοδοχείο 5 αστέρων Prince De Galles.

Συντονιστείτε στο Love Fm 100.7 και μάθετε πώς θα διεκδικήσετε αυτό το μοναδικό δώρο!

PRINCE DE GALLES
HOTEL
PARIS
THE
LUXURY
COLLECTION

Η κλήρωση θα πραγματοποιηθεί τη Δευτέρα 12 Μαρτίου από την πρωινή εκπομπή του Τάσου Τρύφωνος και της Χριστιάνας Αρτεμίου.

ΙΣΧΥΟΥΝ ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

COBALT

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Του ΑΝΔΡΕΑ ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΥ

Ένα ξεχωριστό βιβλίο της ιστορίας μας

ΝΙΚΟΛΑΣ ΚΑΡΥΔΗΣ
Knowing One's Place
σελ. 367

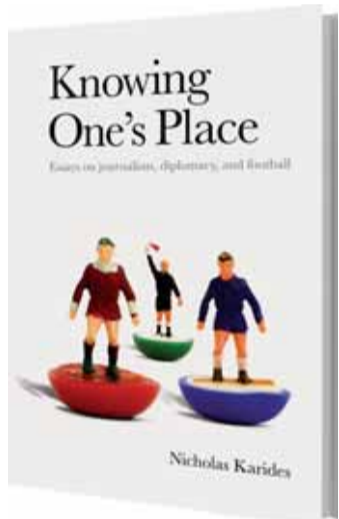
Το βιβλίο του Νικόλα Καρύδη, Knowing One's Place, είναι η οικογενειακή και προσωπική διαδρομή του συγγραφέα μέσα από τη σύγχρονη ιστορία της Κύπρου, καταγραμμένη με χειρουργική ακρίβεια και αποστειρωμένη από οποιαδήποτε πολιτική ή άλλη σκοπιμότητα. Οφείλω εξ αρχής να είμαι ειλικρινής με τον αναγνώστη: Με τον Νικόλα Καρύδη με συνδέει μια βαθειά φιλία που ξεκινά από το δημοτικό σχολείο και συνεχίζεται. Θέλω όμως να πιστεύω ότι η χαρά μου γιατί κατάφερε αυτό που πάντα ήθελε, να γράψει το βιβλίο του, δεν επηρέασε την αντικειμενικότητά μου. Όσο γνωρίζουν τον συγγραφέα βλέπουν ευδιάκριτα τον ήπιο, ευφυή και ευαίσθητο παρατηρητή / μελετητή της ιστορίας να τους κλείνει το μάτι σε κάθε σελίδα. Να τους καλεί, με την ταπεινότητα και ευγένεια που διακρίνει τον χαρακτήρα και τη γραφή του, να μην αποδέχονται απροβλημάτιστα την όποια ιστορική αλήθεια. Να την αναζητούν. Να μην συμμετέχουν στην ακολουθητέα πορεία αλλά και μόνο γιατί βρέθηκαν στο δρόμο της.

Ο Νικόλας Καρύδης στηρίχθηκε σε ένα πάθος του, την πειθαρχημένη και πολυετή τήρηση ημερολογίου, για να καταλήξει στις 361 σελίδες του βιβλίου του, το οποίο έχει εκδοθεί στην αγγλική γλώσσα. Το εναρκτήριο λάκτισμα γίνεται με τον παππού του Νίκο Καρύδη, τον φημισμένο ιστορικό του ΑΠΟΕΛ και αγνό ιδεολόγο της ένωσης με την Ελλάδα. Η περιγραφή της έντονης προσωπικότητας και επιρροής του παππού συνοδεύεται από το δικό του θαυμαστό ταξίδι, που θέτει στη βάση της επιβεβαίωσης τις κληρονομικές αλήθειες. Χωρίς να οδηγείται στην άρνηση που προκαλεί η απόπειρα επιβολής απόψεων των μεγαλύτερων προς τους νεότερους, ο Νικόλας Καρύδης καταλήγει σε μια ζηλευτή σύνθεση αξιών, που καθοδηγεί τη δική του πορεία.

Αντλώντας από μια πλούσια ξένη βιβλιογραφία, παραθέτει ιστορικά γεγονότα με μια ψυχρή αντικειμενικότητα ακόμα και στο πιο ευαίσθητο κομμάτι του βιβλίου, που αφορά την ιστορία της οικογένειας της μητέρας του, που βρήκε καταφύγιο στην Κύπρο το 1923, μετά

Σε αντιδιαστολή με τη μελαγχολία του κυπριακού, η περιγραφή της πορείας ένταξης μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι η ανάταση.

τη γενεαλογία των Αρμενίων. Η περιγραφή του είναι συγκλονιστική. Συνδυάζει την απόσταση που του προσφέρουν οι ιστορικές πηγές που χρησιμοποιεί με το ισχυρό συναίσθημα των προσωπικών μαρτυριών και βιωμάτων της οικογένειάς του.

Για τη γενιά του συγγραφέα — εκείνη δηλαδή που μόλις πρόλαβε την Κύπρο λίγα χρόνια πριν το '74 και βίωσε την εφηβεία στην αμέωσα μετά την εισβολή περίοδο— το Knowing One's Place είναι η προσωπική ιστορία του καθενός. Μόνο όποιος έλαβε μέρος στον αυθόρμητο πανηγυρισμό για την εκλογή του Jimmy Carter το 1976, με πορεία όμως

διαμαρτυρίας έξω από το Αμερικανικό Κέντρο Fulbright ή όποιος έκανε συλλογή από κάλυκες σφαιρών, που μάζευε στα χωράφια μετά το '74, καταλαβαίνει τι εννοώ.

Αυτές οι σελίδες είναι μια μελαγχολική επιστροφή σε ένα παρελθόν, όχι πλέον πρόσφατο, αλλά αλυσμένο. Το πιο συμβολικό κεφάλαιο για το κυπριακό φέρει τον τίτλο Good Offices (Καλές Υπηρεσίες) και είναι κάτι σαν τρισάγιο στο «νεκροταφείο» των ειδικών απεσταλμένων του ΟΗΕ που μεσολάβησαν για τη λύση. Από τον άγνωστο Jose Rolz-Bennett, από τη Γουατεμάλα, που ήταν ο πρώτος διορισμός τον Μάρτιο 1964 (και η Τουρκία ζήτησε την απομάκρυνσή του) μέχρι τον Νορβηγό Espren Barth Eide, πρόσφατα (που δεν ήταν συμπαθής στην δική μας πλευρά).

Πενήντα τρία χρόνια ειδικών απεσταλμένων. Ακριβώς όσα και τα χρόνια του συγγραφέα και της γενιάς του.

Γι' αυτό και το κεφάλαιο Divorce (Διαζύγιο) έχει ιδιαίτερη σημασία. Ταπεινά, και τεκμηριωμένα, ο συγγραφέας θέτει ένα εύλογο προβληματισμό, που ακούγεται ολόένα και πιο δυνατά στην κοινωνία και φοβίζει την πολιτική και δημοσιογραφική ελίτ: «Υπάρχει επίσης μια στιγμή κατά την οποία θα πρέπει να μπορούμε να διακρίνουμε τις υπερβολές και παρερμηνείες που έχουν παρεισφρήσει στα βιβλία

της ιστορίας και —εάν δεν έχουν διεισδύσει πολύ βαθειά στη συνείδησή μας— να τις αναγνωρίσουμε και απομονώσουμε. Σε περιοχές παρατεταμένων και περίπλοκων εθνοτικών συγκρούσεων πρέπει να διαθέτουμε την ικανότητα να φτάσουμε σε αυτό το σημείο, προτού επιτευχθεί ειρήνη, χωρίς —κι αυτό είναι κρίσιμο— εξωτερικές μηχανοραφίες. Εάν αυτό δεν γίνει, πρέπει να έρθει η στιγμή να αποδεχθείς ότι ο διαχωρισμός, η διχοτόμηση, η ανταλλαγή πληθυσμών, είναι συχνά η λιγότερο κακή απάντηση στην εθνοτική σύγκρουση».

Σε αντιδιαστολή με τη μελαγχολία του κυπριακού, η περιγραφή της πορείας ένταξης μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι η ανάταση. Ο Καρύδης είχε εισιτήριο VIP, ως επικεφαλής του Γραφείου Τύπου της προεδρείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο. Το βιβλίο του φωτίζει την αθέατη πλευρά της πλέον περιφραγμένης (τουλάχιστον από το 1974) στιγμής της ιστορίας μας. Αναδεικνύει το πνεύμα της εποχής, την ενόητη πίσω από τον συλλογικό στόχο Λευκωσίας και Αθήνας, τη μοναδική συγκυρία να βρίσκονταν στην ηγεσία των δύο χωρών ηγέτες με διεθνή αξιοπιστία. Περιγράφει με αληθινά χρώματα την Κυπριακή άνοιξη.

Το Knowing One's Place είναι ένα πλούσιο βιβλίο. Πλούσιο σε έρευνα και συναισθήματα.

500 ΛΕΞΕΙΣ

ΜΕ ΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΥΛΛΑΙΟΥ

Η μουσική και συγγραφέας Γεωργία Συλλαίου γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη. Σπούδασε κλασική μουσική, μελέτησε σύγχρονα μουσικά ρεύματα και θέατρο στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Έχουν εκδοθεί 12 προσωπικοί της δίσκοι. Δημοσιεύει σε λογοτεχνικά περιοδικά και έχουν εκδοθεί δύο βιβλία της. «Στο ακρωτήριο» (εκδόσεις Οδός Πανός, 2012) και πρόσφατα «Εκεί κάτω στον ουρανό» (εκδόσεις Πόλις, Φεβρουάριος 2018).

Ποια βιβλία έχετε αυτόν τον καιρό πλάι στο κρεβάτι σας;
Το «Προπαντός όχι Σοπέν» του Ζαν Εσνόζ και το «Οι χρόνοι του σώματος» του Ντον Ντελίλο.

Ποιος ήρωας/ηρωίδα λογοτεχνίας θα θέλατε να είστε και γιατί;
Η Σκάρλετ Ο' Χάρα. Είχε εμμονές, ήταν κυκλοθυμική και φαινομενικά ανάληψη, αλλά ζούσε έντονη εσωτερική και φαντασική ζωή.

Διοργανώνετε ένα δείπνο. Ποιους συγγραφείς καλείτε, ζώντας και τεθνεώτες;
Την Τζέιν Οστεν, την Ανίτα Μπρούκνερ, τον Μπορίς Βιαν, τον Φράνσις Σκοτ Φιτζέραλντ και τον Ζαν Εσνόζ.

Ποιο ήταν το πιο ενδιαφέρον στοιχείο που μάθατε πρόσφατα χάρη στην ανάγνωση ενός βιβλίου;

Της αρετής της αφαιρεσης και της υπαινικτικής γραφής. Να μη λυπάμαι όταν αφαιρώ από τα γραπτά μου κείμενα ή και ολόκληρα κεφάλαια όταν βλέπω ότι ανακόπτουν τον ρυθμό της γραφής και της άγνωσης, ακόμη και αν μου είναι ιδιαίτερα αγαπητά.

Ποιο κλασικό βιβλίο διαβάσατε πρόσφατα για πρώτη φορά;
«Οι κιβδηλοποιοί» του Αντρέ Ζιντ.

Και ποιο είναι το βιβλίο που έχετε διαβάσει τις περισσότερες φορές;
«Αυτή η γλυκιά αρρώστια» της Πατρίσια Χάιμιθ.

Αναπόφευκτη ερώτηση: περνάει η μουσική στον τρόπο που γράφεται; Αν ναι, πώς άραγε;
Περνάει ή προσπαθεί τουλάχιστον, με την έννοια της μουσικότητας και του ρυθμού. Ακόμη και όταν γίνεται εις βάρος της ορθής και πιο δόκιμης σύνταξης. Και αρκετές φορές με τη μορφή απλών αναφορών. Επίσης πρέπει να πω ότι μέσα από τη λογοτεχνία ανακάλυψα τη μουσική, γνώρισα και αγάπησα συνθέτες και το έργο τους.

Η μνήμη φαίνεται να πυροδοτεί κάθε δράση στο τελευταίο σας βιβλίο. Σε ποιο σημείο όλα όσα θυμόμαστε γίνονται μυθολογία, επιπόνηση;
Όταν ανακαλείς τις μνήμες αναμορφώνεις τα γεγονότα και διαμορφώνεις εκ νέου τα πρόσωπα. Η μνήμη όταν επανέρχεται έχει ήδη αλλοιωθεί από τον παρεμβαλλόμενο ζώντα χρόνο. Και κατά κάποιο τρόπο προκαθορίζεις το μέλλον, επομένως το επινόεις. Όταν θυμάσαι το μέλλον, τότε η μνήμη είναι αποκλειστικά σχεδόν μυθολογία.

Έχετε Facebook, Twitter κ.τ.λ.; Εάν ναι, εμποδίζουν ή εμπλουτίζουν το γράψιμο και το διάβασμα;
Το Facebook δεν εμποδίζει κάτι, αρκεί να επιλέξεις πώς θα χειριστείς. Υπάρχουν προφίλ φίλων που είναι σαν εγκυκλοπαίδειες, έχω μάθει πολλά πράγματα. Και επικοινωνώ με ανθρώπους που εκτιμώ και αγαπώ.

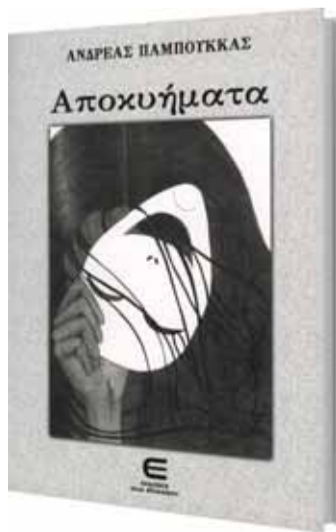
ΚΡΙΤΙΚΗ / Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Οπτασίες και χιμαιρες

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΜΠΟΥΚΚΑΣ
Αποκυήματα
εκδ. Εκδόσεις Ηλία Επιφανίου,
σελ. 182

Η καταφυγή στις λέξεις είναι πάντοτε σχεδόν ένα ασφαλές καταφύγιο. Εάν μπει κάποιος υπό τη στέγη των γραμμάτων που συγκροτούν τις λέξεις τότε μπορεί να απελευθερωθεί και ναιώσει δυνατόν να αντιμετωπίσει κάθε τι. Αυτό φαίνεται ότι έκανε και ο νέος συγγραφέας Ανδρέας Πάμπουκκας, ο οποίος συγκέντρωσε σε έναν τόμο ενδόμυχες σκέψεις του, τα διηγήματα και τα ποιήματα που δημοσίευσε κατά καιρούς στο προσωπικό του μπλογκ twistedness.com. Αυτά τα πρώτοια κείμενα τα ονόμασε «Αποκυήματα», θέλοντας να παίξει κατά κάποιο τρόπο με τον αναγνώστη και να τον αφήσει να δημιουργήσει ο ίδιος τον δικό του κόσμο, μέσα από τα κείμενα του τόμου. Ο συγγραφέας, άλλωστε, δηλώνει στην εισαγωγή του βιβλίου ότι τα νοήματα και τα μηνύματα του κάθε κειμένου σε αυτόν είναι ξεκάθαρα και αφήνει τον αναγνώστη να βγάλει τα δικά του συμπεράσματα από την κάθε ιστορία. Δημιουργεί ο Ανδρέας Πάμπουκκας μία γέφυρα επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης με τον αναγνώστη, έναν νοερό διάλογο με το κοινό. Ο αναγνώστης μπορεί άνετα να ονειροπολήσει και να δημιουργήσει τα δικά του αποκυήματα δικές του αξιολογήσεις

διαβάζοντας τα κείμενα της συλλογής και σε αυτό τον βοηθάει ότι τα περισσότερα από τα πεζά του δεν έχουν τοπικό ή χρονικό προσδιορισμό. Ο ήρωας των πεζών σχεδόν ζει σε μία λιμνο κατάσταση, κάτι μεταξύ θανάτου και ζωής, ονείρου και πραγματικότητας. Προσομοιάζει με τον καρωατικό στίχο της «Πρέβεζας»: «υπάρχω; Λες, κι ύστερα δεν υπάρχει!». Και δεν έχει σημασία ποιος είναι ο ήρωας των αφηγήσεων, όσο ο κίνδυνος ήταν πάλη παρών και ελπίζει να είναι ασφαλής και μετά την πρώτη περιπέτεια της. Άλλου περιγράφει αδρά σκέψεις που πολλοί μπορεί να έχουν κάνει, αλλά αμέσως να τις

Στα 47 κείμενα που περιλαμβάνονται στα «Αποκυήματα» κυριαρχεί η μαύρη διάθεση, είναι λες και αυτά τα διηγήματα ή, για να είμαστε ακριβέστεροι, αφηγήματα του συγγραφέα, γράφτηκαν σε κάποιο χρονικό και ψυχικό τέλμα, όπου η μόνη διέξοδος είναι η περιγραφή της σκέψης και η αποτύπωση της στο μπλογκ αρχικά και στο χαρτί αργότερα. Οι μελα-

χολικές στιγμές και οι πεισιθάνατες στιγμές κυριαρχούν στα «Αποκυήματα», ο συγγραφέας τις επικαλείται και τις θέτει ενώπιος ενώπιω με τον εαυτό του και με τον αναγνώστη, δοκιμάζει και δοκιμάζεται από αυτά τα συναισθήματα. Σε πολλά από τα κείμενα του Ανδρέα Πάμπουκκα σημαίνουσα θέση παίρνει και η ειρωνεία, αλλά και η ωμή στάση στα πράγματα, όπως κάνει στο «Σώζοντας μια Ζωή», μπορεί η σαύρα να σώθηκε, αλλά ο κίνδυνος ήταν πάλη παρών και ελπίζει να είναι ασφαλής και μετά την πρώτη περιπέτεια της. Άλλου περιγράφει αδρά σκέψεις που πολλοί μπορεί να έχουν κάνει, αλλά αμέσως να τις

έχουμε αποδώσει, όπως στη «Τσαγκροδεύτερα» και στο «Έναν Οκτώβρη», όπου ο συγγραφέας μοιάζει να βλέπει τον κόσμο μέσα από ένα ψυχικό καλειδοσκόπιο. Ειρωνεία, σαρκασμός, και ίσως αυτοσαρκασμός, σαρδόνιες σκέψεις σε πολλά από τα πεζά των «Αποκυήματων», όπως με τον νεαρό και τη μαθήτριά στο «Οδός Παρθενώ-

νος», που η ιστορία έχει εκείνο το τέλος που έχει. Εξαιρετικό είναι το «Party Night», το οποίο είναι νομίζω είναι η πεμπτουσία του τόμου. Ένα εξαιρετικά χιμαιρικό κείμενο, όπου το φανταστικό και το ψυχεδελικό συνυπάρχουν με το πραγματικό, το αυτό και το ανθρώπινο.

Το να συμπεριλάβει, ωστόσο, σ' έναν τόμο ποιήματα και πεζογραφήματα είναι μία ριψοκίνδυνη επιλογή, αφού διαλέγει να περατώσει πάνω σε δύο λογοτεχνικές επιλογές. Θεωρώ ότι θα έπρεπε να είχε αποφύγει να δώσει και τα ποιήματα σε αυτή τη δουλειά, μιας και αυτά χάνονται μεταξύ των πεζών του και σε κάποιες περιπτώσεις δεν μπορούν να σταθούν ισάξια δίπλα τους. Από τα ποιήματα της συλλογής ξεχώρισα ιδιαίτερα το «Νεκρανάστασις», το «Κλάμα», το «Πλάγιος», το αλλά και το ανατρεπτικά ειρωνικό «In memoriam».

Ο Ανδρέας Πάμπουκκας παίζει ένα παιχνίδι ονειρικό με τα κείμενά του, είναι τα πρώτα του, και όπως λέει ο ίδιος είναι και τα καλύτερά του. Είναι σίγουρο, πάντως, ότι με αυτά την έκδοσή του συγγραφέας παίζει με τις λέξεις, με τα είδη και είναι σαν να θέλει ερέθισμα για νέες αφηγηματικές περιπέτειες. Τα «Αποκυήματα» του Ανδρέα Πάμπουκκα μοιάζουν με έργο χιμαιρικό του Μπος, με όνειρα μπερδεμένα που ο καθένας μας κάνει, και το άλλο πριβί δεν μπορεί να θυμηθεί επακριβώς.

Πρώτα σε πωλήσεις

Αυτή την εβδομάδα
Μελέτες, λευκώματα, βιογραφίες

1 «Μια ζωή χωρίς άλλοθι»
της Ελένης Γλύκατζη-Αρβελέρ
(Μεταίχιμο)

2 «Μόνο λίγα χιλιόμετρα»
της Μαρίας Ευθυμίου (Πατάκης)

3 «Η Ελλάδα του Οθωνα»
του Εντμοντ Άμπου (Μεταίχιμο)

4 «Μιλώντας στην Αθήνα για το χάος και την πολυπλοκότητα»
των Τεύκρου Μιχαηλίδη, Τάσου Μπουντή
(Πατάκης)

5 «Μακάτιμ Γκάντι, το δώρο του θυμού»
του Αρούν Γκάντι (Διόπτρα)

Αυτή την εβδομάδα
Λογοτεχνία

1 «Λίγες και μία νύχτες»
του Ισίδωρου Ζουργού (Πατάκης)

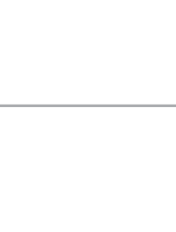
2 «Origin»
του Νταν Μπράουν (Ψυχογιός)

3 «Εγώ ο Σίμος Σιμεών»
του Γιάννη Ξανθοπούλη (Διόπτρα)

4 «Ιστορία χωρίς όνομα»
του Στέφανου Δάνδολου (Ψυχογιός)

5 «Το χαμένο άλλοθι»
της Μαίρης Βασάλου (Διάπλαση)

• Αυτή την εβδομάδα τα στοιχεία παρέχονται από το βιβλιοπωλείο Ιανός, Σταδίου 24.

ΜΑΤΙΕΣ

ΜΑΤΙΕΣ
ΣΤΟΝ
ΚΟΣΜΟ

Επιμέλεια: ΝΙΚΟΣ ΒΑΤΟΠΟΥΛΟΣ

EPA / CHRISTIAN BRUNA

ΤΕΧΕΡΑΝΗ

Τζαμί νέας γενιάς

Το τέμενος Βαλί-ε-Ασρ είναι νέο απόκτημα της Τεχεράνης. Δεν μοιάζει με παραδοσιακό τζαμί καθώς οι αρχιτέκτονές του, ο Ιρανός Ρεζά Νταεσμίρ και η σύζυγός του Κατρίν Σπριντόνοφ, θέλησαν να προχωρήσουν σε έναν μοντέρνο και ρηξικέλευθο σχεδιασμό που αποτελεί τομή για τα ισλαμικά ήθη. Αγνόησαν την παράδοση του τρούλου και του μιναρέ και υιοθέτησαν μινιμαλιστικά κύματα γκριζας πέτρας και μπετόν που παραπέμπει, όπως ισχυρίζονται, στην πρώιμη ασπιρότητα του Ισλάμ.

AP / ST MUSEUM OF MODERN ART

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

Ο φωτογράφος Peter Hujar

Πάνω από 140 φωτογραφίες του Αμερικανού φωτογράφου Peter Hujar (1934-1987) παρουσιάζονται σε έκθεση στη Βιβλιοθήκη Μόργκαν της Νέας Υόρκης έως τις 20 Μαΐου. Ευρέως επιδραστικός και βαθύς στην ακτινογράφιση προσώπων και καταστάσεων, ο Peter Hujar έπιασε μοναδικά την ατμόσφαιρα του East Village από τη δεκαετία του 1950 έως την εποχή που ξέσπασε η επιδημία του AIDS, με πολλά θύματα στην καλλιτεχνική κοινότητα του Village. Στη φωτογραφία, η Σούζαν Σόνταγκ.

AP / THIBAUD CANUS

ΟΥΑΣΙΓΚΤΟΝ

Ο μπλε πετεινός

Εγκατεστημένο στην ταράτσα της νέας πτέρυγας της Εθνικής Πινακοθήκης της Ουάσιγκτον, το εμβληματικό γλυπτό της Γερμανίδας εικαστικού Καταρίνα Φρις είναι πλέον κομμάτι του ευρύτερου τοπίου που οργανώνεται γύρω από το μουσείο. Γνωστός από την παλαιότερη εγκατάστασή του στην πλατεία Τραγάλγκαρ του Λονδίνου, ο μπλε πετεινός της Καταρίνα Φρις είχε μεταφερθεί στην Ουάσιγκτον, όπου και παραμένει με μακροχρόνιο δανεισμό, δείχνοντας τη δύναμη της δημιουργικής γλυπτικής.

EPA / AMREY MAISEV

ΛΙΣΣΑΒΩΝΑ

Βολβοί ανθών και μοτίβα ταπίτων

Η νέα έκθεση στο περιήρημο Μουσείο Γκουλμπενκιάν της Λισσαβώνας δείχνει την επίδραση των φυτών πάνω σε μοτίβα ταπιτουργίας, ανοίγοντας έναν ακόμη διάλογο ανάμεσα στη Δύση και στην Ανατολή. Η έκθεση με τίτλο «Τα Λουλούδια του αυτοκράτορα: από τον βολβό στο χαλί» βασίζεται στην ανάλυση των διακοσμητικών μοτίβων που βρέθηκαν σε δύο μεγάλους τάπητες από την Ινδία του 17ου αιώνα, που ανήκουν στη σπάνια συλλογή του Καλούστε Γκουλμπενκιάν, ιδρυτή του μουσείου.

EPA / ABEON THIEREMAREH

ΠΑΡΙΣΙ

Μόδα και γυναίκες, 1914-1918

Στην ανακαινισμένη δημοτική βιβλιοθήκη Forney, στο Παρίσι, η νέα έκθεση μας αποκαλύπτει τις τεράστιες αλλαγές που επέφερε ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος στη γυναικεία μόδα. Η έκθεση «Mode et Femmes, 14/18» εστιάζει στην επανάσταση της γυναικείας αμφίεσης, που αν και είχε αρχίσει από περίπου το 1910, ενισχύθηκε και επιταχύνθηκε λόγω των συνθηκών του πολέμου. Οι γυναίκες βγήκαν στην αγορά εργασίας και το ένδυμα πέρασε στη μοντέρνα εποχή. Μια γοπητική παράμετρος.

Η Βενετία στη Χώρα των Θαυμάτων

ΑΜΒΟΥΡΓΟ

Δημιούργημα του 21ου αιώνα, ο κόσμος σε μινιατούρα έτσι όπως παρουσιάζεται σταδιακά στη διαρκή έκθεση στο Αμβούργο είναι ένα αξιοθέατο που απελευθεώνει τη φαντασία. Το Miniatur Wunderland, όπως αποκαλείται αυτό το σιδηροδρομικό μουσείο με μινιατούρες, αποδέχθηκε, σύμφωνα με το αυστηρό χρονοδιάγραμμα, τη Βενετία, που είναι η πιο πρόσφατη προσθήκη σε αυτή την ονειρική απόδοση ενός ρεαλιστικού κόσμου. Η φω-

τογραφία δείχνει το ενδιαφέρον των επισκεπτών, οι οποίοι έσπευσαν να περιεργαστούν τη νέα άφιξη που περιλαμβάνει το σύνολο της πόλης της Βενετίας σε απολύτως πιστή αντιγραφή. Οι μινιατούρες είναι μια παιλιότητα παράδοση και έχουν να κάνουν με την ανάγκη απόκτησης ή σύνδεσης με πράγματα ή τόπους μακρινούς. Αλλά είναι και μια ολόκληρη τέχνη που χάνεται στα βάθη των αιώνων. Στο Αμβούργο, το Miniatur Wunderland εγκαινιάστηκε το έτος 2000 και έκτοτε

αποτελεί ένα από τα βασικά τουριστικά αξιοθέατα της πόλης. Η βασική ιδέα είναι η αναπαράσταση των σιδηροδρομικών δικτύων στη Γερμανία και σταδιακά στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες μαζί με όλες τις πόλεις και τα τοπία, συνθέτοντας ένα ευρωπαϊκό πανόραμα που θυμίζει σε λίγο μεγαλύτερη κλίμακα τα παιδικά παιχνίδια. Είναι το μεγαλύτερο μουσείο στο είδος του στον κόσμο και σαφώς το πλέον φιλόδοξο καθώς υπάρχει χρονοδιάγραμμα ένταξης νέων περιοχών

στα εκθέματά του έως το έτος 2020, που ήταν ο βασικός στόχος, αλλά και πέραν αυτού. Γι' αυτό και η υποδοχή της Βενετίας, που ήταν πολυαναμενόμενη, υπήρξε θερμή. Η αρχή έγινε με περιοχές της Γερμανίας και με την Αυστρία, που υλοποιήθηκε ως έργο από τους διδύμους αδελφούς Φρέντερικ και Γκέριτ Μπράουν, και το 2012 προστέθηκε ένα διάγραμμα που απεικονίζει τις κοινωνικές συνθήκες και την καθημερινή ζωή των περιοχών που παρουσιάζονται. Ηδη, η έκθεση

περιλαμβάνει 1.300 τρένα αποτελούμενα από 10.000 βαγόνια, 130.000 δένδρα και 400.000 ανθρώπινες μινιατούρες. Μια πραγματικά γερμανική παράδοση. Το πλάνο των εκθεμάτων προβλέπει την ένταξη του Μονακό το 2019, της Αγγλίας και της Σκωτίας το 2021, της Γαλλίας το 2023, της Ιρλανδίας και της Ουαλλίας του 2025 και του Μπενελούξ το 2026. Οι Ηνωμένες Πολιτείες εντάχθηκαν στα εκθέματα του μουσείου το 2003. Ένα μουσείο σε διαρκή εξέλιξη.

Ο ΚΥΡΙΟΣ ΓΚΡΙ

Γράφει ο ΗΛΙΑΣ ΜΑΓΚΛΙΝΗΣ

Κι αν κάτι διέγραφε όλο σας το παρελθόν;

Δεν υπάρχει στο σύμπαν πιο εξωτικό ουράνιο αντικείμενο από τις μαύρες τρύπες. Δεν τις έχουμε δει, αλλά ξέρουμε ότι υπάρχουν από τις τροχιές αστέρων γύρω από ένα κέντρο όπου δεν υπάρχει τίποτα. Εκεί βρίσκεται μια μαύρη τρύπα. Η βαρύτητά της φτάνει στο άπειρο, ούτε το φως δεν μπορεί να διαφύγει – εξ ου και μαύρες.

Την ύπαρξή τους προέβλεψε το 1916 ο Αυστριακός Καρλ Σβάρτσιλντ βασισμένος στη Γενική Θεωρία της Σχετικότητας του Αϊνστάιν. Ο Σβάρτσιλντ έλυσε εξισώσεις στα χαρακώματα του Α΄ Παγκοσμίου, όπου και πέθανε. Τις εξισώσεις του εκτίμησε δεόντως ο μέγας Αλβέρτος, πλην όμως ήταν σίγουρος πως τέτοια αντικείμενα να υπάρχουν διότι η φύση θα έχει προβλέψει μια ασφαλιστική δικλι-

Αν οι μαύρες τρύπες στο Διάστημα είναι μία φορά εξωτικές, το ανθρώπινο ασυνείδητο είναι χίλιες.

δα. Σήμερα ξέρουμε ότι εδώ ο Αϊνστάιν έπεσε έξω.

Ο κύριος Γκρι μου υπενθυμίζει ότι το διεθνές αστρονομικό πρότζεκτ «Ορίζοντας Γεγονότων» («κολεκτίβα» από πανίοχαρα ραδιοτηλεσκόπια σε διάφορα μέρη της Γης) ίσως μας δώσει φέτος την πρώτη επεξεργασμένη φωτογραφία μιας υπερμεγέθους μαύρης τρύπας που βρίσκεται στο κέντρο του γαλαξία μας, γνωστής ως Τοξότης Α*. «Το πρότζεκτ», εξηγεί ο κύριος Γκρι, «λέγεται “Ορίζοντας Γεγονότων” διότι αυτό είναι το νοητό όριο που περιβάλλει μια μαύρη τρύπα. Πέρα από αυτό, τα

Μαύρη τρύπα. Καλλιτεχνική απεικόνιση του πώς μπορεί να φαίνεται το πιο εξωτικό ουράνιο αντικείμενο στο σύμπαν από έναν κοντινό πλανήτη.

γεγονότα όπως τα ξέρουμε στο σύμπαν παύουν να ισχύουν».

Υποτίθεται ότι εάν ένας ταξιδιώτης διαβεί τον ορίζοντα γεγονότων θα συνθλιβεί από τις βαρυτικές δυνάμεις που οδηγούν στο κέντρο της μαύρης τρύπας, στη λεγόμενη ανωμαλία (singularity). Ωστόσο, σε άρθρο του πριν από ένα μήνα στο έντυπο Physical Review Letters, ο μεταδιδακτορικός φοιτητής του Μπέρκλεϊ, Peter Hintz, ισχυρίστηκε ότι σε ορισμένους τύπους μαύρων τρυπών, όπως στις υπερμεγέθεις στα κέντρα των γαλαξιών, οι εξισώσεις δείχνουν ότι όχι μόνον επιβιώνει ο ταξιδιώτης αλλά κι ότι συμβαίνει κάτι εξωφρενικό: διαγράφεται όλο του το παρελθόν ανοίγοντας ταυτόχρονα μια βεντάλια με άπειρα μέλλοντα. Οσο περισσότερο πλησιάζει στο κέντρο της μαύρης τρύπας, ο ταξιδιώτης βιώνει μια υπερβατική εμπειρία όπου ο χρόνος μοιάζει με μονομπλόκ: τίποτα δεν έχει συμβεί

και τα πάντα δύναται να συμβούν. Κάθε γνωστός ντετερμινιστικός μηχανισμός καταρρέει.

Για τον κύριο Γκρι, οι μαύρες τρύπες των αστροφυσικών είναι σαν το ασυνείδητο των ψυχαναλυτών – και του κάθε απλού, καθημερινού ανθρώπου. «Ναι, διότι και εκεί δεν ξέρουμε τι συμβαίνει», λέει. «Στου καθενός μας το ασυνείδητο τα πάντα είναι σκοτεινά, βουβά. Ψυχανεμίζομαστε πράγματα στο ντιβάνι και στα όνειρα, όταν τρομάζουμε ή όταν ερωτευόμαστε, μα ως εκεί».

Όλοι οι χρόνοι που ζήσαμε και θα ζήσουμε, εκεί κάπου βρίσκονται, αφρός που κοχλάζει. Αν οι μαύρες τρύπες στο Διάστημα είναι μία φορά εξωτικές, το ανθρώπινο ασυνείδητο είναι χίλιες. Και όπως οι μαύρες τρύπες, είναι και αυτό πολύ τρομακτικό. Στην κυριολεξία, η καρδιά του σκότους. Γύρω από αυτή δεν έχουμε όλοι μας έναν οριζοντά γεγονότων».

Τρεις ημέρες γεμάτες ιδέες και δημιουργικότητα, από το Graphic Stories Cyprus, που είναι μια γιορτή της γραφιστικής και της οπτικής επικοινωνίας στην Κύπρο.

Συγγραφέας και οραματιστής μιας ιδέας

Το Graphic Stories Cyprus, που διοργανώνεται για 4η φορά, έβαλε την Κύπρο στον παγκόσμιο χάρτη της οπτικής επικοινωνίας

Συνέντευξη στον
ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

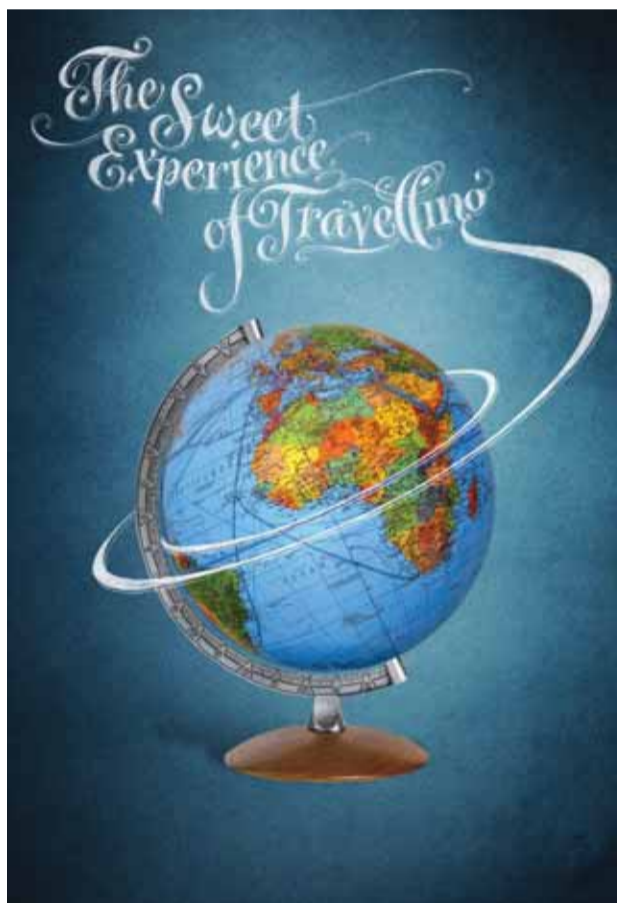
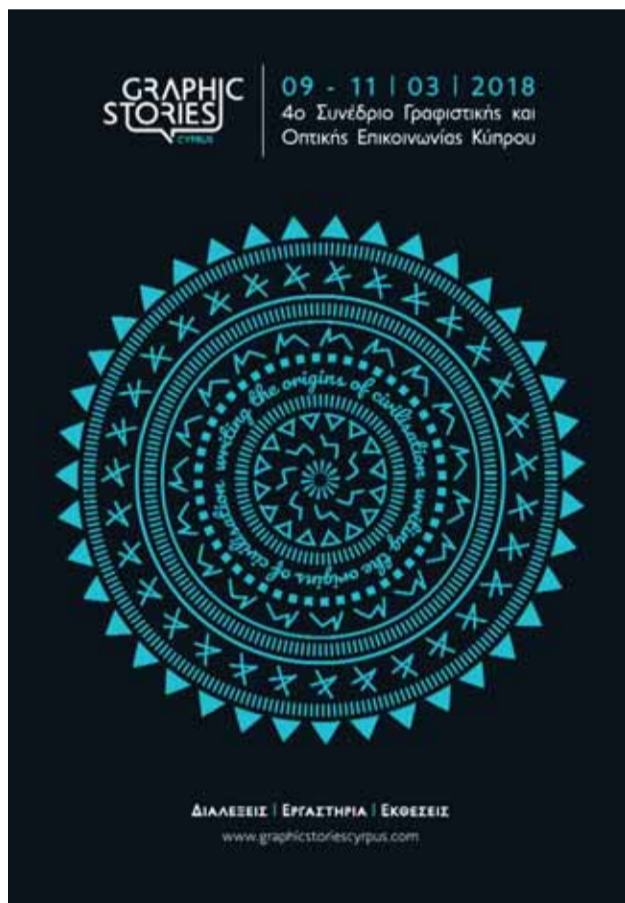
Διοργανώνεται το 4ο Graphic Stories Cyprus, το τριήμερο από 9-11 Μαρτίου, ένα συνέδριο που αφορά τη γραφιστική τέχνη και τις προκλήσεις που καλείται μέρα με τη μέρα να αντιμετωπίσει ο κλάδος. Στην «Κ» μίλησε η διοργανώτρια του συνεδρίου Αγγελική Αθανσιάδου, η οποία μας είπε στη συνέντευξη της ότι όταν ξεκινούσαν το 2014 με το 1ο Graphic Stories Cyprus, αρκετοί προσπάθησαν να τους αποθαρρύνουν, σήμερα έχουν έναν διεθνή διαγωνισμό με 700 συμμετοχές από όλον τον κόσμο, βάζοντας την Κύπρο στον παγκόσμιο χάρτη της οπτικής επικοινωνίας. Για το DIY φαινόμενο στον χώρο της γραφιστικής μας λέει ότι είναι ένα φαινόμενο των καιρών μας και ότι η οπτική επικοινωνία δεν πρέπει να εκλαμβάνεται ως τρέχον βραχυπρόθεσμο έξοδο για μια εταιρία, αλλά ως μακροπρόθεσμη ανταποδοτική επένδυση. Ακόμα, εξηγεί πώς βοηθάει η τεχνολογία, αλλά και ότι δεν σε κάνει καλύτερο επαγγελματία η τεχνολογία και η καλή της χρήση από μόνα τους.

—Αγγελική, μίλησέ μας για το Graphic Stories Cyprus;

—Το Graphic Stories Cyprus είναι μια γιορτή της γραφιστικής και της οπτικής επικοινωνίας στην Κύπρο. Είναι ένα ετήσιο Συνέδριο αλλά και ένα σύνολο δράσεων που θέτει ως στόχο την καλλιέργεια εκαστικών παιδείας και την ανάπτυξη κριτικής αντίληψης γύρω από τις σύγχρονες γραφικές τέχνες και τα θέματα που τις απασχολούν, τόσο σε τοπικό επίπεδο όσο και διεθνώς. Μέσα από τη διοργάνωση εκθέσεων, διαλέξεων, διαγωνισμών και εργαστηρίων είχε ως στόχο την κατάδειξη και την προώθηση της αξίας της οπτικής επικοινωνίας στο ευρύ κοινό, τη δημιουργία κοινότητας και αξιών. Σε πιο προσωπικό επίπεδο, είναι χιλιάδες μικρές όμορφες, χαρούμενες στιγμές, είναι η αγάπη του κόσμου, είναι κάθε βήμα που κάνουμε μπροστά, είναι οι δυσκολες αλλά και οι ευκολες στιγμές και το αίσθημα ικανοποίησης που μας αφήνει κάθε φορά ένα χαμόγελο στο πρόσωπο, που παρά την κόπωση μας δίνει τη δύναμη για να συνεχίσουμε για μια ακόμα χρονιά.

—Είναι η 4η χρονιά που διοργανώνεται το εν λόγω συνέδριο, τι έχει αλλάξει αυτά τα χρόνια;

—Για πολλά χρόνια στην Κύπρο δεν υπήρχαν παρόμοιες ανεξάρτητες πρωτοβουλίες με στόχο την ενημέρωση και την καλλιέργεια της αξίας της οπτικής επικοινωνίας. Το κλίμα εσωστρέφειας που επικρατούσε και που έσω ένα βαθμό συνεχίζει να υφίσταται μέχρι σήμερα δεν έχει αφήσει τον κλάδο να εξελιχθεί, στον βαθμό που θα θέλαμε εμείς οι ίδιοι οι επαγγελματίες. Από την πρώτη κιόλας χρονιά ο κόσμος αγάλιασε αυτή την πρωτοβουλία και μας έδωσε τη δύναμη να συνεχίσουμε και να πολλαπλασιάσουμε τις δράσεις μας. Έτσι από το 2015 και κάθε χρόνο ανανεώνουμε τη συνάντησή μας με την τοπική κοινότητα, κάθε Μάρτιο, για νέες «γραφιστορίες». Φέτος για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά οργανώσαμε διεθνή διαγωνισμό αφίσας, ενώ παράλληλα φέραμε στο νησί πολλές και σημαντικές διεθνείς εκθέσεις, σε συνεργασία με φορείς και δημιουργικές

ομάδες του εξωτερικού. Για εμάς το όλο εγχείρημα αγάλιασε από την αρχή όλη την τοπική κοινότητα των γραφιστών και εικονογράφων και όχι μόνο κατάφερε να αποτελέσει σημείο αναφοράς και να φέρει την κοινότητα των σχεδιαστών οπτικής επικοινωνίας της Κύπρου κοντά, αλλά συν τα χρόνια και προς μεγάλη μας χαρά, να βρει μιμητές.

—Ο κλάδος των γραφιστών στην Κύπρο πώς έχει προσλάβει αυτή τη δράση όλα αυτά τα χρόνια;

—Όταν ξεκινούσαμε το 2014 για να οργανώσουμε το 1ο Graphic Stories Cyprus, αρκετοί προσπάθησαν να μας αποθαρρύνουν, θεωρώντας πως δεν θα έχει την ανταπόκριση που πρέπει. Για εμάς ήταν ένα σοκ να μας τον εαυτό μας και κόντρα στις σειρήνες της εσωστρέφειας καταφέραμε να το κερδίσουμε. Σήμερα έχουμε έναν διεθνή διαγωνισμό με 700 συμμετοχές από όλον τον κόσμο, βάζοντας την Κύπρο στον παγκόσμιο χάρτη της οπτικής επικοινωνίας, ενώ τις δράσεις του τελευταίου συνεδρίου παρακολούθησαν περισσότερα από 250 άτομα. Όσο υπάρχει η ανταπόκριση και η αγάπη του κόσμου προχωράμε και επεκτείνουμε τις δραστηριότητές μας κατά τη διάρκεια όλου του έτους αλλά και αναλαμβάνοντας νέες πρωτοβουλίες σε σχέση με το ευρύτερο φάσμα της οπτικής επικοινωνίας. Νομίζω ότι η σπύθα που αρχικά ανάψαμε έχει γίνει πλέον φλόγα που αρκεί για να θερμάνει ακόμα και τον πιο δύσπιστο.

—Οι νέες τεχνολογίες, σαφώς έχουν κάνει ευκολότερο το επάγγελμα του γραφίστα, αλλά πόσο το έχουν αλλάξει;

—Τα τελευταία χρόνια η εξέλιξη της τεχνολογίας έχει επηρεάσει σε σημαντικό βαθμό το επάγγελμα του γραφίστα. Η χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών και του διαδικτύου έχει διευκολύνει πολύ στις μεθόδους παραγωγής αλλά και την ανάπτυξη του κλάδου. Θεωρητικά, η χρήση εξελιγμένων τεχνολογικών εργαλείων μπορεί να μειώσει τον χρόνο

“

Για εμάς το όλο εγχείρημα αγάλιασε από την αρχή όλη την τοπική κοινότητα των γραφιστών και όχι μόνο κατάφερε να αποτελέσει σημείο αναφοράς και να φέρει την κοινότητα των σχεδιαστών οπτικής επικοινωνίας κοντά, λέει η κ. Αθανσιάδου.

“

Όπως ένας συγγραφέας δεν γράφει καλύτερα βιβλία επειδή πέρασε από τη γραφομηχανή στη χρήση ενός επεξεργαστή κειμένου, έτσι και ένας γραφίστας δεν έγινε καλύτερος επειδή αντάλλαξε το μολύβι του με το ποντίκι ενός υπολογιστή.

info

Graphic Stories Cyprus, 4ο Συνέδριο Γραφιστικής και Οπτικής Επικοινωνίας Κύπρου από τις 9 μέχρι τις 11 Μαρτίου, www.graphicstories.com.cy. Το 4ο Συνέδριο Γραφιστικής και Οπτικής Επικοινωνίας πραγματοποιείται με τη συνεργασία της Τράπεζας Κύπρου.

που απαιτείται για την ολοκλήρωση κάποιων εργασιών σε σχέση με την οπτική επικοινωνία, στην πράξη όμως η αύξηση των απαιτήσεων τόσο στον χώρο εργασίας, όσο και σε σχέση με τους πελάτες, έχουν κάνει το επάγγελμα του γραφίστα απαιτητικότερο. Βέβαια, όπως ακριβώς ένας συγγραφέας δεν γράφει καλύτερα βιβλία απλώς και μόνο επειδή πέρασε από τη χρήση της γραφομηχανής στη χρήση ενός επεξεργαστή κειμένου, έτσι και ένας γραφίστας δεν έγινε καλύτερος σχεδιαστής επειδή αντάλλαξε το μολύβι του με το ποντίκι ενός υπολογιστή. Ουσιαστικά οι βασικές θεωρητικές αρχές που διέπουν τη γραφιστική παραμένουν οι ίδιες, εδώ και πολλές δεκαετίες.

—Εμπρεάξεται η έμπνευση του γραφίστα από την επέλαση της τεχνολογίας;

—Στη ζωή μας, είτε την προσωπική είτε την επαγγελματική, τίποτα δεν έρχεται από μόνο του, καμία απόσταση δεν μειώθηκε χωρίς να κάνουμε το πρώτο βήμα. Το ίδιο ισχύει και για την έμπνευση. Σύμφωνα με τον Πάμπλο Πικάσο, η έμπνευση είναι κάτι το παρκατό, αλλά πρέπει ταυτόχρονα να σε βρει να δουλεύεις. Ένας επαγγελματίας σχεδιαστής, όταν βρίσκεται αντιμέτωπος μ' ένα συγκεκριμένο πρόβλημα οπτικής επικοινωνίας, δεν περιμένει την έμπνευση για να το λύσει. Συνήθως υπάρχει μια μεθοδολογία ανάλυσης και μελέτης του προβλήματος και των ειδικών απαιτήσεών του. Οι λύσεις που δίνονται άπτονται της γνώσης, της δημιουργικότητας και της εμπειρίας του σχεδιαστή, που με μία λέξη έχει επικρατήσει, όχι απόλυτα δικαίως, να αποκαλούμε «έμπνευση». Το θετικό, τουλάχιστον σε σχέση με τη χρήση του διαδικτύου, είναι το ότι ένας γραφίστας έχει τη δυνατότητα να συλλέξει πολύ μεγαλύτερο πλήθος πληροφοριών και σε πολύ μικρότερο χρονικό διάστημα σε σχέση με το πρόβλημα που πρέπει να επιλύσει.

Έμπνευση μαζί με γνώσεις

—Ο γραφίστας σήμερα είναι καλλιτέχνης ή καλός χρήστης των νέων εργαλείων που προσφέρει η τεχνολογία;

—Ο γραφίστας είναι ένας επαγγελματίας που συνδυάζει όχι μόνο τις τέχνες και την τεχνολογία για να μεταδώσει ιδέες και να επιλύσει προβλήματα οπτικής επικοινωνίας, αλλά ταυτόχρονα χρησιμοποιεί πολλαπλά μέσα και εργαλεία, για τον σκοπό αυτό. Στόχος του είναι να μεταφέρει όσο πιο ξεκάθαρα γίνεται το μήνυμά ενός πελάτη σε ένα συγκεκριμένο κοινό. Ο γραφίστας συχνά συγχέεται με τον καλλιτέχνη ή εσφαλμένα εκλαμβάνεται απλώς ως ένας καλός χρήστης των νέων εργαλείων που προσφέρει η τεχνολογία, καμία όμως από τις δύο οπτικές δεν προσδιορίζει την αλήθεια. Ο γραφίστας δημιουργεί για να μεταδώσει και να επιλύσει ένα συγκεκριμένο πρόβλημα οπτικής επικοινωνίας. Η επιτυχία του δεν καθορίζεται από το πόσο όμορφο ή χαριτωμένο είναι αυτό που δημιουργήσε αλλά από το μετρήσιμο αποτέλεσμα της δουλειάς του. Σε αντιδιαστολή ένας καλός χρήστης των εργαλείων δεν μπορεί να θεωρηθεί ως γραφίστας, αν δεν διαθέτει το απαραίτητο θεωρητικό υπόβαθρο και τις γνώσεις που απαιτούνται για το σκοπό αυτό.

—Πολλοί καταφεύγουν στο DIY, θεωρώντας ότι έτσι μειώνεται το μπάτζετ μιας δουλειάς, πώς σχολιάζεις;

—Δυστυχώς αυτό είναι ένα φαινόμενο των καιρών μας. Μια τέτοια πρακτική είναι λάθος, καθώς στερείται ορθολογικού επιχειρηματικού σχεδιασμού. Είτε μιλάμε για μια ολοκληρωμένη εταιρική ταυτότητα είτε απλώς για ένα λογότυπο, αυτό που θα πρέπει να γίνει αντιληπτό είναι ότι η οπτική επικοινωνία δεν πρέπει να εκλαμβάνεται ως τρέχον βραχυπρόθεσμο έξοδο για μια εταιρία, αλλά ως μακροπρόθεσμη ανταποδοτική επένδυση. Η οπτική ταυτότητα είναι αναπόσπαστο μέρος του marketing και του στρατηγικού σχεδιασμού για μια επιχείρηση και θα πρέπει να γίνεται σωστά και ολοκληρωμένα από την αρχή έτσι ώστε σε βάθος χρόνου να μην αποτελεί τροχοπέδη για την ανάπτυξη και εξέλιξή της.

—Ποιος είναι ο πιο δύσκολος πελάτης για έναν γραφίστα;

—Λακωνικά θα έλεγα ότι είναι εκείνος ο οποίος έχει πρόβλημα ενημέρωσης και επικοινωνίας. Είναι ο πελάτης αυτός που στην πραγματικότητα δεν ξέρει τι θέλει, αλλά έχει, όχι απλά την αίσθηση, αλλά τη βεβαιότητα πως όχι μόνο ξέρει με ακρίβεια το τι θέλει αλλά παράλληλα γνωρίζει να το κάνει και ο ίδιος. Βασική προϋπόθεση για να είναι γόνιμη η συνεργασία των δυο μελών, πελάτη και γραφίστα, είναι η ουσιαστική και ενεργή μεταξύ τους αλληλεπίδραση. Η διαφορετική οπτική γωνία που μπορεί να αποτελέσει εφευρέτη για μία παραγωγική συνεργασία. Ένα μέρος του συνεδρίου αλλά και στόχος γενικότερα του Graphic Stories Cyprus αποτελεί η κ και η εκπαίδευση των εν δυνάμει πελατών και η πληροφόρησή τους για την αξία της οπτικής επικοινωνίας.

Ο άτλας του ελληνικού τουρισμού

Η μελέτη του Κώστα Χρ. Κατσιγιάννη ακτινογραφεί την πορεία της τουριστικής Ελλάδας από τις απαρχές έως σήμερα

ΚΩΣΤΑΣ ΧΡ. ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗΣ
Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού
Ταξίδι στο χρόνο
Αθήνα 2017, σελ. 362

Του **ΝΙΚΟΥ ΒΑΤΟΠΟΥΛΟΥ**

Δύσκολο να φανταστεί κανείς την εποχή που η Ελλάδα ήταν έξω από τα διεθνή τουριστικά δίκτυα και που ένα ταξίδι από μία πρωτεύουσα της Ευρώπης στην Αθήνα δεν ήταν μια απλή υπόθεση. Είτε γιατί απαιτούσε συνδυασμό τρένου και πλοίου είτε γιατί η ξενοδοχειακή υποδομή στην Ελλάδα και εν γένει η τουριστική κουλτούρα ήταν υπανάπτυκτη. Αλλά το 1930, όταν είχαν φθάσει στην Ελλάδα μόλις 80.577 τουρίστες, είναι μια μακρινή εποχή, όπως μακρινή είναι και η εποχή της ανασυγκρότησης των μεταπολεμικών δεκαετιών και της εκτίναξης του τουριστικού κλάδου σταδιακά μετά το 1951 ως το 2000.

Μεγάλες μορφές του ελληνικού τουρισμού, άνθρωποι πρωτοπόροι με όραμα, διεθνή εμπειρία και εργατικότητα, πήραν την άουρ και υπανάπτυκτη, τουριστικά, Ελλάδα και την οδήγησαν στην κορυφή των τουριστικά ανεπτυγμένων χωρών του κόσμου. Ένα επίτευγμα που συχνά αγνοούμε. Συχνά, επίσης, θεωρούμε αυτονόητη και αναπόδραστη την ανάπτυξη και τη δικτύωση της χώρας, υποτιμώντας τη σκληρή εργασία σειρά γενεών όπως και τα τεράστια έργα υποδομής που άλλαξαν το πρόσωπο και την προοπτική της Ελλάδας.

Σπάνια έχει κανείς τη δυνατότητα να αντιληφθεί το βάθος και την εξέλιξη του τουρισμού στη χώρα μας, ως βασικού πυλώνα ανάπτυξης,

και μάλιστα σε μία ιστορική συνέχεια από το 1929 όταν ιδρύεται ο ΕΟΤ ως ΝΠΔΔ υπό την εποπτεία του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας ως την επανίδρυση του υπουργείου Τουρισμού το 2016, με όλες τις διακυμάνσεις, τις επιτυχίες και τις αστοχίες. Η μελέτη που μας προσφέρει ο Κώστας Χρ. Κατσιγιάννης «Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού. Ταξίδι στο χρόνο» αξιοποιεί στο έπακρο την προσωπική του εμπειρία από τη θητεία του στον ΕΟΤ (1970-2005), όπου διετέλεσε και

γενικός διευθυντής (1994-2005), αλλά παράλληλα χρησιμοποιεί ένα πλήθος πηγών αλλά και υλικό από δεκάδες προσωπικές συνεντεύξεις, με αποτέλεσμα να παραδίδεται ο άτλας του ελληνικού τουρισμού με εντυπωσιακή πληρότητα.

Οι ηρωικές δεκαετίες

Είναι πράγματι εντυπωσιακό να συνειδητοποιεί κανείς την τεράστια διαδρομή που κάλυψε η χώρα ιδίως από τη δεκαετία του 1950 και μετά, όταν η επανασύσταση του ΕΟΤ

(1950-51) ανοίγει τον δρόμο καλλιέργειας της τουριστικής κουλτούρας στη χώρα. Αναπόφευκτα, η έμφαση δίνεται στις ηρωικές δεκαετίες του '50 και του '60, όταν όλα έγιναν σχεδόν από την αρχή και μάλιστα σε υψηλό επίπεδο, αν σταθεί κανείς σε μια μακροπρόθεσμη αποτίμηση. Αλλά η ματιά του Κώστα Χρ. Κατσιγιάννη πηγαίνει σε βάθος, στις απαρχές, και αγγίζει ακόμη και τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1896 ως μία πρώτη απόπειρα ανοίγματος της Αθήνας στα

Αφίσα προώθησης του ελληνικού τουρισμού φιλοτεχνημένη από τη Σελέστ Πολυχρονιάδη (1904-1985), περίπου 1929-30. Αριστερά, σύγχρονη εικόνα από το Σούνιο.

“

Ειδικά στην περίοδο 1950-1970, σε ένα τουριστικό περιβάλλον ανώριμο ή υπό διαμόρφωση, κάθε μεταβολή συνιστούσε μικρή επανάσταση.

διεθνή δίκτυα, για να προχωρήσει στη μετά των Βαλκανικών περιόδου, όταν το 1914 συστήνεται γραφείο Ξένων και Εκθέσεων στο υπουργείο Εθνικής Οικονομίας (αλλά ήδη από το 1911 είχε διαφανεί η επιθυμία του Ελευθερίου Βενιζέλου να ανοίξει τη χώρα στον τουρισμό).

Ωστόσο, το απόσταγμα από τη μελέτη του Κώστα Χρ. Κατσιγιάννη δεν είναι η προπολεμική εποχή (παρότι στη δεκαετία του 1930, ως το 1937 που καταργήθηκε ο ΕΟΤ, υπήρχε ανοδική τάση) αλλά η περίοδος της ανασυγκρότησης. Και πάλι, ενώ υπάρχει πλήθος στοιχείων και σημαντικών εξελίξεων στη μετά το 1980 εποχή, αντιλαμβάνεται κανείς ότι το άλμα που σημείωσε η χώρα στην περίοδο 1950-1980 είναι δυσθεώρητο για τα σημερινά δεδομένα. Παρ' όλα αυτά, όπως σωστά επισημαίνεται, οι εξελίξεις μετά το 1980 αν και ιδιαίτερες σημαντικές, αθροίζονται σε ένα ήδη διαμορφωμένο περιβάλλον και εμπλουτίζουν μία ήδη τουριστική χώρα, γι' αυτό «δεν έκαναν τόσο μεγάλη εντύπωση» (στην ευρύτερη κοινωνία). Αλλά στην περίοδο 1950-1970, σε ένα τουριστικό περιβάλλον ανώριμο ή υπό διαμόρφωση, κάθε μεταβολή συνιστούσε μικρή επανάσταση.

Ο Κώστας Χρ. Κατσιγιάννης συστηματοποιεί με θαυμαστό τρόπο ένα τεράστιο πλήθος πληροφοριών, φωτίζει τις χρόνιες αδυναμίες αλλά δικαιώνει την προσφορά του ΕΟΤ στη διαμόρφωση της τουριστικής Ελλάδας. Συναρπαστικές οι αφηγήσεις για το φαινόμενο των «Ξενία» και του Φεστιβάλ Αθηνών και Επιδαύρου, τις «ηρωικές» εποχές. Μαθαίνει κανείς πολλά, αλλά κυρίως καταλαβαίνει το πώς και το γιατί.

Οιαίτο

Captured live by **National Theatre Live**

06 / 03 / 2018
Άμλετ WILLIAM SHAKESPEARE
Hamlet - Encore
τρι / tue 20:30

Με Ελληνικούς και Αγγλικούς υπότιτλους
With Greek and English subtitles

77 77 77 45
tickets **rialto.com.cy**
€10 / 7

BY EXPERIENCE HD
BRITISH COUNCIL
British High Commission
Nicosia
Χορηγοί Επικοινωνίας/
Media Sponsors:
LOVE 100.7 FM
WIZ UrbanGuide

Μια Πολιτιστική Προσφορά του Συνεργατισμού

ΘΕΑΤΡΟ ΠΑΝΘΕΟΝ
Απο 23 Φλεβάρη
Παρασκευή 20:30
Σαβ.-Κυρ. 18:00
9 Μόνο Παραστάσεις

3
ΑΔΕΛΦΕΣ
ΤΣΕΧΩΦ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΧΟΡΗΓΟΣ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ

Online tickets
www.soldoutticketbox.com
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: 70005151

Τζένιφερ, η πιο σέξι κατάσκοπος

Στο «Κόκκινο σπουργίτι», η Λόρενς είναι η απόλυτη πρωταγωνίστρια

Του ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΧΑΡΜΠΗ

Οι **χολιγουντιανές** ταινίες κατασκοπείας με φόντο τον Ψυχρό Πόλεμο είναι κατά κανόνα αιχμάλωτες της μανιέρας και των στερεοτύπων, που συχνά προσεγγίζουν τη γελοιότητα. Γενικώς –και με ορισμένες εξαιρέσεις προφανώς– συναγωνίζονται σε βαθμό αποτυχίας μόνο με εκείνες του ίδιου είδους, οι οποίες εξελίσσονται με φόντο τον σημερινό ανταγωνισμό ΗΠΑ - Ρωσίας. Μία από αυτές τις τελευταίες είναι και το «Κόκκινο σπουργίτι» του Φράνσις Λόρενς («Αγώνες πείνας»), το οποίο κυκλοφορεί αυτή την εβδομάδα στις αίθουσες. Παρουσιάζει, ωστόσο, και κάποιες ενδιαφέρουσες, κυρίως για τις γενικότερες κινηματογραφικές εξελίξεις, διαφορές.

Αρχικά η ιστορία του βασίζεται

Κόκκινο σπουργίτι**
ΚΑΤΑΣΚΟΠΙΚΟ ΘΡΙΛΕΡ (2018)
Σκηνοθεσία: Φράνσις Λόρενς
Ερμηνείες: Τζένιφερ Λόρενς, Τζόελ Ετζερτον, Σαρλότ Ράμπλινγκ, Τζέρεμι Αϊρόνς

στο ομώνυμο μπεστ σέλερ μυθιστόρημα του βετεράνου της CIA, Τζέισον Μάθιους, ο οποίος ύστερα από 30 χρόνια υπηρεσίας συνταξιοδοτήθηκε και αποφάσισε να εντάξει τις εμπειρίες ετών σε ένα βιβλίο. Κεντρική ηρωίδα του είναι η Ντομινίκα (Τζένιφερ Λόρενς), μια πριμα μπαλαρίνα των Μποσόι, η οποία τραυματίζεται σοβαρά και αναγκάζεται να διακόψει την καριέρα της. Σύντομα θα πέσει θύμα εκβιασμού και θα αναγκαστεί να αποκτήσει νέα ταυτότητα ως νεοσύλλεκτη της στρατιωτικής σχολής «Σπουργίτι», η οποία εκπαιδεύει νεαρούς άνδρες και γυναίκες στην τέχνη της αποπλάνησης, μετατρέποντάς τους παράλληλα σε θανάσιμα όπλα.

Η ιστορία προφανώς και βρίθεται από κλισιό: ο υπόγειος πόλεμος των μυστικών υπηρεσιών που καθορίζει τα πάντα, ο αντίπαλος κατάσκοπος της CIA (Τζόελ Ετζερτον) ο οποίος, προφανώς, ερωτεύεται την Ντομινίκα, οι Αμερικανοί ηθοποιοί που παίζουν τους Ρώσους με την ανάλογη προφορά κ.ο.κ. Το στοιχείο της αποπλάνησης έχει βέβαια κάποιο ενδιαφέρον, ωστόσο η ψυχολογική του διάσταση ελάχιστα εξετάζεται σε ένα φιλμ μάλιστα που, αν και ανά στιγμές ανεβάζει την ένταση, είναι αδικαιολόγητα μακριά σε διάρκεια.

Το πραγματικά αξιοσημείωτο όμως εδώ –απόλυτα σύμφωνο με το χολιγουντιανό πνεύμα της εποχής– είναι η γυναικεία παρουσία. Η Τζένιφερ Λόρενς, στην πιο σέξι

Η Τζένιφερ Λόρενς σε ρόλο... πλανεύτρας κατασκόπου στο «Κόκκινο σπουργίτι» του Φράνσις Λόρενς.

εμφάνιση της μέχρι τώρα καριέρας της, είναι η απόλυτη πρωταγωνίστρια, παίρνοντας τη σκυτάλη από τους συνθησιμένους αρσενικούς κατασκόπους των ανάλογων ταινιών του παρελθόντος.

Γυναίκα επίσης είναι και η αυταρχική εκπαιδευτριά (Σαρλότ Ράμπλινγκ) των «Σπουργιτών», η οποία μετατρέπει την Ντομινίκα σε ψυχρή εκτελέστρια. Από την άλλη, οι ανδρικοί χαρακτήρες της ταινίας είναι μάλλον παθητικοί και δευτερεύοντες. Ο συμπρωταγωνιστής Τζόελ Ετζερτον βρίσκεται εκεί απλώς για να υποστηρίξει τη Λόρενς –κάτι σαν τα σύγχρονα κορίτσια του Μποντ– ενώ ακόμα και ο «κακός» θείος-αξιωματούχος της ρωσικής κυβέρνησης είναι στην πραγματικότητα έρμαιο της γυναικείας της.

Παρεμπιπτόντως, ο Ματίας Σέινερτς που ερμηνεύει τον ρόλο, φέρνει πολύ σε έναν νεότερο, πράκτορα της KGB τότε, Βλαντιμίρ Πούτιν. Τουλάχιστον ο Τζέρεμι Αϊρόνς, ειδικά όταν βγάξει την κάπως γελοία στρατιωτική στολή του, σώζει τα προσχήματα...

ΤΟ ΒΑΡΟΜΕΤΡΟ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Στο «**Lady Bird**» η «έρευνα» του σύγχρονου εναλλακτικού σινεμά, Γκρέτα Γκέργουικ, περνά πίσω από την κάμερα για να σκηνοθετηθεί μια τρυφερή ιστορία ενθελίκωσης με μπόλικά αυτοβιογραφικά στοιχεία. Η νεαρή Κριστίν (Σίρσα Ρόναν) –με το παρτσούκι Lady Bird– περνά την εφηβεία της στο Σακραμέντο του 2002, μεταξύ σχολικής καθημερινότητας, οικογενειακών δραμάτων και επιλογών για το μέλλον. Χαρακτηριστικό του μοναδικού αυτού ταξιδιού στη ζωή του ανθρώπου, το φιλμ έχει ακόμα μεγαλύτερη σημασία για τη γενιά των μιλνιάλς, η οποία ακόμα και σήμερα αναζητεί σε πολλές περιπτώσεις τη δική της ταυτότητα.

Στο «**Σπίτι δίπλα στη θάλασσα**» τρία αδέρφια μαζεύονται στην εξοχική βίλα, όπου ο πατέρας τους βρίσκεται πια κατάκοπος και χρειάζεται φροντίδα. Σύντομα οι διαφορές του παρελθόντος θα έρθουν στην επιφάνεια, ενώ η αστυνομία κάνει έρευνες στην περιοχή, αναζητώντας μία ομάδα προσφύγων.

Στον «**Σπόρο**» ο βραβευμένος με Χρυσή Αρκτο Σεμίχ Καπλάνογλου («Μέλι») επιστρέφει με ένα δυστοπικό δράμα φαντασίας, το οποίο φιλοξενεί στο εσωτερικό του πλήθος μνημάτων. Κάπου στο κοντινό μέλλον, με το φυσικό περιβάλλον κατεστραμμένο και τους περισσότερους ανθρώπους βυθισμένους στην ανέχεια, δύο άνδρες ξεκινούν ένα ταξίδι σε αναζήτηση ουλλογικής και προσωπικής ελπίδας. Οι αλληγορίες διαδέχονται η μία την άλλη –σε έναν κάπως περίπλοκο καμβά– καθώς το σινεμά του Ταρκόφσκι συναντά τη γαλήνια, γήινη ματιά του Τούρκου δημιουργού. Με τις εξαιρετικές ερμηνείες των Ζαν-Μαρκ Μπαρ και Ερμιν Μπράβο.

PIK1 ΘΗΛ.: 22862000

22.30 Η σιωπή των Αρνιών

- 07.30** Θεία λειτουργία
- 10.15** Χάλκινα χρόνια - (Ε)
- 11.30** Δελασταύρου και υιός Ελληνική κωμωδία.
- 13.00** Μόθε τέχνη - (Ε)
- 13.30** Αμύνεσθαι περί Πάτρης Εκπομπή με τον Πέτρο Κωνσταντίνου.
- 14.00** **ΕΙΔΗΣΕΙΣ**
- 14.15** ArtCafe - (Ε)
- 15.15** Χωρίς αποσκευές, V - (Ε) Ταξιδιωτική εκπομπή, με τον Σάββα Πούμπουρα.
- 15.45** Movie time - (Ε)
- 16.15** Τετ - Α - Τετ - (Ε) Talk show
- 17.30** Σπίτι στη φύση - (Ε) Περιβαλλοντική εκπομπή.
- 18.00** **ΕΙΔΗΣΕΙΣ (νοηματική)**
- 18.15** Ο ελεγκτής - (Ε) Κυπριώτικο σκετς, με τους Ανδρέα Βασιλείου, Ανδρέα Αργυρίδη.
- 18.45** Χωρίς αποσκευές, V Ταξιδιωτική εκπομπή, με τον Σάββα Πούμπουρα.
- 19.15** Η κυρά του μεταξίου Νέα σειρά εποχής, με τους Μαρίλια Γιάλλουρίδου, Βασίλη Μιχαήλ, κ.ά.
- 20.00** **ΕΙΔΗΣΕΙΣ**
- 21.30** Τετ-Α-Τετ Talk show
- 22.30** Η σιωπή των Αρνιών (Silence of the Lambs). Θρίλερ, με τους Τζόνι Φόστερ, Άντονι Χόπκινς, κ.ά.
- 23.15** **ΕΙΔΗΣΕΙΣ**
- 23.30** Συνέχεια της ταινίας
- 00.45** The Graham Norton Show Ψυχαγωγικό Chat show.
- 01.45** Επανάληψεις

PIK2 ΘΗΛ.: 22862000

21.30 Graham Norton Show

- 07.30** Παιδική ζώνη α. Χίθκλιφ β. Ντένις ο τρομερός γ. Ολίβια δ. Η μικρή εξερευνητριά ε. Μάγια η μέλισσα στ. Ο Ταόρλι και αριθμοί ζ. Όλιβερ η. Ο πενσιαιμένος Χένρι θ. Τζάιμς ι. Μπομπ ο μάστορας κ. Ο ταχυδρόμος Πατ Στη χώρα του Γιστί - (Ε) Παιδικό πρόγραμμα.
- 11.00** Παιδική ζώνη - (Ε)
- 11.35** Παιδική ζώνη - (Ε)
- 16.00** Το πλοίο της αγάπης - (Ε) (Love Boat, I) Κλασική σειρά.
- 17.00** I.Q. Ντοκιμαντέρ.
- 17.30** Great outdoors Ντοκιμαντέρ.
- 18.00** Know it! Ντοκιμαντέρ.
- 18.30** National Geographic: Cesar Millan's Dog Nation
- 19.30** **ΕΙΔΗΣΕΙΣ (αγγλική)**
- 19.40** **ΕΙΔΗΣΕΙΣ (τουρκική)**
- 20.00** **ΕΙΔΗΣΕΙΣ (νοηματική)**
- 21.30** Graham Norton Show Chat show. Καλεσμένοι του Graham Norton οι Mat Damon, Bill Bailey, Jessica Chastain. Τραγουδούν οι Weeknd το Can't Feel My Face.
- 22.30** Ένα γενναίο ψέμα (The Good Lie). Κοινωνική ταινία, με τους Ρις Γουίδερσον, Άρνοντ Οστέγκ, κ.ά.
- 00.15** **ΕΙΔΗΣΕΙΣ - (Ε)**
- 00.25** ΓΙΟΥΡΝΙΟΥΣ

TVONE ΘΗΛ.: 22477777

22.35 Now You See Me

- 07.00** Θεία λειτουργία
- 09.40** Αντικείμενο - (Ε) Σειρά ντοκιμαντέρ, με τη Χριστίνα Ιακώβου.
- 10.30** Εύκολα και σπικατά Εκπομπή μαγειρικής με την Αθηνά Λοϊζίδου και τον Ανδρέα Τέρλα.
- 11.00** Καθ' ημάς Ανατολή Κοινωνική εκπομπή.
- 12.00** Ο τροχός της τύχης - (Ε)
- 13.00** ΦΑΚΑΤ'Ετους - (Ε) (Best of) Σατιρική εκπομπή.
- 14.00** Γαμήλιο πάρτι Κωμική σειρά, με τους Άλεξ Δημητριάδη, Φοίβη Ξυλά.
- 16.00** Είσαι το ταίρι μου - (Ε) Βίκυ Σταυροπούλου, κ.ά.
- 17.00** Κωμική σειρά, με τους Τζένιφερ Άνιςτον, Κόρτνεϊ Κοξ, κ.ά.
- 18.00** **ΕΙΔΗΣΕΙΣ**
- 18.10** Πάρτι στο χωριό Ψυχαγωγική εκπομπή με τους Άλεξία Αναστασίου και Σταύρο Κωνσταντίνου.
- 20.10** **ΕΙΔΗΣΕΙΣ**
- 21.05** Reunion Κωμική τηλεταινία, με τους Μιχάλη Σοφοκλέους, Παυλίνα Μαυρή.
- 22.35** Η συμμαχία των γίγνων (Now You See Me) Αστυνομική ταινία μυστηρίου, με τους Τζέσε Άιζενμπεργκ, Μαρκ Ράφαλο, κ.ά.
- 00.30** **ΕΙΔΗΣΕΙΣ**
- 00.35** Hemloch Grove Σειρά τρόμου.
- 01.30** Την τύχη μου μέσα - (Ε)
- 02.00** DansSing For You - (Ε)

ANT1 ΘΗΛ.: 22202000

23.15 Sunday Live

- 07.35** Για την αγάπη σου - (Ε)
- 08.30** Mamma mia - (Ε)
- 09.40** Daddy cool - (Ε)
- 10.30** La Pasta Pomilwri - (Ε) Κυπριακή σειρά.
- 12.00** Συνεντεύξεις από το πρωινό - (Ε)
- 12.15** Παρθένα ζωή - (Ε) Αισθηματική σειρά.
- 14.15** Ο κόσμος να χαλάσει - (Ε) Κυπριακή κωμική σειρά, με τους Αντρέα Τσουρή, Χρήστο Γρηγοριάδη, κ.ά.
- 15.40** Celebrity Game Night - (Ε) Κωμική σειρά, με τον Θοδωρή Αθερίδη.
- 16.30** ΡΟΥΚ ΖΟΥΚ
- 17.15** Follow Εκπομπή, με την Αφροδίτη Γεωργίου.
- 18.15** **Τα νέα του ANT1 σε 10'**
- 18.30** Κάτι χωρισμένα παλικάρια - (Ε) Κωμική σειρά.
- 20.20** **Τα νέα του ANT1**
- 21.20** Mission: Impossible III Περιπέτεια, με τους Τομ Κρουζ, Φίλιπ Σέιμουρ Χόφμαν, κ.ά.
- 23.15** Sunday Live Ψυχαγωγική εκπομπή, με τη Ζέτα Μακρυπούλια και τον Νίκο Μουτσινά.
- 00.00** **Τίτλοι ειδήσεων**
- 00.10** Sunday Live - (Συνέχεια)
- 01.50** Χωρίς όρια - (Ε) Δραματική σειρά.
- 02.40** Οι δρόμοι της πόλης - (Ε) Αστυνομική σειρά.
- 03.30** **Τα νέα του ANT1 - (Ε)**
- 04.30** Δείξε μου το φίλο σου (Ε)
- 05.20** Kai ...sera, sera - (Ε)

ΣΙΓΜΑ ΘΗΛ.: 22580100

21.15 Survivor

- 06.15** Οι Τάκκοι - (Ε) Κυπριακή κωμική σειρά.
- 07.00** Masterclass - (Ε) Εκπομπή μαγειρικής, με τον Βαγγέλη Δρίσκα.
- 08.00** Γαλάτεια Κυπριακή δραματική σειρά εποχής.
- 10.20** Kitchen Lab - (Ε) Εκπομπή μαγειρικής, με τον Άκη Πετρετζίκη.
- 11.00** Κάνε παζάρι - (Ε) Τηλεπαιχνίδι.
- 12.00** Happy traveller - (Ε) Ταξιδιωτική εκπομπή.
- 12.40** Παραδοσιακή βραδιά (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή με την Άντρη Καραντώνη.
- 15.00** Ooh La La! Ψυχαγωγικό μαγκαζίνο.
- 17.30** Power of Love Gala - (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή με την Άντρη Καραντώνη.
- 18.00** **ΕΙΔΗΣΕΙΣ**
- 18.10** Συνέχεια της εκπομπής
- 20.10** **Τομές στα γεγονότα**
- 21.15** Survivor Reality επιβίωσης, με τον Σάκη Τανιμανίδη.
- 00.10** **Τίτλοι ειδήσεων**
- 00.15** Scandal - (Ε) Δραματική σειρά.
- 01.00** Ooh La La! - (Ε) Ψυχαγωγικό μαγκαζίνο.
- 02.40** Επιστροφή - (Ε) Ελληνική σειρά.
- 03.20** Σε φόντο κόκκινο - (Ε) Κωμωδία, με τους Σταύρο Λούρα, Αντρέα Τσουρή, κ.ά.
- 04.40** Survivor Panorama - (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή.
- 01.45** Επανάληψεις

ALPHA ΘΗΛ.: 22212400

21.15 Πάμε Πακέτο

- 07.00** Θα σε δω στο πλοίο - (Ε) Ελληνική κωμική σειρά.
- 07.45** Αστέρης Ραχούλας - (Ε) Ελληνική κωμική σειρά.
- 08.30** Κάτι ψήνεται - (Ε) Τηλεπαιχνίδι μαγειρικής.
- 10.00** Σαββατοκύριακο με τον Μάνοση Ψυχαγωγική εκπομπή με τον Νίκο Μάνοση.
- 13.00** Οικογενειακές ιστορίες (Ε) Αυτοτελείς ιστορίες που με επικεντρώ τους οικογενειακές υποθέσεις.
- 13.45** Deal - (Ε) Τηλεπαιχνίδι.
- 14.30** Το σόι σου - (Ε)
- 15.15** Λούις Night Show - (Ε) Σατιρική εκπομπή, με τον Λούη Πατσαλίδη. Όσο υπάρχουν τραγούδια - (Ε) Μουσική εκπομπή, με τη Βασίλικη Χατζηδάμου.
- 17.55** **ΕΙΔΗΣΕΙΣ**
- 18.00** Όσο υπάρχουν τραγούδια - (Συνέχεια)
- 18.45** Μην αρχίζεις τη μουρμούρα - (Ε) Ελληνική κωμική σειρά.
- 19.30** Το σόι σου, IV Κωμική σειρά.
- 20.15** **ALPHA NEWS**
- 21.15** Πάμε Πακέτο Ψυχαγωγική εκπομπή με τη Βίκυ Χατζηβασιλείου.
- 22.45** Νότα Μία βραδιάτικα Μουσικό τηλεπαιχνίδι, με τη Σμαράγδα Καρύδη.
- 00.00** Catwoman Ταινία φαντασίας.
- 01.30** Οικογενειακές ιστορίες (Ε)
- 02.15** Υπέροχα πλάσματα - (Ε)
- 03.00** Deal - (Ε)

CAPITAL ΘΗΛ.: 25577577

07.55 Τηλεαγόρα
08.15 Free Willy 2
10.10 Monte Carlo
12.10 For the love of grace
14.00 Τηλεαγόρα
16.00 Πρόσωπα και γεγονότα Με τον Χρήστο Ιακώβου.
17.00 Τηλεαγόρα
19.10 If had to be you Ρομαντική κωμωδία.
21.00 Ξένη ταινία
23.00 The foursome Κωμωδία.
01.30 Home Invasion)
02.50 We' ll meet again

TV PLUS ΘΗΛ.: 22259000

06.30 Παιδική ζώνη
09.40 Επιτέλους Σ/Κ Ψυχαγωγική εκπομπή, με τη Νταλία Γερμανού.
13.40 Αποκαλυπτικά Ψυχαγωγική εκπομπή.
17.10 Τηλεαγόρα
19.30 Ιατρική & βοτανολογία
20.10 **ΕΙΔΗΣΕΙΣ**
20.30 Τηλεαγόρα
21.30 Ξένη ταινία
23.30 Το ταξίδι της ζωής
00.35 Cold Case Αστυνομική σειρά.
01.25 Miami Medical.

SMILE TV ΘΗΛ.: 25715126

12.00 Pacman
13.00 Voopa
14.00 Angels Friends
15.00 The Owl
16.00 Rabbids, II
17.00 Dragonball
18.00 Glitter Force
19.00 Digimon Fusion
19.30 Sissi The Young Empress
20.00 Popples
20.30 Rabbids, I
21.00 Horseland
21.30 Dinofroz
22.00 Gormiti
22.30 Dragonball
23.00 Kong

MOVIES BEST

21.00 Una
07.30 Lost & Found
09.05 No God No Master
10.45 Nowhere Safe
12.30 El Hombre De Las Mil Caras aka Smoke & Mirrors
14.45 Love In The Vineyard
16.25 7 Chinese Brothers
17.45 Scoop
19.25 Freezer
22.45 Sworn To Silence
00.20 Tangerines
02.00 Cop Car
03.30 Matters Of The Heart
04.50 Everyone Says I Love You
06.30 Freezer

GREEK CINEMA

22.00 Γοργόνες και μάγικες
08.00 Συνοικία το όνειρο
09.40 Ταπεινός και καταφρονημένος
11.30 Περάστε, φιλήστε, τελειώσατε
13.00 Εγώ και το πουλί μου
14.35 Η εκδίκηση του καρβαλάρη
16.10 Η Νάνου την ψώνισε
17.25 Παλικάρικα της παντρειάς
18.50 Γυμνοί στο δρόμο
20.25 Το ανθρώπινο
22.00 Γοργόνες και μάγικες
23.45 Έγκλημα στο Κολωνάκι

«Ο μεγάλος θαλασσογράφος και εγώ»

Το έργο του Κωνσταντίνου Βολανάκη με τα μάτια του ε.α. αξιωματικού του Πολεμικού Ναυτικού Αριστοτέλη Δήμιτσα

Του ΣΑΚΗ ΙΩΑΝΝΙΔΗ

Το μάτι του έψαξε γρήγορα και εντόπισε τον πίνακα. «Το Διοικητήριο των τεσσάρων Δυνάμεων στη Σούδα της Κρήτης», λάδι σε καμβά, μόλις 32x41 εκατοστά. «Αυτό θα έπαιρνα για το σπίτι μου», μας λέει χαμπλόφωνα ο Αριστοτέλης Δήμιτσας, υποναύαρχος ε.α. και ζωγράφος, καθώς περιηγούμαστε σε μία από τις τρεις αίθουσες όπου φιλοξενείται η μεγάλη έκθεση για τον Κωνσταντίνο Βολανάκη από το Ίδρυμα Β. & Μ. Θεοχαράκη.

Ο κ. Δήμιτσας «διάλεξε» έναν πίνακα φιλοτεχνημένο την περίοδο 1878-90 που αποτυπώνει μια βραχώδη ακτή της Σούδας με αραγμένα μικρά καΐκια και τη ναυτική βάση με τους μιναρέδες, τα κτίρια με τις θολωτές οροφές και τις σημαίες των ξένων χωρών. «Είναι συναισθηματικοί οι λόγοι, υπηρέτησα στον ναύσταθμο εκεί, μας λέει. Αυτός είναι και ο λόγος που επισκεφθήκαμε μαζί του την έκθεση του Ίδρυματος Θεοχαράκη. Να δούμε παρέα με έναν απόστρατο αξιωματικό του Πολεμικού Ναυτικού (και εν ενεργεία ζωγράφο) τους τρόπους με τους οποίους

Στη λεπτομέρεια της «Αναχώρησης από τον Πειραιά για την Τήνο», ο Βολανάκης αποτυπώνει τη ζωή του λιμανιού, ενώ διακρίνεται η εκκλησία του Αγίου Νικολάου.

Ο υποναύαρχος ε.α. και ζωγράφος Αρ. Δήμιτσας μας εξηγεί τη φορά του ανέμου και τον «καιρό» που επικρατούν στον πίνακα «Φρεγάτα», 1899-90.

Μόναχο για τις σπουδές του.

Έτσι μας ξαφνιάζει ο κ. Δήμιτσας όταν μας λέει ότι οι γονείς του ήταν επιζώντες ενός μεγάλου ναυαγίου στα ανοικτά της Υδρας τον Μάιο του 1945: «Είναι Μεγάλη Τετάρτη με μπουνάτσα. Ο καπετάνιος του "Σπερχειού" αντιλαμ-

βάνεται ότι έχει βγει από τον ναυτικό διάυλο και στρίβει όλο το τιμόνι. Το πλοίο έγερσε, μια μπουκαπόρτα άνοιξε και πήρε νερό. Μέσα σε ένα τέταρτο το πλοίο χάθηκε και πήρε μαζί του 180 ανθρώπους», σημειώνει, καθώς παρατηρούμε τις λεπτομέρειες των

«Το Διοικητήριο των τεσσάρων Δυνάμεων στη Σούδα της Κρήτης», ο αγαπημένος πίνακας του κ. Δήμιτσα.

Ένα από τα αγαπημένα θέματα του Βολανάκη ήταν η ζωή των ψαράδων, όπως φαίνεται στη λεπτομέρεια του πίνακα «Φέρνοντας την ψαριά», 1880-1882.

ιστιοφόρων του Βολανάκη.

Οι γονείς του σώθηκαν έξι ώρες μετά, από ένα διερχόμενο καΐκι και έπειτα από εννέα μήνες ήρθε στον κόσμο ο 72χρονος σήμερα Αριστοτέλης Δήμιτσας. «Με έναν τρόπο όλη μου η ζωή είναι συνδεδεμένη με τη θάλασσα», μας

λέει και ο ίδιος, ο οποίος αν και από νεαρός είχε επαφή με την τέχνη, δεν ασχολήθηκε επαγγελματικά μαζί της μέχρι τα 40 του χρόνια.

Καθώς περνάμε μπροστά από τα ιστιοφόρα, τις φουρτουνιασμένες θάλασσες, τα ατμόπλοια και τις ναυμαχίες του Βολανάκη,

ο κ. Δήμιτσας θυμάται τις δικές του περιπέτειες στη θάλασσα και τις φορές που ο καιρός έκανε πραγματική κόλαση τον διάπλου Λήμνου - Χίου, για το πώς πέρασε ξυστά δίπλα από ένα τουρκικό αντιτορπιλικό σε μια περιπολία του ως κυβερνήτης ή για τη θαλασσοταραχή που τον έκανε να αλλάξει πολλές φορές χρώμα κατά τη ρυμούλκηση ενός πολεμικού πλοίου από την Κρήτη στη Σαλαμίνα. Μας δείχνει τα ιστία στους πίνακες και τις ιδιαιτερότητές τους, τη «ρόδα» των ατμόπλοιων και γιατί ο καπνός της σφυρίκτρας είναι λευκός και όχι μαύρος, τα απλωμένα ρούχα στα σχοινιά του πλοίου στην «Αναχώρηση» του 1880, τη διεύθυνση του ανέμου σε σχέση με τα ζωγραφισμένα κύματα και τη θέση του πλοίου στην επιφάνεια της θάλασσας.

Η Ζωή του Λιμανιού

Εχοντας περάσει πολλές μέρες και νύχτες στη θάλασσα του Αιγαίου δυσκολεύεται, όπως μας λέει, να βρει ένα συναισθηματικό σημείο σύνδεσης με τις απεικονίσεις του Βολανάκη. «Στους πίνακές του ο ουρανός παραπέμπει

«Η θάλασσα είναι ένα τεράστιο πολιτικό στοιχείο. Ο Βολανάκης αποτυπώνει πολύ καλά τα χαρακτηριστικά της θαλασσινής ζωής».

επιδρά ή όχι ο «πατέρας» της ελληνικής θαλασσογραφίας σε κάποιον που έχει φάει τη θάλασσα με το κουτάλι.

Του εξομολογούμαι λοιπόν ότι περίμενα να προτιμήσει «για το σπίτι» μία από τις εντυπωσιακές ναυμαχίες του Βολανάκη αντί για μια «αδιάφορη» εικόνα ειρήνης. «Παθαίνω ένα σοκ με τις ναυμαχίες. Ξέρω τι σημαίνει να πεθαίνεις στη θάλασσα. Όταν βλέπω ή διαβάζω για ναυμαχίες σε ιστορικά βιβλία ανατριχιάζω, δεν μπορώ. Ξέρω καλά τι σημαίνει θάλασσα», λέει αφοπλιστικά.

Παιχνίδια της μοίρας

Είναι περίεργο που μερικές φορές οι ζωές ορισμένων ανθρώπων δένονται με κάποια πράγματα χωρίς οι ίδιοι να το γνωρίζουν. Ο Κωνσταντίνος Βολανάκης για να αφιερωθεί στη ζωγραφική έπρεπε να καταλήξει στην Τεργέστη και να δουλέψει ως λογιστής ρεμβάζοντας και μελετώντας τα πλοία στο λιμάνι προτού μεταβεί στο

γιατί η ιδιοτροπία επιδεικτικά, φιλόσοφος έβλεπε από την εύθυμη όψη την ζωή, καιτοι συνήντα ακάνθας πολλάκις αιχμηράς».

Η θάλασσα ήταν συνυφασμένη με τη ζωή του και όχι μόνο μέσω της ζωγραφικής του, τη θεμελίωσε με τις σπουδές του στη Βασιλική Ακαδημία Τεχνών του Μονάχου και με τη μελέτη της θαλασσογραφικής παράδοσης της Ολλανδίας,

«Είμαι δυστυχής, διότι εγεννήθημ καλλιτέχνης και η τύχη μου τέτοιο τέλος θα έχει», είχε πει ο Βολανάκης.

Με βάση τις λίγες φωτογραφίες και τα πορτρέτα του που σώζονται, ο Βολανάκης ήταν ένας ψηλός, συμπαθητικός άνδρας με γενειάδα, έξυπνο βλέμμα και κοινωνικός όπως σχολιάζουν οι επισκέπτες του εργαστηρίου του: «Προσπνής, ομιλητικός, μειδιών και ανεκδοτολόγος, χωρίς συναδελφικές μικροραδιουργίες

της Ιταλίας και της Γαλλίας. Γόνος οικογένειας εμπόρων μεγάλωσε στην Κρήτη και στη Σύρο και αργότερα δούλεψε στο λογιστήριο του μεγάλου εμπορικού οίκου Γε-

Στο «Λιμάνι του Πειραιά» η φιγούρα με τα χέρια στην πλάτη και το καπέλο θεωρείται πως είναι ο ίδιος ο ζωγράφος.

ωργίου Αφεντούλη στην Τεργέστη, μια πόλη λιμάνι.

Με το έργο του «Ναυμαχία της Λίσσας» κέρδισε ένα μεγάλο ταξίδι με το πολεμικό ναυτικό της Αυ-

στρίας για τρία χρόνια μελετώντας πλοία και λιμάνια, ενώ από τα θέματα του έργου του οι μελετητές του υποστηρίζουν ότι ταξίδεψε σε ευρωπαϊκές πρωτεύουσες και

στην Κωνσταντινούπολη, σε νεαρή όμως ηλικία.

Ο ζωγράφος, ωστόσο, όπως επισημαίνουν οι μελετητές του, δεν διακρινόταν για τη φιλοδοξία του

και τις «δημόσιες σχέσεις» του. Η μόνη επιστροφή του στα πατρίδα εδάφη το 1884 φαίνεται πως λειτουργεί αρνητικά στη δημιουργικότητά του, όπως σημειώνει ο επιμελητής της έκθεσης Τάκης Μαυρωτάς στο σημειώματά του. Μπορεί να αναλαμβάνει την έδρα της Στοιχειώδους Γραφικής και Αγαματογραφίας στο Πολυτεχνείο και να ξεκινά τη δική του σχολή, αλλά η ποιότητα των έργων του δεν ακολουθεί την ανοδική πορεία του Μονάχου και η κριτική δεν του χαρίζεται.

«Είμαι δυστυχής, διότι εγεννήθημ καλλιτέχνης και η τύχη μου τέτοιο τέλος θα έχει», είχε πει ο ίδιος, κρύβοντας πίσω από αυτή τη δήλωση τους λόγους που τον οδήγησαν στην αποτυχημένη απόπειρα αυτοκτονίας του. Η σημασία του έργου του, ωστόσο, η ποσότητα και η ποιότητά του στο σύνολό του, του προσέδωσαν τον τίτλο του «πατέρα» της ελληνικής θαλασσογραφίας.

Ο «προσπνής, ομιλητικός, μειδιών και ανεκδοτολόγος» ζωγράφος

EUROMONEY
PRIVATE BANKING SURVEY
2018

**...and again.
Our clients have spoken.**

**Bank of Cyprus voted “Best Private Bank in Cyprus”
for a third year in a row.**

Thank you to our clients.

Private Banking services are offered by the International Banking, Wealth & Markets Division of the Bank of Cyprus
Managing, protecting and growing your wealth

Do you want to enjoy the benefits of a holistic Private Banking experience?
Call us on **+357 22121881** for an appointment
or visit **www.bankofcyprus.com**

Bank of Cyprus

